

НАГРАДА
"ЕДГАР АЛЪН ПО"
ЗА НАЙ-ДОБЪР
КРИМИНАЛЕН
РОМАН
В САЩ
ПРЕЗ 1992 г.

БИБЛИОТЕКА

У Б И Е Ц

Лорънс Блок
ТАНЦ
в кланицата

ЛОРЪНС БЛОК ТАНЦ В КЛАНИЦАТА

Превод: Марина Алексиева

chitanka.info

Един от водещите писатели криминалисти на съвременна Америка, Лорънс Блок е носител на най-авторитетните награди на САЩ за криминална литература „Шеймъс“, „Малтийски сокол“, „Ниро Уулф“. Три от романите му са филмирани и излъчени в студио „Алфред Хичкок представя“ на американската телевизия. Разказите му се печатат в списанията „Ню Йоркър“, „Плейбой“ и „Пентхаус“. Англоезичната критика е единодушна във високите оценки, които дава на умението на Блок да изпълва и най-реалистичните си описания с трескаво напрежение. За най-голямо негово постижение всички смятат образа на главния му герой, частния детектив Матю Скъдър.

Бивш полицаи и чест посетител на събранията на анонимните алкохолици, Матю Скъдър попада на любителска видеокасета със заснето на живо убийство на момче, обект на сексуалните изстъпления на маскирани мъж и жена. Така той се заплита в случай, който го принуждава да предприеме ужасяващо пътешествие из най-тъмните и недостъпни покрайнини на търговията със секс в Ню Йорк Сити.

Тук Блок е на върха на своето майсторство. Оплитайки все повече интригата на романа, той хвърля героя си в кошмарния свят на моралната двойственост и пълна безнаказаност.

„Танц в кланицата“ получи наградата „Едгар Алън По“ за най-добър криминален роман в САЩ през 1992 година.

На Филип Фридман

*Ако Бог започне да наказва хората според
заслугите им, на лицето на земята не ще остане
жива душа.*

Коранът

1.

В средата на петия рунд момчето със сините гащета разлюля противника си със силен ляв в ченето. Последва дясно кроше в главата.

— Ей сега ще падне — каза Мик Балу.

По всичко личеше, че натам върви, но когато момчето в синьо пак тръгна да напада, другият слепешката го цапардоса и го приклеци в клинч. Преди реферът да ги раздели, успях да видя очите му. Погледът му беше замръзнал и отнесен.

— Колко остава?

— Повече от минута.

— Богато време. Виж сега как твоят ще го тръшне тоя. Дребен-дребен, ама е як като бик.

Не бяха чак толкова дребни. Средна категория, младша възраст, значи трябва да са около 75–76 килограма. Някога знаех допустимото тегло за всички категории, но тогава беше по-лесно. Сега класификациите са двойно повече, младши не знам какво си и старши не знам що си, а също и три различни съдийски състава, всеки от които поддържа свой си претендент. Всичко това сигурно е започнало, когато на някой умник му е хрумнало, че така ще е по-лесно да се излъчи шампион и май все така ще продължава.

Ние обаче гледахме не шампионат, а нещо крайно различно от шума и блясъка на схватките в казината на Лас Вегас и Атлантик Сити. Всъщност седяхме в бетонна барака на една тъмна улица в Маспет — индустриалната пустош на Куинс, на юг и изток от която се простираха Грийнпойнт и Бушуик, квартали в Бруклин. От останалата част от Куинс я делеше полукръг от гробища. Човек може цял живот да живее в Ню Йорк и хич да не попадне в Маспет; или пък да мине оттам стотина пъти, без да разбере. Със складовете и фабриките си, със скуката на мижавите си жилищни блокове Маспет едва ли някога ще приюти хора от по-висока класа, но знае ли човек. Рано или късно капацитетът на града се изчерпва и тогава рушащите се складове се превръщат в ателиета на художници, а невръстните новодомци от

типовите блокове вече цепят с мотоциклети скапания асфалт и изтърбушват каквото е останало от старите помещения. Екзотични японски дръвчета поникват по тротоарите на Гранд авеню и на всяко къоше вече седи по един кореец зарзаватчия.

Засега обаче за бляскавото бъдеще на квартала говореше само игрището Ню Маспет Арина. Преди няколко месеца Мадисън Скуеър Гардън затвори залата Фелт Форъм за реконструкции, а някъде в началото на декември бе открита Ню Маспет Арина, в която всеки четвъртък се играеха серия боксови мачове, като квалификациите започваха към седем.

Сградата беше по-малка от Елт Форъм и целият ѝ разкош се изразяваше в ръбести бетонни стени, покрив от ламарина и къс бетон, който ѝ служеше за под. Беше правоъгълна; рингът бе разположен покрай една от дългите стени, точно срещу входа. Около него бяха наредени метални сгъваеми столове, все сиви, с изключение на първите две редици на всяка секция, чийто цвят беше кървавочервен. Червените столове покрай ринга бяха запазени. Навсякъде другаде човек можеше да седне свободно само срещу пет долара — с два долара по-малко от цената на билет за нов филм в Манхатън. При все това почти половината от сивите столове беше празна.

Цената бе ниска, за да се запълнят уж повечко места, та запаянковците, гледащи състезанията по кабелната телевизия, да не се досетят, че всичко е само заради тях. Ню Маспет Арина беше създаване на кабелната телевизия с цел да осигурява програми за Еф Би Си Ес (кабелните спортни предавания на петте района на Ню Йорк) — най-новият спортен канал, който се опитваше да заграби кварталите покрай метрото. Няколко минути след седем, когато Мик и аз пристигнахме, подвижните предаватели на Еф Би Си Ес бяха паркирали отпред; в осем предаването започна.

Завършваше петият рунд на финалния квалификационен мач, оня с белите гащета още се държеше на крака. И двамата бяха негри, и двамата от Бруклин, единият от Бедфорд Стайвъсънт, а другият — от Краун Хайтс. И двамата бяха късо подстригани, с безлични физиономии, еднакви на ръст, макар че единият изглеждаше по-нисък на ринга, защото се снишаваше. Добре че поне гащите им бяха разноцветни.

— Трябваше да го довърши — каза Мик. — Оня беше вече готов, а тоя се затутка.

— Оня в бялото има хъс — казах аз.

— Да, виж му стъкления поглед... А как му е името на тоя със сините гащи? — Той надникна в програмата, която се изчерпваше с една-единствена хартийка, изброяваща мачовете. — Маккан — каза той. — Маккан го изтърва.

— Ама го беше направил на маймуна.

— Да, ама не. Всичките правят противника си на парцал, но така и не го довършват. Не знам защо.

— Има още три рунда.

Мик поклати глава.

— Късно е — каза той.

Оказа се прав. Маккан спечели и следващите три рунда като песен, но боят хич и не се доближи до нокаут, както обещавахе в петия рунд. След финалното звънче двамата се сляха в кратка потна прегръдка, после Маккан тежко закрачи към ъгъла си с победно размахани ръкавици.

— Ще ида за бира — каза Мик. — Ти искаш ли нещо?

— Още не.

Седяхме на първата редица сиви столове от дясната страна на ринга. По този начин можех да държа под око входа, макар че гледах предимно ринга. Хвърлих поглед, докато Мик вървеше към бюфета, и забелязах един познат — висок негър с тъмносин раиран костюм.

— Познах те — каза той. — Тъкмо се намъкнах да погледам малко Бърдет и Маккан от безплатните места и видях стария си приятел Матю.

— В Маспет всички места са евтини.

— Че как иначе. — Той сложи ръка на рамото ми. — С теб се запознахме пак на един боксов мач, нали така беше? На Фелт Форъм?

— Именно.

— Ти беше с Дани Бой Бел.

— А ти беше със Съни. Не й помня фамилията.

— Съни Хендрикс. Соня, но никой не й вика така.

Казах му:

— Защо не седнеш при нас? Тука съм с един, той отиде за бира, но всичко е празно. Стига да нямаш нищо против да седиш на евтини места де.

Той се захили:

— Имам си място — каза. — Там, до ъгъла на Сините гащи. Дошъл съм да кряскам за него. Помниш ли Кид Баском?

— Как не, когато се запознахме с тебе, той наби някакво италианче, дето изобщо не го помня.

— Кой го помни.

— Извади му душицата, това помня. Днес Кид май няма да се състезава, а? Няма го в програмата.

— Не, той свали ръкавиците преди няколко години.

— Сетих се аз.

— Ей го къде седи — каза той и посочи нанякъде. — Моят човек в главното състезание е Елдън Рашид. Би трябвало да спечели, но момчето, с което ще се бие, има зад гърба си единайсет победи и две загуби, една от които му я присъдиха несправедливо. Така че не е какъв да е противник.

Приказваше за боксовата стратегия, когато Мик се върна с две хартиени чаши с бира и с кола.

— Да не би да ожаднееш — каза той. — Не ми се висеше на оная дълга опашка само за една бира.

Аз казах:

— Мики Балу; а това е Чанс...

— Чанс Коултър.

— Приятно ми е — рече Мик, хванал двете чаши, тъй че не можеха да стиснат ръце.

— Ето го Домингес! — каза Чанс.

Боксьорът вървеше по пътеката, обграден от хората си. Носеше яркосин халат с тъмносини кантове. Беше хубав мъж с издължено квадратно лице и отгледани черни мустаци. Усмихна се на феновете си и им махна с ръка, а после се качи на ринга.

— Добре изглежда — каза Чанс. — Елдън ще се поизпоти.

— Вие за другия ли сте? — попита Мик.

— Да, за Елдън Рашид. Ето го и него. След това да изпием по някоя чашка, а?

Казах, че не е лоша идея. Чанс се запъти към мястото си в синия ъгъл. Мик ми подаде двете чаши, докато седеше.

— Елдън Рашид срещу Питър Домингес. Откъде си ги измислят тия имена?

— Питър Домингес си е най-обикновено име — казах аз.

Той ме изглежда.

— Елдън Рашид — засрича името, докато Рашид се промушваше през въжетата. — Е, ако бяхме на състезание по красота, щеше да спечели Педро. Рашид изглежда, сякаш господ го е пернал с лопата през лицето.

— Защо му е на господ да постъпва така?

— Защо му е на господ да прави почти всичко, което прави? Твоят приятел Чанс ми се вижда доста свестен. Откъде се знаете?

— Преди няколко години му свърших една работа.

— Детективска?

— Точно.

— На мен ми заприлича на адвокат. Така е облечен де.

— Не, търгува с африканско изкуство.

— Дърворезбички?

— И тем подобни.

На ринга се качи водещият, вдигна голяма врява за следващия мач и се напъна да вземе акъла на публиката със състезанията през следващата седмица. Той представи някакъв местен боксьор в средна категория, който щеше да се състезава в основния мач следващата седмица, после извика няколко от светилата, седнали около ринга, включително и Артър „Кид“ Баском. Кид получи същата порция вяли аплодисменти, както и другите.

По две-три думи казаха и реферът, и тримата съдии, и хронометристът, а също и оня тип, който брой по време на нокдаун. Той радостно предположи, че тая вечер ще има работа за него; боксьорите бяха тежка категория, като и двамата бяха нокаутирали повечето от досегашните си съперници. Осем от единадесетте си победи Домингес бе постигнал с нокаут, а Рашид, победител в десет професионални мача, беше изкарал докрая само един от тях.

Домингес беше горещо поздравен от група латиноамериканци в дъното на залата. Оваците за Рашид бяха по-сдържани. Двамата се събраха в центъра на ринга, за да чуят как реферът им обяснява неща,

които са им добре известни, после докоснаха ръкавиците си и се разотидоха всеки в ъгъла си. Звънецът дрънна и борбата започна.

През първия рунд главно се опознаваха, но и от двете страни се изсипаха по няколко удара. Рашид ловко се извъртя от един изненадващ ляв и се насочи към тялото на противника си. За човек с неговия ръст се движеше добре. В сравнение с него Домингес беше тромав, непохватен боксьор, но правият му десен беше изключително бърз, и трийсет секунди преди края на рунда той забърса Рашид над лявото око. Рашид го издържа, но си личеше, че здраво го е заболяло.

В паузата Мик ми каза:

— Тоя Педро е силен. С последния удар можеше и да спечели рунда.

— Никога не познавам кой печели рунда.

— Още няколко такива удара като последния и няма да има нужда да познаваш.

Във втория рунд Рашид имаше превес. Пазеше се отдясно и нанесе няколко силни удара. По време на рунда случайно забелязах един човек, който седеше до ринга в централната секция. Бях го мернал и преди; нещо ме накара да го погледна отново.

Беше около 45-годишен, оплешивяващ, с тъмнокестенява коса и гъсти вежди. Беше гладко избръснат. Лицето му бе цицинето като на боксьор, но ако някога е бил боксьор, щяха да го извикат пред публиката, знаменитостите не бяха кой знае колко, така че всеки изкарал три рунда в шампионата „Златните ръкавици“ имаше шанс да се изправи и поклони пред камерите, а той седеше точно до ринга, само да се промуши през въжетата, и щеше да обере аплодисментите.

С него имаше някакво момче, мъжът го беше прегърнал през рамото с едната ръка, а с другата сочеше нещо на ринга. Предположих, че са син и баща, макар че не си приличаха твърде много. Момчето беше на дванайсетина години, имаше светлокестенява коса с перчем. И да е имал някога перчем, той отдавна беше изчезнал. Носеше синьо яке и сиви панталони от трико. Вратовръзката му беше светлосиня на черни или тъмносини точки с диаметър около два сантиметра. Момчето беше с червена шотландска риза от трико и тъмносини кадифени джинси.

Не можех да се сетя откъде ги познавам.

Третият рунд не беше нищо особено. Не броях ударите, но имах чувството, че Рашид е по-активен. За сметка на това Домингес удряше по-силно и по-умело. След като рундът свърши, вече не поглеждах към човека с вратовръзката на точки, защото вместо него наблюдавах един друг.

Той беше по-млад: всъщност — на 32 години. Беше висок около метър и осемдесет и имаше конструкция на тежкоатлет. Беше махнал самото и вратовръзката си и стоеше по бяла риза на сини райета. Приличаше на хубавците от списанията за мъжка мода, чертите и позата му бяха сякаш изваяни въпреки пълната му издута долна устна и малко грубоватия месест нос. Косата му беше тъмна, гъста, грижливо подредена със сешоар. Имаше тен — сувенир от някоя и друга седмица в Антигуа.

Казваше се Ричард Търман, продуцент на предаването за Еф Би Си Ес. Беше застанал на ръба на ринга отвън въжетата и разговаряше с един оператор. Момичето с афиша се появи, за да покаже, че започва четвъртият рунд, и заедно с това показа и други неща от силно орязания си костюм. Тези, които гледаха телевизия, щяха да пропуснат тия други неща. Докато гърлата демонстрираше какво ѝ е дал господ, те щяха да гледат реклама за бира. Беше висока, с дълги крака и обилна плът, голяма част от която излагаше на показ.

Тя се приближи до камерата и каза нещо на Търман, той протегна ръка и я потупа по задника. Тя сякаш не забеляза. Може би той беше свикнал да пипа жени, а тя беше свикнала да я пипат. Може би бяха стари приятели. Но едва ли я беше водил със себе си в Антигуа, защото тя си беше розова.

Тя слезе от ринга, след нея слезе и той и се чу предупредителният звънец. Боксьорите станаха от столовете си, за да започнат четвърти рунд.

През първата минута Домингес отвори аркада над лявото око на Рашид с прав десен. Рашид удряше често и рязко Домингес по тялото, а към края на рунда с един точен ъперкът килна черепа му назад. Когато звънна камбанката, Домингес нанесе още един точен десен удар. Чудех се за кого ще е този рунд — и така и казах на Мик.

— Това няма значение — каза ми той. — И без това няма да се стигне до десети рунд.

— Ти за кого си?

— За черния — отвърна той, — но шансовете му са почти нищожни. Педро е прекалено силен.

Погледнах към мъжа с момчето.

— Виждаш ли го оня там, на първата редица, с момчето? Със синьото яке и вратовръзката на точки.

— Е, и?

— Струва ми се, че го познавам — казах аз, — но не мога да се сетя откъде, ти да се сещаш?

— Никога не съм го виждал.

— Не мога да разбера откъде бих могъл да го познавам.

— Прилича на ченге.

— Ами — казах аз. — Наистина ли мислиш така?

— Не казвам, че е ченге, просто казвам, че има такъв вид. Знаеш ли на кого ми прилича? На един актьор, дето играе ченгета. Не се сещам за името му. Сигурно след малко ще ми изплува.

— Актьор, който играе ченгета? Че те всичките играят ченгета.

— Джийн Хекман — каза той.

Аз отново погледнах мъжа.

— Хекман е по-стар — рекох аз. — И по-слаб. Тоя е набит, а Хекман е по-скоро жилав. И освен това Хекман има повече коса, нали?

— Господ да ми е на помощ — каза той. — Не съм казал, че това е Хекман. Казах само, че прилича на него.

— Ако беше Хекман, щяха да го накарат да се качи горе и да се поклони.

— И някой посран братовчед на Хекман да беше, пак щяха да го накарат да се поклони, като ги гледам какви са нещастници.

— Но ти си прав — казах аз. — Известна прилика има.

— Не че са като две капки вода, но...

— Но известна прилика има. Не за това ми изглежда познат обаче. Откъде ли мога да го познавам?

— Да не е от някоя сбирка? От вашите?

— Възможно е.

— Освен ако не пие бира. Не би могъл да пие бира, ако е член на твоята компания, нали?

— Мисля, че не.

— Макар че не всеки от вас успява да се удържи?

— Не, не всеки.

— Ами тогава да се молим това в чашата му да е ко̀ла. Или пък ако е бира, да се молим да я даде на момчето.

В петия рунд Домингес надви. Много от най-силните му удари не попаднаха в целта, но един-два пробиха и омаломощиха Рашид. Към края той се стегна, но победата си остана за Домингес.

В шестия Рашид получи прав десен в челюстта и рухна.

Беше идеален нокдаун и публиката скочи права, Рашид се надигна на пет и изчака до края на броенето, после реферът им даде знак да продължат и Домингес се втурна да го притисне към въжетата. Рашид залиташе, но все пак показваше класа; извърташе се и се изплъзваше от ударите, печелеше време в клинчовете, дръзко си връщаше. Нокдаунът дойде сравнително рано в рунда, но към края на трите минути Рашид отново бе на крака.

— Още един рунд — каза Мик Балу.

— Тц.

— Хайде бе.

— Той си проигра шанса — казах аз. — Също като оня в предишния мач, как му беше името? Ирландецът.

— Ирландец ли? Какъв ирландец?

— Маккан.

— А, черният ирландец. И ти мислиш, че Домингес също не знае как да победи?

— Знае, но няма сили за това. Прекалено много удари раздаде. Да удряш е уморително, особено когато не удряш нищо. Според мен в последния рунд той се изтощи повече от Рашид.

— Мислиш ли, че съдиите ще разсъждават така? В такъв случай те ще го присъдят на Педро, освен ако твоят приятел Чанс не е уредил работата предварително.

За такава игра не се правят споразумения. Няма залагания. Рекох:

— Няма да се стигне до съдийско решение. Рашид ще го нокаутират.

— Мат, въобразяваш си.

— Ще видиш.

— Искаш ли да се обзаложим? Не на пари, не и с тебе. На какво да бъде?

— Не знам.

Погледнах към бащата и сина. Нещо кръжеше из гънките на мозъка ми и ме дразнеше.

— Ако спечеля — каза той, — ще празнуваме цяла нощ и ще идем на литургията в „Сейнт Бърнард“ от осем часа. Месата на месарите.

— А ако аз спечеля?

— Тогава няма да ходим.

Разсмях се.

— Голям облог, няма що. Тъй и тъй няма да идем, така че какво печеля аз?

— Добре де — рече той. — Ако спечелиш, ще отида на сбирка.

— Каква сбирка?

— На Анонимните Алкохолици, тяхната кожа.

— Че защо ти трябва да ходиш?

— Не ми трябва да ходя. Точно в това е номерът, ще го направя, защото съм загубил баса.

— Но на мен пък защо ми трябва да ходиш там?

— Не знам.

— Ако някога ти се прииска — казах аз, — ще се радвам да те заведа. Но в никакъв случай не бих искал да ходиш там само заради мене.

Бащата сложи ръка на челото на момчето и приглади косата му назад. Нещо в този жест ме прониза право в сърцето. Мик каза нещо, но аз бях напълно оглушал. Помолих го да повтори.

— В такъв случай няма да се басираме — каза той.

— Ами добре.

Камбанката звънна. Боксьорите станаха от столовете си.

— Все едно — каза Мик. — Мисля, че си прав. Май оня идиот Педро наистина се е изтощил, майната му.

Така и стана. В седмия рунд все още не беше много ясно, защото Домингес бе достатъчно силен да раздаде няколко яки удара за радост на публиката. Но да изправи тълпата на крака се оказа по-лесно,

отколкото да събори Рашид, който изглеждаше все тъй силен и уверен в победата си. Към края на рунда той стовари къс десен право в слънчевия сплит на Педро; Мик и аз се спогледахме и кимнахме. Никой не изръкопляска, никой не извика, но това означаваше победа за Рашид, ние го знаехме, знаеше го и Елдън Рашид, а аз мисля, че го знаеше и Домингес.

В паузата Мик каза:

— Трябва да те поздравя. В предишния рунд имаше нещо, което ти усети, а аз не можах. Всички тия удари по тялото, точно те са капиталът, от който идват лихвите, нали? На пръв поглед — нищо особено, а после изведнъж на оня му се подкосяват краката. Като стана дума за крака...

Момичето с афиша ни уведомяваше, че следва осми рунд.

— И тя ми изглежда позната — казах аз.

— Да не би да си я виждал на някоя сбирка? — подхвърли той.

— Някак си не ми се вярва.

— Би я запомнил, нали? Тогава си я сънувал. Били сте заедно насън.

— Това е по-вероятно.

Преместих погледа си към мъжа с вратовръзката на точки, после пак го върнах към нея.

— Викат, че така човек разбира, че е на средна възраст — казах аз, — когато всички, които срещаш, ти приличат на някой.

— Сериозно?

— Ами да, така викат — казах аз и камбанката за осмия рунд дрънна.

Две минути по-късно Елдън Рашид заби един смазващ ляв в черния дроб на Питър Домингес. Ръцете на Домингес се отпуснаха и Рашид го прати на земята с дясно кроше в челюстта.

Изправи се на осем, но трябва да е било от чиста фукня, Рашид се спусна отгоре му и с три удара в средата на тялото му го повали отново. Този път реферът въобще не си направи труда да брои. Той застана между противниците и вдигна ръцете на Рашид над главата му.

Повечето от хората, които бяха крещели за Домингес, сега крещяха отново, на крака, за Рашид.

Стояхме до Чанс и Кид Баском в синия ъгъл, когато водещият укроти тълпата и ни съобщи това, което вече знаехме — че съдията е преустановил играта на втората минута и трийсет и осмата секунда от осмия рунд, че победителят чрез нокаут е Елдън Рашид „Булдога“. След това, добави той, ще има още два четирирундови мача, които ние сигурно сме щели да изгледаме с най-голямо удоволствие тук, на Ню Маспет Арина.

Боксьорите, които щяха да се борят в следващите мачове, имаха неблагоприятната задача да играят пред почти изпразнена зала. Тези мачове бяха нещо като застраховка за Еф Би Си Ес. Ако квалификационните състезания бяха свършили по-рано, един от тях щеше да бъде вмъкнат преди основния мач. Ако ли пък Рашид беше смазал Домингес на втория рунд, или Домингес — него, с някой от тия мачове щеше да се запълни луфтът в телевизионното време.

Но часът беше почти единадесет, тъй че и двата последни двубоя нямаше да бъдат показани по телевизията. Всички се разотиваха, точно като бейзболни запалняковци, които се измъкват от стадиона „Доджър“ на седмия сервис при равна игра.

Ричард Търман се беше качил на ринга и помагаше на оператора да прибере джаджите си. Момичето с афиша го нямаше. Нямаше ги и бащата със сина, колкото и да ги търсих, за да ги покажа на Чанс с надеждата, че той ще познае мъжа.

Майната му. Никой не ми плаща да се чудя откъде познавам някакъв любящ баща. Задачата ми беше да наблюдавам Ричард Търман и да разбера дали е убил жена си.

2.

През ноември Ричард и Аманда Търман били на вечеря в тесен кръг някъде в Сентръл Парк Уест. Тръгнали си малко преди полунощ. Вечерта била приятна, цялата седмица — необичайно топла, и те решили да си отидат пеша.

Апартаментът им заема целия горен етаж на пететажна къща от червеникав пясъчник, която се намира на 52-ра Западна улица между Осмо и Девето авеню. На първия етаж има италиански ресторант, а втория си го споделят бюро за пътувания и един театрален посредник. На третия и четвъртия етаж има апартаменти. Два на третия етаж; в единия живее пенсионирана театрална актриса, а в другия — млад борсов брокер и манекен мъж. На четвъртия апартаментът е само един. Наемателите, пенсиониран адвокат и жена му, били заминали за Флорида на първи ноември и нямало да се върнат преди началото на май.

Когато Търманови се прибрали, някъде между 12 и 12:30, и стигнали до четвъртия етаж, от празния апартамент на адвокатата излезли двама обирджии. Те били едри и мускулести бели мъже на 28–30 години; извадили оръжие и принудили Търманови да влязат в токущо ограбения апартамент. Взели часовника и портфейла на Ричард и бижутата на Аманда и им казали, че са две нищожни юпита^[1], които заслужават само смърт.

Набили Ричард, завързали го и му запушили устата. После изнасилили жена му, пред него. Впоследствие един от тях ударил Ричард по главата с железен лост и той загубил съзнание. Когато дошъл на себе си, видял, че крадците са изчезнали, а жена му лежи на пода наред стаята гола и май в безсъзнание. Претърколил се от леглото на пода и се опитал да тропа по него, но отгоре имало дебел килим и той не успял да вдигне достатъчно шум, за да привлече вниманието на съседите от долния етаж. Преобърнал една лампа, но пак никой не реагирал на шума. Придвижил се до мястото, където лежала жена му, с надеждата, че ще я свести, но тя не реагирала и като

че ли не дишала. Кожата ѝ била студена и той се уплашил, че може да е мъртва.

Не можел да освободи ръцете си, а устата му била все така запушена. Доста си поиграл, докато успее да разхлаби лепенката. Опитал се да крещи, но никой не се появил. Прозорците, разбира се, били затворени, а сградата — стара, с дебели стени и подове. Накрая успял да катурне една масичка и да събори телефона на земята. На масата имало и един метален предмет, с който адвокатът натъпквал тютюна в лулата си. Търман го стиснал със зъби и така набрал 911. Съобщил на дежурния името и адреса си и казал, че се страхува, че жена му е мъртва или умира. После загубил съзнание и така бил намерен от полицията.

Това се случило през втория уикенд от ноември, събота срещу неделя. А последния вторник на януари, в два часа следобед, аз седях в бара на Джими Армстронг и пиех кафе. На масата срещу мен седеше един четиресетгодишен човек. Косата му беше къса и тъмна, брадата му — късо подстригана, тук-там посивяваща. Носеше кафяво сако от туид и бежово поло. Беше блед, нещо обикновено за средата на зимата в Ню Йорк. Погледът му зад очилата с метални рамки беше замислен.

— Мисля, че онова копеле е убило сестра ми — каза той. Думите бяха гневни, но гласът му беше студен, тонът — равен и безстрастен. — Мисля, че я е убил и че ще излезе сух от водата, а не искам това да стане.

Барът на Армстронг се намира на ъгъла на Десето авеню и 57-ма улица. Тук е от няколко години, а преди това беше на Девето авеню, между 57-ма и 58-ма на едно място, където сега се помещава китайски ресторант. По онова време почти живеех там. Хотелът ми беше зад ъгъла, аз се хранех там по веднъж или повече пъти на ден, срещах се с клиенти и прекарвах повечето от вечерите си на обичайната си маса в дъното, разговарях с някой или пък седях сам с мислите си и пиех уиски, чисто или с лед, или пък, за да не заспивам, смесено с кафе.

Когато спрях да пия, барът на Армстронг беше начело на мисления ми списък на хора, места и неща, които трябваше да избягвам. Задачата стана по-лесно осъществима, когато на Джими му се наложи да напусне сградата и да се премести една пряка по на запад

извън ежедневиия ми маршрут. Не бях ходил доста дълго време; после един мой приятел трезвеник ми предложи да влезем там, за да хапнем по нещо, и оттогава сигурно има пет-шест пъти да съм ял на това място. Твърди се, че идеята да киснеш по кръчми, когато се опитваш да не пиеш, не е от най-добрите, но барът на Армстронг така или иначе прилича повече на ресторант, отколкото на кръчма, особено в сегашния си вид с голите тухлени стени и висящите саксии с папрат. Музиката е класическа, а в следобедите на уикенда свири живо камерно трио.

Когато Лайман Уоринър ми се обади, че е пристигнал от Бостън, предложих да се видим в хотела му, но се оказа, че е отседнал при приятел. Моята собствена хотелска стая е тесничка, а фойето долу — твърде неугледно, за да предразположи човек към откровение. Така че за пореден път избрах бара на Джими, за да се срещна с бъдещия си клиент. Духов квинтет свиреше барокова музика по уредбата, аз пиех кафе, Уоринър пиеше „Ърл Грей“ и обвиняваше Ричард Търман в убийство.

Попитах го какво мисли полицията по този въпрос.

— Че случаят стои открит. — Той се намръщи. — Това би трябвало да означава, че все още се работи по него, но според мен по-скоро означава обратното, че са изгубили всякаква надежда да го разкрият.

— Не е точно така — казах аз. — Обикновено означава, че разследването вече не се води така активно.

Той кимна.

— Говорих с инспектор Джозеф Дъркин. Доколкото разбирам, сте приятели.

— Отнасяме се приятелски един към друг.

— Интересна разлика — повдигна вежда той. — Инспектор Дъркин не каза, че според него Ричард е виновен за смъртта на Аманда, но характерен беше начинът, по който не го каза, ако не разбирате.

— Мисля, че да.

— Запитах го дали мога да помогна по някакъв начин в тая ситуация. Той заяви, че всичко, което можело да бъде направено по

официален път, било свършено. Трябваше ми минута да загрея, че не можеше направо да ми предложи да се обърна към частен детектив, но определено биеше натам. Казах: „Може би някое неофициално лице, например частен детектив...“ и той се усмихна, сякаш искаше да каже, че съм схванал как да играя играта.

— Няма начин да се каже направо.

— Да. Нито пък може би направо да препоръча услугите ви. „Що се отнася до препоръка, бих ви посъветвал единствено да погледнете телефонния указател... Всъщност, сещам се, че тука в квартала има един подходящ човек, когото няма да намерите в указателя, защото не е регистриран, което го прави крайно неофициално лице.“ Усмихвате се?...

— Много добре имитирате Джо Дъркин.

— Благодаря. Жалко, че не мога да си изкарам хляба с това. Нещо против да си запаля?

— Не, разбира се.

— Сигурен ли сте? Почти всички ги отказват. И аз ги бях отказал, но после пак пропуших.

Сякаш се канеше да поразсъждава на тая тема; после извади едно „Марлборо“ и запали. Дърпаше дима като нещо живително. После каза:

— Инспектор Дъркин ми каза, че не сте традиционалист, дори сте ексцентричен.

— Точно това ли каза?

— Горедолу. Каза, че определяте възнаграждението си по прищявка, без система; макар че не с тия думи. Каза, че не си водите счетоводство за разходите и не пишете подробни доклади за работата. — Той се наведе напред. — Това ме устройва. Дъркин каза още, че като надушите нещо, не го изпускате, а аз точно това искам. Ако онова копеле е убило Аманда, искам да го знам.

— Какво ви кара да мислите, че го е направил?

— Имам такова чувство. Май не е най-научният подход.

— Но не означава, че е погрешен.

— Да. — Той погледна към цигарата си. — Никога не съм го обичал. Опитвах се, защото Аманда го обичаше или беше влюбена в него, или каквото там е било. Но не е лесно да харесаш някого, който очевидно не те понася, поне за мен е така.

— Търман не ви е понасял?

— От самото начало и съвсем автоматично. Аз съм обратен.

— Затова ли не ви понасяше?

— Може да е имал и други причини, но сексуалната ми ориентация стигаше да ме постави извън кръга от възможни приятели. Виждали ли сте Търман?

— Само във вестниците.

— Не се учудихте, като ви казах, че съм обратен. Веднага ли познахте?

— Чак пък да съм познал. Изглеждаше ми вероятно.

— Въз основа на целия ми вид. Не ви слагам капани, Матю. Нали мога да ви казвам Матю?

— Разбира се.

— Или предпочитате Мат?

— Все ми е едно.

— Викайте ми Лайман. Мисълта ми е, че си имам хомосексуален вид, каквото и да означава това; макар че за онези, които не познават много хомосексуалисти, видът ми може да не е очебиен. Както и да е. Това, което си мисля за Ричард Търман въз основа на неговия вид, е, че така дълбоко се е заврял в гората, че не вижда дърветата.

— Тоест?

— Тоест, не знам дали някога е опитвал, а и той може да не е наясно в съзнанието си, но мисля, че предпочита мъже. В сексуален смисъл. И отявлено мрази хомосексуалистите, защото го е страх, че си е един от нас.

Дойде сервитьорката и ми наля още кафе. Попита Уорнър не иска ли още гореща вода за чая си. Той й каза — непременно; и че би желал ново пликче чай.

— Ядоса се — каза той. — Ако пиеш кафе, ще ти долеят чашата безплатно. Ако пиеш чай, ще ти дадат безплатно гореща вода, но за ново пликче чай ще ти таксуват втора чаша. А чаят така или иначе им излиза по-евтино от кафето — и той въздъхна. — Ако бях юрист, щях да предизвикам класов процес^[2] срещу тях. Шегувам се, разбира се, но в правовото ни общество някои вероятно точно така правят.

— Няма да се учудя.

— Знаете ли, тя беше бременна. Втори месец. Ходила е на лекар.

— Пишеше във вестниците.

— Освен нея си нямам друг. Родословното дърво се прекъсва с моята смърт. Все си мисля, че това би трябвало да ме тревожи, но не е то. Тревожи ме мисълта, че Аманда е загинала от ръката на съпруга си и че той ще се измъкне сух от водата. Както и мисълта, че не съм сигурен в това. Ако бях сигурен...

— Какво?

— Нямаше да ми е толкова гадно.

Сервитьорката донесе чая. Той сложи новото пликче в чашата. Запитах го какъв мотив би могъл да има Търман да убие жена си.

— Пари — каза той. — Тя имаше доста.

— Колко?

— Баща ни беше понатрупал капитал. В недвижимо имущество. Майка ни съумя да пропилее бая от него, но все пак остана нещичко след смъртта ѝ.

— Кога това?

— Преди осем години. След като се узакони завещанието, ние с Аманда наследихме по шестстотин хиляди долара и малко отгоре. Не ми се вярва да ги е изхарчила досега.

Беше към пет, когато привършвахме, а барът започваше да оживява заедно с първите радостни птички след служба. Бях изписал няколко страници в бележника си и отказах вече кафе. Лайман Уоринър премина от чай на бира и сега бе преполовил една халба „Прайър“.

Време беше да определя цената и както обикновено не знаех колко да искам. Досещах се, че той всичко можеше да си позволи, но това някак си не ми влизаше в сметките. Спрях се на числото 2500, а той не ме попита как съм стигнал до него, просто извади чековата си книжка и махна капачката на писалката си. Бях забравил кога за последен път съм виждал чекова книжка.

Той каза:

— Матю Скъдър? С „ъ“, нали?

Аз кимнах, той написа чека и го развя да изсъхне мастилото. Казах му, че ако нещата се задвижат по-бързо, ще върна част от сумата, а ако ми се наложи, ще поискам още пари. Той кимна. Не изглеждаше особено угрижен.

Взех чека и той ми рече:

— Просто искам да разбера истината, това е всичко.

— Може би само това ще мога да направя. Да разберем, че той го е извършил — и да намерим някаква сериозна улика за пред съда — това са две различни неща. В крайна сметка съмненията ви могат да се потвърдят, а зет ви да си остане на свобода.

— Няма нужда да търсите улики, Матю. Просто го докажете на мен.

Това не ми хареса. Казах:

— Звучи, сякаш възнамерявате да поемете нещата в свои ръце.

— Вече съм го направил, нали? Като наех частен детектив. Като не оставям нещата да плуват по течението, а мелниците на господ да мелят все тъй бавно.

— Не бих участвал в нещо, което може да завърши в съда с обвинение срещу вас в убийството на Ричард Търман.

Той замълча за миг. После каза:

— Няма да отричам, че ми е минавало през главата. Но откровено казано, не мисля, че бих го направил. Не е в стила ми.

— Още по-добре.

— Така ли? Не съм сигурен.

Той махна на сервитьорката, даде ѝ двадесет долара и отказа рестото. Сметката ни сигурно не беше и една четвърт от тази сума, но пък бяхме заемали масата цели три часа. Той каза:

— Ако я е убил, постъпил е изключително глупаво.

— Поначало е тъпо да убиваш.

— Наистина ли мислите така? Не съм много съгласен, но експертът сте вие. Мисълта ми беше, че е действал прибързано.

— Защо?

— За повече пари. Не забравяйте, аз наследих толкова, колкото и Аманда; и, бъдете сигурен, не съм ги профукал. Аманда щеше да ме наследи и да получи застраховката ми. — Той извади цигара, после я пъкна обратно в кутията. — Нямам на кого другиго да ги завещая. Приятелят ми умря преди година и половина от една болест, дето се пише с четири букви. Не от грип. — Той се усмихна криво. — От другата.

Нищо не казах.

— Серопозитивен съм — продължи той. — Знам го от няколко години. Излъгах Аманда. Казах ѝ, че съм правил тест и резултатите са негативни, така че си нямам грижи. — Очите му потърсиха моите. — Беше си чиста благородна лъжа, не мислите ли? Тъй като нямаше да спя с нея, защо да я товаря с истината? — Извади цигара, но не я запали. — Освен това имаше шанс да не се разболея. Това, че имаш антители, не означава непременно, че имаш и вируса. Както и да е. Първото издайническо червено петно се появи този август. Саркома на Капоши.

— Разбирам.

— Не е като бързата смъртна присъда отпреди една-две години. Мога да живея цяла вечност, може би цели десет години. — Той запали цигарата. — Но някак си имам чувството, че няма да го бъде.

Той стана и взе палтото си от закачалката. Аз взех своето и го последвах на улицата. В същия миг се зададе едно такси и той го повика. Отвори задната врата, после се обърна към мен за последен път.

— Така и не успях да кажа на Аманда — каза той. — Мислех да ѝ го съобщя в Деня на благодарността, но вече беше късно. Тъй че тя не знаеше и, естествено, и той не е знаел, значи не би могъл да е наясно с финансовите предимства от отлагането на смъртта ѝ. — Той хвърли цигарата си. — Каква ирония, ако ѝ бях казал, че ще умра, днес тя щеше да е жива.

[1] От Young Urban Professional (Yuppy) — високоплатени, висококвалифицирани млади хора в големите градове. — Б.пр. ↑

[2] Класов съд — в американското правораздаване — съдебен процес срещу отделно лице, предизвикан от всички възможни пострадали от същото престъпление или аналогични такива. — Б.р. ↑

3.

Станах на следващата сутрин, вложих чека на Уоринър в банката и изтеглих малко джобни пари. През уикенда бе паднал снежец, но сега не бе останало почти нищо от него, само малко сива каша покрай тротоара. Беше студено, но вятърът не беше силен и за средата на зимата денят не беше чак толкова лош.

Разходих се до полицейския участък „Мидтаун Норт“ на 54-та Западна улица с надеждата, че ще хвана Джо Дъркин, но го нямаше. Оставих му бележка да ми звъне и продължих към главната библиотека на 42-ра и Пето авеню. Следващите няколко часа изчетох всичко, което можех да намеря за убийството на Аманда Уоринър Търман. Докато се занимавах с това, я потърсих заедно със съпруга ѝ в индекса на „Ню Йорк Таймс“ за последните десет години. Прочетох съобщението за сватбата им, публикувано преди четири години през септември. Дотогава сигурно вече е била получила наследството си.

Уоринър ми беше казал кога е била сватбата им, но никога не пречи да провери човек сведенията на клиентите си. От съобщението научих неща, за които Уоринър не ми беше говорил — имената на родителите на Търман, на гостите на празненството, на училищата, в които беше учил, местата, където бе работил, преди да се премести в кабелната телевизия на петте района.

Нищо от това, което прочетох, не ми говореше дали е убил жена си, или не, но не си правех илюзии, че случаят ще се реши от двучасовото ровене из вестници.

Звъннах в „Мидтаун Норт“ от един уличен телефон на ъгъла. Джо още го нямаше. За обяд си взех един хотдог и книш^[1] и тръгнах към Шведската църква на 48-ма, където от 12:30 през делничните дни се провеждаха сбирки. Този път говореше един тип, който живеел със семейството си в Лонг Айленд, а работел в една от Шестте големи счетоводни фирми. Не пиел от десет месеца и не можел да се нарадва на това...

— Прочетох ти бележката — каза Дъркин. — Потърсих те в хотела, но ми казаха, че си излязъл.

— Бях тръгнал за насам — казах аз. — Реших да опитам да те хвана...

— Е, днес имаш късмет, Мат. Сядай.

— Вчера при мен дойде един човек — казах аз. — Лайман Уоринър.

— Братът. Така си и помислих, че ще ти се обади. Ще направиш ли нещо за него?

— Стига да мога — казах аз. Стисках банкнота от сто долара и сега му я пъгнах между пръстите. — Благодаря за препоръката.

Бяхме сами в стаята, така че той разгъна банкнотата, без да се притеснява, и я погледна.

— Добро качество е — уверих го аз. — Присъствах на отпечатването.

— Е, това е друга работа — каза той, — но се чудя дали е редно да взимам тези пари от тебе. Знаеш ли защо? Защото това не е просто един от случаите, когато съм имал възможност да ти подхвърля някоя и друга пара на пътя, за да си щастлив и доволен. Радвам се, че ще работиш за него! Много бих искал да му свършиш работа.

— Мислиш, че Търман е убил жена си?

— Дали мисля ли? Че аз го знам, мамицата му.

— Откъде?

Той се замисли.

— Не знам. Инстинкт на ченге. Какво ще кажеш?

— Звучи ми прекрасно. С твоя инстинкт на ченге и женската интуиция на Лайман чудно е как изобщо Търман се разхожда на свобода.

— Виждал ли си се с него, Мат?

— Не.

— Интересно дали не би го оценил като мен. Той просто е едно фалшиво копеле, кълна се в Бога. Аз поех случая, бях първият човек тук след дежурните, които бяха приели повикването. Видях го, когато още беше в шок и раната на главата му кървеше, а лицето му беше червено и издрано там, където се бе опитвал да махне лепенката. През следващите две седмици го видях още не знам си колко пъти. Мат,

нито за миг не можах да му повярвам. Просто не мога да хвана вяра, че му е мъка за жена му.

— Това още не означава, че я е убил.

— Вярно. Познавам убийци, които съжаляват, че жертвата им е мъртва, и не виждам защо това да не важи и за обратния случай. И не искам да кажа, че съм Джоузеф Дъркин Човешкия Детектор на Лъжата. Невинаги познавам дали някой ме лъже. Но с него е лесно. Отвори ли си устата, значи почва да изсира куп лъжи.

— И го е направил сам?

Той поклати глава.

— Не виждам как. Жената е била изнасилена и отпред, и отзад. Спермата във влагалището определено не е негова. Кръвната група е различна.

— А отзад?

— Отзад сперма няма. Може би човекът се е упражнявал в секс без забременяване.

— Изнасилването в наши дни! — казах аз.

— Може пък да е заради ония брошурки, дето ги разпространява шефът на здравеопазването за повдигане на общественото съзнание и други такива щуротии. Както и да е, по всичко личи, че е имало двама нападатели, точно както го разказва съпругът.

— Освен спермата има ли други физически следи?

— Къси и къдриви косми. Явно от два типа, едните със сигурност не са от мъжа й, за другите е възможно. Номерът е, че човек не може да си вади сериозни изводи от окосмяването на пубиса. Може да се каже, че и двата типа са от бели мъже и толкоз. Освен това, ако някои от космите са на Търман, това нищо не доказва, защото са мъж и жена, по дяволите, и не е нещо необичайно да носиш няколко косъма от мъжа си в собствената си вълна.

Помислих за момент. После казах:

— За да го е направил Търман сам...

— Няма начин.

— Как да няма. Ще му трябва само чужда сперма и няколко косъма.

— И как ще се снабди с тях? Като направи минет на някой моряк и после се изплюе в найлонова торбичка?

За миг се сетих за чувството на Лайман Уоринър, че Търман е прикрит хомосексуалист.

— Методът не е по-лош от всеки друг — казах аз. — Просто нахвърлям и най-малко вероятните версии. По един или друг начин той се снабдява с чужда сперма и косми. Отива на гости с жена си, прибира се вкъщи...

— Изкачва три етажа и ѝ казва да изчака малко, докато той влезе с взлом в апартамента на Готшалк. „Виж, мила, какъв удобен начин намерих да отворя вратите без ключ.“

— Вратата е била отворена с взлом?

— С лост.

— Можело е да бъде направено и след това?

— След кое?

— След като я е убил и преди да извика полицията. Да допуснем, че е имал ключ от апартамента на Готшалк.

— Според тях не е имал.

— Може да е било без тяхно знание.

— Те имат няколко ключалки на вратата си.

— Можел е да има няколко ключа. „Чакай малко, мила, обещах на Рой и Ирма да поля цветята.“

— Не се казва така. Той е Алфред, а нейното име съм го забравил.

— „Обещах на Алфред и на Еди-коя си да поля цветята.“

— В един часа сутринта?

— Че какво от това? Може да е казал, че иска да вземе някоя книга на заем от Готшалк, която отдавна жадува да прочете. Може би и двамата да са леко на градус след партито и той ѝ предлага да влязат в апартамента на Готшалк и да се чукат в леглото им.

— „Ще бъде тъй възбуждащо, мила, както преди да се оженим.“

— Нещо такова. Вкарва я вътре, убива я, инсценира изнасилване, наглася уликите, спермата и космите. Намерено ли е нещо под ноктите ѝ, нещо, което да показва, че се е борила?

— Не, но и той не твърди, че се е съпротивлявала. Освен това те са били двама, така че единият спокойно е можел да я държи за ръцете, докато другият се е забавлявал.

— Хайде да се върнем към предположението, че го е извършил сам. Убива я и инсценира изнасилване. Нарезда сцената в апартамента

на Готшалк така, че да изглежда, че е имало обир. Викнахте ли семейство Готшалк да кажат какво липсва?

Той кимна.

— Дойде мъжът, Алфред. Жена му била болна, трябвало да избягва да пътува. В хладилника си държали няколко долара за непредвиден случай, те са изчезнали. Също и няколко бижута, семейни ценности, копчета за ръкавели и пръстени от родителите му, които той самият не носи. И някои от нейните бижута, но той не може да обясни кои точно, защото не знаеше кои си е занесла във Флорида, така че не мислеше, че загубата ще е голяма, но щял да накара Рут да направи подробен списък на нещата, които липсват. Рут е името на жената. Знаех си, че ще ми изплува.

— А кожи?

— Тя няма кожени дрехи. Защитник е на правата на животните. Не че са ѝ притрябвали де, след като киснат по шест месеца и един ден на година във Флорида.

— Шест месеца и един ден?

— Най-малко, така че да се водят жители на Флорида. От данъчни съображения. Във Флорида няма щатски данък общ доход.

— Мислех, че той е пенсионер.

— Е, все пак има някакви доходи. От инвестиции и други такива.

— Та значи кожи няма — казах аз. — А някаква техника? Стереокасетофон, телевизор?

— Не са взели нищо. Имало два телевизора, един голям и един по-малък в спалнята. Откачили малкия и го преместили в хола, но го оставили там. Както изглежда, смятали са да го вземат, но или са го забравили в суматохата, или пък са решили да не рискуват с подозрителен товар, след като в апартамента са оставили мъртва жена.

— В случай че са знаели, че е мъртва.

— Били са я по лицето и са омотали чорапогащника ѝ около врата ѝ. Много добре им е било ясно, че състоянието ѝ доста се е влошило, откак са се запознали.

— Значи са взели малко пари и няколко бижута.

— Така изглежда. Това е всичко, за което Готшалк може да се сети. Обаче виж, Мат, целият апартамент беше обърнат нагоре с краката.

— От момчетата от лабораторията ли?

— Не, от крадците. Много старателно са го преобърнали и са направили ужасна бъркотия. Изсипани чекмеджета, книги, хвърлени от рафтовете, такива работи. Едва ли са търсили някакъв тайник, дюшеците и възглавниците са непокътнати, но така или иначе работата е добре свършена. Според мен са търсили сериозни пари, а не само няколкостотин долара, скрити в хладилника.

— Готшалк какво казва?

— Какво може да каже? „Бях си скътал стотина недеklarирани бона и тия копелета са ми ги свили.“ Каза, че единственото ценно нещо в апартамента били няколко картини, които крадците не си харесали. Няколко подписани и номерирани автогравюри от Матис, Шагал и не знам си кой още, които били застраховани. Общата им стойност била май към осемдесет хиляди. Крадците свалили някои от картините от стените, може би за да потърсят сейф, но не са ги взели.

— А ако го е направил сам? — попитах аз.

— Да си дойдем на думата. Давай.

— Апартаментът е нагоре с краката и всичко прилича на чиста проба обир, така че на него му трябва само да скрие няколко банкноти и шепа бижута. Претърсихте ли го?

— Кого, Търман ли? — Той поклати глава. — Човекът е пребит, ръцете му са вързани на гърба, жена му лежи мъртва и ти искаш да го претърсваме и да гледаме дали не си е заврял в задника платинени копчета за ръкавели! Все едно, по твоя сценарий той би могъл да е скрил всичко в апартамента си.

— Тъкмо това щях да кажа.

— Та по твоя сценарий той влиза в апартамента на Готшалк с един, два или колкото там ключове му трябва, убива жена си, инсценира изнасилване, свива парите и бижутата, качва ги горе, увива ги в чифт чорапи и ги скатава в чекмеджето с чорапите. После слиза долу, инсценира взлом върху вратата с лост. После сигурно се качва пак горе и скатава някъде лоста, защото в апартамента на Готшалк лост не намерихме.

— Претърсихте ли Търмановия апартамент?

— Да — каза той. — С негово разрешение. Казах му, че е възможно крадците да са започнали от неговия апартамент и после да са слезли долу, макар да знаех, че не са, защото по вратата на Търман нямаше следи от взлом. Е, могли са да се качат по пожарната стълба,

но майната му какво са могли, защото вътре не е влизал никой. Все пак го претърсих да видя има ли нещо, което да е свил от долу.

— И не намери нищо.

— Нищичко, макар че какво от това. Нямах възможност да направя по-щателен обиск. Той би могъл да пъхне бижутата на Готшалк при тези на жена си и аз нямаше да разбера това, защото не знаех какво точно да търся. А мангизите, само няколко стотарки, е могъл да пъхне в портфейла си.

— Разбрах, че крадците са му го взели.

— Да, точно така. Портфейла и часовника. Оставили го на първия етаж до стълбите. Взели парите, но не и кредитните карти.

— Могъл е да изтича сам и да го остави.

— Или да го метне през парапета. Да си спести тичането нагоре-надолу.

— А бижутата, които уж били взети от жена му...

— ... е могъл просто да върне в кутията. А за ролекса му един господ знае. Може въобще да не го е слагал тази вечер. Може да го е увил в чорап.

— А после? Пребива се сам, завързва си ръцете зад гърба, залепва си устата...

— Мисля, че ако бях на негово място, първо бих си залепил устата, а после чак бих вързал ръцете си на гърба.

— Версията ти е по-добра от моята, Джо. Как е бил вързан? Видя ли го, преди да го развържат?

— Не, да му се не види — каза той. — И тъкмо това ме човърка. Идеше ми да сплескам двамата дежурни, дето са го развързали, но пък какво друго са могли да направят? Гледаш един почтен на вид тип, елегантно облечен, овързан и проснат в истерия на пода, жена му лежи мъртва, е, как да му кажеш, че ще трябва да изчака така, докато дойде инспекторът? Разбира се, че са го развързали. На тяхно място бих направил същото; а и ти, предполагам.

— Естествено.

— Но все ми се ще да не бяха го правили. Ще ми се първо да го бях погледнал. Ако се придържаме към твоя сценарий, че това е негова работа, сигурно ще попиташ дали би могъл да се върже сам, нали?

— Да.

— Бил с вързани крака. Това не е трудно. Ръцете му били вързани на гърба, а това изглежда, че няма как да стане, но е точно така. — Той отвори едно чекмедже и извади от там белезници. — Сложи си ръцете на гърба, Мат! — Той щракна белезниците на ръцете ми. — А сега се наведи напред и прекарай първо единия, после другия крак ей оттам. Седни на края на бюрото. Хайде, ще успееш.

— Боже мили.

— По телевизията непрекъснато показват такива работи — човек с ръце на гърба в белезници, който се промушва през кръга, заключен от ръцете му, и те вече са отпред, макар и все още в белезници. Така, а сега стани и си премести ръцете обратно на гърба.

— Май няма да стане.

— Ако беше по-кльошав, чудно щеше да стане. Търман е прецвъкнат в талията и практически няма гъз.

— Ръцете му дълги ли са? Щеше да ми е по-лесно, ако моите бяха няколко сантиметра по-дълги.

— Не съм мерил дължината на ръкавите, но това е супер за отправна точка на твоето разследване. Що не обиколиш местните китайски перални, може да откриеш кой номер риза носи.

— Отвори тия белезници.

— Не знам, не знам — каза той, — кеф ми е да те гледам как се хващаш за гъза и нй да станеш, нй да седнеш. Не искам да ти преча.

— Айде де!

— А бе уж имаше ключ тука някъде... Е, няма страшно, ще се дотърим все някак долу при дежурния, там ще се намери ключ. А, ето го. — Той извади ключа и отвори белезниците.

Аз се изправих. Рамото ме болеше и си бях разтегнал мускул в бедрото.

— Не знам — каза той. — На телевизия изглежда по-лесно.

— Абсолютно.

— Там е работата — продължи той, — че не мога да кажа как точно са го обездвижили или той самият как го е направил, без да съм видял как е бил вързан. Зарязвам твоя сценарий. Да речем, че крадците са го овързали. Знаеш ли кое ме смущава?

— Кое?

— Бил е още вързан, когато са пристигнали ченгетата. Търколил се е от леглото, преобърнал е една маса, обадил се е по телефона...

— Със здраво захапан инструмент за лула.

— Да, точно така. Направил е всичко това и дори е разхлабил лепенката на устата си, което според мен е напълно възможно.

— И според мен също.

— Да донеса ли малко лепенка да проверим? Шегувам се, Мат. Нямах никакво чувство за хумор, това ти е проблемът.

— Тъкмо се чудех какъв ли е.

— Е, сега знаеш. Майтапът настрана, той извършва всичко, освен да си освободи ръцете. Понякога това е невъзможно, ако не си Худини^[2]. Ако нямаш подвижност, а възлите не поддават, почти нищо не можеш да направиш. Но той може да се движи, а и крадците сигурно са били такива връзвачи, каквито и обирджии. Ще ми се да бях видял въжетата му, защото нещо ми подсказва, че е могъл да се освободи, но не го е направил. Но защо му е било това?

— Защото е искал да седи вързан, когато дойдат ченгетата.

— Точно така, защото това му осигурява алиби за убийството. Ако се развърже, винаги можем да кажем, че той би могъл да я убие, най-малкото защото не е бил вързан. Но сега при това положение единственото нещо, което можем да кажем, е, че не се е освободил, защото е искал да бъде намерен по този начин. Абе и вързан, и развързан, все една майна, но що се отнася до мотивите му...

— Разбирам ти мисълта.

— Така че жалко, че не съм го видял, преди да го развържат.

— Жалко наистина. Как е бил вързан?

— Нали ти казах бе.

— Имам предвид с какво? Връв, въже за простирание или какво?

— А, ясно. Използвали са доста здрав домакински шнур от ония, с които можеш да вържеш голям пакет. Или гаджето си, в случай че си падаш по такива работи. Дали са го донесли със себе си? Не знам. Готшалкови държат в едно кухненско чекмедже разни клещи, отвертки и други железарии за домакинството. Старецът не може да си спомни дали е имало подобен шнур — кой ще ти помни такива работи; а той пък е на 78 години; и половин година живее другаде! Крадците са обърнали и това чекмедже, тъй че ако там е имало шнур, са щели да го видят.

— А лепенката?

— Обикновен бял лейкопласт, дето го има във всяка аптечка.

— Не и в моята — казах аз. — В моята ще намериш само аспириин и разни бѝзикни против зѝбен камѝк.

— Добре де, от ония, дето го има във всяка човешка аптечка. Готшалк твърди, че са имали, но в банята нямаше. Отнесли са си и лепенката, и вѝжето.

— Чудя се защо.

— Не знам. Сигурно са пестеливи хора. Взели са и лоста. Не мисля, че ако току-що съм оставил мъртва жена в нечий апартамент, бих трѝгнал да се разхождам с инструменти за обир в рѝка, но ако са някакви големи капацитети...

— Нямаше да се занимават с това, а със занаят.

— Точно така. Защо им е да взимат тези неща? Ако Търман е съучастник и именно той ги е купил, тогава може би ги е било страх да не го проследят чрез магазините. Ако ли пък са използвали неща от апартамента... не знам, Мат, твърде много предположения се събраха, мамка им мръсна.

— Да. Блъскаш се в разните му „защо“ и „ако“, обаче в един момент изскача нещо съществено.

— Затова се блъскаме.

— Той направи ли описание на крадците?

— Естествено. Детайлите са малко мъгляви, но без противоречия при различните разпити. Или съвсем малко. Описанието е в папката, ще го видиш. Били са двама едри бели мъже приблизително на възрастта на Търман и жена му. И двамата с мустаци, по-якият с дълга коса, вързана отзад на малка опашка, нали се сецаш?

— Сецам се.

— Висока класа, веднага те издава, че си от висшето общество. Като неграта с трапецовидните фризури, дето като че ли имат фесове на тиквите си. Та за какво говорех?

— За крадците.

— А, да. Показахме му снимки на разни престѝпници, той с готовност и усърдие ги прегледа, но не можа да ги разпознае. Докарах му един от нашите художници. Ти май го знаеш, Рей Галиндес.

— Знам го.

— Добър е, но все ги докарва някак латиноамерикански. В папката има копия. Май се появиха в един от вестниците.

— Сигурно съм го пропуснал.

— Мисля, че беше в „Нюздей“. Имаше няколко обаждания, загубихме време да ги проверяваме, и нищо. Знаеш ли какво си мисля?

— Какво?

— Мисля, че не го е направил сам.

— Съгласен съм.

— Разбира се, той е можел да намери начин да се завърже сам и да скрие лоста, въжето и лепенката. Но не това е станало според мен. Мисля, че е имал помощници.

— Прав си.

— Договаря се с двама бандити, вика им — на̀ ви ключ и хич не се безпокойте, качете се на четвъртия етаж и разбийте вратата на апартамента. Няма страшно, няма да има никой, както и на горния етаж. Чувствайте се като у дома си, обърнете чекмеджетата, хвърлете книгите на пода и приберете всичките пари и бижута, които намерите. Към дванайсет и половина — един да сте си тръгнали, тъкмо когато ние ще се прибираме.

— И си отиват пеша, защото той не иска да стигнат прекалено рано.

— Може би, а може би просто защото нощта е мека. Кой знае? Стигат до апартамента на Готшалк и жената казва: „Я виж, вратата на Рут и Алфред е отворена“, той я бута вътре, ония я сграбчват, удрят я, изчукват я и я убиват. След това той казва: „Виж какво, лайняна главо, къде си тръгнал по нощите с телевизор на гръб, на̀ ти да си купиш десет телевизора“. Те оставят телевизора, но прибират въжето, лепенката и лоста, за да не ги проследят по тях. Не, това са глупости, по такива неща не можеш да проследиш никого.

— Взимат ги, за да помислим, че не го е направил той, защото въжето и лепенката не може да са си излезли сами.

— Точно така. Но преди да си заминат с мангизите, го поразкрасяват малко, в папката има негови снимки с доста внушителни наранявания. После го връзват, залепват му устата, а може би одират част от лепенката, за да може да се обади, когато му дойде времето.

— Или пък го връзват хлабаво, за да може да измъкне едната си ръка и да свърши това, което трябва, и после да я пъкне обратно в примката.

— Тъкмо това щях да кажа. Мама му стара, защо не са се позабавили ония дежурни?

— Както и да е, те се изнасят, той чака, чака — и се обажда в полицията.

— Точно така. Звучи правдоподобно.

— Да.

— По друг начин не може да се обясни фактът, че е останал жив. Току-що са утрепали нея, тя лежи там мъртва, е — защо им е да го връзват, след като е много по-лесно да го убият?

— Бил е вързан и със запушена уста, преди да убият нея.

— Така твърди той. Но дори и да е така, защо ще го оставят жив? Винаги може да ги разпознае и ще трябва да увиснат заради нея на въжето...

— Не и в този щат.^[3]

— Не ми напомняй, моля те. Вече са вътре заради това, че са я убили, и по-лошо няма да стане, ако довършат и него, тъй и тъй са почнали. Лостът е под ръка, само трябва да го цапардосат по главандурата, както биха казали по-малките ни черни братя.

— Може и така да са направили.

— Как?

— Да са го ударили толкова силно, че да са решили, че е умрял. Забележи, току-що са убили нея, а може и да не са имали такова намерение, така че...

— В случай че той казва истината.

— Да, за момент вземам страната на дявола. Убили са я, без да искат.

— Просто съвсем случайно са й увили чорапогащника около врата...

— ... но не изпадат в паника, макар че бързат, удрят го, той припада, те решават, че са го пречукали — стоманеният лост не е да галиш гълъби с него, и единственото им желание е да се измитат. Няма да седнат да му търсят пулса, я, или да му слагат огледалце на устата.

— Майка му стара.

— Разбираш ми мисълта, нали?

Той въздъхна.

— Да, разбирам ти мисълта. Та затова случаят не може да бъде приключен. Уликите не са убедителни, а от фактите можеш да си изградиш всякаква теория. — Той се изправи. — Пие ми се кафе — каза. — Ти искаш ли?

— Да — отговорих. — Защо не?

— Не знам защо кафето е толкова лошо — каза той. — Наистина не знам. Някога имахме една машина от ония, дето бачкат с монети, и кафето винаги беше отврат. Но после събрахме пари в една шапка и си купихме електрическа кафеварка. Слагаме първокласно кафе, а виж на какво прилича. Трябва да е някакъв природен закон, в полицейски участък кафето става на пикня.

На мен не ми се видя чак толкова гадно.

Той каза:

— Знаеш какъв е единственият начин да разплетем този случай.

— Чрез някой доносник...

— Да, чуе някой нещо и пусне клюката. Или един от нашите двама юнаци се подхлъзва на следващото си лайно и ние го окошарваме, а той вземе, та изпорти другарчето си, за да му олекне обвинението. Или изпортва Търман, ако наистина той е на дъното на цялата работа.

— Дори и да не е.

— Какво искаш да кажеш?

Аз казах:

— „Беше си жива и здрава, като си тръгнахме, приятел. Вярно, че ѝ го турихме, но на нея ѝ хареса, честна дума, и никакви чорапогачи не сме увивали около врата ѝ, можеш да си сигурен. Сигурно е бил мъж ѝ, рекъл е да се разведе на място.“

— Бога ми, точно така ще кажат.

— Знам. Така ще кажат дори Търман да е сто процента невинен. „Не съм я убивал, беше живеничка, когато си тръгнах.“ И може даже да е вярно.

— В смисъл?

— Да допуснем, че се е възползвал от ситуацията. Търманови се прибират, заварват крадците. Те пък ги ограбват, него пребиват, а нея изнасилват, щото са си животни и що да не постъпят скотски. После си тръгват, Търман успява да освободи едната си ръка, жена му е в безсъзнание, той решава, че е мъртва...

— А тя не е, но на него му хрумва, че...

— ... а ей го и чорапогащника ѝ до нея на леглото, а в следващия момент — *бам!* — ей го около врата ѝ... И тоя път тя наистина умира.

Той се замисли.

— Да — каза. — Става. Лекарят определи, че смъртта е настъпила около един, което съвпада с разказа на Търман; но ако я е убил веднага, след като са си тръгнали, и после се е помотал малко, колкото уж да бъде в безсъзнание и после да се опитва да се освободи, тогава всичко съвпада.

— Точно така.

— И никой няма да го обвини. Ония ще кажат, че е била жива, когато са си тръгвали, ама те така и така ще го кажат!

Той допи от кафето си и хвърли пластмасовата чаша в кошчето.

— Мама му стара — каза той. — Така човек си блъска главата до посиране. Мисля, че той го е направил. Независимо дали го е планирал, или просто му е паднал случай. Като се има предвид всичката ѝ пара...

— Според брат ѝ наследила е повече от половин милион.

Той кимна.

— Плюс застраховката.

— Той не ми каза нищо за застраховката.

— Сигурно не е знаел. И двамата са сключили застраховки малко след сватбата. Сто хиляди долара застраховка живот с удвояване за смърт при злополука.

— Е, така играта загрубява — казах аз. — Залогът чувствително се вдига.

Той поклати глава.

— Нещо бъркам ли?

— Аха. Тя забременяла през септември. Веднага след като разбрали, той се свързал със застрахователния си агент и вдигнал застраховката. Бебето е на път и отговорността е по-голяма. Има логика, нали?

— На колко я е вдигнал?

— Милион за себе си. В края на краищата именно той изкарва хляба и неговите доходи трудно ще бъдат възмездени. Но нейната роля си остава значителна, така че вдигнал застраховката ѝ на половин милион.

— Така че смъртта ѝ...

— Би донесла един милион от застраховка, като се прибави и удвояването, плюс всичките ѝ пари, които той наследява. Което прави някъде около милион и половина.

— Леле боже.

— Нали.

— Боже господи.

— И аз това казвам. Той има и средствата, и мотива, и възможността, и освен това е едно безсърдечно копеленце, срещу което не мога да намеря никакви улики, за да докажа, че е извършил тази мръсотия. — Той затвори очи за малко, после ме погледна. — Може ли да те попитам нещо?

— Разбира се.

— Ползваш ли канапчета за зъби?^[4]

— А?

— Нали каза, че в аптечката си държиш само аспирин и бъзикни против зъбен камък. Ползваш ли ги?

— Ами ако се сетя — казах аз. — Зъболекарят ми ме накара да ги купя.

— И аз така, само дето не ги ползвам.

— Всъщност и аз не ги ползвам. Хубавото е, че така няма да се свършат.

— Да бе — каза той. — Поне това ще ни стигне за цял живот.

[1] Книш — крокети от картофено пюре или говежда кайма. — Б.пр. ↑

[2] Хари Худини (1874–1926), псевдоним на Ерих Вайс, прочут американски фокусник и писател. — Б.пр. ↑

[3] В щата Ню Йорк няма смъртно наказание (освен за убийство на полицаи). — Б.пр. ↑

[4] Усукана копринена нишка за прочистване между зъбите — типична американска свръхчистоплътност. — Б.пр. ↑

4.

Вечерта се срещнах с Илейн Мардел пред един театър на 42-ра улица на запад от Девето авеню. Беше с тесни дънки, ботуши и черно кожено рокерско яке с ципове на джобовете. Казах ѝ, че изглежда страхотно.

— Не знам — каза тя. — Исках да изглеждам като за Оф-Бродуей, но май съм постигнала Оф-Оф-Бродуей.^[1]

Местата ни бяха хубави, най-отпред, макар че салонът беше твърде малък, за да има и лоши места. Не си спомням заглавието на пиесата, но в нея се разправяше за бездомните хора и авторът беше изцяло на тяхна страна.

Един от актьорите, Харви Зиглър, беше редовен член на „Водете Прост Живот“, една от групите на Анонимните Алкохолици, която се събираше вечер в „Св. Апостол Павел“ на няколко преки от хотела ми. В пиесата Харви играеше пияница, който живее в кашон. Играеше доста добре; и нищо чудно. Преди няколко години играеше същото в живота.

Накрая отидохме зад кулисите да поздравим Харви и там видяхме още пет-шестина души, които познавах от събрания. Поканиха ни на кафе. Вместо това се разходихме девет преки нагоре по 9-а улица до „Парис Грийн“, ресторант, който и двамата обичахме. Аз си поръчах филе от риба меч, а Илейн взе *linguini al pesto*: обикновена юфка във формата на езици със сос от олио, чесън, босилек и не знам си какво още.

— Не знам как мислиш ши — казах аз, — но ми се струва, че за хетеросексуална вегетарианка носиш прекалено много кожа.

— Това е едно от малките щури противоречия, които са фундамент на моя чар.

— Тъкмо се чудех.

— Сега вече знаеш.

— Сега вече знам. Преди няколко месеца през една улица оттук е била убита една жена. Тя и съпругът ѝ изненадали крадци в

апартаментата на съседите отдолу и в крайна сметка те я изнасилили и убили.

— Сещам се за този случай.

— Е, сега случаят е мой. Вчера ме нае брат й, който мисли, че го е направил мъжът й. Двойката, чийто е апартаментът, съседите, са фрашкани с мангизи, мъжът е евреин, адвокат, но никакви кожи не са откраднати. Познай защо!

— Защото ги е била облякла всичките наведнъж.

— Тц. Защото е защитник на правата на животните.

— Сериозно? Браво на нея.

— Браво, я. Интересно дали носи кожени обувки?

— Сигурно. Какво от това? — Тя се наведе към мен. — Виж какво — каза тя, — по тая логика не трябва да ядем хляб, защото маята си е дала живота за него. Не трябва да приемем антибиотици, защото с какво право ще убиваме бактериите?... Значи тя носи лицева кожа, но не и визон, норка, нутрия. Е, та?

— Ами...

— И освен това — продължи тя — от едното не хвърчат косми като от другото.

— Е, това вече решава въпроса.

— Така. Мъжът й ли го е направил?

— Не знам. Рано тази сутрин минах покрай сградата. Ще ти я покажа после, тя ни е на път, като тръгна да те изпращам. Може би ти ще доловиш някакви вибрации и ще решиш загадката, просто като минеш покрай местопрестъплението.

— Ти обаче не си я решил.

— Не съм. Имал е милион и половина причини да я убие.

— Милион и половина...

— Долара — довърших аз. — От застраховката и капитала й.

Разказах й за Търманови и това, което бях научил от Джо Дъркин и Лайман Уоринър.

— Не знам дали има нещо, което да мога да направя повече от полицията. Освен да си вра на носа наоколо. Да чукам на врати, да разговарям с хора. Щеше да е добре, ако можех да открива дали има любовница, макар че, разбира се, Дъркин първо с това се захванал, но нищо не открил.

— Може да си има любовник?...

— Това би подкрепило теорията на клиента ми, но обикновено хомосексуалистите смятат, че целият свят е палав като тях.

— А ние с тебе знаем, че целият свят е мрачен.

— Аха. Искаш ли утре да идем в Маспет?

— Как се сети за това? Като стана дума за мрачност ли?

— Не, просто...

— Дали е правилно да се каже „мрачност“? Всъщност Маспет ми звучи доста мрачно, макар че може и да не съм права, защото никога не съм ходила там. Какво има в Маспет?

Казах й, а тя заяви:

— Не обичам бокса. Не от морална гледна точка, какво ми пука, че двама възрастни мъже искат да подскочат и да се удрят, просто бих включила на друга програма. Но все едно — утре съм на лекции.

— Този семестър по какво?

— Съвременна латиноамериканска литература. Всички книги, за които съм си казвала, че трябва да прочета. Сега ще ми се наложи.

През есента изучаваше градска архитектура и бях ходил с нея няколко пъти да разглеждаме сгради.

— Ще изпуснеш архитектурата на Маспет — казах аз, — макар че то и аз нямам кой знае за какво да ходя там. Не ми трябва да се влача с километри, за да го видя. Живее тук, в махалата, а офисът му е на 48-ма и 60-а. Май просто си търся извинение, за да гледам мачовете. Ако на „Ню Маспет Арина“ даваха скуош вместо бокс, сигурно щях да си стоя вкъщи.

— Не обичаш ли скуош?

— Обичам портокалов скуош^[2]. Всъщност никога не съм гледал, така че може и да ми хареса.

— Може. Познавах един национален състезател по скуош. Беше психолог в Скънектади, беше дошъл тук за турнира в „Ню Йорк Атлантик Клъб“. Но не съм го виждала как играе.

— Ако го видя в Маспет, ще ти съобщя.

— Човек никога не знае. Светът е малък. Каза, че Търманови живеят през една улица оттук, нали?

— Няма и толкова.

— Може би са идвали тук. Може Гари да ги познава. — Тя се намръщи. — Да ги е познавал. Да познава него, да е познавал нея.

— Може. Да го попитаме.

— Ти го попитай — каза тя. — На мен нещо не ми вървят глаголите тази вечер.

След като платих сметката, се запътихме към бара. Зад него стоеше Гари, висок слаб мъж с шантав вид и брада, която се спускаше от челюстта му като немирно водорасло. Казва колко му е драго, че сме дошли, и ме запита кога ще му намеря нова работа. Отговорих му, че това е въпрос с повишена трудност.

— Веднъж този джентълмен ми повери задача от висша важност — осведоми той Илейн. — Секретността преди всичко, нали. Е, аз естествено се справих идеално.

— Обратното би ме учудило — каза галантно Илейн.

Попитах го за Ричард и Аманда Търман. Идвали били от време на време, кога сами, кога с още двама души...

— Той пиеше водка-мартини за аперитив, а тя — чаша вино. Понякога идваше сам и изпиваше на бара една бърза бира. Не помня каква точно... „Бъд Лайт“? „Куърс Лайт“? Абе — светло пиво.

— Идвал ли е след убийството?

— Само веднъж, доколкото знам — преди седмица-две вечеря тук с някакъв тип. Толкова съм го виждал, откак се случи случката. Той живее съвсем наблизо, ако знаеш.

— Знам.

— На половината път до следващата пряка. — Той се наведе през бара, гласът му се сниши. — А каква е клюката? Да не би да има някакви подозрения?

— Би трябвало да има, не мислиш ли? Жена му е била изнасилена и убита.

— Знаеш какво имам предвид. Той ли е?...

— Ти как мислиш? Прилича ли ти на убиец?

— Живея в Ню Йорк отдавна — каза той. — Всеки ми прилича на убиец.

Като излизахме, Илейн каза:

— Знаеш ли кой може да иска да дойде с тебе утре? Мик Балу.

— Сигурно. Искаш ли да се отбием в бара на Гроган?

— Разбира се — каза тя. — Харесвам Мик.

Той беше там, зарадва ни се; а идеята да иде в Маспет, за да гледа как възрастни мъже подскачат и се бият, го ентусиазира. Не седяхме дълго при Гроган, а когато си тръгнахме, извиках такси, така че тъй и не минахме покрай апартаментата, където за ужас или радост на Ричард Търман бе умряла жена му.

Останах да спя при Илейн; а другия ден прекарах в ровичкане из скришните ъгли в живота на Ричард Търман. Прибрах се в хотела точно за новините в пет по Си Ен Ен. После взех душ, облякох се, а когато слязох долу, видях сребърния кадилак на Мик паркиран до една пожарна помпа.

— Към Маспет! — каза той.

Попитах го знае ли как се стига до въпросния културен център.

— Знам — каза той. — Навремето един румънски еврейн имаше фабрика там. Работеха му няколко жени, сглобяваха метал и пластмаса. Правеха клещи за телчета.

— Това пък какво е?

— Ами ако си закрепил няколко листа с телчета и искаш да ги махнеш, взимаш тези клещи, захващаш телчето с тях и го издърпваш. Някои от жените сглобяваха джаджите, други ги опаковаха по дванайсет в кутия... — Той въздъхна. — Но беше комарджия... Взимаше пари на заем и после не можеше да ги върне.

— И какво стана?

— А, това е дълга история — каза той. — Тия дни ще ти я разкажа.

Пет часа по-късно се връщаме към Манхатън по моста Куинсбъро. Повече не беше споменал за фабриката от Маспет. Вместо това аз му разправях за продуцента от кабелната телевизия.

Той каза:

— Какви ли не неща си правят хората един на друг, ей...

И той беше внесъл своята лепта... Според кварталната легенда един от подвизите му бил да заколи някакъв тип на име Фарели и да му разнася главата в торба за боулинг по разни кръчми. Според някои той изобщо не вадел главата от торбата, само съобщавал какво има в нея, но други се кълняха, че я е вадил от там за косата и при това казвал:

„Вижте го горкия Пади Фарели. Е, не е ли най-грозното копеле на света?“

Според вестниците Мик бил широко известен като Месаря... Може — според тях... Точно както единствено водещият на ринга смяташе, че на Елдън Рашид навсякъде му викат Булдога. Историята с Фарели може би има нещо общо с такъв изящен прякор, но същото с пълна сила може да се каже и за кървавата месарска престилка на Мик.

... Престилката била на баща му. Балу старши пристигнал от Франция и почнал да си изкарва хляба, като разфасовал заклани животни по пазарите на едро из мизерните квартали. Майката на Мик била ирландка, той се метнал на нея по приказка, а на баща си по външност.

Той е едър мъж, висок и набит, монолит, който напомня за праисторическите монументи, нещо като каменните изваяния на Великденските острови. Главата му е канара, по кожата му има белези от циреи и бой, под очите му вече се ширят спукани капиляри — следствие от дългогодишното пиене. Очите му са с пронизващо зелен цвят.

Пие много. Бил е и си остава криминален престъпник, по ръцете му има толкова кръв, колкото и по престилката; и много хора (включително аз и той) се чудят как можем да бъдем приятели. Ще ми е трудничко да обясня това; но също толкова трудно ще бъде да обясня отношенията ми с Илейн. Сигурно няма приятелство, което да е напълно обяснимо, макар че някои са по-понятни от другите. Така че няма да обяснявам нищо.

Мик ме покани на кафе и кола при Гроган; отказах. Той призна, че също се чувства уморен.

— Но някой път следващата седмица славно ще се позабавляваме — каза той. — А като свърши работното време, ще заключим вратата и ще си разказваме стари истории в тъмното.

— Добре звучи.

— А на сутринта ще отидем на литургия.

— За това не знам — казах аз, — но останалото звучи чудесно.

Остави ме пред хотел „Нортуестърн“. Минах през рецепцията, съобщения за мен нямаше. Качих се и си легнах.

В очакване на съня се сетих за мъжа от Маспет, бащата, който седеше заедно със сина си на първия ред в централната секция. Бях сигурен, че съм го виждал и преди, но не можех да се сетя къде. Момчето ми беше непознато.

Лежах си така в тъмното и изведнъж ми мина през ума, че интересното беше не това, че мъжът ми изглежда познат. В края на краищата всеки ден срещам хора, които ми се струват познати, и в това няма нищо чудно. Ню Йорк гъмжи от хора и всеки ден пред очите ми по улицата, в метрото, на някое игрище или в театър — е! — или пък на някой стадион в Куинс минават стотици хиляди от тях...

Не, в случая любопитното беше не това, че ми изглеждаше познат, а че усещах, че трябва да действам максимално бързо. Поради някакви причини остро чувствах, че е изключително важно да позная този човек; и да разбера кой е; и откъде го познавам.

Представих си го как седи, прегърнал момчето, едната му ръка стиска рамото му, другата сочи към ринга и разяснява какво става там. Представих си и следващата картина, ръката, която се протяга към челото на момчето, за да погали светлокестенявата му коса.

Съсредоточих всичкото си внимание върху тази картина и се помъчих да разбера кое я правеше толкова тревожна; мислите ми изцяло потънаха в нея, после се заряха нанякъде и аз заспах.

Събудих се няколко часа по-късно от шума, който вдигаха боклукчиите пред съседния ресторант. Отидох до тоалетната, после пак си легнах. В главата ми се въртяха най-различни картини. Момичето с афиша, което разтърсва косата си и кърши рамене. Бащата, възбуденото му лице. Ръката върху челото на момчето. Момчето. Бащата. Момичето. Ръката, която се движи и приглажда косата...

Боже господи!

Изправих се. Сърцето ми биеше силно, устата ми беше суха. Едва можах да си поема въздух.

Протегнах се да запаля нощната лампа. Погледнах часовника. Беше едва четири без петнадесет, но за тази нощ сънят ми беше приключил.

[1] Оф-Бродуей — обозначение за по-авангардните театри; Оф-Оф-Бродуей — обозначение за още по-авангардните, появили се след комерсиализирането на Оф-Бродуей. — Б.пр. ↑

[2] Оранжеда. — Б.пр. ↑

5.

Шест месеца преди това, през една гореща и задушна вечер в средата на юли, аз седях на едно от обичайните ни събрания в мазето на „Св. Павел“. Беше вторник, в това няма съмнение, защото бях поел ангажимента в течение на шест месеца да помагам при разстребването след сбирките всеки вторник. Съществува теория, според която точно този вид занимания ти помагат да не пиеш... Не съм сигурен дали е така. Аз имам чувството, че за да не пиеш, трябва преди всичко да не пиеш; но сигурно не вреди и да разстребваш. Когато и в двете си ръце носиш по един стол, няма как да държиш и бутилка.

Събранието премина нормално, но през почивката при мен дойде един тип на име Уил и каза, че би искал да поговорим, след като свърши събранието. Съгласих се, но го предупредих, че няма да мога да тръгна веднага, защото ще трябва да прибирам столовете.

Събранието завърши в десет с молитва, а разчистването мина бързо, защото Уил ми помогна. Когато свършихме, го попитах не иска ли да идем някъде да изпием по едно кафе.

— Не, трябва да се прибирам — каза той. — Няма да ви отнема много време. Вие сте детектив, нали?

— Горедолу.

— И бивш полицай. Чух ви да разправяте това, като постъпвахте тук; аз вече цял месец не пиех... Ще ми направите ли една услуга? Бихте ли видели това?

Той ми подаде плътно опакован в кафява хартия пакет. Отворих го и извадих видеокасета в прозрачна кутия, от ония, дето се предлагат в магазините за касети под наем. На етикета пишеше, че филмът е „Мръсната дузина“.

Погледнах я, после погледнах Уил. Той приближаваше четиресетака, работеше нещо свързано с компютри. Не пиеше вече шести месец, беше се появил веднага след Коледните празници. Бях го чувал да говори само веднъж. Знаех за пиянските му истории, но за личния му живот — почти нищо.

— Гледал съм го — казах аз. — Поне 4–5 пъти по телевизията.
— Този му вариант не сте гледали.
— Че какво му е различното?
— Повярвайте ми, че е друг! Или по-добре не ми вярвайте, ами го занесете вкъщи и го изгледайте. Имате ли видеокасетофон?
— Не.
— А-а. — Той се посмути.
— Не можете ли да ми кажете какво толкова особено има в този филм...
— Не, нищо не искам да казвам. Искам да го изгледате без предубеждения. Мама му стара... — Оставих го да помисли. — Бих ви предложил да дойдете у нас, но тази вечер наистина не мога. Познавате ли някой, който има видео?
— Сещам се за един човек.
— Чудесно. Моля ви, Мат, изгледайте го. Утре вечер ще се видим пак тук и тогава ще поговорим за това.
— Искате да го видя още тази вечер?
— Ще успеете ли да го направите?
— Ами — казах аз, — ще опитам.
Бях решил да се присъединя към компанията във „Флейм“ за по кафе, но вместо това се прибрах в хотела и звъннах на Илейн.
— Един познат току-що ми даде касета с филм и каза да я изгледам тази вечер — казах аз. — Ако не става, направо си кажи.
— Някой ти е дал филм?
— Да, на касета.
— А, ясно. Искаш да го пуснеш на онази машинария...
— Да.
— На видеото ми.
— Стига да нямаш нищо против?...
— Стига и ти да нямаш нищо против. Само че видът ми е ужасен. Не съм си сложила грим.
— Че ти слагаш ли си? — попитах аз.
— Грим ли? Не, обикновено нося цяла маска. Понякога само домино — за пред по-близки хора.
— Мислех, че красотата ти е естествена.
— Ой, ой, ой — каза тя. — И какъв детектив си ти, дете?
— След малко пристигам.

— След малко няма да стане — каза тя. — Дай ми поне петнайсет минути да се направя красива, иначе ще кажа на портиера да те изрита.

За да стигна дотам, ми трябваше половин час. Илейн живее на 51-ва Източна улица между Първо и Второ авеню. Апартаментът ѝ е на 15-ия етаж и от прозореца на хола ѝ се открива панорамна гледка към Ийст Ривър и Куинс. Сигурно се вижда и Маспет, стига да знаеш къде да го търсиш.

Апартаментът е неин. Купи го преди няколко години, когато сградата стана кооперативна собственост. Освен това притежава няколко къщи и апартаменти в блокове, някои от които са в Куинс. Направила е и други инвестиции и ако реши да спре да упражнява професията си, ще може спокойно да живее от доходите си от тях. Но засега поне няма такива намерения. Тя е проститутка. Запознахме се преди много години, когато още бях в полицията, имах златна значка в портфейла си и жена с деца в Сайосет, едно място далеч оттук, на Лонг Айлънд, от другата страна на Куинс. От прозореца на Илейн не се вижда — твърде далеч е. Отношенията между нея и мен се базираха може би на взаимната изгода, което, ако се вгледа човек повнимателно, е в основата на всякакъв вид взаимоотношения.

Правехме си услуги. Аз ѝ правех такива услуги, каквито обикновено правят ченгетата на хора в нейното положение — пазех я от хищниците сутеньори, сплашвах пияните ѝ клиенти, които я тормозеха, а веднъж, когато един клиент има неблагоприятното да пукне в леглото ѝ, пренесох трупа на място, което не би навредило нито на неговата, нито на нейната репутация. Аз ѝ правех услуги като полицай; тя на мен — като проститутка; и това продължи изненадващо дълго време, защото истински си допаднахме.

После престанах да служа в полицията, предадох си златната значка и горе-долу по това време напуснах къщата, жената и децата си. С Илейн се виждахме рядко. Можеше изобщо да не се видим никога повече, ако се бяхме преместили, но и двамата си живеехме на същите места. Пиенето ми се влоши и накрая, след няколко посещения в токсикологията, започнах да се уча да не пия.

Това продължаваше вече втора година, когато от миналото на Илейн дойде беда. При това от минало, в което участвах и аз, така че бедата ни сполетя и двамата. Трябваше да се справяме с нея и това ни

сближи отново, макар че ще ми е трудно да кажа в какъв точно смисъл. Тя без съмнение ми беше много близък приятел. Освен това бе единственият човек, с когото се виждах често, а имахме и общо минало — и това ми стигаше да държа на нея.

Освен това с нея спях два-три пъти седмично, а беше ли важно това и накъде водеше, не ми беше ясно. Когато поприказвах на тая тема с отговорника си в Анонимните Алкохолици Джим Фейбър, той ми каза, че рано или късно то само ще си покаже. Ако човек редовно дава такъв акъл в Анонимните Алкохолици, ще си изработи репутация на мъдрец, преди да се усети.

Портиерът се обади по домофона и ми посочи асансьора. Илейн чакаше на вратата; косата ѝ бе вързана на опашка, беше сложила яркорозов клин и жълто-зелена блуза без ръкави. Горните копчета бяха откопчани. Носеше огромни златни халки на ушите си и грим, който ѝ придаваше съвсем лек вид на уличница. Този ефект тя винаги постигаше умишлено.

Казах ѝ:

— Както си и мислех — естествена красота.

— Радвам се, че ви харесва, мистър.

— Защо ли ми се ще да те сграбча, когато ме погледнеш така чисто и непокварено?

Последвах я вътре и ѝ връчих касетата.

— „Мръсната дузина“ — прочете тя. — И трябва да изгледаш този филм днес на всяка цена, така ли?

— Така ми казаха.

— Лий Марвин срещу нацистите? Тази ли „Мръсна дузина“? Ако ми беше казал, щях да ти го разправам по телефона за пет минути. Гледах го за първи път, когато го пуснаха, и още не знам колко пъти по телевизията. Там кой ли не играе, Лий Марвин, Тели Савалас, Чарлз Бронсън, Ърнест Борнайн, оня, как се викаше, от „Военнополева болница“...

— Алън Алда ли?

— Не, не, филмът „Военнополева болница“, не Елиът Гулд, а другият; Доналд Съдърланд!

— Именно; и Трини Лопес.

— Бях забравила за него. Убиват го веднага, след като скача с парашутите.

— Не ми казвай, че докторът е убиецът.

— Много смешно! И Робърт Райън играе, нали? И Робърт Уебър, той умря наскоро, беше много добър актьор.

— Аз знам, че и Робърт Райън е умрял.

— Робърт Райън умря преди няколко години. И двамата Робъртовци са мъртви. Не си ли го гледал този филм? Не може да не си, няма човек, който да не го е гледал.

— Гледал съм го няколко пъти.

— Тогава защо искаш пак да го гледаш? По работа ли?

И аз не знаех. Уил ме бе попитал дали съм детектив, преди да ми го даде.

— Сигурно — отговорих аз.

— Е, на това му викам работа. Де да можеше някой да ми плаща, за да гледам стари филми.

— Сериозно ли? Де да можеше някой да ми плаща на мене, за да се чукам.

— Много умно. Внимавай да не се сбъдне. Ще го гледаш ли това, или държиш пистолет в джоба си?

— Моля?

— Мей Уест^[1]. Както и да е. Мога ли и аз да гледам, или ще те разконцентрирам?

— Заповядай — казах аз. — Но не знам какво точно ще гледаме.

— „Мръсната дузина“, *n'est pas*? Нали така пише на етикета?

Тя се плесна по челото като Коломбо на Питър Фолк, когато се сеца за нещо очебийно.

— Етикетът е фалшив — каза тя. — Пак ли преследваш нарушения на търговската марка?

Бях работил на надница за една голяма агенция за разследвания и гонех уличните продавачи, които търгуваха с копия на „Батман“, с тениски и маски с лика му и други подобни глупости. Плащаха прилично, но работата беше неприятна, трябваше да досаждам на мургавите търговчета от Дакар и Карачи, които хабер си нямаха какво може да се извършили. Сърце не ми даваше да го правя...

— Не съвсем — казах аз.

— Имам предвид копирайта. Свили са кутиите и слагат в тях пиратски касети. Така ли е?

— Май не е точно така — казах аз, — но ти продължавай с предположенията си. Аз ще трябва да изгледам филма, за да видя дали си познала.

— А-а — каза тя. — Ами какво пък толкова. Хайде да гледаме.

Започна така, както обещавахе етикетът. Надписите минаха и Ли Марвин тръгна да обикаля килиите. Показаха се дванайсетте американски войници, които щяха да съставят мръсната дузина, убийци, изнасилвачи и всякаква паплач със смъртни присъди.

— При всичката ми неопитност в кинобизнеса — каза Илейн, — това удивително много прилича на филма, който съм гледала.

Така продължи още десетина минути и тъкмо започвах да се чудя дали Уил няма и други проблеми освен алкохола и хапчетата, когато, точно по средата на една сцена, екранът стана бял и звукът изчезна. Това продължи около десет секунди, след което се появи строен младеж с открито лице, тип на човек от западните щати. Беше гладко избръснат, кестенявата му коса бе грижливо сресана на път. Като изключим жълтия пешкир около бедрата му, беше си гол.

Китките и глезените му бяха приковани към една рамка във формата на кръст, поставена на 60-градусов ъгъл към земята. Освен белезниците на китките и глезените му, над коленете и над лактите имаше стегнати кожени ленти. Кожен колан обвиваше и кръста му, част от него бе скрита от хавлията. Всичките тези неща явно го държаха здраво закрепен на място.

На него май не му беше особено неудобно, на лицето му трепна ведрa усмивка. Той каза:

— Това чудо работи ли вече? Ей, трябва ли да говоря нещо? А?

Мъжки глас зад кадър му каза да млъква. Устата на младежа се затвори. Сега видях, че е съвсем младо момче, а гладко обръснатата му брада всъщност не съществуваше. Беше висок, но изглеждаше на не повече от шестнадесет. По гърдите му нямаше косми, макар че под мишниците му тъмнееха две петна.

Камерата се закова на момчето. В кадъра се появи жена. Беше на ръст колкото него, но изглеждаше по-висока, защото не беше разпъната и завързана на кръстовидна рамка. Носеше маска от фина черна кожа, която доста си отиваше с останалото ѝ облекло; прилепнали плътно до

тялото панталони пак от черна кожа, разцепени отпред, черни ръкавици до лактите, черни обувки с умопомрачително високи токове със сребърен ръб. От кръста нагоре беше гола, зърната на гърдите ѝ бяха щръкнали. Беше ги боядисала в аленочервено, също като пълните си устни. Реших, че ги е намазала с червило.

— Ето ти една чиста и негримирана хубост — каза Илейн. — Това май ще се окаже по-мръсно от „Мръсната дузина“.

— Можеш да не гледаш.

— Какво ти казах одеде? Нямам нищо против, стига и ти да нямаш. Имах един клиент, който обичаше да гледа филми с бичове и връзване. Намирах ги за много тъпи. Ти би ли искал да те овържа целия?

— Не.

— А би ли искал да ме вържеш мен?

— Не.

— Може би губим? Не може да не е гот, след като го правят петдесет милиона извратени... А, почна се!

Жената развърза хавлията на момчето и я хвърли настрана. Облечената ѝ ръка започна да го гали и той моментално се възбуди.

— Ех, младост — въздъхна Илейн.

Цветът на ноктите ѝ беше същият като на устните и зърната. Тя грабна ръкавицата с голата си ръка и перна момчето по гърдите.

— Ей! — каза той.

— Млъквай! — заповяда му тя; звучеше ядосано. Замахна пак с ръкавицата и го удари през устата. Очите ѝ се разшириха. Удари го по гърдите, после отново по лицето.

Той каза:

— Ей, я по-внимателно. Боли ме наистина!

— Как няма да те боли — каза Илейн. — Виж, на лицето му остана червено. Тя май взе да се увлича от ролята си.

Човекът зад камерата каза на момчето да мълчи.

— Не чу ли какво ти се каза — рече жената. Наведе се към момчето и започна да се търка в тялото му. Целуна го по устата, докосна с голите си пръсти червеното петно на бузата му. Спусна се надолу, като го целуваше по гърдите и оставяше следи от червило по него.

— Доста възбуждащо — каза Илейн. Стана от стола, на който седеше, премести се до мене на дивана и сложи ръка на бедрото ми. — Онзи човек ти е казал да го гледаш тая вечер, така ли?

— Точно така.

— А каза ли ти да го гледаш заедно с приятелката си? Ммм?

Ръката ѝ тръгна по крака ми. Аз я захлупих с моята и я спрях.

— Какво ти става? — попита тя. — Не мога ли да те пипам?

Преди да мога да отговоря, жената на екрана хвана пениса на момчето с облечената си ръка. После развя ръкавицата с другата ръка и го удари по скротума.

Той изрева:

— О-о-о-о! Спри, за бога! Боли ме! Пусни ме оттук, свали ме от това нещо, вече нищо не искам да правя...

Той продължи в този дух, докато жената с изписана на лицето ярост пристъпи и заби коляно в слабините му.

Той изкрещя. Познатият ми глас зад кадър каза:

— Сложи му лепенка на устата, за бога! Не ми се слушат тия крясъци. Чакай, дръпни се оттук. Аз ще се погрижа за това.

Мислех, че гласът принадлежи на оператора, но камерата не спря да работи, след като човекът с този глас застана в кадър. Носеше нещо като плътно прилепнал водолазен костюм, но когато казах това на Илейн, тя ме поправи.

— Това е гумено облекло — каза ми тя. — От черна гума. Правят им ги по поръчка.

— На кого?

— На тия, дето си падат по гума. Тя си пада по кожа, той по гума. „Ще Спасим Ли Този Брак“?

Той имаше и маска от черна гума, нещо като качулка, която покриваше цялата му глава. Имаше дупки за очите, устата и носа. Когато се обърна, забелязах, че и неговият костюм е разпран отпред. Дългият му пенис висеше отпуснат.

— Човекът с гумената маска — каза Илейн. — Каква ли е неговата тайна?

— Не знам.

— Това чудо не става за гмуркане, освен ако не искаш някоя риба да ти направи минет. Едно нещо обаче е ясно: не е еврейн.

Устата на момчето вече беше покрита с няколко пласта лепенка. Кожената жена протегна ръкавицата си, Гуменият мъж остави още няколко следи по кожата на момчето; имаше големи ръце с черни косми. Гуменият костюм го прикриваше до китките и тъй като дланите бяха единственото открито нещо от тялото му, имах възможността да ги огледам доста добре. На безименния пръст на дясната му ръка лъщеше масивен златен пръстен с голям тъмен камък, или черен, или тъмносин.

Той се отпусна на колене и взе пениса на момчето в устата си. След като го изправи, се отдръпна и уви тънка кожена каишка около основата му.

— Така няма да омекне! — каза той на жената. — Като притиснеш вената, кръвта, която е вътре, не може да излезе.

— Като претъпкан motel — промърмори Илейн.

Жената възседна момчето и го насочи към отвора в панталоните си и съответния отвор на тялото си. Започна да се клати отгоре му, докато мъжът галеше ту нея, ту него, ту стискаше голите ѝ гърди, ту дърпаше зърната на гърдите на момчето.

Изразът на лицето на самото момче се променяше. Беше го страх, но беше и възбуден; когато му причиняваха болка, потръпваше, но през останалото време все като че ли очакваше да се наслаждава на това, което става, но пък и смъртно се боеше от това, което би могло да последва.

Илейн и аз бяхме престанали да коментираме, ръката ѝ отдавна не беше на бедрото ми. Имаше нещо във филма, което спираше всякакви приказки, както бялата лепенка не даваше на момчето да говори.

Обхвана ме лошо предчувствие за това, което предстоеше да видим.

То се потвърди в момента, когато Кожената жена усили темпото си.

— Хайде — подкани тя, — оправи му цицките!

Гуменият мъж излезе от кадъра; върна се с нещо в ръка, но не можах веднага да разбера какво е то. След малко видях — беше градинска ножица, от ония, с които се подрязват храсти.

Без да престава да се клати, тя хвана едно от зърната на момчето с палеца и показалеца си и започна да го дърпа. Човекът сложи ръка на

челото му. Очите на момчето се стрелкаха бясно на всички посоки. Ръката на мъжа нежно и внимателно приглади назад кестенявата му коса.

С другата той намести ножиците.

— Сега! — заповяда жената, но той се забави и тя трябваше да го каже пак.

После, без да спира да милва момчето по челото и да приглажда косата му, мъжът стисна ножиците и отрязва зърното.

Натиснах дистанционното и екранът изгасна. Илейн бе скръстила ръце, така че дланите ѝ покриваха лактите. Ръцете и лактите нагоре бяха плътно притиснати до тялото, което леко трепереше.

Казах ѝ:

— Май е по-добре да не гледаш повече.

Тя не ми отговори веднага, просто седеше на дивана и вдишваше и издишваше, вдишваше и издишваше. После каза:

— Това беше наистина, нали?

— Боя се, че да.

— Отрязаха или как там му викат, подстригаха му зърното. Може би ще го възстановят, ако веднага го закарат в болницата. Нали един от „Метс“^[2]...

— Боби Оджедра, миналата година. Само връхчето на един от пръстите му!...

— На ръката, с която хвърля, нали така беше?!

— Да. Връхчето...

— Веднага го закараха в болница. Но не знам дали ще се получи в тоя случай. — Тя няколко пъти пое дълбоко въздух. — Това момче май не са го откарали в болница?

— И аз така мисля.

— Имам чувството, че ще припадна или ще повърна.

— Наведи се и си сложи главата между коленете.

— И после какво, да се целуна отзад за последно сбогом?

— Ако се чувстваш отмаляла...

— Знам, това ще ми помогне да се върне кръвта в главата ми. Пошегувах се само. „Няма страшно, сестро, тя вече се шегува.“ Нищо ми няма. Нали ме знаеш, получила съм добро възпитание, примерно

гадже съм, не припадам и не повръщам и не ям раци. Мат, ти знаеше ли какво ще се случи?

— Нямах понятие.

— Щрак, и зърното му пада, а кръвта се излива надолу по гърдите му. Ще го гледаш ли докрая?

— Май ще трябва.

— Ще стане и по-лошо, нали?

— Така изглежда.

— Ще му изтече ли всичката кръв?

— Не и от тази рана.

— Защото ще се съсипи ли?

— Рано или късно.

— Освен ако имаш хемофилия. Не мисля, че ще мога да гледам повече.

— Не ти и трябва. Изчакай ме в спалнята.

— Ще ми кажеш ли, като свърши страшното?

Кимнах. Тя се изправи, позаклати се малко, после се взе в ръце и излезе от стаята. Чух как затваря вратата на спалнята, но не бързах да продължавам с филма. Все пак след минута-две включих дистанционното и го пуснах отново.

Изгледах го до края. Десетина минути, след като го бях пуснал, чух вратата на спалнята на Илейн да се отваря, но не откъснах очи от екрана. Усетих я, мина зад мен и седна на мястото си на дивана. Но нито я погледнах, нито ѝ казах нещо, просто седях и гледах.

След като свърши, известно време на екрана нямаше нищо, а после пак се пренесохме в „Мръсната дузина“, в един замък, пълен с нацисти, срещу които се изсипа бандата на майора, изцяло съставена от главорези и социопати. Изгледахме тази щуротия докрая, видяхме как Тели Савалас с изцъклени очи получава истеричен припадък, и пак нашите стрелят, мятат гранати и вдигат шум до бога.

След като изтекоха финалните надписи, Илейн стана, отиде до касетофона и започна да превърта филма обратно. Каза с гръб към мен:

— Колко пъти казах, че съм го гледала? Пет или шест? И всеки път все се надявам, че ще бъде различно и Джон Касавитис ще остане жив накрая. Кофти човек е, но ти се къса сърцето, когато го убиват.

— Да.

— Защото вече са се оттеглили на сигурно място и изведнъж отнякъде идва един куршум и човекът пада мъртъв. Джон Касавитис жив ли е? Май че умря миналата година.

— Да.

— И Лий Марвин — и той е умрял. Лий Марвин, Джон Касавитис, Робърт Райън и Робърт Уебър. Още някой?

— Не се сещам.

Тя застана пред мен и се вторачи в очите ми.

— Всички са мъртви — каза тя гневно. — Забелязваш ли? Хората умират наляво и надясно. Дори и оня простак аятолахът умря, макар да си мислех, че чалместият му идиот ще живее вечно. Те убиха момчето, нали?

— Така изглежда.

— Така си и беше. Изтезаваха го, чукаха го, после пак го изтезаваха и пак го чукаха и накрая го убиха. Ето какво видяхме.

— Да.

— Чувствам се объркана — каза тя. Отиде до един стол и се хвърли в него. — В „Мръсната дузина“ се трепят като луди и германци, и наши, но какво от това? Човек го гледа, без да се притеснява. Но онова другото с двамата изроди и момчето...

— То ставаше наистина.

— Как е възможно човек да направи такова нещо? Не съм вчерашна. Не съм особено наивна. Поне си мисля, че не съм. Ти как мислиш?

— Не си.

— Познавам живота, ей богу. Нека си го кажа направо, че съм проститутка!

— Илейн...

— Остави ме да довърша, миличък. Не се унижавам, просто констатирам факта. Професията ми е такава, че невинаги виждам хората в най-добра светлина. Знам, че светът е пълен с всякакви смахнати и извратени типове. Знам, че има хора, склонни към перверзии, които обичат да си слагат костюми от кожа и гума, да се връзват, да се чукат по необичаен начин и така нататък. Известно ми е също така, че някои от тях се увличат и откачат и започват да правят

ужасни неща. Веднъж за малко да ме убие един такъв, нали си спомняш.

— Спомням си съвсем ясно.

— И аз. Както и да е. Слава на човека! Понякога си мисля, че не е лошо някой да дръпне шалтера на цялото човечество, но дотогава ще се примирявам с положението. Тази гадост, която току-що изгледах, обаче не ми излиза от главата.

— И на мен.

— Чувствам се мръсна — каза тя. — Ще ида да взема един душ.

[1] Прочута киноактриса от миналото; пародира се нейна реплика. — Б.пр. ↑

[2] „Метс“ — отбор по бейзбол. — Б.пр. ↑

6.

Ако знаех как да се свържа с Уил, щях да го направя още следващата сутрин. Знаех най-интимни неща от живота му, знаех, че започнал да пие сироп за кашлица на дванайсет години, че годеницата му го напуснала след пиянски скандал с баща ѝ; че сегашният му брак започнал да куца, когато спрял да пие. Но нито му знаех презимето, нито къде работи, така че ми се наложи да изчакам до събранието в осем и половина.

Той влезе в „Св. Павел“ малко след като бяхме започнали; в почивката се насочи право към мен да разбере дали съм успял да гледам филма.

— Разбира се — казах аз, — той ми е един от любимите филми. Най ми харесва моментът, когато Доналд Съдърланд се прави на генерал и минава покрай войниците.

— О, боже — каза той, — исках от теб да видиш специално тази касета, която ти дадох. Нали така се разбрахме?

— Само се пошегувах — казах аз.

— А-а-а.

— Изгледах филма. Не бих казал, че си прекарах времето приятно, но го изгледах докрая.

— И?

— Какво „и“?

Реших, че можем да пропуснем втората част на събранието. Хванах го за ръка и го изведох по стълбите нагоре към улицата. Посред Девето авеню мъж и жена се караха за пари, гласовете им се чуваха надалеч из топлия въздух.

Попитах Уил откъде има тази касета.

— Нали видя етикета — отговори той. — Взех я под наем от едно място при нас зад ъгъла. На 61-ва и Бродуей.

— Под наем?

— Точно така. Гледал съм го, и двамата с Мими сме го гледали по няколко пъти, но миналата седмица гледахме едно от

продълженията и ни се прииска пак да видим истинския филм. А какво видяхме — си разбрал...

— Да.

— Едно прекрасно черно порно. Нали така му казват?

— Май да.

— Не бях гледал такова преди.

— Нито пък аз.

— Сериозно? Мислех, че като си бил полицай и детектив...

— Нищо подобно...

Той въздъхна.

— И сега какво ще правим?

— Какво искаш да правим, Уил?

— Дали да не идем в полицията? Не ми се ще да се забъркам в някоя беля, но и да си затворя очите — също не искам. Всъщност бих искал да ми дадеш съвет как да постъпя.

Казах му:

— Искам да разбера как точно си попаднал на този филм. Влязъл си в магазина, взел си го от рафта...

— Не, не става така...

— А как?

Той започна да ми обяснява процедурата. Показват ти картонени кутии, ти си избираш и я занасяш на щанда, там ти дават касетата от същата кутия. Той бил абониран, отметнали филма във файла му и му взели такса за едно денонощие. Няколко долара.

— И това се намира на ъгъла на Бродуей и 61-ва?

Той кимна.

— Две-три врати след ъгъла. Точно до бара на Мартин.

Знаех този бар, беше голям и просторен като замъка Бларни^[1], имаше евтино пиене и топла храна. Преди години на прозореца им имаше табелка, която съобщаваше, че „Щастливите Часове са от 8 до 10 сутринта“ — тогава пиенето е на половин цена. Егати щастливите часове от 8 сутринта...

— Докога е отворено?

— Май до единайсет. През уикенда — до полунощ.

— Ще ида да си поговоря с тях — казах аз.

— Сега?

— Защо не?

— Ами не знам. Искаш ли да дойда с теб?

— Няма нужда.

— Сигурен ли си? Защото в такъв случай ще се върна да дослушам събранието.

— Нямам нищо против.

Той тръгна, но се обърна.

— А, Мат, трябваше да върна филма вчера, така че може да те глобят. Ти само ми кажи и аз ще ти се издължа.

Казах му да не се притеснява за това.

Магазинът за касети под наем се намираще точно там, където ми каза Уил. Преди да ида там, минах през хотела да взема касетата. Имаше няколко клиенти, които вяло преглеждаха филмите; зад щанда стояха мъж и жена.

И двамата бяха над тридесет, а той не се беше бръснал от два-три дена. Реших, че това е управителят. Ако тя му беше шеф, сигурно щеше да му нареди да си иде и да се избръсне.

Отидох при него и казах, че искам да говоря с управителя.

— Аз съм собственикът — каза ми той. — Това урежда ли ви?

Показах му касетата.

— Трябва да е ваша — рекох аз.

— Етикетът е наш, значи е наша. „Мръсната дузина“, винаги се търси. Проблем ли има? Сигурен ли сте, че е от касетата или отдавна не сте почиствали главите на касетофона?

— Преди два дена я е наел един ваш клиент...

— А, вие я връщате вместо него. Ако е от два дена, ще има глоба. Чакайте да проверя.

Той отиде при един компютър и въведе кода на касетата.

— Уилям Хаберман — каза той. — Тук пише, че я е взел преди три дена, така че дължи 4 долара и 90 цента.

Вместо да посегна към портфейла си, казах:

— Гледали ли сте тази касета? Не самия филм, а касетата?

— Че защо?

— Върху половината от касетата има записан друг филм.

— Я да видя — каза той. Взе от мен касетата и посочи единия й ръб. — Погледнете тук. Новите касети имат едно зъбче на това място.

Като запишете нещо, което искате да запазите, счупвате зъбчето и по този начин няма да можете да запишете нищо отгоре. Касетите с готов запис са със счупено зъбче, за да не направите беля, ако случайно натиснете бутона за запис. Това се случва непрекъснато, колкото и да са умни хората. Но можете да залепите дупката със скоч и тогава ще стане. Сигурен ли сте, че приятелят ви не е постъпил така?

— Напълно съм сигурен.

За момент ме изгледа с подозрение, после сви рамене.

— Значи иска друго копие на „Мръсната дузина“? Няма проблеми — филмът е популярен, имаме много копия от него. Не чак дузина, мръсна или не, но достатъчно.

Тъкмо се запъти да донесе едно от тях, когато го хванах за ръката и го спрях.

— Не това е проблемът — казах му аз.

— А?

— В средата на „Мръсната дузина“ някой е направил запис на порнографски филм — казах аз. — И то не като обикновените боклуци, а нещо особено жестоко и садистично. При това върху дете...

— Айде бе... Да не се вдетинявате вие?...

Кимнах. Вдетинявах се... донякъде.

— Искам да разбера как е попаднал там!

— Боже мили, не се и съмнявам, че ще искате! — възкликна той.

Протегна се да пипне касетата и си дръпна ръката, сякаш се беше опарил. — Кълна се, че нямам нищо общо с тази работа. Филми от категория „X“^[2] не предлагаме. Нито „Дълбокото гърло“, нито „Дяволът в мис Джонс“, нищо подобно. В повечето такива магазини има по няколко такива заглавия... Срещат се женени двойки, които искат да видят как се правят тези работи, а не са от хората, които биха тръгнали по тоалетните на Таймс Скуеър. Но когато започнах тук, реших в магазина ми да няма подобни материали... Не и в моя магазин! — Той погледна касетата, но не посегна да я вземе. — Та откъде е дошъл този запис, това е въпросът, нали?

— Може би някой е искал да направи копие на друг филм?

— И тъй като не е имал празна касета подръка, е взел тази... Но защо ще използва наета касета, която ще връща на другия ден?

— Може би се е объркал — предположих аз. — Кой я е взимал последен?

— Искате да кажете преди Хаберман? Чакайте да видя.

Той се взря в компютъра, после се намръщи.

— Той е първият — каза той.

— Касетата да не би да е чисто нова?

— Не, разбира се. Прилича ли ви на чисто нова? Не знам защо, то уж човек си записва всичко на компютъра, държи в него всякакви работи, уж всичко е наред — и все ще се случи нещо такова... О, чакайте малко, сетих се откъде е тази касета...

Той ми разказа, че някаква жена била донесла цяла торба с видеокасети, повечето от които — хубави стари филми.

— Можете ли да си представите, имаше ги и трите версии на „Малтийският сокол“. Първата е от 1936 година, казва се „Сатаната и жената“, с Бети Дейвис и Уорън Уилямс. Артър Трийчър играе Джоел Кайро, а Синди Грийнстрийт, ако щете вярвайте, го играе една дебела жена на име Алисън Скипуърт. Във втората версия, оригиналната от 1931 година, Спейд го играе Рикардо Кортес, адска лигня, изобщо не може да се сравнява с Хъмфри Богард във версията от 1940-а. Заглавието му било „Малтийският сокол“, но след като пуснали версията на Хюстън, го преименували на „Опасната дама“... Жената казала, че е домоуправителка. Бил умрял един от наемателите ѝ, а тя разпродавала част от вещите му, за да възстанови наема, който ѝ дължал...

— И аз реших да ги купя — продължи той. — Не знам дали наистина е дължал наем, или тя просто е решила да се възползва от случая и да припечели някой друг долар, но съм сигурен, че не беше някоя крадла. А и бяха в добро състояние касетите, поне онези, които погледнах. — Той се усмихна горчиво. — Не ги прегледах всичките. Тази във всеки случай не съм...

— Това обяснява нещата — казах аз. — Ако касетата е била на този човек, който и да е той...

— И е трябвало да презапише нещо, а е било посред нощ и не е могъл да излезе и да си купи чиста... Да, така става. Не би го направил с наета касета, но тази не е била такава, преди да я получа, така че той я е използвал. — Той ме погледна. — Ама на нея наистина ли има порно с деца? Да не преувеличавате?

Казах му, че не преувеличавам. Той каза нещо по адрес на сегашните времена, а аз го запитах за името на жената.

— Не си го спомням — отговори ми той, — ако изобщо съм го знаел, което хич не ми се вярва.

— Не сте ли й платили с чек?

— Мисля, че не. Тя май ги искаше в брой. По принцип всички така ги искат. Но има някакъв шанс да съм й дал чек. Искате ли да погледна?

— Ще ми направите голяма услуга.

Той отиде да обслужи един клиент, после влезе в стаята отзад и се върна след няколко минути.

— Не е било с чек — каза ми той. — Така си и знаех. Учудващо е, че успях все пак да намеря бележката, която съм направил относно сделката. Взел съм от нея 31 касети, за които съм й дал 75 долара. Доста ниска цена, но касетите са използвани, а в този бизнес страничните разходи са опасни.

— Записали ли сте името й?

— Не. Датата е 4-ти юни, ако това може да ви помогне. Не я познавах, оттогава също не съм я виждал. Предполагам, че живее някъде наблизо, но това е всичко, което мога да ви кажа за нея.

Това бе всичко, което можеше да ми съобщи, и аз не се сещах за повече въпроси. Каза, че Уил ще получи едно безплатно гледане на „Мръсната дузина“, но на непокътнатото копие.

Когато се върнах в хотела, потърсих телефонния номер на Уил — сега ми беше по-лесно, защото му знаех фамилията. Обадох му се и му казах да си вземе безплатното гледане когато пожелае.

— Що се отнася до другия филм — добавих аз, — няма какво повече да направим. Някой го е записал върху собствена касета, която в крайна сметка се е оказала в обращение. Притежателят на касетата не е жив, няма начин да се разбере кой е той, камо ли да се проследи касетата оттам нататък. Така или иначе, подобни работи се разпространяват именно по този начин, любителите на такива неща си презаписват касетите един от друг, защото само така могат да се снабдят с тях, на пазара ги няма.

— И слава богу — каза той. — Но редно ли е да оставим нещата така? Убито е едно момче.

— Филмът може да е отпреди десет години — отговорих му аз. — Може да е правен в Бразилия.

Това не беше много правдоподобно, като се има предвид, че всички в него говореха с американско произношение, но той не обърна внимание.

— Филмът е ужасяващ и животът ми щеше да бъде сто пъти по-щастлив и спокоен, ако не го бях гледал, но не виждам какво може да се направи. Из града сигурно има стотици такива филми. Десетина във всеки случай има. Само че този е по-различен от другите, защото се случи точно на нас да го видим.

— И значи няма смисъл да го носим в полицията?

— Аз поне не виждам смисъл. Ще го конфискуват, хубаво, а после? Ще го заключат в някое хранилище, а теб междувременно ще питат и разпитват как се е оказал в ръцете ти.

— Не бих искал това да става.

— Разбира се, че не би искал.

— Ами — рече той, — тогава да забравим за всичко.

* * *

Аз обаче не можах.

Това, което бях видял, и начинът, по който го бях видял, ми бяха направили огромно впечатление. Не бях излъгал Уил, като му казах, че не съм гледал подобни филми. От време на време подочувах нещичко, например, че са конфискували някакъв такъв в Чайнатаун и са го прожектирали в Пети участък. Ченгето, от когото го чух, ми разказа, че полицаят, който му го бил разказвал, излязъл от стаята в момента, в който на момичето му отрязали ръката. Това може би е истина, макар че полицейските истории са като кръчмарските, от сорта на онази за главата на Пади Фарели и непрекъснато биват украсявани. Знаех, че такива филми съществуват, че има кой да ги направи и кой да ги гледа, но никога преди това не се бях сблъсквал с тях.

И така аз все не можех да се отърся от някои неща, и то далеч не от онези, които очаквах. Лаконичният въпрос на момчето в началото на филма: „Това чудо работи ли вече? Ей, трябва ли да говоря нещо?“. Изненадата му, когато играта почна да загрубява, отказът му да повярва, че това се случва...

Нежната, покровителствена ръка на мъжа, която пригладдаше косата му на челото — посред това, което ставаше. Това се повтори няколко пъти по време на действието, докато се стигна до финалното зверство и камерата се насочи към един канал, издълбан в пода на няколко метра от краката на момчето. И преди това го бяхме виждали, но сега камерата нарочно се завъртя към него. Представляваше черна метална решетка, поставена в черно-бялата мозайка на пода. По черно-белите квадрати към този канал се стичаше кръв, червена като червилото на жената, червена като дългите ѝ нокти и зърната на малките ѝ гърди.

Това бе последният кадър, без хора в него, само плочите на пода, каналът и течащата кръв. После екранът изгасна, а сетне се появи Ли Марвин и се зае да брани демокрацията.

Следващите няколко дни, може би и седмица, открих, че мисля все за това, което бях гледал. Нищо не направих по въпроса, защото не знаех какво може да се направи. Бях скътал касетата в сейфа си в банката, без да я гледам повече — един път ми стигаше — и се чудех какво може да се направи, след като ми беше пределно ясно, че все нещо трябва да бъде направено. Разполагах с един запис, на който двама души с неустановена самоличност имаха сексуални отношения помежду си, както и с някакво трето лице, също с неустановена самоличност, когото те изтезаваха, предполага се против волята му, и по всяка вероятност убиха. Нямах как да се разбере кои са те, нито пък кога и къде е станало събитието.

Веднъж след едно обедно събрание тръгнах по Бродуей към 42-ра, където прекарах няколко часа на гадната уличка между Бродуей и 8-ма. Доста порномагазини обиколих. Отначало ми беше неудобно, но после свикнах и се помотах около секцията за садомазохизъм. Имаше я във всеки магазин — връзване, наказание, изтезания, болка, всичките с по няколко описателни изречения и снимка за раздраждане на апетита.

Не че очаквах да намеря нашата версия на „Мръсната дузина“ по магазините. На Таймс Скуеър почти няма цензура, но детската порнография и убийствата са все още забранени, а това, което бях гледал, включваше и двете. Вярно, момчето можеше да мине за по-голямо, а един добър монтажист би могъл да изреже най-големите ужасии, но все пак изглеждаше малко вероятно да попадна на по-мек вариант в продажба.

Съществуваха обаче вероятност Кожената жена и Гуменият мъж да са снимали и други филми, заедно или поотделно. Не бях сигурен дали ще ги позная, но реших, че ще мога, особено ако се появят в същите костюми. И така, ако изобщо нещо търсех, то бе именно това.

В един от големите блокове на 42-ра улица, може би през пет преки на изток от Осмо авеню, имаше едно малко магазинче като другите, само дето се беше специализирало в садомазохистични материали. И другите специалитети ги имаше естествено, но садомазохистичната секция беше очебийно по-голяма. Цената на касетите варираше от 19,98 чак до 100 долара, имаше и списания със заглавия като „Мъчител на цици“.

Прегледах всички видеокасети, включително немските и японските, както и силно аматьорските парчета с грубо напечатани на принтер етикети. На половината на заниманията си вече бях престанал да търся Гумения мъж и жестоката му партньорка. Всъщност не търсех нищо. Просто се бях оставил да бъда погълнат от този свят, в който бях влязъл тъй внезапно. Той винаги е бил тук, на по-малко от миля от мястото, където живеех, знаех за съществуването му, но никога не се бях потапял в него. Тогава няхах причина за това...

Накрая си тръгнах. Трябва да съм прекарал в магазина близо час в разглеждане на всичко, без обаче нищо да купя. Продавачът, и да се беше засегнал, не го показва. Беше мургав индиец с безстрастно лице и през цялото време не каза нито дума. Всъщност никой в магазина не говореше, нито той, нито аз, нито пък някой от останалите клиенти. Хората избягваха да се гледат в очите и само разглеждаха касетите, някой път купуваха по нещо, но през цялото време се движеха из магазина, сякаш бяха сами. От време на време се чуваше как се отваря и затваря вратата; чуваше се звънът на монетите, които продавачът наброяваше в ръката на клиента — четвърт долари, с които се пускаше видеото в едни будки отзад. Инак цареше тишина.

Веднага след като се прибрах, си взех душ. Това помогна малко, но все още усещах по себе си атмосферата на Таймс Скуеър. Същата вечер отидох на събрание, след което пак си взех душ и си легнах. Сутринта хапнах малко, прочетох си вестника, тръгнах към Девето авеню и свих по Дюс^[3].

Продавачът беше същият, но не даде вид, че ме е познал. Взех си жетони за десет долара, влязох в една от будките и се заключих. Няма значение коя будка ще изберете, защото всичките видеокасетофони са включени към една-единствена 16-канална система. Можете да сменяте каналите, ако пожелаете. Все едно си гледате телевизор вкъщи, само дето програмата е малко по-особена и с един жетон се купуват 30 секунди гледане.

Останах там, докато ми се свършиха жетоните. Видях как разни мъже и жени си причиняват най-разнообразни болки. На някои от жертвите очевидно им харесваше какво правят, никой от тях не изглеждаше истински уплашен. Те бяха просто доброволни изпълнители, актьори, които участваха в шоу.

Не видях нищо, което да прилича на това, което бях гледал у Илейн.

На излизане се оказах с десет долара по-беден и с толкова години по-стар.

Навън бе горещо и влажно, от една седмица беше все така и аз изтрих потта от челото си и се зачудих какво правя на 42-ра улица и защо съм дошъл. Тук нямаше нищо от това, което търсех.

Но нещо ме караше да се въртя все там. Нито ми се ходеше в други порномагазини, нито ме влечаха услугите, които предлагаше улицата. Не ми се купуваха наркотици, нито пък сексуални партньорки. Не ми се гледаха филми с кунгфу, не исках да си купувам маратонки, стереоуредба или сламена шапка с петсантиметрова периферия. Предлагаша ми сгъваем нож („Продава се само в комплект. Сглобяването е незаконно в някои щати“) и фалшива лична карта със снимка, изготвена на място, 5 долара с черно-бяла, 10 с цветна. Предлагаша ми електронни игри на Пак-Ман с и Дънки Конг; както и да чуя някакъв беловлас негър с електрически мегафон, който бил имал неопровержими доказателства, че Исус Христос е чистокръвен негър от днешен Габон.

Вървах нагоре-надолу, нагоре-надолу. По едно време пресякох Осмо, хапнах един сандвич и изпих чаша мляко на една лавка на крак в автогарата на Порт Оторити. Помотах се там известно време — заради спасителната климатична инсталация — а после нещо пак ме изкара на улицата.

В едно от кината давах два филма с Джон Уейн, „Бойната кола“ и „Тя носеше жълта панделка“. Платих един-два долара, колкото там струваше, и влязох вътре. Изгледах втората половина на единия филм и първата на другия и после пак излязох.

И продължих да се разхождам.

Бях погълнат от мислите си и нищо не забелязвах, когато до мене застана едно негърче и ме запита какво правя. Обърнах се към него и той ме погледна предизвикателно. Беше на шестнайсетина години, горе-долу на същата възраст като убитото във филма момче, но изглеждаше далеч по-отракано.

— Просто гледам витрината — отговорих му аз.

— Разглеждаш всички витрини — възрази той. — От сума време обикаляш наоколо.

— Е, та?

— Е, к'во толкоз търсиш?

— Нищо.

— Иди на оня ъгъл — каза той. — Надолу по Осмо, свиваш зад ъгъла и ме чакаш там.

— Защо?

— Защо ли? За да не ни гледат тия наоколо, ето затуй.

Изчаках го на Осмо авеню. Той сигурно беше минал по другата пряка или пък направо през хотел „Картър“. Преди години хотелът се казваше „Дикси“ и беше известен с това, че телефонистът му отговаряше на всички позвънявания с думите: „Хотел «Дикси», и к'во сега?“. Мисля, че му смениха името горе-долу по онова време, когато Джими Картър спечели президентските избори срещу Джералд Форд, но може и да греша, а дори и да е истина, сигурно е съвпадение.

Стоях пред някаква врата, когато той се появи откъм север по 43-та улица с ръце в джобовете и глава, наклонена на една страна. Носеше джинси и джинсово яке върху тениска. Човек би си помислил, че с тези дрехи все едно е във фурна, но жегата явно не го безпокоеше. Каза ми:

— Вчера те видях и днеска пак. Все обикаляш наоколо. К'во търсиш бе, приятел?

— Нищо.

— Дрън-дрън. На Дюс всеки търси нещо. Първо реших, че си ченге, ама май не си.

— Откъде знаеш?

— Не си. — Той дълго ме оглежда. — Или пък си? Може и да си. Разсмях се.

— К'во се смееш бе? Странна птица си ти, приятел. Хората ти предлагат трева, прах^[4], ти само врътваш глава и дори не поглеждаш към тях. Наркотици ли търсиш?

— Не.

— Не, значи. Да не ти трябва момиче? — Аз поклатих глава. — Или момче? Или и момиче, и момче? Искаш да гледаш нещо, или искаш да участваш в нещо? Каж ми к'во искаш.

— Просто дойдох тук да се поразходя — казах аз. — Имах да обмислям някои работи.

— Аре бе — каза той. — Дошъл на Дюс да обмисля някои работи. Сложил си шапката за мислене и тръгнал по улиците. Що не ми кажеш к'во всъщност искаш и как смяташ да го получиш?

— Нищо не искам.

— Каж ми бе, аз ще ти помогна да го намериш.

— Казах ти вече, нищо не искам.

— Леле, аз обаче що работи искам... Дай един долар.

Не звучеше заплашително. Аз го попитах:

— Че защо ще ти давам долар?

— Ми за да станем приятелчета. После може би, щото сме приятелчета, ще ти дам една цигара. К'во ще кажеш?

— Не пуша марихуана.

— Не пушиш марихуана? Че к'во пушиш тогава?

— Нищо не пуша.

— Тогава дай ми един долар и нищо няма да ти дам.

Не можах да сдържа смеха си. Огледах се наоколо, но не видях някой да ни обръща внимание. Извадих си портфейла и му подадох една петарка.

— Това пък защо?

— Нали сме приятелчета?

— Да де, ами ти к'во ще искаш? Искаш да дойда някъде с тебе ли?

— Не.

— Просто ми ги даваш.

— Просто ти ги давам ей така за нищо. Но ако не ги щеш...

Протегнах се да взема банкнотата, но той я дръпна и се разсмях.

— А, не така — каза той. — Като дадеш нещо, вече не можеш да си го искаш обратно. Мама не ти ли е казвала?

Той пъкна парите в джоба си, наклони глава и ме погледна.

— Все още не мога да чатна що за птица си — каза той.

— Няма какво толкова за чаткане — отвърнах аз. — Как се казваш?

— Как се казвам ли? Че к'во те интересува?

— Ей така просто.

— Викай ми Ти Джей.

— Дадено.

— „Дадено“... Ти как се казваш?

— Викай ми Букър.

— Букър ли? — Той поклати глава. — Голяма работа си обаче! Бас ловя, че не си никакъв Букър.

— Името ми е Мат.

— Мат — изрече той, като го премисляше. — Гот звучи. Мат. Мат. Това вече е друга работа, Мат.

— „И си е чистата истина, Рут.“

Очите му светнаха.

— Ей — каза той. — И ти ли си падаш по Спайк Дий? Гледал ли си филма?

— Естествено.

— Ама ти вярно си много странна птица.

— Няма такова нещо.

— Нещо ти трябва на тебе. Ама не мога да зацепя какво.

— Нищо не ми трябва.

— И си на тая улица?

Той подсвирна беззвучно. Лицето му беше кръгло, носът като копче, а очите му блестяха. Запитах се дали няма да похарчи петте долара за някакъв наркотик. Беше малко пълничък, за да бъде наркоман, и му липсваше характерният поглед, но за това трябва време.

— Тук, на Дюс — каза той, — всеки търси нещо. Едни търсят трева, други — хапчета, трети — секс, пари, нещо по-бързо или по-бавно действащо. Ако нищо не им трябва, чий го дирят тук тогава?

— Ами ти, Ти Джей, какво търсиш?

Той се засмя.

— А, аз търся какво търсят другите. Непрекъснато ми трябва да знам какво търсят другите глупаци, е — това търся аз, в това, Мат, ми е номерът.

Прекарах още няколко минути с Ти Джей. Той се оказа най-доброто петдоларово средство срещу тъгата, която ме бе налегнала по 42-ра улица. Когато си тръгнах, мракът, който ме потискаше цял ден, се беше разкарал. Взех един душ, хапнах прилично и отидох на сбирка.

На другата сутрин звънна телефонът, докато още се бръснях. Хванах метрото до Бруклин, за да получа една задача от Дру Каплан, адвокат от Корт Стрийт. Клиентът му бил обвинен в транспортно произшествие — блъснал някого, а после избягал.

— Кълне ми се, че е невинен — каза Каплан, — мен ако питаш, лъже като циганин, но в случай че казва истината, няма да е лошо да се провери дали ще се намери някой свидетел, който да е видял евентуално кой е блъснал старицата. Ще се заемеш ли с това?

Работих по този случай една седмица, а после Каплан ми каза, че повече няма да има нужда от мен, защото предложили на клиента му да пледира за заплахата на уличното движение и бягство от местопроизшествието.

— Ще се откажат от обвинението в убийство — каза той, — аз най-горещо го посъветвах да приеме и след като разбра, че по този начин няма да лежи в затвора, той най-накрая се съгласи. Ще поискат шест месеца, но съм сигурен, че съдията ще склони за условна присъда. Така че утре ще си дам съгласието за сделката, освен ако ти междуременно не си открил идеалния свидетел.

— Точно днес следобед открих един.

— Трябва ми свещеник — каза той. — Свещеник с идеално зрение и Медал на честта от Конгреса.

— Е, не е баш така, но затова пък показанията й са ясни и убедителни. Обаче работата е там, че според нея именно твоят човек го е направил.

— Леле боже — каза той, — дано обвинението нищо не знае за това.

— Преди два часа все още не знаеха.

— Е, нека не им казваме точно сега. Утре ще приключа с делото. Както се казва, чекът ти вече пътува по пощата. Ти сигурно си все така без разрешително и все така не пишеш доклади?

— Освен ако не ти трябва нещо за делото.

— Всъщност — каза той — за делото ми е нужно да няма доклади, тъй че ти недей да го пишеш, а аз ще забравя този разговор, който никога не сме водили.

— Няма проблеми.

— Чудесно. И виж какво, Мат, все някога ще трябва да си извадиш разрешително. Защото има работи, които бих ти възложил, само че без разрешително не става.

— Напоследък обмислям този въпрос.

— Е — каза той, — ако положението ти се промени, вземи да ме уведомиш.

Чекът на Каплан бе щедър и когато пристигна, наех кола и заминахме за Бъркшърс с Илейн да похарчим част от него. След като се върнахме, се обади Уоли от „Сигурност“ и получих работа за два дена във връзка с някаква застраховка.

Филмът, който бях гледал, остана в миналото, емоциите, които бе предизвикал у мен, избледняха. Беше ме шокирал, но всъщност нито той имаше нещо общо с мен, нито аз с него. С течение на времето животът ми пое обичайния си път и за мен той се превърна в това, което всъщност беше — поредно зверство в един свят, който преливаше от такива неща. Всяка сутрин четях вестника и всеки ден в него се появяваха нови и нови зверства, които засенчваха старите.

От време на време се сещах за някои от сцените във филма, но те вече ми действаха с отслабнал заряд. Не отидох повече на 42-ра улица, не срещнах повторно Ти Джей, а и рядко се сещах за него. Той беше интересна фигура, но пък в Ню Йорк ги има много и при това навсякъде.

Годината напредваше. „Метс“ ставаха все по-слаби и накрая излязоха от класирането, а „Янки“ така и не се класираха. В Сериите се срещнаха два калифорнийски отбора и единственото интересно нещо по време на играта беше земетресението в Сан Франциско. През ноември градът за първи път избра негър за кмет, а след седмица, три етажа над един италиански ресторант на 52-ра Западна улица, бе изнасилена и убита Аманда Уоринър Търман.

После видях един човек да приглажда кестенявата коса на едно момче и всичко започна отначало.

[1] Древен замък в Ирландия, популярен от много филми. — Б.пр. ↑

[2] Американските филми се категоризират от цензурата. „X“ значи порно. — Б.пр. ↑

[3] Deuse — двойка; фамилиарно наименование на централната 42-ра улица. — Б.пр. ↑

[4] Марихуана и кокаин. — Б.пр. ↑

7.

Докато банката отвори, вече бях закусил и прочел два вестника. Взех касетата от сейфа си и се обадох на Илейн от един уличен телефон.

Тя каза:

— Здравсти! Как мина боксът?

— По-добре, отколкото очаквах. А твоята лекция?

— Страхотно, само дето сега трябва да изчета един куп книги. А в групата имаме една надута патица, която си вдига ръката на всяко изречение на лектора. Ако той не намери начин да ѝ затвори устата, май ще трябва да я убия.

Питах я дали може да дойда у тях.

— Ще ми трябва видеото ти за около час.

— Добре — каза тя, — но ако дойдеш веднага и ако наистина не е за повече от час. И ако е по-приятно от последната касета, която донесе.

— Идвам веднага — казах аз.

Затворих, слязох на тротоара и веднага хванах едно такси.

Когато пристигнах, тя взе палтото ми с думите:

— Е, как мина снощи? Видя ли убиеца?

Сигурно съм се оцъклил, защото тя поясни:

— Ричард Търман. Нали трябваше да е там? Нали за това ходи в Маспет?

— Помислих, че става дума за друг. Беше там, да, но това не ми помогна да разбере дали я е убил. Но май видях един друг убиец.

— Така ли?

— Човека в гумения костюм. Видях един мъж и мисля, че беше той.

— Със същия костюм ли беше?

— Беше със син блейзър.

Разказах ѝ за него и за момчето.

— Така че нося все същата касета. Ти май няма да искаш да я гледаш пак?

— За нищо на света. Знаеш ли какво, ще взема да ида да си купя книгите, които ми трябва за лекции. Няма да се бавя повече от час. Нали знаеш как да пускаш касетофона?

Казах, че знам.

— И ще се върна навреме за срещата. В 11 и 30 ще идва един.

— Дотогава ще съм се измел.

Изчаках, докато излезе, после пузнах касетофона и превъртях напред парчето от „Мръсната дузина“. Тя се върна малко преди единайсет, почти час след като беше излязла. Дотогава вече бях изгледал филма два пъти.

Траеше половин час, но втория път го превъртях бързо напред, така че го съкратих двойно. Бях превъртял цялата касета и стоях на прозореца, когато тя се върна.

Тя ми каза:

— Току-що похарчих сто долара за книги. И при това намерих само половината от списъка.

— Защо не си купи с меки корици?

— Те са с меки корици. Не знам кога ще успея да прочета всичко това.

Тя изсипа пазарската чанта върху дивана, взе една книга и я хвърли обратно в купа.

— Добре поне че са на английски — каза тя, — защото не знам нито испански, нито португалски. Но дали всъщност човек прочита книгата, ако я чете в превод?

— Стига преводът да е добър.

— Може би е така, но не е ли като да гледаш филм с надписи? Това, което четеш, не е това, което казват. Гледа ли онова нещо?

— Аха.

— И? Той ли беше?

— Мисля, че да — отговорих аз. — Щеше да ми бъде по-лесно, ако не си беше сложил оная идиотска качулка. Доста горещо трябва да му е било в изопнатия гумен костюм и гумената качулка.

— Може би се е разхлаждал през отвора отпред.

— Мисля, че е той — казах аз. — Оня жест, ръката върху косата на момчето, именно той ме накара да включа. Но имаше и други

прилики. Начинът, по който стои, по който се движи, това са все неща, които не можеш да скриеш под костюм. И ръцете бяха същите. Жестът, с който галеше косата на момчето, беше абсолютно същият. — Намръщих се. — И момичето май беше същото.

— Кое момиче? Ти не ми каза нищо за никакво момиче. Имаш предвид партньорката му в убийството, мадамата с малките цици?

— Мисля, че тя беше момичето с афиша. Обикаля между рундовете с афиш, на който пише кой рунд следва.

— Сигурно не е била с кожената си премяна.

Поклатих глава.

— Беше облечена като за плаж, показваше си дългите крака. Не й обърнах особено внимание.

— Сигурно.

— Честна дума. Имаше нещо познато в нея, но лицето й не съм гледал.

— Разбира се, че не си. Защото през цялото време си гледал задника й.

Тя сложи ръка върху моята.

— Всичко това е много интересно — каза тя.

— Но очакваш гости. Изчезвам веднага. Имаш ли нещо против да оставя касетата? Не ми се разнася цял ден, нищо пък ми се ходи до банката специално заради нея.

— Няма проблеми. Съжалявам, че трябва да те гоня, но...

Целунах я и си тръгнах.

Когато слязох на улицата, за миг изпитах желание да заседна в някой вход и да видя посетителя й. Не ми беше казала, че чака клиент, но и не го беше отрекла, а и аз бях достатъчно деликатен да не питам. Но пък нямаше да ми бъде приятно да се спотайвам зад ъгъла, за да видя обедния й клиент и да се чудя какво ли ще я кара да му прави, та да си изкара обратно парите за целия куп преводи от испански и португалски.

Понякога това ме дразнеше. Понякога — хич, а най-често си мислех, че би трябвало да ме дразни или по-малко, или много повече, отколкото в действителност. Не за първи път си помислих, че някой ден ще трябва да си уточня мнението.

Междувременно стигнах Мадисън авеню и с автобус се придвижих трийсет улици по-нагоре. Галерията на Чанс се намираще над един магазин за скъпо детско облекло. На витрината беше аранжирана красива сцена от „Вятър в клоните на върбата“, като животните бяха облечени в дрехи от магазина. Плъхът носеше зелен като мъх пуловер, който сигурно струваше не по-малко от цял рафт модерна латиноамериканска литература.

На бронзова табелка бе изписано: Л. Чанс Коултър (Африкана). Изкачих един етаж по стълби, покрити с килим. На вратата надписът гласеше същото, буквите бяха черни с позлатени ръбчета. Освен това пишеше „Само с предварителна уговорка“. Такава нямах, но сигурно не ми и трябваше. Звъннах и след малко вратата се отвори от Кид Баском. Носеше костюм с жилетка; когато ме позна, ми се усмихна широко.

— Мистър Скъдър! — каза той. — Радвам се да ви видя. Мистър Коултър очаква ли ви?

— Не, освен ако не е познал на карти. Реших да мина наслука.

— Той ще се радва да ви види. В момента говори по телефона, но вие влезте, мистър Скъдър, заповядайте, моля. Ей сега ще му кажа, че сте тук.

Обиколих стаята и разгледах разните маски и статуетки. Не познавам жанра, но не се изискваха кой знае какви знания да се усети стойността им.

Бях застанал пред нещо, което според етикета беше маска на Сенуфо от Брега на Слоновата кост, когато Кид се върна и ми съобщи, че Чанс ще дойде след малко.

— В момента говори с един господин от Антверпен — каза той. — Мисля, че това е в Белгия.

— Мисля, че правилно мислиш. Не знаех, че работиш тук, Кид.

— О, да, вече доста време, мистър Скъдър.

Снощи в Маспет му бях казал да ми вика Мат, но явно нямаше да стане.

— Нали се оттеглих от бокса. Не бях достатъчно добър...

— Много добър си беше.

Той се ухили.

— Е, да, ама срещнах един след друг трима човека, дето бяха по-добри... Напуснах ринга и започнах да си търся работа, а мистър Чанс

ми рече да дойда при него. Искам да кажа, мистър Коултър ми предложи.

Не беше трудно да сгреша. Когато за първи път видях Чанс, името му се състоеше от една-единствена сричка. Едва когато започна да се занимава с предмети на изкуството, си сложи инициал пред нея и фамилия отзад.

— И харесва ли ти?

— Сто пъти е по-гот, отколкото да те удрят по лицето. Ами да, много ми харесва. Непрекъснато научавам по някое нещо.

— Де да можех и аз да кажа същото — намеси се Чанс.

— Матю, крайно време беше да се видим. Мислех, че снощи ти и приятелят ти ще дойдете с нас. Бяхме се изсипали долу в съблекалнята на Елдън, тъкмо рекох да те представя, а тебе те няма.

— Решихме снощи да не закъсняваме.

— Вярно, че ние много до късно откарахме. Още ли си падаш по хубавото кафе?

— Още ли получаваш от онова специалното?

— „Блу Маунтин“, от Ямайка. Цената, разбира се, е безумна, но я се огледай. — Той посочи маските и статуетките. — И цената на тия работи е безумна. Нали без захар? Артър, би ли ни донесъл кафе? А после погледни онези разписки.

За първи път опитах от ямайското кафе в къщата му, бивша пожарна на една тиха уличка в Грийнпойнт. Съседите му, поляци, смятаха, че къщата принадлежи на някакъв пенсиониран инвалид, бивш лекар, на име Левандовски, а Чанс му е шофьор и слуга. Всъщност Чанс живееше сам в къщата, в която имаше прекрасно оборудван гимнастически салон с триметрова маса за билиард, а стените бяха целите накачени с предмети на африканското изкуство с музейна стойност.

Попитах го още ли живее в пожарната.

— О, не бих могъл да се преместя — отговори той. — Мислех, че ще трябва да я продам, за да мога да отворя това място, но се размина. В края на краищата поне не ми се наложи да купувам нова стока. Къщата ми е тъпкана.

— Още ли пазиш колекцията си?

— Повече от всякога. В известен смисъл всичко, което продавам, е от колекцията, а всичко, което притежавам, пускам за продажба.

Помниш ли оня бронз от Бенин? Бюста на кралицата?

— С огърлиците ѝ.

— Дадох доста пара за нея на един търг. После пък никой не искаше да го купи, а пък аз вдигах цената на всеки три месеца и в края на краищата стана толкова скъпа, че един човек не може да ѝ устои. Тъжно ми бе да се разделям с нея, но пък с парите купих едно друго нещо. — Той ме хвана за ръката. — Ела да ти покажа някои работи. Пролетта бях за един месец в Африка. Прекарах две седмици в Мали, при Догоните. Много приятни примитивни хора, колибите им приличат на жилищата на Анасазите в Меса Верде. Виж, ето тази глава е оттам. Квадратни дупки за очите, съвсем простичко, непретенциозно, некомплиментарно.

— Дълъг път си изминал, ей! — казах аз.

— Нали? — каза той. — Само като си помисли човек!

Когато се запознахме, Чанс преуспяваше, но в друг вид бизнес. Беше сводник, но не от традиционния тип с розовите кадилаци и провиснали пурпурни капели. Беше ме наел да открия кой е убил едно от момичетата му.

— На теб дължа всичко — каза ми той. — Ти ме изкара от оня бизнес.

В известен смисъл беше прав. Тъкмо свърших, каквото ми беше възложил, и току убиха още едно от момичетата му, а останалите се разбягаха.

Казах му:

— Беше назрял моментът да си смениш професията. Караше нещо като климактериум.

— Е, прекалено млад бях за климактериум. И все още съм. Матю?... Сигурно не си дошъл само за да си побъбрим?

— Така е.

— И не ще да е заради кафето.

— Съвсем вярно. Снощи на бокса видях един човек. Реших, че може да знаеш кой е.

— С мен ли беше? Някой от хората на Рашид?

Поклатих глава.

— Седеше на първия ред до ринга в централната секция. — Започнах да чертая с ръка във въздуха. — Тука е рингът, тука до синия

ъгъл седиш ти. Балу и аз сме ей тук. Човекът, който ме интересува, е там някъде.

— Как изглежда?

— Оплешивяваш, около 1 и 80 висок и към 95 кила.

— Полутежка категория. Как беше облечен?

— Син блейзър, сиви панталони. Синя вратовръзка на много едри точки.

— Е, поне връзката е по-впечатляваща. Бих я запомнил, но не вярвам да съм виждал такава.

— Имаше едно момче с него. Около дванайсетгодишно, със светлокестенява коса. Може и да му е син.

— А, сетих се — каза Чанс. — Във всеки случай знам, че мернах баща и син на първия ред, но не помня как изглеждаха. Забелязах ги, защото беше единственото дете в залата.

— Но се сещаш кого имам предвид.

— Да, но не мога да ти кажа кой е той. — Чанс притвори очи. — Почти си го представям, нали ме разбираш. Виждам го седнал там, но ако ме накараш да го опиша, няма да успея, може би само ще повтора това, което ми каза ти. Какво е направил?

— Да е направил ли?

— Явно го разследваш. Вчера си мислех, че си в Маспет само за бокса, но ти явно си бил по задачи.

Да, но по други задачи; само че нямаше защо да задълбавам в това.

— Бях по работа — казах аз.

— И този тип има нещо общо, само че ти не го знаеш кой е.

— Може и да има. Трябва да го разбере кой е, за да знам дали е така.

— Ясно. — Той се замисли. — Седеше най-отпред. Сигурно е голям запаянко. Вероятно ходи всеки път. Тъкмо щях да кажа, че не съм го виждал нито в „Гардън“, нито другаде, но се сетих, че отскоро посещавам по-редовно мачовете — след като вложих пари в Рашид.

— Много ли си вложил, Чанс?

— Не, както се казва, минимално участие. Одобряваш го, а? — Той се усмихна. — Обичам бокса.

— И аз.

— Груб, варварски спорт. Не мога да оправдая бруталността. Но не ме е еня. Просто го обичам.

— И аз. Ходил ли си в Маспет преди това, Чанс?

Той поклати глава.

— Къде ще ходя на гъза на географията... Не че е чак толкоз далече от къщата ми в Грийнпойнт, само дето никога досега не ми е било на път; но вчера отидох, защото там се състезаваше моят човек.

— Ще има ли той там и други мачове?

— Ако ни включат в програмата и стига да не изникне друга възможност. Следващите мачове са след три седмици във вторник в Атлантик Сити. — Той се усмихна. — Градът на Доналд Тръмп, сигурно ще е по-люксово от „Ню Маспет Арена“.

Каза ми с кого ще се бие Рашид и ме покани да ида. Отговорих му, че ще опитам. Искали Рашид да се бие на всеки три седмици, каза той, но всъщност се получавало само веднъж месечно.

— Съжалявам, че не мога да ти помогна. Ако искаш, мога да поразпитам тоя-оня. Хората на Рашид са непрекъснато там. Още ли си в оня хотел?

— Същия.

— Ако разбере нещо...

— Ще ти бъда много благодарен, Чанс. И, знаеш ли, радвам се, че така добре ти е потръгнало.

— Благодаря.

На вратата казах:

— А, за малко да забравя. Знаеш ли нещо за момичето с афиша?

— С кое?

— Нали знаеш, онова, дето обикаля ринга и показва кой ще бъде следващият рунд.

— Значи му викат „момичето с афиша“?

— Откъде да знам. Ако искаш, можеш да й викаш мис Маспет. Просто се чудех...

— Дали не знам нещо за нея? Веднага мога да ти кажа, че има дълги крака.

— Това и аз го знам.

— И доста плът. Ясно си спомням, че се виждаше голяма част от плътта й. Боя се, че само за това се сещам, Матю. Знаеш, че благодарение на тебе вече не съм в този занаят.

- „В този занаят.“ Да не би да ти прилича на проститутка?
- Не — каза той. — Прилича ми на монахиня.
- От ордена на Света Клара Сиромашка.
- По-скоро някоя от Сестрите на Милосърдието. Но може и да си прав.

8.

На Шесто авеню, диагонално срещу кулата от стъкло и стомана, в която са офисите на Еф Би Си Ес, има един бар, барът на Хърли. Хората от телевизията го посещават от години, а Джони Карсън го прослави от първото си шоу на живо в Ню Йорк. Именно в него се снимаха всички пиянски смешки. Барът все си е там, приютен в една от малкото стари сгради в тази отсечка на Шесто авеню. Все тъй го посещават хора от телевизията, дошли да убият някой и друг час или следобед, а един от най-честите му посетители бил Ричард Търман. Обикновено се отбивал след работно време и оставал, колкото да изпие някоя и друга чашка, преди да се прибере.

Не трябваше човек да бъде най-големият детектив на земята, за да научи това, защото всичко беше написано в доклада, който Джо Дъркин ми даде да прочета. Пристигнах в бара на Хърли около четири и половина и седнах на бара с чаша сода. Мина ми през ума да преслушам бармана, но имаше много хора и той бе твърде зает, за да може да се включи в подобен разговор. Освен това щеше да ни се наложи да крещим, за да се чуем.

Човекът до мен искаше да си говорим за Суперкупата по бейзбол, мачовете за която бяха свършили миналата неделя. Тъй като не се беше случило нищо интересно, разговорът на тая тема угасна, особено когато се оказа, че и двамата сме си изключили телевизорите още на полувремето. Този сбличаващ ни факт го подтикна да ме черпи едно питие, но ентузиазмът му се охлади, когато му казах, че съм на сода, и окончателно се изпари, когато се опитах да подхвана темата за бокса.

— Никакъв спорт не е това — каза той. — Гледаш как две момчета от гетото се трепят до смърт. Защо да не им дадем пълна свобода — да вземат по една пушка и направо да се застрелят!

Малко след пет видях Търман да влиза в бара. Беше с някакъв човек на неговата възраст, застанаха на другия край на бара. Поръчаха

си нещо за пиене, а след десетина-петнайсет минути Търман си тръгна.

След няколко минути си тръгнах и аз.

Ресторантът на приземния етаж в сградата на Търман се казва „При Радичио“. Заставах на другата страна на улицата и забелязах, че в апартамента на последния етаж е тъмно. Тъмно беше и на долния етаж, в апартамента на Готшалкови, Рут и Алфред си прекарваха в Уест Палм Бийч.

Не бях обядвал и реших да хапна в ресторанта на Радичио. Само две от масите бяха заети; и на двете седяха млади двойки, потънали в сериозен разговор. Прииска ми се да звънна на Илейн и да ѝ кажа да скочи в едно такси и да дойде, но реших, че идеята не е много добра.

Ядох телешко и половин порция фарфале, май така му казват, макарони във формата на папийонки, гарнирани с лют червен сос. Салатката, която ми донесоха с яденето, съдържаше доста от горчивите листа, на които бе кръстен ресторантът^[1]. В менюто поетично пишеше, че вечеря без вино е като ден без слънце. Докато вечерях, пих вода, а после си поръчах еспресо. Келнерът, без да съм го молил, донесе и бутилка мастика. Направих му знак да я махне.

— Безплатно е — увери ме той. — Капнете си малко в кафето, ще видите колко вкусно ще стане.

— Не искам да е чак толкова вкусно.

— Молим?

Отново му махнах да отнесе бутилката, той сви рамене и я върна на бара. Отпихах от кафето си и се опитвах да не си представям вкуса му, ако има анасон в него. Защото не бях умрял за този вкус, а и те не ми бяха донесли бутилката заради него. Ако анасонът правеше кафето по-вкусно, хората просто щяха да прибавят лъжичка анасоново семе към него. Но никой не го прави.

Това, което ме зовеше тихо, беше алкохолът, и то май от сутринта, но през последните два часа съблазнителната му мелодия се бе усилила. Нямах да пия, не исках да пия, но нещо бе стимулирало клетъчните ми процеси, бе пробудило нещо, стаено дълбоко в душата ми, нещо, което цял живот ще си е там.

Ако някой път все пак си взема питие, то ще е само ако в стаята ми вече има поне литър бърбън или бутилка от дванайсетгодишното ирландско уиски на Мик. Няма никога да се разкарвам за половин чаша еспreso с лъжичка гнусна мастика, която плува по повърхността му...

Погледнах си часовника. Едва минаваше седем, а събранията в „Св. Павел“ започват чак след осем и половина. Но вратите се отварят един час преди това и нищо няма да ми стане, ако отида там по-рано. Мога да помогна за столовете или да подредя брошурите и курабиите. Петък вечер събранието е посветено на Дванадесетте Стъпки, които съставляват духовната програма на Анонимните Алкохолици. Тази седмица отново ще говорим за Първата Стъпка. „Съзнаваме, че сме били безсилни пред алкохола и че животът ни е бил неуправляем.“

Хванах погледа на бармана и му магнах за сметката.

В края на събранието при мен дойде Джим Фейбър да уточним часа за вечерята в неделя. Той отговаря за мен; срещаме се всяка неделя, освен ако не възникне някакъв друг ангажимент.

— Искам да се отбия във „Флейм“ — каза той. — Не ми се прибира вкъщи.

— Нещо случило ли се е?

— До неделя ще почака. Ти какво ще кажеш, да пийнем ли по едно кафе?

Извиних се и тръгнах към 61-ва, а оттам към Бродуей. Видеомагазинът беше отворен и не беше се променил за половин година. Този път обаче имаше много посетители, които явно искаха да се запасят за уикенда. На щанда имаше малка опашка и аз се наредих. Жената пред мен взе три филма и три пакета сурови пуканки.

Управителят все така се нуждаеше от бръснач. Казах му:

— Сигурно продавате доста пуканки.

— Да, добри пари ми падат — съгласи се той. — Продават се в повечето такива магазини. Не ви ли познавам отнякъде?

Подадох му визитната си картичка. На нея бяха написани имената и телефонният ми номер, нищо повече. Джим Фейбър ми беше направил цяла кутия такива картички. Той я погледна, после погледна и мен и аз му припомних:

— Миналия юли. Един приятел беше взел касета с „Мръсната дузина“ и аз...

— Сетих се. Сега пък какво има? Само не ми казвайте, че пак е станало нещо такова.

— Нищо подобно. Но изникнаха някои неща и стана наложително да проследя произхода на тази касета.

— Мисля, че ви казах. Дойде една възрастна жена и я донесе заедно с още един куп такива.

— Да, казахте ми.

— Не ви ли казах, че никога не я бях виждал, нито пък съм я срещал след това? Е, оттогава мина половин година, но все още не съм я виждал. Бих искал да ви помогна, но...

— Виждам, че сега сте зает.

— И още как. Петък вечер винаги е така.

— Бих искал да дойда, когато поутихне.

— Става — каза той, — но не виждам какво повече ще мога да ви кажа. Други оплаквания нямаше, така че онази касета трябва да е била единствената, върху която има записан мръсен филм. Що се отнася до жената, която ги донесе, казах ви всичко, което знам.

— Може да знаете много повече, отколкото предполагате. Утре кога ще е удобно?

— Утре ли? Утре е събота. Отваряме в десет сутринта и обикновено предобед е тихо.

— Ще дойда в десет.

— Знаете ли какво? Хайде да го направим девет и половина. Обикновено идвам по-рано, за да се оправя със сметките. Ще можем да поговорим половин час, преди да отворя.

На другата сутрин закусих яйца и кафе и прочетох „Дейли Нюз“. Някаква възрастна дама от Уошингтън Хайтс била убита, докато гледала телевизия — от заблуден куршум, един от цял залп, изстрелян от минаваща по улицата кола. Този, когото всъщност целели, бил спешно опериран в презвитерианската болница „Колумбия“ и състоянието му било тежко. Бил на 16 години, полицията смятала, че престъплението е свързано с наркотици.

Жената беше четвъртият човек, убит по погрешка тази година. Миналата година рекордът на града беше 34 души. Ако тенденцията се запази, пишеше в „Нюз“, рекордът ще бъде счупен още в средата на септември.

На Парк авеню, през няколко улици от галерията на Чанс, някакъв мъж се навел през прозореца на бял фургон без номер и се опитал да грабне чантата на една жена на средна възраст, която чакала да светне зелено. Била си окачила дръжката на чантата около врата, за да не могат да ѝ я вземат лесно, а когато фургонът потеглил, я повлякъл и тя се удушила. До репортажа имаше малко съобщение, в което се казваше, че жените трябва да носят чантите си по начин, който максимално намалява риска да бъдат контузени в случай на кражба. „Или най-добре не носете чанти“, съветваше експерт.

Група тийнейджъри от Куинс се разхождали по площадката за голф във Форест Парк и се натъкнали на трупа на млада жена, отвлечена преди няколко дена в Удхейвън. Пазарувала по Джамайка авеню, когато друг фургон, този път светлосин, спрял до тротоара. Отзад изскочили двама мъже, сграбчили я, натикали я вътре във фургона и се метнали след нея. Фургонът изчезнал, преди някой да се сети да види номера му. Предварителната медицинска експертиза открила следи от сексуално насилие и многобройни прободни рани по корема и гърдите.

Не гледайте телевизия, не носете чанти, не ходете по улиците. Боже господи.

Бях във видеомагазина в девет и половина. Управителят, току-що избръснат и с чиста риза, ме отведе в офиса си отзад. Припомни си името ми и се представи като Фил Фийлдинг. Здрависахме се и той попита:

— На картичката ви не пишеше, но вие сте нещо като следовател, нали?

— Нещо такова.

— Точно като на кино — каза той. — Бих се радвал да ви помогна, но още оня път, когато ви видях преди половин година, не знаех нищо. Снощи останах, след като затворихме, и се порових из

документите, в случай че съм записал някъде името ѝ, но уви. Освен вие да се сещате за нещо, за което аз не се сещам...

— Наемателят — казах аз.

— Нейният наемател? Притежателят на касетите?

— Точно така.

— Тя каза, че е умрял. Или не си бил платил наема?... Мътно ми е, не беше нещо, което да си струва да помня. Сигурен съм, че ми каза, че разпродава нещата му, за да си събере наема, който ѝ дължал.

— Така казахте и през юли.

— Така че ако е умрял или просто е заминал...

— Все пак искам да разбера кой е той — казах аз. — Много ли хора си купуват собствени касети? Мислех, че повечето предпочитат да ги взимат под наем.

— Не се чудете, продаваме много — каза ми той. — Особено класическите детски филми, даже и в този квартал, където не чак толкова много хора имат деца. „Снежанка“, „Магьосникът от Оз“. Продали сме сума ти „Извънземни“, а сега се търси „Батман“, макар и не колкото очаквахме. Има много хора, които купуват любимия си филм. И, разбира се, има цял куп касети с лекции и физически упражнения, макар че те са от друг тип, те не спадат към филмите.

— Мислите ли, че са много хората с повече от трийсет филма?

— Не — отговори той. — Не знам точно, но според мен е рядкост човек да притежава повече от пет-шест. Като изключим касетите с упражнения и сериите „Гол след гол“. И порнографията — аз такива не държа.

— Мисълта ми е, че наемателят, чиито са били касетите, трябва да е бил киноман.

— А, без съмнение — каза той. — Имал е и трите версии на „Малтийският сокол“. Оригиналната от 1931 с Рикардо Кортес...

— Вие ми казахте.

— Така ли? Не се учудвам, защото това наистина е забележително. Не знам как е успял да я намери на видео. В каталозите я няма, търсил съм. Да, определено е бил киноман.

— Значи сигурно е взимал касети под наем — извън неговите си.

— А, разбирам накъде клоните. Да, това е сигурно. Не всеки купува филми, но всеки взима под наем.

— И е живеел някъде наоколо.

— Откъде знаете?

— След като хазайката живее наблизо...

— Да, вярно.

— Значи е могъл да ви бъде клиент.

Той се замисли.

— Да — каза той, — би могъл. Възможно е дори да сме си говорили за „черното кино“, но не си спомням.

— Клиентите ви са въведени в компютъра, нали?

— Да, така е много по-просто.

— Казахте, че жената ви е донесла чантата с касетите в началото на юни. Значи, ако е бил ваш клиент, сметката му от последните седем-осем месеца трябва да е празна.

— Има много такива сметки — каза той. — Хората се местят, умират, някое дрогирано хлапе може да им свие видеокасетофона. Или пък започват да ходят в някой по-близък магазин и вече не идват тук. Имал съм клиенти, които с месеци не са стъпвали, а после вземат, че се появят отново.

— Колко такива сметки от юни насам има според вас?

— Нямам идея — отговори той. — Но мога да проверя. Защо не седнете? Или прегледайте какво имаме, може да намерите някой филм, който искате да гледате.

Той свърши малко след десет, купувачи още не се бяха появили.

— Казах ви, че сутрин е кротко — рече той. — Извадих 26 имена. На всички сметките им са празни от четвърти юни насам, но са взели поне по един филм през първите пет месеца на годината. Но, разбира се, ако е бил болен дълго време и е лежал в болница...

— Нека започна с това, което ми давате.

— Добре. Написал съм ви имената, адресите и тези телефонни номера, които са ми дали. Доста хора предпочитат да не си ги дават, особено жените, и не мога да им се сърдя за това. Имам и номерата на кредитните карти, но тях не съм ви ги записал, защото трябва да ги пазя в тайна, макар че може би ще мога да направя някое изключение, ако няма друг начин да откриете човека.

— Не мисля, че ще се наложи.

Имената бяха на два листа раирана хартия. Прегледах ги и го запитах дали някое от тях не му напомня нещо.

— Не — отговори той, — толкова много хора виждам тук от сутрин до вечер, че успявам да запомня само постоянните посетители, а и тях невинаги ги познавам, нито се сещам за имената им. Забавих се с тези 26-има души, защото проверявах какво са взимали миналата година. Търсех някой, който да прилича на киноман по избора на касети, но не можах да открия нищо такова.

— Но идеята е добра — казах аз.

— Така си помислих и аз. Убеден съм, че ставаше дума за мъж, хазайката на няколко пъти каза „той“, когато говореше за наемателя си, а сред тези 26 души има и жени, но аз съм ги написал всичките.

— Чудесно.

Сгънах листа и го сложих в джоба на самото си.

— Извинявам се за безпокойството. Много съм ви благодарен.

— Ех — каза той, — като се сетя за удоволствието, което изпитвам, като гледам хора от вашия занаят на екрана — как няма да ви помогна! — Той се усмихна, после стана сериозен. — Някаква порноорганизация ли преследвате? За това ли става дума?

Аз се позабавих с отговора и той каза, че ако не искам да му отвърна, ще ме разбере напълно. Но нали ще мина да му разправа как е свършило всичко?

Казах му, че ще мина.

Разполагах с 26 имена, към които само 11 телефонни номера. Опитах първо телефоните, защото е къде-къде по-лесно, отколкото да обикаляш града. Но имах лош късмет — все не можех да набера, а когато сполучвах, попадах на телефонни секретари. Един изричаше остроумия, а други два просто повтаряха последните четири цифри на номера и ме подканяха да оставя съобщение. На четири пъти се натъкнах на глас, синтезиран в компютъра на телефонната служба, който съобщаваше, че този номер вече не функционира. В един от случаите ми даде нов номер, звъннах, но нямаше никой.

Когато накрая чух човешки глас, отпърво не можех да реагирам. Погледнах бързо в списъка и казах:

— Ъ-ъ, мистър Акардо? Джоузеф Акардо?

— На телефона.

— Вие сте член на клуба за касети под наем (как му беше името?) 7-7, на Бродуей и 61-ва.

— Бродуей и 61-ва — каза той, — това къде е?

— До бара на Мартин.

— А, да, сетих се. Какво съм направил, да не би да не съм върнал нещо?

— Не, не — отговорих аз, — просто забелязах, че не сте взимали нищо от месеци насам, мистър Акардо, и исках да ви поканя да огледате с какво разполагаме.

— О — каза той с изненада, — че много мило от ваша страна. Непременно ще мина. Напоследък ходя в един магазин близо до службата, но тия дни непременно ще се отбия.

Затворих и задрасках Акардо от списъка. Оставаха ми още 25 имена и по всичко личеше, че ще трябва да ги обиколя пеш.

Към 4 и 30 привърших, бях успял да задраскам още десет имена. Оказа се бавна работа, много по-бавна, отколкото си я бях представял. Адресите бяха близки, човек можеше да ги обиколи пеш, така че нямаше да се преуморя, но това още не означаваше, че съответният човек още живее на същото място.

Към 5 се прибрах в хотела. Взех си душ, избърснах се и седнах пред телевизора. В 7 се видях с Илейн в един марокански ресторант на Корнилия Стрийт в Гринич Вилидж. И двамата си поръчахме кускус. Тя каза:

— Ако храната е толкова вкусна, колкото хубаво мирише, ще си оближем пръстите. Къде готвят най-вкусния кускус?

— Не знам. В Казабанка?

— В Уала Уала.

— Аха.

— Загриваш ли? Кускус, Уала Уала. Ако ти се прияде кускус в Германия, ще трябва да идеш в Баден-Баден.

— Май схванах логиката.

— Знаех си, че ще я схванеш, имаш много логичен ум. А в Самоа къде ще намериш кускус?

— В Паго Паго. Ще ме извиниш ли за момент? Отивам да направя пиш-пиш.

Кускусът беше страхотен, а порциите — огромни. Докато вечеряхме, ѝ разказах как е минал денят ми.

— Много гадно беше — оплаках се аз, — защото по звънците не се разбира дали човекът живее там.

— Не и в Ню Йорк.

— Именно. Много от хората не си написват името до звънеца от принципни съображения. Аз би трябвало да съм на тяхна страна, нали участвам в програма, която на първо място поставя анонимността, но има хора, на които това ще се стори странно. Други пък слагат някакво име, само дето то не е тяхното, защото не са законни наематели и не искат това да се разчуе. Та, ако търся например Бил Уилямс...

— Тоест Уилям Уилямс — прекъсна ме тя. — Кралят на кускуса в Уала Уала.

— Същият. Ако името му го няма на звънеца, това още не означава, че не живее там. Ако пък го има, пак нищо не означава.

— Горкичкият. И какво правиш, отиваш при домоуправителя ли?

— Ако има такъв, но в повечето от по-малките къщи няма. Освен това той също може да не си е вкъщи като всички хора, нито да познава всички наематели. И така си обикаляш, звъниш по звънците, чукаш по вратите и разговаряш с хора, повечето от които не знаят почти нищо за съседите си и неособено охотно съобщават това, което знаят.

— Хич не ти е лесно да си изкарваш хляба.

— Някои дни наистина не ми е лесно.

— Добре поне че ти харесва.

— Така ли мислиш? Може и да си права.

— Права съм, разбира се.

— Да. Хубаво е да си блъскаш главата върху нещо като идиот, а то изведнъж ти светне. Но невинаги става.

Вече бяхме стигнали до десерта, някакъв лепкав кейк с мед, прекалено сладък, за да го доям. Сервитьорката ни бе донесла мароканско кафе, което е същото като турското, много гъсто и горчиво, с дебела утайка, която заемаше една трета от чашата.

— Добра работа свърших днес — казах аз. — Това ме радва. Само дето не е по случая, който трябва да разследвам.

— Не можеш ли да работиш и по двата?

— Може би мога, само дето никой не ми плаща да разследвам кой прави мръсни филми. Би трябвало да разследвам дали Ричард Търман е пречукал жена си.

— Ти го правиш.

— Дали? Четвъртък вечерта отидох на бокс с извинението, че той ще го предава по телевизията. Успях да установя няколко неща. Установих, че когато работи, си сваля вратовръзката и сакото. И че е пъргав, покатери се по платнището на ринга и после пак се спусна, без дори да се изпотнел. Също така го видях да потупва момичето с афиша по задника и...

— Е, това вече е нещо.

— За него беше нещо. Не знам дали за мен означава кой знае какво.

— Ти шегуваш ли се? Естествено означава, след като е в състояние да сграбчи някаква кукличка за задника два месеца след смъртта на жена си.

— Два месеца и половина — поправих я аз.

— Все тая.

— Кукличка, значи.

— Кукличка, маце, гадже. Какво не ти харесва на кукличката?

— Нищо. Не я беше сграбчил. Просто я потупа.

— Пред милиони хора?

— Късметлиите не бяха чак толкова много. Стотина-двеста.

— Аз смятам и тия, дето са гледали по телевизията.

— Тогава даваха реклами. Както и да е, какво доказва това? Че е безсърдечно копеле, което пуска ръце на други, докато трупът на жена му още не се е слягал в гроба? Или че няма защо да се прави, че скърби, защото наистина е невинен? И двата варианта са възможни.

— Е, да.

— Това беше в четвъртък. Вчера какъвто съм си неуморим, цапнах една сода в бара, в който той си пиеше питието. Все едно бяхме на двата края на претъпкан вагон в метрото, но все пак се намирахме на едно и също място по едно и също време.

— Все пак е нещо.

— А снощи хапнах при Радичио, което е на партера на неговата къща.

— Как беше?

— Нищо особено. Прилични макарони. Някой път трябва да идем.

— Той беше ли там?

— Мисля, че дори не беше в сградата. Ако си е бил вкъщи, значи е седял на тъмно. Знаеш ли, обадох му се сутринта по телефона, докато въртях онези номера.

— Той какво каза?

— Беше телефонният му секретар. Не оставих съобщение.

— Надявам се, че това ще го вбеси. Аз винаги се вбесявам.

— На човек му остава само да се надява. Знаеш ли какво трябва да направя? Да върна парите на Лайман Уоринър.

— Не, не трябва да го правиш.

— Защо? Не мога да ги държа, след като не правя нищо, за да ги заработя, а и не виждам как това може да стане. Прочетох полицейския доклад по случая, те са направили всичко, за което мога да се сетя, че даже и повече.

— Недей да връщаш парите — повтори тя. — Миличък, на него изобщо не му пука за тях. Убили са сестра му и ако той знае, че прави нещо по въпроса, ще му е по-леко да си отиде от този свят.

— А аз какво, трябва да го мотая ли?

— Ако те пита, ще му кажеш, че за тези работи трябва време. Няма да му искаш повече пари...

— Има си хас.

— ... така че той няма да си помисли, че го мамиш. Ако чувстваш, че не заслужаваш тия пари, можеш да ги дадеш някъде. Направи дарение. Дай ги на програмата за СПИН, дай ги на сектата „Вземете от нас Божията любов“, има толкова много възможности.

— Така е.

— Както те познавам — рече тя, — все ще намериш начин да ги заслужиш.

Тя искаше да гледа един филм в кино „Уейвърли“, но тъй като беше събота вечер, имаше голяма опашка, а на нас не ни се чакаше. Поразходихме се малко, изпихме по едно капучино на Макдугъл Стрийт и послушахме една фолк певица в някакъв клуб на открито на Блийкър Стрийт.

— Дълга коса и очилата на баба — каза Илейн, — и дълга роба. Кой каза, че 60-те били свършили?

— Всичките й песни са еднакви.

— Ами като знае само три ноти.

Навън я попитах дали не иска да идем да послушаме джаз.

Тя каза:

— Защо не, къде ще идем? „Суийт Бейзил“? „Вангард“? Избери някое място.

— Хайде да идем в „Мадър Гууз“.

— Аха.

— Как да разбирам това?

— Никак. Там ми харесва.

— Тръгваме ли тогава?

— Да. Ще останем ли, даже да го няма Дани Бой?

Дани Бой го нямаше, но не след дълго се появи. „Мадър Гууз“ е джазклуб, който се намира на „Амстердам“ и 81-ва и привлича и черни, и бели посетители. Светлината е приглушена, а барабанистът свири с четки и никога не прави солови изпълнения. Този клуб и кръчмата на Пугън са двете места, където човек може да намери Дани Бой.

Той винаги изпъква, където и да се намира. Той е негър албинос, кожата и очите му са свръхчувствителни към слънчева светлина и той е устроил живота си така, че да не се засичат със слънцето. Дребен е, винаги се облича с вкус, предпочита тъмните костюми и ярките жилетки. Пие големи количества леденостудена руска водка без нищо и често е с някоя жена, обикновено не по-малко ярка от жилетката му. Тази вечер момичето му беше с розоворуса грива и с невероятни огромни гърди.

Метрдотелът ги заведе при масата до дансинга, където Дани винаги сяда. Мислех, че не ни е видял, но в края на парчето дойде един от келнерите и ни съобщи, че мистър Бел ще се радва, ако идем на неговата маса. Когато отидохме там, Дани Бой каза:

— Матю, Илейн, радвам се да ви видя. Това е Саша, нали е много сладка?

Саша се изкиска. Заприказвахме се, а след няколко минути Саша се отправи към тоалетната с лека и небрежна походка.

— Да си напудри носа — каза Дани Бой. — Така е думата. Най-добрият аргумент в полза на легализиране на наркотиците е това, че хората ще спрат да тичат до тоалетната през две минути. Когато правят сметка колко човекочаса струва на американската индустрия кокаинът, би трябвало да се включат и посещенията до онуй място.

Изчаках Саша да отиде повторно до тоалетната и обърнах разговора към Търман.

— Той ще я е убил, кой друг — каза Дани Бой. — Била е богата, за разлика от него. Ако беше лекар, аз лично нямаше да се усъмня нито за момент. Вие как мислите, защо лекарите винаги убиват жените си? Може би са склонни да се женят все за кучки? Как си го обяснявате?

Известно време се забавлявахме на тази тема. Аз предположих, че се мислят за Господ, свикнали са както да спасяват живота, така и да го отнемат. Теорията на Илейн беше по-сложна. Тя твърдеше, че лекарите често са хора, които се стремят да си докажат, че не могат да причиняват зло.

— Стават лекари, за да си докажат, че не са убийци по рождение — поясни тя. — А в стресово състояние се връщат към това, което според тях е истинската им природа, и започват да убиват.

— Интересно — каза Дани Бой, — но защо ще си мислят така?

— Заложено им е от раждането — отговори тя. — Майката почти умира, когато ражда — или изпитва страшни мъки. Така детето започва да си мисли „Аз причинявам на жените болка“ или „Аз убивам жени“. Опитва се да компенсира, като става лекар, а по някое време, като опре ножът до кокала...

— Убива жена си — каза Дани Бой. — Това ми харесва.

Питах я има ли данни, които да потвърдят теорията ѝ. Тя каза, че няма, но относно рождените мисли било изписано доста нещо. Дани Бой каза, че не го интересували никакви данни, че за всичко можело да се намерят данни и че това била първата теория, която му звучала убедително, така че майната им на данните.

— Що се отнася до Търман — каза той, — не съм чул нищо особено. Не съм се и прислушвал много де. А трябва ли?

— Бъди така добър да пускаш по някое ухо.

Той си наля стотина грама „Столичная“. И на двете места, където ходи, при Пугън и в „Мадър Гууз“, му носят водката в кофичка за шампанско, пълна с лед. Погледна в чашата си и я гаврътна като вода.

— Работи за кабелната телевизия. В един спортен канал.

— Еф Би Си Ес.

— Точно така. За тях се носят разни слухове.

— Какви?

Той поклати глава.

— Нищо конкретно. Абе — има нещо гнило в компанията, подпират я доста съмнителни пари. Ще гледам да понауча туй-онуй.

След малко Саша пак стана от масата. Когато се бе отдалечила достатъчно, Илейн се наведе към мен и каза:

— Не издържам. Това дете има най-гигантските цици, които съм виждала.

— Вярно.

— Дани Бой, та те са по-големи от главата ти!

— Знам. Тя е голяма работа, нали? — Той си наля отново. — Но май ще трябва да се откажа от нея. Не мога да си я позволя! Нямате представа колко ми струва туй малко сладурче да е доволно.

— Радвай й се, докато можеш.

— Така и правя — каза той. — Както и с живота.

Прибрахме се в апартамента на Илейн, тя направи кана кафе и седнахме на дивана. Тя нареди няколко плочи Мънк, Ренди Уестън, Сидър Уолтън — и каза:

— Тая Саша беше върхът, а? Къде ли ги намира Дани Бой все такива?

— В денонощия — предположих аз.

— Като види такива неща, човек подозира, че са от силикон, но може би са като Топси^[2], от само себе си са порасли. Как мислиш?

— Не обърнах внимание.

— В такъв случай не е лошо да зачестиш на твоите АА-сбирки, защото явно не си откъсвал очи от водката.

Тя се премести по-близо до мен.

— Слушай, ще ме харесваш ли повече, ако циците ми са по-големи?

— Готово.

— Наистина ли?

Кимнах.

— Нямах да е по-зле и да ти бяха по-дълги краката.

— Сериозно? А глезените ми да бяха по-тънки, нали?

— Нямах да те загрозят.

— Така, значи. Давай нататък.

— Престани — казах, — гъделичкаш ме.

— Ами. Кажки какво още би искал да получиш за Коледа. Нещо по-тесничко?

— Смя ли да се надявам?

— О, боже — каза тя. — Ти май си го търсиш.

— Така ли мислиш?

— О, надявам се да е така — отговори тя. — Искрено се надявам.

После се излежах в леглото й. Тя смени плочите и се върна с две чаши кафе. Почти не говорехме.

След малко тя каза:

— Вчера беше нещо впрегнат.

— Аз? Впрегнат? Кога?

— Като ти казах да си тръгваш, защото чакам човек.

— А-а...

— Не се ли впрегна?

— Малко. Вече ми мина.

— Неприятно ти е, нали? Че приемам клиенти.

— Понякога. Най-често не се сецам.

— Сигурно рано или късно ще престана — каза тя. — Не можеш да си център-нападател цял живот. Дори Томи Джон съблече екипа, а той беше и с изкуствена ръка.

Тя се претърколи, за да ме погледне в очите, и сложи ръка върху крака ми.

— Ако ме помолиш да престана, сигурно ще го направя.

— И после ще ме намразиш.

— Мислиш ли? Чак такава невротичка ли съм? — Тя се замисли за момент. После каза: — Да, май съм именно такава...

— Все едно, няма да те моля за това.

— Да, по-гот ти е да се разхождаш отвратен... — Тя се тръшна по гръб и се загледа в тавана. След малко каза: — Ако се оженим, ще

престана с това.

Настъпи мълчание, последвано от водопад басиращи ноти и учудващо неблагозвучен акорд откъм уредбата.

— Ако се престориш, че не си го чул — каза Илейн, — ще се престоря, че не съм го казала. Дори не сме си казвали думата, дето почва с „л“, а аз направо скочих на думата с „ж“.

— Това са двете най-опасни места в азбуката — казах аз.

— Да. Трябва да се науча да си стоя при „ч“-то, където ми е мястото. Не искам да се омъжвам. Харесва ми как си живея. Не може ли да си остане всичко както досега?

— Готово.

— Стана ми тъжно. Чудна работа, защо така изведнъж? Чак ми се доплака.

— Поплачи си.

— Няма да плача! Ще ме прегърнеш ли за малко? Дърт мечок! Просто ме прегърни.

[1] Radicchio, радикио (ит.) — цикория. — Б.пр. ↑

[2] Топси — негърче от „Чичо Томовата колиба“, което не знаело как се е родило. — Б.пр. ↑

9.

В неделя следобед открих киномана, който ми трябваше.

Според документите на Фил Филдинг името му бе Арнолд Левек, живеел на Кълъмбъс авеню, пет-шестина преки на север от видеомагазина. Сградата беше доста неугледна. На стъпалата седяха двама мъже, които пиеха бира. На коленете на единия седеше малко момиченце, засмукало портокалов сок от биберон.

Име „Левек“ по звънците нямаше. Слязох и запитах мъжете на стъпалата дали там живее Арнолд Левек. Те свиха рамене и заклатиха глави. Върнах се обратно и започнах да натискам звънците на първия етаж, докато накрая някой ме пусна вътре.

Площадката смърдеше на мишки и урина. В дъното ѝ се отвори врата и някакъв човек подаде глава навън. Тръгнах към него, а той каза:

— Какво искате? Не се доближавайте!

— Спокойно де — казах му аз.

— Вие също — отвърна той. — Държа нож.

Разтворих ръце и му показах празни длани. Казах, че търся човек на име Арнолд Левек. Той рече:

— А, да не ви дължи пари?

— Че що?

— Щото е мъртъв — отговори той и силно се изсмя на собствената си шега. Беше възрастен, бялата му коса — на клечки, очите му — хлътнали, и въобще имаше вид, сякаш всеки момент ще се присъедини към Левек. Панталоните му висяха, крепеше ги с тиранти. Или си беше купил дрехите от вехтошар, или беше нещо отслабнал.

Почти четейки мислите ми, той каза:

— Бях болен, но няма страшно. Не съм заразен.

— Безпокои ме ножът.

— О, вие пък — каза той.

Показа ми ножа, готварски нож, внесен от Европа, с дървена дръжка, с двайсетина сантиметра стоманено острие.

— Влезте — каза той. — Няма да ви заколя, вие пък...

Тръгна пред мене и постави ножа на малката масичка до вратата.

Апартаментът му беше малък, с две тесни стаички. Единственият източник на светлина бяха три електрически крушки, монтирани на тавана на по-голямата стая. Две бяха изгорели, а третата нямаше повече от 40 вата. Беше разтребено, но намирисваше на болести и старост.

— Арни Левек — каза той. — Откъде се знаете?

— Не го познавах.

— Така ли? — Той измъкна от задния си джоб носна кърпа и се изхрачи в нея. — Мама им стара, тия идиоти ме разрязаха от гъза до стомаха, но какво от това... Твърде дълго се бавих. Беше ме страх да не открият нещо вътре. — Той се изсмя дрезгаво. — И май се оказах прав, а?

Замълчах си.

— Левек беше готин. Френски канадец, ама тука е роден, щото приказката му беше като нашата.

— Колко живя при вас?

— Какво значи колко? Аз съм тука от 42 години. Ти представяш ли си? Четирийсет и две години в тая лайняна дупка. През септември ще станат 43, но май дотогава ще съм се пренесъл в по-малко помещенище. — Той отново се изсмя, смехът му премина в силна кашлица и той пак бръкна за кърпата. Когато кашлицата му се успокои, каза: — По-малко помещенище, нещо като двуметров сандък, нали разбирате?

— Сигурно на човек му олеква, като си прави майтап с тия работи.

— Хич не му олеква — отговори той. — От нищо не му олеква. Арни е живял тук десетина години. Нещо такова. Повечето време си седеше сам.

— На колко години беше?

— Отде да знам. Четирийсет. Как да го познаеш, много дебел беше.

— С какво се занимаваше?

— Какво работеше ли? Не знам. Имаше си и той работа. Но пък не излизаше много-много.

— Знам, че обичал да гледа филми.

— О, това — да. Имаше едно от ония неща, как им викат, дето си пускат филми по телевизора.

— Видеокасетофон.

— На устата ми беше.

— Какво се случи с него?

— С Левек ли? Вие не знаете ли? Умря.

— Как?

— Вие как мислите? — отговори той. — Убиха го.

Оказа се, че „убиха го“ е употребено безлично. Арнолд Левек бил убит на улицата. От година на година става все по-лошо, каза ми старецът, с всичките тия идиоти, дето пушат марихуана и спят по входовете.

— Ще те убият за единия билет за метро, като едното нищо — добави той.

Попитах го кога се е случило. Той каза, че трябва да е било преди година. Аз възразих — Левек още е бил жив през април — последният му запис в компютъра на Филдинг беше от 19-и април, а той ми отговори, че паметта му за дати вече не я бивало.

Каза ми къде да търся домоуправителката.

— Не върши кой знае каква работа, само събира наема.

Питах го как се казва, той съобщи, че бил Гюс, а когато го попитах за фамилията, в очите му се появи лукава искрица.

— Гюс не ви ли стига? Що пък да ви казвам фамилията си, като вие не сте ми се представили?

Подадох му картичка. Той изпъна ръка, замижа и прочете името ми на глас. Попита ме дали може да задържи картичката; може, естествено.

— Като се видим с Арни — каза той, — ще му предам, че сте го търсили.

И дълго след това се смя като луд.

Фамилията на Гюс беше Гизекинд. Разбрах това от пощенската му кутия, което показва, че не съм чак толкова лош детектив. Домоуправителката беше някоя си Айген, открих я в приземния ѝ апартамент през две къщи.

Дребничка, под 1 и 60, с лек средноевропейски акцент, очите ѝ гледаха с вечно подозрение. Докато говореше, все си преплиташе пръстите. Артритът ги беше деформирал, но се движеха бързичко.

— Идваха полицаите — каза тя. — Закараха ме някъде чак в центъра да го огледам.

— Да го идентифицирате?

Тя кимна.

— Той е — казах им, — Левек е. Закараха ме обратно и ми казаха да ги пусна в стаята му. Влязоха, аз след тях. „Свободна сте, мисис Айген.“ „Не се притеснявайте, ще постоя.“ Защото сред тях има и добри хора, но се срещат и такива, дето ще свият и парите от очите на мъртвеца, без да се замислят. Нали така се казва?

— Да.

— Петаците от очите на мъртвеца. Петаците, не парите. — Тя въздъхна. — Та като свършиха с ровенето, изпратих ги до вратата. Питях ги какво да правя сега. Ще дойде ли някой за вещите му, а те казаха, че ще ми се обадят. Естествено, никой не се обади. Аз заключих де. Вратата.

— Не сте ли се чували с тях след това?

— Не. Изобщо не знам дали няма да дойде някой от роднините му, за да му прибере нещата. Нито пък знам аз какво да правя с тях. Чаках да ми се обадят, после звъннах в участъка. Там ми казаха, че не се срещат за какво става дума. Толкова много убийства стават, че кой да ги помни? — Тя сви рамене. — Само че аз държа на тоя апартамент, давам го под наем, разбирате ли ме? Мебелите са си там, останалите работи ги прибрах. Никой не си ги поиска, какво да ги правя?

— Продали сте видеокасетите.

— Филмите ли? Занесох ги на Бродуей, взех няколко долара за тях. Нещо лошо ли съм направила?

— Не мисля.

— Не съм ги откраднала. Ако имаше семейство, всичко щях да им върна, но той си нямаше никого. Мистър Левек е живял тук много години. Когато аз дойдох...

— Кога беше това?

— Преди шест години. Чакайте, сбърках. Преди седем години.

— Вие сте домоуправителка, нали?

— Че какво друго? Кралица на Англия ли?

— Познавах една жена, тя беше собственичка, но на наемателите казваше, че е само домоуправителка.

— А, ясно — каза тя. — Къщата си е моя, затова живея в мазето. Не че нямам пари, просто най обичам да живея под земята, като къртица.

— Кой е собственик на къщата?

— Не знам. — Аз я погледнах и тя продължи. — Ако щете вярвайте, не знам. Кой може да знае? Аз работя за наемателите. Събирам наема, давам им го, пък те си знаят по-нататък. Собственик ли? Не го знам. Толкова ли е важно кой е?

Май не беше много важно. Попитах я кога е умрял Арнолд Левек.

— Миналата пролет — отговори тя. — Нищо по-конкретно не помня.

Прибрах се в хотела и пуснах телевизора. По три от каналите даваха баскетболни мачове между колежи. Публиката беше пощуряла и аз не издържах. На един от кабелните канали даваха тенис, много по-спокойно предаване. Не знам дали ще е правилно да се каже, че го гледах, но поне седях пред телевизора и очите ми следяха топката да скача ту от едната, ту от другата страна на мрежата.

Срещнах се с Джим за вечеря в един китайски ресторант на Девето авеню. Често вечеряхме там в неделята. Не помня тоя ресторант претъпкан. Никой не го е грижа колко време ще заседнем, нито колко пъти ще ни доливат чай. Храната им не е лоша. Чудно защо нямат много клиенти.

Той каза:

— Да си чел днешния „Таймс“? Има една статия, всъщност интервю с католическия свещеник, дето пише сензационни романи. Ох, как се казваше...

— Знам за кого говориш.

— Теорията му се подкрепяла от телефонно допитване. Идеята му е, че само десет процента от женените в тази страна практикуват изневяра. Практически хората не си изневеряват, смята той, и това било доказано, защото, видите ли, някой се обадил на шепа хора по телефона и те така му били казали.

— Значи сме го докарали до морален ренесанс.

— Според него да. — Той забарабани с клечките по масата. — Чудя се дали е звънял у нас...

— А?...

Отправи поглед нанякъде и рече:

— Мисля, че Бевърли си има някой.

— Знаеш ли кой точно?

— Някой от Анонимните Алкохолици...

— Може би са само приятели.

— Не, не мисля. — Той доля чай в двете чаши. — Знаеш ли, преди да спра да пия, доста си поживях. Винаги когато отивах на бар, си казвах, че ще забърша нещо. В повечето случаи просто се натрясках, но от време на време чуквах по някоя. Понякога дори ми оставаше спомен.

— Дано не всеки път.

— Е, не, слава богу. Работата е там, че след като спрях да пия, още си походвах. Бракът ни почти беше умрял, докато кърках, но аз се усетих навреме, та позакърпихме работата. Ама и тя се засили в Анонимните Алкохолици, вкопчи се в собствените си проблеми... Не се разделихме. А аз продължавах да кръшкам.

— Не знаех това.

— Така ли? — Той се замисли. — Е, значи трябва да е било, преди да се запознаем, още преди да си спрял пиенето. Аз още преди няколко години престанах с тия работи. Не от някакви морални съображения. Просто спрях. Не знам, може би от здравни съображения — херпес, СПИН... Едва ли е било от страх, мисля, че просто ми писна. — Той отпи от чая си. — И сега съм в деветдесетте процента на отец Фийни, а тя е извън тях.

— Е, може би сега е неин ред да пофлиртува.

— Това не ѝ е за пръв път.

— А-а — казах аз.

— Не мога да разбера точно какво ми е.

— Тя знае ли, че ти знаеш?

— Откъде да знам какво знае тя? Аз не знам какво аз знам... Просто искам всичко да остане както си беше... А така никога не става.

— Да — съгласих се аз. — Снощи бях с Илейн и тя каза една дума, дето започва с „ж“.

— Това пък какво е, животно ли?

— Женитба.

— Двете думи имат много общо — каза той. — Ожени ли се човек, става животно. Значи тя иска да се омъжи за теб, така ли?

— Не каза точно това. Каза, че ако се оженим, ще престане да приема клиенти.

— Какви клиенти?

— За чукане.

— А, да бе. Значи това е условието? Ожени се за мен и ще престана?

— Не, ти пък. Говореше хипотетично, а после ми се извини, че била казала такава дума. И двамата решихме, че най-добре е всичко да остане както си беше.

Погледнах в чашата си с чай така, както някога гледах в чашата с уиски.

— Не знам дали е възможно. Според мен точно когато двама души искат нещата да останат същите, те се променят.

— Е — рече той, — то само ще си покаже.

— Да, особено като не бързам и ако не пия.

— Е, това ми харесва — каза той. — Звучи идеално.

Поседяхме доста, говорихме си за най-различни работи. Аз му разказах за случаите, с които са занимавах, за основния, за който все не намирах време, и за другия, който все не намирах сили да оставя. Говорихме си за бейзбол и за това, че пролетните тренировки ще се забавят, ако собствениците на клубовете обявят локаут. Обсъдихме и едно от момчетата в групата ни, минало през наркомания и алкохолизъм, което беше спряло пиенето за четири месеца, а после престана да идва при нас.

Към осем Джим каза:

— Тази вечер ще взема да ида на някоя сбирка, дето никой не ме знае. Искам да си разкажа цялата история с Бев, ама не тука.

— Защо не.

— Защото не искам. Аз съм от ветераните, не пия от времената на Потопа и не искам новаците да разберат, че и аз не съм идеален. — Той се ухили. — Ще се помотая из града, ще си позволя да се отпусна и да ми личи, че съм объркан и нещастен, какъвто съм. Пък кой знае? Може да ми провърви и да намеря някое готино маце, което се нуждае от покровител.

— Идеята не е лоша — казах аз. — Питай я дали няма сестра.

Самият аз отидох на сбирка. В неделя в „Св. Павел“ няма събрания, така че отидох в параклиса на улица „Рузвелт“. Доста от хората, които се появиха, бяха от токсикологичното отделение. Жената, която днес се изповядваше, беше започнала с хероин. Отказала се от него след 28-дневно лечение в Минесота, но пък посветила следващите петнайсет години от живота си на алкохола. Сега не пиела вече трета година.

После дойде ред всеки да каже по нещо. Повечето от пациентите просто си казваха имената и толкоз. Реших да ѝ кажа две-три приказки, колкото тя да разбере, че се радвам за нея, но когато опря до мен, смотолевих:

— Казвам се Мат, алкохолик съм. Тази вечер само ще слушам другите.

След това се прибрах. Съобщения за мен нямаше. Седнах в стаята си и четох около два часа. Някой ми беше донесъл една стара книга, неподвързана, „Нюгейтският календар“, пълен списък на престъпленията в Британия от XVII и XVIII век. Имах я от около месец, вечер преди лягане прочитях по няколко страници, колкото да ми се доспи.

Цялата книга беше интересна. Е, някои случаи се открояваха. Смущаващ беше фактът, че нищо не се е променило. И тогава хората са се убивали, със или без повод, с всички възможни средства.

Понякога това беше добра противоотрова срещу сутрешния вестник с убийствената му всекидневна криминална хроника. Четях вестника редовно и си вадах лесното заключение, че човечеството върви към по-зле от всякога, че светът ще се срути в ада, където впрочем ни е мястото. После, когато четях как още преди векове са се

убивали за пари или любов, се успокоявах, че нещата не отиват към по-лошо — винаги сме си били все такива.

Случвах се и ноци, когато този извод навяваше не кураж, а отчаяние. Все такива сме открай време. Не вървим към по-добро, това никога няма да стане. Хората, които са измрели заради греховете ни, са измрели за нищо. Имаме си достатъчно запас от грехове, ще ни стигне за цяла вечност.

Тази вечер „Календарът“ нито ме хвана, нито ме приспа. Към полунощ излязох. Беше застудяло, откъм река Хъдсън духаше остър вятър. Тръгнах към бара на Гроган, стария ирландски бар на Мик, макар че самият Мик не се подписва под данъчните сметки.

Почти нямаше хора. На бара, далеч един от друг, седяха двама самотни пиячи. Единият се лигавеше със светла бира, другият — с черно пиво „Гинес“. На една маса край стената седяха двама старци с дълги черни палта, купени на старо. Зад бара беше Бърк. Още преди да си отворя устата, той ме информира, че Мик тази вечер не се е мяркал.

— Може да дойде всеки момент — каза той, — макар че не ми се вярва.

Взех си една кола и седнах на бара. Телевизорът беше настроен на един от кабелните канали за черно-бели филми, без реклами. Давах „Малкият Цезар“ с Едуард Дж. Робинсън.

Погледах половин час. Не дойде нито Мик, нито някой друг. Допих си колата и се прибрах.

10.

Полицаяте от 20-и участък не изглеждаха особено впечатлени от факта, че и аз съм бил някога полицай. Все пак бяха любезни и с готовност се отзоваха на молбата ми да науча обстоятелствата около смъртта на Арнолд Левек. Само че имаше един проблем. Не бяха и чували за него.

— Не знам точната дата — казах аз, — но се е случило между 19-и април и 4-ти юни, според мен в началото на май.

— Миналата година?

— Да.

— Арнолд Левек? Бихте ли му казали името по букви?

Дадох им и адреса на Кълъмбъс авеню.

— Това е към нашия участък — каза ченгето. — Я да видя чувал ли е някой нещо за него.

Никой нищо не беше чувал. Известно време се чудехме по въпроса, после той хукна нанякъде. Върна се още по-учуден.

— Арнолд Левек — каза той, — бял, починал на 9-и май. От многобройни прободни рани. Не е в нашите документи, защото не е бил наш случай. Бил е убит на западната страна на 51-ва. Това е към „Мидтаун Норт“ на 54-та.

Казах му, че знам адреса.

Това обясняваше защо Херта Айген не се е разбрала с полицаяте от своя участък — не е било тяхна работа. Бях отишъл в 20-и участък веднага след закуска, а стигнах в „Мидтаун Норт“ към десет. Дъркин го нямаше, но всеки можеше да ми даде нужната информация.

Попаднах на полицая Андреоти, с когото се бях срещал няколко пъти през последните година-две. Седеше зад едно бюро, ровеше се в хартиите и хич не се ядоса, че го прекъсвам.

— Левек, Левек — каза той. Намръщи се и прокара пръсти през черната си четина. — Мисля, че имаше такъв. Един такъв дебел, нали?

— Така знам.

— Толкоз много трупове виждаш всяка седмица, че как да ги помниш. Убит, нали? Сигурно. То човек и имената им забравя...

— Така е.

— Освен ако името не е по-особено. Преди две-три седмици налетях на една, Уанда Плейхаус^[1] се казваше. То нямаше да е лошо да си поиграя в къщата ѝ с нея! — Той се усмихна на спомена, после добави: — Уанда си е жива де, но просто ти давам пример как човек запомня някои имена.

Той извади досието на Левек. Киноманът бил намерен в безистена между две сгради на 49-а, западно от Десето авеню. Трупът бил открит след анонимно позвъняване в 6:56 часа сутринта на 9-и май. Медицинската експертиза установила, че смъртта е настъпила около единадесет предишната вечер. Починалият бил промушен седем пъти в гърдите и в коремната област с тънък и дълъг нож. За смъртта му е било достатъчно дори едно от тези пробождания.

— На 49-а между Десето и Единайсто — казах аз.

— По-близо до Единайсто. Сградите наоколо само чакат да бъдат съборени. Може би вече са ги срутили.

— Чудно какво е правил там.

Андреоти сви рамене.

— Търсил е нещо, ама не му е излязъл късметът. Може да е търсил дроги, жени, мъже. Всички там търсят по нещо.

Сетих се за Ти Джей: „На всеки му трябва по нещичко“.

Попитах дали Левек е бил наркоман. Отговори ми, че нямало следи от спринцовки, но знае ли човек?

— Може пък да е бил пиан — предположи той. — Залитал по улиците, забравил си името и адреса... Не, едва ли. В кръвта му е имало съвсем малко алкохол. Както и да е, каквото и да е търсил, не е трябвало да го търси там.

— Допуснахте ли, че може да е грабеж?

— В джобовете му пари нямаше. Ни часовник, ни портфейл. Да търсим ли наркоманче с бръснач в джоба?

— Как го идентифицирахте?

— Чрез хазяйката му. Тая жена е нещо опасно! Ей толкоз висока, ама няма начин да я минеш. Пусна ни в стаята му и ни дебна като ястреб да не би да свием нещо зад гърба ѝ. Все едно че вещите му бяха

нейни, както сигурно е станало, защото май не успяхме да намерим къорав роднина... — Той прелисти няколко страници. — Не, не сме. Както и да е, тя го идентифицира. Първо не искаше да дойде. „Защо ми трябва да гледам някакво мъртво тяло? Нагледала съм се на трупове през живота си, можете да ми вярвате.“ Но все пак го огледа и каза, че е той.

— Как стигнахте до нея? Откъде взехте името и адреса му?

— А, чат съм. Хубав въпрос. Как сме стигнали ли?

Той се намръщи над купищата хартия.

— По отпечатъците — каза той накрая, — отпечатъците от пръстите му са в компютъра, оттам разбрахме името и адреса му.

— Защо са при вас?

— Не знам. Може да е работил при нас, може да е бил навремето правителствен чиновник. Ако знаеш само колко много хора са в компютъра...

— На Нюйоркската полиция ли точно?

— Да бе, вярно. — Той се намръщи. — Всъщност дали е бил наш, или сме го взели от главната система във Вашингтон? Не си спомням. Трябва някой друг да е проверявал. Защо?

— Проверихте ли дали няма досие?

— Най-много за минаване на червено.

— Що не провериш?

Той промърмори, но провери.

— Да, има едно обвинение — каза той. — Бил е арестуван преди 4–5 години.

— За какво?

Той присви очи и погледна екрана на компютъра.

— Нарушение на 235-а точка от Криминалния кодекс. Това пък какво е, не я знам тази точка.

Той взе черния си тефтер и го прелисти.

— Опа... Обида! Сигурно е напсувал някого. Обвинението е отпаднало, само дето четири години по-късно са го намушкали с нож. Сигурно средство да се отучиш да псуваш.

Сигурно щях да науча и други неща за Левек, ако Андреоти си бе поиграл още малко с компютъра, но той си имаше своя работа. Отидох в голямата библиотека на 42-ра улица да прегледам индекса на „Таймс“

с надеждата, че там пише за Арнолд Левек, но нямаше нищо нито за арестуването му, нито за убийството.

Взех метрото до „Чеймбърс“ и посетих няколко градски и щатски съветници, готови да ми окажат услуга срещу услуга. Те се поровиха в документите си, а аз им платих нещичко.

Успях да науча, че Арнолд Левек бил роден преди 38 години в Лоуел, Масачузетс. На 23 вече бил в Ню Йорк, живеел в „Слоун“, сграда на Християнската младежка организация, и водел кореспонденцията на един издател на учебници. Напуснал след година и отишъл да работи във фирма за някаква търговия в самия център. Бил продавач. Не разбрах какво са продавали, а и фирмата вече не съществуваше. На тази отсечка на Пето авеню има много малки барове, които ужасно дерат клиентите си; завират се между законните магазини и често продават слонова кост и кехлибар със съмнително качество, както и видеокамери и всевъзможна електроника.

Тогава все още е живеел в „Слоун“, а през есента на 1979-а се преместил на Кълъмбъс авеню. Трябва да го е направил, защото е отишъл на друга работа — месец преди това започнал да работи в Си Би Ес, което е през една улица от моя хотел — и по този начин е могъл да ходи пеш дотам.

Не знаех какво точно е правил там, заплатата му била 16 000 на година, така че явно не е бил президент на компанията. Останал там три години и когато напуснал през октомври 82-ра, заплатата му вече била 18 500.

По всичко личеше, че оттогава повече не е работил.

В хотела ме чакаше писмо. Канеха ме да се присъединя към международната организация на бившите полицаи и да ида на годишния конгрес във Форт Лодърдейл. От което щях да спечеля членска карта, изящна значка на ревера и ежемесечни брошури. Какво ли щеше да пише в тях? Сигурно некролози.

Имаше съобщение да звънна на Джо Дъркин. Успях да го намеря в участъка, той ми каза:

— Като гледам, само Търман не ти стига. Тръгнал си да довършваш всичките ни отворени дела.

— Аз само така, да ви помогна.

— Арнолд Левек. Той пък какво общо има с Търман?

— Сигурно нищо.

— Що бе? Него го утрепват през май, нея през ноември, това са си кръгли шест месеца. Определено има нещо общо, хе-хе.

— Само дете не са ги убили по един и същи начин.

— Да де, тя е била изнасилена и удушена от крадци, а него са го намушкали в безистен, но какво от това. То е само за заблуда... Сериозно, защо се интересуваш от Левек?

— Не мога точно да ти кажа. Искам да разбера с какво се е занимавал през последните седем години.

— Мотаел се е по опасни квартали, то е съвсем ясно.

— Не е работел, нямал е доходи отникъде, пенсия — също. Наемът му не ще да е бил много голям, знам я къщата, но все пак пари си трябва.

— Може да е получил наследство. Като Аманда Търман.

— Това определено свързва двата случая. Сега виждам непогрешимата ти логика.

— Е, какво да се прави, ученото си е учено.

— Да бе, нямаш грешка.

— Така си е. Освен това, когато са го арестували, той е ходел на работа.

— В държавните регистри няма такова нещо.

— Абе майната им на държавните регистри — каза той. — Гепили са го баш на работното му място. Продавал нещо, полицията влязла и го изловила. Левек, това май е френско име. Сигурно са го олепили за пощенски картички.

— В смисъл порнографски?

— Ама Андреоти не ти ли е казал?

— Казал ми е той, грънци. Съобщи ми само по коя точка са го обвинили.

— Е, можел е да си поразмърда гъза малко повече. През октомври 85-а правехме чистка на Таймс Скуеър. Точно преди изборите беше, кметът нали искаше да си вдигне точките. Чудя се новият кмет какъв ли ще е педераст.

— Не ми се ще да съм на мястото му.

— Ами как, ако се намери някой да ми каже — или ставаш кмет, или те обесваме — грабвам въжето, без да се замислям... Та за Левек.

Обискирахме магазините, претърсихме продавачите, изнесохме всичката порнография и накрая свикахме пресконференция. Бутнахме няколко души в пандиза за през нощта и с това се приключи цялата работа. Не остана нито едно обвинение.

— А мръсните списания върнахте ли им ги?

Той се засмя.

— В склада е пълно с тях, сигурно там ще си и останат. Е, сигурно се е намерило някое и друго ченге, което да е гепило нещо по-пикантно за противоядие срещу жена си.

— Възмутен съм до дъното на душата си.

— Има си хас. Оня ден прибрахме един пич, дето търгува с наркотици. Тъкмо да го пуснем срещу залог и копелето му с копеле си иска обратно стоката.

— Айде стига бе.

— Да бе, да пукна, ако те ментя. Та Никълсън му вика: „Виж какво, Морис, ако ти ги дам, ще трябва пак да те задържа за притежаване на дрога“. Майтап си прави, разбираш, нали? А оня педераст му разправя: „Не, приятел, тая няма да стане. Нямах никакво основание да го направиш“. Ник му вика, абе ти какво искаш да кажеш бе, как да нямам основание, нали ще съм те видял да си пъхаш тая отврат в джоба? Морис обаче му казва, пред съда тая няма да мине. И май има право, копелето му с копеле.

Джо ми даде адреса на магазина на Таймс Скуеър, в който Левек беше съгрешил. Намираше се между 8-мо и Бродуей, в самото сърце на Дюс. Нямах особен смисъл да ходя там. Нито знаех колко време е работил там, нито имаше как да науча. Едва ли някой знаеше това.

Известно време преглеждах записките си, след което се облегнах и си вдигнах краката на масата. Затворих очи и пред мен моментално изникна образът на мъжа от Маспет, идеалният баща, който галеше сина си по косата.

Май отдавах прекалено голямо значение на жеста му. А пък и не можех точно да кажа как изглежда човекът в гумения костюм. Освен това двете момчета си приличаха и може би тъкмо това бе задвижило паметта ми.

Но дори и мъжът да беше същият, как точно смятах да го открия, като тръгна по следата на някакво нещастно копеле, което вече цяла година, откак не е между живите?

Видях ги на бокса в четвъртък. Днес беше понеделник. Ако е бил със сина си и няма нищо общо с оня, значи се трепя за оня, що духа. В противен случай, така и така е вече твърде късно.

Ако е имал намерение да убие момчето и да източи кръвта му в онзи канал, сто на сто вече го е направил.

Но тогава защо ще го води на бокс? Може би е психологически трик, може да са любовници отдавна? Това би обяснило защо момчето във филма не се плашеше, че са го вързали за рамката, даже изобщо не му пукаше.

Ако момчето е вече мъртво, аз не мога нищо да направя за него. Ако е живо, пак нищо не мога да направя — от момента, в който ще разбера кой е Гуменият мъж, ме делят светлинни години, а скоростта ми е като на охлюв.

Разполагах само с един мъртвец. И какво от това? Левек е притежавал касета, на която е записано как Гуменият мъж убива едно момче. Левек е бил убит; не е задължително, но е най-вероятно да го е направил някой от многобройните улични бандити. Работел е в порномагазин, но не е бил регистриран; значи е могъл да бачка там доста дълго време. Но пък Гюс Гизекинд ми каза, че Левек почти не е излизал от къщи, така че надали е имал редовна работа.

А последната му редовна работа е била...

Отворих указателя и набрах един номер. Включи се секретарят, аз оставих съобщение, грабнах си палтото и потеглих към Армстронг.

Беше в бара, когато пристигнах там. Слаб мъж, с брада на козел и очила с рогови рамки, със сако от кафяво кадифе с кожени кръпки на лактите и с извита лула в зъбите. Би му отивало да седи в някое парижко кафене на левия бряг на Сена и да си пие аперитива. Само че седеше в един бар на 57-ма и пиеше канадски ейл. Но и това му отиваше.

— Мани — казах аз. — Току-що ти оставих съобщение.

— Чух го — каза той. — Още като влизах. Нали каза, че ще ме чакаш тук, тъй че тутакси тръгнах. Дори не се наложи да си обличам палтото — просто не го бях съблякъл още. И нали живея на две крачки от тая дупка...

— Успя да пристигнеш пръв.

— Аха. Хайде да седнем. Много се радвам да те видя, Мат, нещо напоследък се забравихме.

Навремето, когато старият бар на Джими на Девето авеню ми беше като втори дом, се виждахме всеки ден. Мани Кареш бе от редовните му посетители, отбиваше се за час-два, а понякога и за цяла вечер. Беше техник в Си Би Ес, живееше зад ъгъла. Не беше голям пияч, идваше и заради храната, но най-вече заради компанията.

Седнахме, аз си поръчах кафе и хамбургер, заприказвахме се какво ново около нас. Бях чул, че се е пенсионирал, той го потвърди.

— Но пак си бачкам — поясни той. — На хонорар. Понякога ходя и в старата ми работа. Имам достатъчно поръчки, а пък и пенсията си върви.

— По повод Си Би Ес — започнах аз.

— Че аз споменах ли ги?

— Не, аз ги споменавам. Искам да те питам за един човек, може да си го познавал навремето. Работил е там три години и е напуснал през есента на 82-ра година.

Той извади лулата от устата си и кимна.

— Арни Левек. Значи все пак ти се е обадил. А аз си мислех, че няма да го направи. Защо ме гледаш така?

— Защо ще ми се обажда?

— Не ти ли се е обадил? Но тогава защо...

— Чакай малко, първо ти. Защо е трябвало да ми се обажда?

— Защото му трябваше частен детектив. Видяхме се по време на едни снимки, трябва да беше преди половин година.

Повече, помислих си аз.

— Не помня как стана дума, но той ме попита дали мога да му препоръчам някой детектив. Не помня дали използва точно тази дума. Казах му, че познавам един бивш полицай, дето живее в махалата, дадох му името ти, телефона го бях забравил, но му съобщих, че живееш в „Нортуестърн“. Нали не съм го излъгал?

— Не си.

— А още ли се занимаваш с такива работи? Да не съм му дал името ти напразно?

— Хич даже — казах аз. — Благодаря ти за услугата. Само че не ми е звънял.

— Аз оттогава не съм го виждал, а вече мина половин година, тъй че надали ще ти се обади.

— Това е съвсем сигурно — казах аз. — Освен това е минало повече от половин година. Умрял е през май.

— Стига бе. Умрял? Че той беше млад човек! Вярно, че беше прекалено дебел, но все пак... — Той отпи от бирата си. — И от какво е умрял?

— Убили са го.

— Боже мили. Как?

— Предполага се, че го е намушкал някой бандит.

— Предполага се? Значи не е съвсем ясно?

— Единственото ясно е, че е бил намушкан. Полицията вече не се занимава със случая. Левек може би е бил свързан с нещо, което аз разследвам. Защо му е трябвал частен детектив?

— Не ми каза. — Той се намръщи. — Не го познавах много добре. Когато дойде в Си Би Ес, беше млад и амбициозен. Работеше като асистент оператор. Но скоро напусна.

— След три години.

— Даже няма и толкова.

— Защо напусна?

Той започна да си скубе брадата.

— Ако питаш мен, ние не го и спряхме да си иде.

— Подробности помниш ли?

— Тогава въобще не бях в течение. Английските ни братовчеди биха се изразили, че и беше забравил образците за подражание. В интерес на истината хич не беше привлекателна личност. Беше просто един презрял досадник, а ти знаеш колко рядко наричам хората досадници. Освен това беше нечистоплътен. Къпеше се доста рядко и много мразеше да си сменя ризите. Освен това беше адски дебел. Някои дебели хора са симпатични, но Арнолд, уви, не беше от тях.

— И оттогава започнал да бачка на хонорар, така ли?

— Поне това правеше, когато го видях за последен път. От друга страна, аз работя по този начин вече няколко години, а съм го засичал само два пъти. Е, все ще трябва да е вършил нещо, за да си изхранва тялото.

— Известно време е бил продавач в една книжарница на Таймс Скуеър.

— Знаеш ли — каза той, — това не ми звучи странно. Някак си му подхожда. Арни беше един такъв потаен, запъхтян и с потни длани. Мога да си представя как някой влиза в книжарницата със съзаклятнически вид и се запътва към Арни, като потрива ръце и гледа лукаво. — Той потръпна. — Господи, човекът е мъртъв, а аз виж какви неща приказвам за него. — Той драсна една клечка, за да си запали лулата. — Изкарах го, че е по-ужасен и от Франкенщайн. Всъщност ролята би му отивала. Покойната ми майка все казваше: винаги говори лоши работи за мъртвите! Защото няма как да ти го върнат.

[1] Play — играя; house — къща. — Б.пр. ↑

11.

— Тръпки да те побият — каза Илейн. — Умрял е, преди да успее да се свърже с теб, но все пак го е направил, само че от гроба.

— Така излиза.

— Ама точно така излиза. Той притежава касета, която хазяйката му продава...

— Домоуправителката.

— ... в един видеомагазин, откъдето я взима един твой познат, който тутакси дотичва при теб.

— Аха. Както казват, съпадението е всъщност Господ, който се опитва да остане анонимен.

— Точно така.

Звъннал ѝ бях веднага, след като оставих Мани в бара на Армстронг. Била настинала, главата я боляла, носът ѝ течал.

— Има ми всичко, за което можеш да се сетиш — оплака се тя. Пиеше витамин С в огромни количества и гореща вода с лимонов сок. — Каква според теб е ролята на Левек?

— Мисля, че той е бил операторът — отговорих аз.

В стаята трябва да е имало четвърти човек по време на снимките. Камерата се движеше, вариото се сменяше. Освен това имаше моменти, когато и двамата бяха в кадър, а камерата се въртеше, за да обхване цялото действие. Явно не е била на статив, а се е движела от рамо. Това предполага оператор.

— Не съм забелязала. Прекалено много се бях концентрирала в действието.

— Ти го гледа само веднъж, а аз още два пъти оня ден.

— И си забелязал всички трикове.

— Левек е работел в тази област. Бил е три години в една телевизионна компания като момче за всичко. След това е бачкал на хонорар. Бил е продавач в една книжарница на Таймс Скуеър, арестуван е по време на една от чистките. Изобщо, идеалният човек за снимане на мръсен филм.

— Но чак пък за снимане на убийство...

— Може би са го държали в ръцете си и са знаели, че няма да ги натопи. А може да не са планирали убийството, просто са искали да помъчат малко момчето, само че са се увлекли. Няма значение. Момчето е убито, филмът е сниман и ако операторът не е Левек, в такъв случай е някой друг.

— А той успява да се сдобие с касетата.

— И я скрива — добавих аз. — Според Херта Айген тя е продала всички касети в апартамента. Но нещо не се получава. Хората от този бизнес винаги имат и много лични касети. Бил е запален по киното, сигурно непрекъснато е правел записи от телевизията. Може да е държал копия от свои филми, порнографски или други. И няма как да не е имал няколко празни касети за всеки случай.

— Значи те е излъгала.

— Не. Просто докато телесната му температура е падала в безистена, някой е влязъл в апартамента му на „Кълъмбъс“. Липсата на часовника и портфейла предполага обир; но са взети и ключовете. Убиецът сигурно ги е взел, отишъл е у тях и е изнесъл всички записи освен фабричните.

— Защо не и тях?

— Може би не си е паднал по трите версии на „Малтийският сокол“. А може и да е бил достатъчно натоварен. Защо ще мъкне нещо, което очевидно не му трябва?

— А всъщност е търсил точно тази касета.

— Може да е имало и други филми с Гумения мъж. Тази обаче се е постарал да укрие. Не само е използвал касета от магазина, ами е оставил първите петнайсет минути от оригиналния филм. Всеки, който я пусне, ще види, че това е „Мръсната дузина“ и няма да се занимава повече с нея.

— Твоят приятел сигурно много се е шокирал. Както си седят с жената и децата и гледат „Мръсната дузина“, изведнъж...

— Да, така е — казах аз.

— И защо я е скрил така старателно?

— Защото е бил уплашен. Сигурно затова е питал Мани за частен детектив.

— Но преди да успее да ти се обади...

— Сигурно изобщо е нямало да се обади — казах аз. — Преди да ти звънна, Мани си припомни какво са снимали с Левек миналата година и по този начин установи кога е бил разговорът. Случило се е през третата седмица на април, а Левек е бил убит на 9-и май. Може да е питал и други хора за същото нещо и да се е обърнал към някой друг. Или пък е решил, че и сам ще се оправи.

— С кое? Искаш да кажеш, че е шантажирал някого ли?

— Много е възможно. Може да е правил доста такива филми, и то не само с Гумения мъж. Може някой друг да го е пречукал. Сигурно е искал да ми звънна, но така или иначе не го е направил. Нито ми е клиент, нито трябва да му разследвам случая.

В отсрещната сграда светнаха няколко прозореца.

— Всъщност и Гуменият не ми влиза в работата. Трябва да се занимавам с Търман, само дето не го правя.

— Представяш ли си, ако всичко се навърже?

— Мечтал съм си за това — признах си аз.

— И?

— Няма надежда.

Тя понечи да ми каже нещо, кихна и заяви, че се надява това да не е грип. Казах ѝ, че утре ще мина да я видя и ѝ заръчах да си пие витамините и лимоновия сок. Тя обеща, че ще го пие, макар и да не вярвала много-много, че това помага с нещо.

Останах за малко да погледам през прозореца. През нощта се предвиждаше да застудее, сутринта можеше да завали сняг. Взех „Нюгейтския календар“ и се зачетох за един разбойник на име Дик Търпин, който навремето си бил народен герой, макар че не стана ясно защо.

Към един без четвърт дръннах няколко телефона и успях да открия Рей Галиндес, младия художник, който бачкаше в полицията и навремето нарисува портрета на един тип, дето заплашваше да ни убие с Илейн, казах му, че имам работа за него, стига да му се намират един-два свободни часа. Той ми отговори, че сутринта е свободен и че ще ме чака във фоайето на „Нортуестърн“ в десет.

Отидох на събранието от 8 и 30 в „Св. Павел“ и веднага след това се прибрах. Мислех да заспивам рано, но в крайна сметка легнах късно. Прочитах по някой и друг абзац за някой справедливо наказан

преди два века главорез, после оставях книгата и се заглеждах през прозореца.

Заспах към три. Тази нощ сняг така и не заваля.

* * *

Рей Галиндес пристигна навреме и ние се качихме в стаята ми. Той постави куфарчето си на леглото и извади оттам скицник, няколко пастела и гума.

— Снощи, след като говорихме, се сетих за оня, дето го рисувах последния път. Хвана ли го накрая?

— Не ми се наложи. Той се самоуби.

— Ами! Значи не си могъл да провериш дали прилича на рисунката?

Напротив, бях проверил, но нямаше как да му го кажа.

— Рисунката си струваше парите — рекох аз. — Доста хора заявиха, че рисунката и той са като две капки вода.

Той се зарадва.

— Виждаш ли се с онази жена? Апартаментът ѝ беше великолепен, целият в черно и бяло и с изглед към реката.

— Виждаме се — отговорих аз. — Даже доста често.

— Аха. Много хубава жена. Още ли живее там? Сигурно, човек трябва да е луд да се премести.

Казах, че все още е там.

— И си е окачила рисунката ти.

— Коя рисунка? На оня ли?

— Сложила я е в рамка и я е окачила на стената. Според нея светът е загубил гениален художник в твое лице.

— Ти майтап ли си правиш?

— Честна дума. Беше я сложила в хола, но аз я помолих да я премести в банята. Иначе човек има чувство, че където и да седне, оня го наблюдава. Няма майтап бе, Рей, наистина е в алуминиева рамка и със специално стъкло да не отразява светлината.

— Боже мили — каза той, — това не ми се беше случвало.

— Е, тя все пак е необикновена жена.

— Няма съмнение. Знаеш ли, приятно ми е да чуя това. Щото тя има добър вкус. Сещам се за картината, дето виси на стената ѝ.

Той ми описа голямата картина с нарисуваните с масло абстракции и аз казах, че паметта му е страхотна.

— Е, такъв ми е занаятът. — Той се извърна леко смутен. — Та, кого си ми приготвил за днес? Сигурно някой голям злодей.

— Даже много голям — отвърнах аз. — И две момчета.

Оказа се по-лесно, отколкото очаквах. Бях виждал голямото момче само във филма, а по-малкото, както и мъжа — съвсем отдалече. Но така добре ги бях наблюдавал и тъй напрегнато си бях мислил за тях, че и трите образа бяха съвсем отчетливи в съзнанието ми. Вярно, че и Галиндес ми помагаше, но и без него щях да се справя. Изникваха само щом затворех очи.

За по-малко от час образите бяха прехвърлени от главата ми на три листа от скицник. И тримата бяха там, и мъжът, и двете момчета.

С Галиндес се сработихме чудесно. На моменти той сякаш четеше мислите ми с пастела си и улавяше нещата, които не можех да опиша. По някакъв начин рисунките предаваха излъчването на хората, които бяха нарисувани. Мъжът изглеждаше зловец, голямото момче — обречено, а малкото — застрашено от неизвестността.

След като свършихме, той остави пастела и въздъхна.

— Много е изтощително — каза ми той. — Не знам защо. Уж цял живот скицирам, а сега сякаш мислехме с тебе по един и същи начин.

— Илейн би казала, че сме били свързани психически.

— Аха. Освен това се чувствам свързан и с тях. Тежка работа...

Казах му, че рисунките са станали чудесно и го питах колко му дължа.

— А, не знам — отговори той. — Последния път колко ми даде? Май че сто. Това ме устройва.

— Тогава рисунката бе само една.

— Да, ама тези ги нарисувах на един дъх, пък и не ми отне повече от час. Сто са напълно достатъчни.

Дадох му двеста. Той запротестира, но аз му казах, че стоте отгоре са за автографа му.

— Оригиналите са за Илейн — обясних му аз. — Ще ги дам да им сложат рамки и ще ѝ ги подаря за Валентиновден.

— Ей, вярно, че Свети Валентин приближава. — Той смутено посочи халката си. — Това май не си го виждал.

— Моите поздравления.

— Благодаря. Наистина ли искаш да го подпиша? Няма нужда да ми плащаш за това. Дори трябва да ти призная, че съм поласкан.

— Взимай парите — казах аз — и иди да купиш нещо хубаво на жена си.

Слязох долу заедно с него. Той тръгна към Осмо авеню да си хване метрото, аз го поизпратих малко и се отбих в едно място, където правят фотокопия, поръчах по шест от всяка рисунка и, докато чаках, изпих едно кафе и изядох една кифла. Оставих оригиналите в една галерия за графика на Бродуей да им сложат рамки, после се прибрах и написах името и адреса си на гърба на всяко копие. Сгънах няколко, пъгнах ги във вътрешния джоб на сакото и тръгнах към Таймс Скуеър.

Последния път, когато бях на Дюс, беше страшна жега. Сега пък беше невероятен клинчар. Ръцете ми бяха в джобовете, палтото ми — закопчано догоре, вървах и се псувах мислено за това, че не съм си взел ръкавиците и шала. Небето беше цялото в оттенъци на сивото. Рано или късно обещаният сняг щеше да завали.

Въпреки това улицата си беше същата. Скупчените по тротоара деца си бяха навлекли повече дрехи, но нямаха вид на достатъчно облечени. Движеха се повече, подскачаха, за да се стоплят, но иначе си бяха същите.

Качих се по една улица, после завих и слязох по друга и когато едно от негърчетата ме попита „Цигарка?“, не го разкарах веднага. Вместо това посочих един вход и тръгнах натам. Той веднага довтаса и ме запита какво искам.

Аз казах:

— Търся Ти Джей.

— Ти Джей ли? От него нямам, иначе що да не ти продам. Хем щеше да си на кяр.

— Познаваш ли го?

— Ама туй човек ли е? Аз рекох, че е дрога.

— Както и да е — казах аз и се обърнах, но той ме хвана за ръкава.

— Ей, по-полека де — рече той. — Тъкмо се заформяше разговор. Кой е тоя Ти Джей? Да не би да е Ди Джей? Схващаш ли?

— Щом като не го познаваш...

— Да не е Томи Джон от „Янкис“? Ама той вече не играе. Кажу си какво искаш от Ти Джей, приятел, и аз ще ти го намеря.

Подадох му една от картичките си.

— Кажу му да ми звънна.

— Абе, готин, аз да не съм ти телефонен секретар.

Проведох още пет-шест подобни разговора с все такива прекрасни представители на обществото. Някои твърдяха, че познават Ти Джей, други отричаха, а аз нямах основание да вярвам нито на едните, нито на другите. Не ме знаеха що за човек съм, но навярно си мислеха, че или съм бъдещ работодател, или възможна жертва, или ще ги измамя, или пък ще се оставя те да го направят.

Хрумна ми, че няма да е зле да наема някой друг, вместо да търся Ти Джей. В края на краищата той бе само един от многото мошеници по Дюс, при това от най-ловките, като се има предвид, че без особен труд ми бе измъкнал една петарка. А на улицата имаше достатъчно хлапета, готови да получат някой и друг долар, ако случайно изпаднеш в щедро настроение.

Освен това те бяха буквално под носа ми, докато Ти Джей го нямаше никакъв. Не го бях виждал от половин година, доста голям срок за квартала, в който се намирах. Може да се е преместил. Може да е почнал работа. Може да е на остров Райкър и да излежава някоя присъда.

А може и да е мъртъв. Замислих се над тази възможност и започнах да оглеждам Дюс, като се чудех колко ли от тия деца ще доживеят до 35 години. Някои ще ги довършат наркотиците, други ще умрат от разни СПИН-ове, трети ще се претрепят помежду си. Мислите ми чувствително помрачняха и аз реших да не разсъждавам повече по тоя въпрос. 42-ра улица и сега си беше отвратително място и нямаше нужда човек да гледа към бъдещето й.

„Тестамент Хаус“ датира от времето, когато някакъв епископ разрешил на бегълците и скитниците в младежка възраст да спят на пода в апартамента му в Челси. Не след дълго той убедил един

собственик на недвижимо имущество да дари някаква прогнила сграда недалеч от Пен Стейшън, а с помощта на други дарения успял да се сдобие с къщите от двете ѝ страни. Преди две години друг благотворител купил шестетажен блок с офиси и го дарил за каузата. Именно там отидох, след като си тръгнах от 42-ра улица. Всичко това ми го разказа една побеляла жена с пронизващо сини очи.

— Тази сграда се казва „Ню Тестамент Хаус“^[1], оригиналният комплекс, както можете да се досетите, е „Олд Тестамент Хаус“^[2]. В момента отец Джойнър урежда дарителството на сграда в Ийст Вилидж, интересно как ли ще я нарекат децата. Остана само „Апокрифите“, но това май няма да им се хареса.

Намирахме се във фоайето на сградата, пред нас висеше правилникът ѝ. Всеки под 21 г. можеше да влезе, но не и ако носеше алкохол, наркотици или оръжие. Между 1 след полунощ и 8 не се допускаше никой.

Мисис Хилстром беше любезна, но предпазлива. Съвсем разбираемо, още не знаеше дали съм бъдещ дарител, или изпитвам нездрав интерес към пансионерите. И в двата случая нямаше да вляза вътре. Не носех нито оръжие, нито наркотици, но за сметка на това бях далеч над 21.

Показах ѝ рисунките на момчетата. Без да ги поглежда, тя заяви:

— Боя се, че не е редно да ви съобщавам кой живее тук.

— Нищо нередно няма. Тези момчета не живеят тук.

Сега вече погледна и рисунките.

— Но това са картини! Много необичайно.

— Може би някое от тях е минавало оттук. Предполагам, че и двамата са избягали от къщи.

— Избягали, значи — каза тя. Гледаше ту едната, ту другата рисунка. — Като братя са. Кой са те?

— И аз това се опитвам да науча. Нито им знам имената, нито откъде са.

— А за какво става дума?

— Това момче по всяка вероятност е мъртво. Другото е в опасност. — Аз се замислих за момент. — Или вече не го грози нищо.

— „Не го грози нищо“? В смисъл че и то е мъртво?

— Да, така мисля.

Тя наклони глава и ме загледа изпитателно.

— Нещо криете. От къде на къде имате рисунки, а не снимки? От къде на къде ще търсите съвсем непознати момчета?

— Някои неща не ви трябва да знаете.

— Да — каза тя, — само дето вече съм научила доста такива. Мистър Скъдър, тук съм на заплата, а не доброволно. Работя по 12 часа на ден и по шест дена в седмицата. Имам собствена стая, храня се три пъти дневно и всяка седмица ми дават по десет долара. Не ми стигаха за цигари, тъй че отказах пушенето и сега дарявам половината от заплатата си. Тук съм от десет месеца, мистър Скъдър, и за това време три пъти съм тръгвала да напускам. Според споразумението длъжна съм да остана цяла година и първия път, когато реших да си тръгна, ме беше страх да не ми се карат, казах на отец Джойнър, че не мога повече да издържам и че трябва да напусна, а той ми отвърна „Завиждам ти, Маги, де да можеш и аз да се махна“. Аз тутакси му казах, че съм размислила и оставам. „Добре дошла пак при нас“ — рече ми той. — По едно време дори вече не крещях и не плачех. Не стана изведнъж, разбира се. Ядосвах се на нещо, грабвах си шапката, доплакваше ми се и си взимах палтото, но след време се успокоявах и си оставах тук. Всеки ден се сблъсквам с неща, които ме карат да изляза на улицата, да хвана първия срещнат и да почна да му разправям това, което виждам. Всеки ден научавам по нещо, което по-добре да не го знам. Знаете ли, че една от сградите ни е отделена за спинозно болни? Всички момчета, които лежат там, са серопозитивни. И всички са под 21. Повечето няма и да станат на толкова, защото дотогава ще са умрели. Още ли си мислите, че някои неща по-добре да не ги знам? Нима има нещо по-страшно от това, което ви разказах?

Аз ѝ казах:

— Мисля, че по-голямото момче е мъртво, защото го гледах в един филм, в който мъж и жена го убиха. Предполагам, че по-малкото момче е или убито, или в опасност, защото миналата седмица го видях с един мъж, дето приличаше на този тук.

— Вие ли сте ги нарисували?

— Аз не мога да рисувам. Направи ги един художник от полицията.

— Разбирам — каза тя, после погледна нанякъде. — Много ли такива филми има? Има ли печалба от тях?

— Не знам. Едва ли носят голяма печалба. Този филм е правен за собствено удоволствие.

— „За собствено удоволствие“. — Тя поклати глава. — В гръцката митология има една личност, която поглъща собствените си деца. Кронос. Не помня защо, но сигурно е имал причина да го прави. — Очите ѝ светнаха. — И ние поглъщаме децата си, цялото това поколение. Използваме ги, похабяваме ги и накрая ги изхвърляме на боклука. А в някои случаи ги поглъщаме в буквалния смисъл. Има разни секти, чиито членове принасят жертва новородени, а после ги... сготвят и изяждат. Има мъже, които си купуват деца на улицата, правят секс с тях и накрая ги убиват. Значи сте видели този мъж заедно с малкото момче, нали така?

— Да, според мен беше същият.

— Нормално ли изглеждаше? — Аз ѝ показах рисунката. — Да, изглежда съвсем обикновен. Не мога да понасям това. Не мога да понасям обикновени наглед хора да извършват подобни зверства. По-добре да приличаха на чудовища. Можете ли да ми обясните защо хората постъпват така?

— Не мога.

— „Завиждам ти“ — каза отец Джойнър. — „Завиждам ти, де да можех и аз да се махна.“ После си помислих, я го виж ти, хитреца, как само ловко ме накара да остана. Но реших, че това са глупости. Той просто казваше самата истина. Знам това, защото тя важи и за мен. Де да можех и аз да се махна.

— Това чувство ми е познато.

— Наистина ли? — Тя отново погледна рисунките. — Може и да съм ги срещала някъде тук. Имам предвид момчетата. Възможно е, макар и да не си ги спомням.

— По-голямото няма как да сте го виждали. Нали казахте, че сте тук от десет месеца, а филмът е бил направен преди това.

Тя ми каза да я изчакам за момент, после изчезна в сградата. Едни деца влизаха, други излизаха. Бяха най-нормални деца, не като ония отраканите от 42-ра улица и нямаха нещастен вид въпреки житейските си несгоди. Запитах се какво ли толкова ги е прогонило от дома им тук, в тази рушаща се сграда. Маги Хилстром сигурно би ми казала, но аз не държах особено да науча.

Брутални бащи, безгрижни майки. Пиянства, побои. Кръвосмешение. Не ми се слушаше за това, и сам можех да си представя. Никой тук не беше от щастливо семейство.

Тъкмо се бях зачел отново в правилника, когато тя се върна. Децата не били познали момчетата от рисунките. Тя предложи да ѝ ги оставя, за да пита и други. Аз се съгласих и ѝ подадох няколко копия.

— Телефонът ми е отзад — добавих аз. — Обаждайте се по всяко време. Ето ви и няколко копия на мъжа. Покажете ги на децата и ги предупредете да не ходят никъде с този човек.

— Ние им казваме с никого да не излизат — каза тя. — Ама те слушат ли?

[1] Нов завет. — Б.пр. ↑

[2] Стар завет. — Б.пр. ↑

12.

— Отец Майкъл Джойнър — каза Горди Келтнър. — Получавам голяма кореспонденция от него. Сигурно целият свободен свят получава, но на мен цял живот ще ми праща, защото веднъж му изпратих пари. „Мога да спася едно момче само за 25 долара“ — така пишеше в една от поканите му за дарение. „Ето ви 50 — написах му аз. — Спасете две от мое име.“ И му пратих чек за 50 долара. Видя ли се със самия свят човек?

— Не.

— И аз не съм, но веднъж го гледах по телевизията. Разправяше на Фил Донахю или някой от тоя сорт колко опасни били възрастните мъже, които търсят за жертви заблудени младежи, и какво отвратително нещо е порнографията, която опорочава всинца ни и създава индустрия, която експлоатира децата ни. Това сигурно е вярно, но аз си помислих, абе, Майкъл, ти май преиграваш, а, отче? Щото бас държа, че падрето е с обратна резба.

— Сериозно?

— Е, нали знаеш какво е казал един велик хомо: „Знам само, че не ми е духал на мене, бейби!“. Не съм чувал нищо такова, не съм го виждал по барове, може наистина да живее в безбрачие, макар че е в епископалната черква, това май не е задължително. Но прилича на педераст и излъчването му е педерастко. Сигурно му е адски трудно да живее сред всичките тия готини хлапета и да си държи панталона закопчан. Нищо чудно, че не ни обича много нас, които сме непослушни.

Запознах се с Горди преди години, когато работех в Шести участък във Вилидж. Тогава сградата се намираще на улица „Чарлс“ — после се премести на 10-а Западна — а Горди работеше на половин ден в бара „При Синтия“. Този бар вече не съществува, притежателят му Кени Банкс го бе продал и се бе преместил в Кий Уест. Но още преди това Горди с един приятел дойдоха в нашия район и отвориха „Кид Главз“ на Девето авеню, където навремето беше разположен „Мис

Кити“ на Скип Дибоу и Джон Казабиян. „Кид Главз“ не просъществува много дълго и сега Горди работеше в един бар, който в полицейския ми период беше най-обикновен склад. Намираше се на югозападния край на Гринич Вилидж, първо се казваше „Чичо Бил“, но после се прероди в „Каламити Джак“, като в уестърните.

Беше късен следобед и Горди можеше да ми посвети доста време. Освен мен имаше още двама посетители. Един възрастен човек в строг костюм пиеше ирландско кафе и четеше вестник на другия край на бара, а някакъв набит мъж в джинси и ботуши с квадратни носове играеше карамбол. Показах и на Горди рисунките, с които бях обиколил всички барове във Вилидж, но той поклати глава.

— Големи симпатяги са обаче — каза той, — макар че никога не съм си падал по деца, въпреки острите ми забележки по адрес на отец Майк.

— Кени пък ги обичаше — напомних му аз.

— Кени беше непоправим. Аз самият бях млад и сладурче, когато бачкахме заедно, но специално за него бях вече старец. Но по баровете няма да видиш много дечица, Мат. Нещата се промениха, откак алкохолната възраст скочи от 18 на 21. Едно 14-годишно хлапе може да мине за 18-годишно, особено ако в бара е тъмно, а те са вече височки и могат да ти покажат фалшива лична карта. Но за да минеш за 21-годишен, трябва да си поне на 17. А тогава вече си минал разцвета на младостта си.

— Страхотен свят.

— Да, впрочем аз открай време съм се заклел да не страдам от предразсъдъци. А пък знам, че повечето млади момчета с готовност участват в собственото си прелъстяване. Дори понякога те са инициаторите. Но това не ме интересува. На стари години взех да ставам моралист. Мисля, че не е редно дърти мъже да правят секс с деца. Не ме е грижа дали децата го искат. Мисля, че не е редно.

— Аз вече не знам кое е редно и кое не е.

— Мислех, че всяко ченге знае.

— Поне би трябвало. Може би това е една от причините, поради които напуснах полицията.

— Искрено се надявам това да не означава, че трябва да престана да спя с мъже — каза той. — Само това мога да ти кажа.

Той взе една от рисунките и защита долната си устна.

— Чувал съм, че повечето от момчетата, които се предлагат на възрастни мъже, се шляят по улиците. Лексингтън авеню, в централните отсечки. Таймс Скуеър, разбира се. Кейовете по Хъдсън от улица „Мортън“ нагоре. Момчетата висят по Уест Стрийт откъм реката, клиентите пристигат с колите си.

— Минах през няколко бара на Уест Стрийт, преди да дойда.

Той поклати глава.

— В такива места деца не пускат. А и клиентите не се събират там. Повечето обикалят с колите си по мостове и по тунели, а после се прибират при жената и децата. — Той сипа още сода в чашата ми. — Има един бар, където можеш да опиташ, но чак вечерта. Не преди девет и половина — десет. Там момченца няма да намериш, но може да откриеш някой дърт пръч, който си пада по тях. На 10-а улица, точно след Гринич авеню — „Осмият квадрат“.

— Знам го — казах аз. — Минавал съм оттам, но никога не съм и подозирал, че е за хомосексуалисти.

— Отвън невинаги си личи. Но именно там се събират най-заклетите педофили. Красноречиво именце, а? — Трябва да съм погледнал с почуда. — От шаха. „Осмият квадрат“. Там пешката става царица. А на нас, обратните, вие, нормалните, ни викате „царици“. Пуста завист.

* * *

Преди това бях звъннал на Илейн, но тя се отказа от вечерята. Хванала била грип или най-жестоката настинка в живота си, била отпаднала, нямала апетит и не схващала какво чете. Можела само да дреме пред телевизора. От едно кафене на Шеридън Скуеър си купих спаначен пай и картофи, а после отидох на събрание в един клуб на улица „Пери“. Срецнах една жена, която познавах от „Св. Павел“. Беше спряла да пие и се бе преместила с приятеля си на улица „Блийкър“. Вече беше омъжена и видимо бременна.

След това отидох в „Осмият квадрат“. Барманът беше по потник с изображение на германския орел. Приличаше на човек, който прекарва доста време във физкултурния салон, казах му, че Горди от

„Каламити Джак“ ме е посъветвал да се обърна към него, и му показах рисунките на момчетата.

— Я се огледай — рече той. — Да виждаш някой такъв в това заведение? Няма и да видиш. Прочете ли оня надпис? „Ако си под 21, да те няма.“ Не е сложен само за украса и те си го знаят.

— В „При Джулиъс“ имаше един надпис — казах аз. — Гласеше: „Ако си педи, изчезвай, бейби“.

— Сещам се. — Лицето му се оживи. — Като че ли не ги посещавах само педераста. Но човек не може да иска твърде много от педитата в Лигата на Бръшляна^[1]. — Той се подпря на лакът. — Само че ти се интересуваш от старите времена. Още преди големите демонстрации в защита на сексуалните малцинства.

— Така е.

— Дай да видя. Братя ли са? Не, не си приличат, по-скоро имат еднакво излъчване. Като ги гледаш, сещаш се за най-невинни неща като скаутски походи и нуди плаж. Ориентиране по карта. Игра на кеч с татко на поляната. Чуй как само се изразявам, като в шоуто на Дона Рийд.

Той не можа да разпознае момчетата, не помогнаха и няколко посетители, на които показа рисунките.

— Тук наистина не пускаме малолетни — каза той. — Ние самите се събираме, за да се пооплачем колко са жестоки децата и колко пари се хвърлят по тях. Я чакай малко. Този пък кой е? — Той разглеждаше третата рисунка, тази с Гумения мъж. — Мисля, че съм го виждал. Не мога да се закълна, но май съм го виждал.

Дойдоха двама други мъже и се наведоха над мен да видят рисунката.

— Как няма да си го виждал — каза единият, — гледал си го на кино. Това е Джийн Хекман.

— Вярно, че прилича на него — добави другият.

— В най-лошия момент от живота му — отговори барманът. — Прилича, но не е той, нали? — Казах му, че не е. — А защо рисунки? Не е ли по-лесно със снимки?

— Снимките са банални — каза единият от мъжете. — Аз съм изцяло за рисунките. Толкова е необичайно и ново.

— Джон, те не са за украса. Човекът ги използва за идентификация, а не да си декорира кухненския бокс.

Някакъв друг човек, със съсипано от СПИН лице, каза:

— Виждал съм този мъж. И тук, и на Уест Стрийт. Поне пет-шест пъти през последните две години. Два-три пъти беше с една жена.

— Как изглеждаше жената?

— Като доберман-пинчер. Цялата в черни кожени дрехи, ботуши на висок ток и май с рокерски гривни с шипове.

— Сигурно е майка му — предположи някой.

— Определено бяха на лов — продължи оня със СПИН-а. — Търсеха си другарче в игрите. Той ли е убил тези момчета? За това ли го търсите?

Въпросът ме свари неподготвен.

— Едно от тях — изтърсих аз. — Как разбрахте?

— Приличаха на убийци — рече той простичко. — Това беше първата ми мисъл, когато ги видях. Тя приличаше на Диана, богинята на лова. Той не знам на кого приличаше.

— Кронос — предположих аз.

— Кронос ли? Да, би му подходило, но впечатлението ми тогава беше по-друго. Помня, че носеше дълго до земята кожено палто и приличаше на гестаповски агент, който в три през нощта чука на вратата ти. Гледали сте такива филми, предполагам, и сте наясно какво искам да ви кажа.

— Да.

— Помислих си, тия двамата са убийци и си търсят някой да си го заведат къщи и да го убият. Нещо оглупявам, си рекох тогава, но май съм бил прав, а?

— Да — отвърнах аз. — Прав сте бил.

Отидох до Кълъмбъс Съркъл с метрото и на път към къщи купих ранното издание на „Таймс“. На рецепцията нямаше съобщения за мен, нито пък нещо интересно в пощата. Включих телевизора и изгледах новините по Си Ен Ен, като в паузите с реклами поглеждах във вестника. По някое време се зачетох в една дълга статия за бандите за наркотици в Лос Анджелис и посегнах да изключа телевизора.

Минаваше полунощ, когато звънна телефонът. Някакъв мек глас каза:

— Мат, обажда се Гари от „Парис Грийн“. Не знам дали е важно за теб, но човекът, за който разпитваше миналия път, току-що се появи и седна на бара. Може да си изпие чашата на екс и да си тръгне веднага, но ако питаш мене, ще поостане.

Тъй като си бях свалил само обувките, можех да тръгна веднага. Бях уморен, снощи си бях легнал късно, но майната му.

Казах му, че пристигам веднага.

С таксито пристигнах за пет минути, но още на втората минута вече се питах какво по дяволите съм тръгнал да върша. Какво щях да правя, да гледам как човекът се напива и да се чудя дали е утрепал жена си?

Почувствах абсурда на цялата работа с пълна сила, когато отворих вратата и влязох вътре. Гари стоеше зад стойката, срещу него — Ричард Търман. Кухнята не работеше, сервитьорите бяха поставили столовете върху масите и си бяха тръгнали. „Парис Грийн“ не беше нощно заведение. Гари обикновено затваряше веднага, след като сервитьорите си отиваха. Имах чувството, че още не е приключил само заради мен, и ми оставаше само да се надявам цялата работа да има някакъв смисъл.

Търман се обърна, като чу стъпките ми. На някои хора изобщо не им личи, че са пили. Мик Балу е такъв. Може да изпие индустриални количества и да си е все същият, ако не се смята по-твърдият поглед на зелените му очи. Ричард Търман беше точно обратното. Достатъчен ми беше само един поглед, за да разбере, че се е отцепил. Личеше си по стъклениците му сини очи, по издутите вратни жили и омекналите пълни устни.

Той кимна леко и се върна към питието си. Не разбрах какво пие. Имаше лед вътре и не беше любимата му светла бира, нито пък предобедното му мартини. Избрах си столче на десетина крачки от него, а Гари ми донесе сода, без да му казвам.

— Двойна водка с тоник — каза той. — Ще я платиш ли, или да ти я пиша на сметка, Мат?

Не беше водка, разбира се, а и нямах кредит при него. Гари беше от малкото бармани в махалата, които не се пробваха за актьори и писатели, но при все това си имаше театрална дарба.

— Пиши ми я, благодаря — отвърнах аз и дръпнах дълга глътка от содата.

— Това се пие през лятото — каза Търман.

— Да — съгласих се аз, — но ми стана навик да го пия през цялата година.

— Тоника са го измислили британците. Колонизирали тропиците и започнали да пият тоник. Знаете ли защо?

— Защото разхлажда ли?

— Като средство срещу маларията. Превантивно. Знаете ли какво представлява тоникът? Как е другото му име?

— Хининова вода да не беше?

— Точно така, много добре. А срещу малария човек пие хинин. Да виждате наоколо комари?

— Не.

— Значи не пиете правилното питие. — Той вдигна чашата си. — „Момчетата пият кларет, мъжете пият портвайн, а героите — само бренди.“ Знаете ли кой го е казал?

— Ще да е бил някой пияница.

— Самюел Джонсън, макар че вие сигурно си мислите, че това е някой състезател от „Метс“.

— Имате предвид Дарил Стробъри ли? Той бренди ли пие?

Той се хвана за главата.

Аз му казах:

— Ей, я по-весело. Бренди ли пиете?

— Бренди с мента — отговори той. — Същински убиец.

Ясно защо изглеждаше така.

— Питие за герои — казах аз. — Гари, я дай на стария ми татко още едно.

— А, не знам — рече Търман.

— Хайде де — рекох аз. — Ще се справите и с него.

Гари му поднесе още едно и нова сода за мен, като махна чашата, до която едва се бях докоснал. Търман и аз вдигнахме чаши и аз казах:

— За приятелите, които вече ги няма.

— Господи — каза Търман, — само не това.

— Тогава какво ще кажете да прием за престъплението?

Раменете му се отпуснаха и той ме погледна. Пълните му устни леко се отвориха. Сякаш искаше да ми каже нещо, но после размисли и

отпи огромна глътка от чашата си. Лицето му се изкриви и потръпна, докато преглъщаше. Попита ме:

— Познахте ме, нали?

— Че ние сме стари приятели!

— Говоря сериозно. Не знаете ли кой съм?

— Чакайте малко — казах аз.

Той очакваше да го познавам от снимките във вестниците. Изчаках още една секунда, а после казах:

— Маспет Арина. Мачовете четвъртък вечер. Познах ли?

— Не мога да повярвам.

— Вие бяхте с камерата. Не, сбърках. Стояхте на ринга и давахте указания на оператора.

— Аз правя предаването по телевизията.

— Кабелната телевизия.

— Еф Би Си Ес, точно така. Но не мога да повярвам. Местата са без пари и пак не се събира публика. Хората дори не знаят къде е Маспет. Единствената близка линия на метрото е „М“, а никой в Манхатън не знае къде трябва да се качи на нея. Ако сте ме видели там, нищо чудно, че сте ме познали. Май бяхме единствените зрители.

— Добра работа е вашата — казах аз.

— Мислите ли?

— Гледате си състезания, галите готини мацки по задника.

— Кой, Челси ли? А, тя е най-обикновена курва. — Той отпи от чашата си. — А вие какво правехте там? Да не сте от големите фенове, дето не пропускат мач?

— Бях по работа.

— И вие ли? Да не сте журналист? Мислех, че ги познавам всичките.

Дадох му една от картичките си. Той отбеляза, че на нея пише само име, адрес и телефон. Тогава му показах визитната си картичка от времето, когато работех за Уоли, на нея пишеше същите неща плюс „Частни разследвания“.

— Ви сте детектив — каза той.

— Да.

— И онази вечер в Маспет сте били по работа. — Аз кимнах. — А сега? Също ли работите?

— Това ли? Дето пия и дрънкам глупости? Не, за това не ми плашат. Ех, де да го правеха!

Бях си прибрал първата картичка, но втората беше у него и той я разглеждаше. Прочете името ми на глас и ме погледна. Запита ме дали знам как се казва.

— Не — отговорих аз. — Откъде мога да знам?

— Ричард Търман. Това говори ли ви нещо?

— Веднага се сетих за Търман Мънсън, бейзболиста.

— Не ми е за пръв път.

— След оная самолетна катастрофа „Янкис“ не са вече същите.

— Да, и аз не съм същият. След оная катастрофа.

— Не ви разбрах.

— Няма значение. Не е важно... — Той помълча, после рече: — Та бяхте започнали да разправяте какво сте правили в Маспет.

— А-а, е, нали знаете.

— Не, не знам. Затова и ви питам.

— Няма да ви е интересно.

— Шегувате ли се? Частен детектив, всеки е мечтал да стане такъв и нямало да ми бъде интересно. — Той дружески ме хвана за рамото. — Как се казва барманът?

— Гари.

— Ей, Гари, дай по още едно двойно. Та какво те доведе в Маспет, Мат?

— Как да ти кажа, то най-интересното е, че ти можеш да ми помогнеш.

— В какъв смисъл?

— Ами нали беше там — казах аз. — Може да си го видял. Седеше точно до ринга.

— За кого говориш?

— За човека, когото търся. — Извадих една от рисунките, като преди това се уверих, че е именно на мъжа. — Ето го. Седеше със сина си отпред. Успях да го хвана там, но после го изгубих. Случайно да го познаваш?

Той погледна рисунката, а аз погледнах към него.

— Това е рисунка — каза той след малко. (Аз се съгласих.) — Ти ли си я правил? Реймънд Галиндес... Това не си ти.

— Не съм.

— Откъде си я взел?

— Дадоха ми я, за да го разпозная.

— И е трябвало да го следиш?

— Точно тъй. Отидох да пусна една вода и като се върнах, вече го нямаше. И той, и момчето, и двамата се изпариха зад гърба ми.

— Защо го следеше?

— Не са ми казали всичко. Познаваш ли го? Знаеш ли кой е? Седеше на първия ред, не може да не си го видял.

— За кого работиш? Кой ти поръча да го следиш?

— И да знаех, нямаше да ти кажа. Нали знаеш, най-важното в този бизнес е секретността.

— Е, хайде де — каза ми той подкупващо. — Тук сме сами. На никого няма да кажа.

— Нито знам кой е клиентът ми — отговорих аз, — нито защо трябва да го следя. Бая сол ми триха на главата, задето изтървах това копеле, можеш да бъдеш сигурен.

— Мога да си представя.

— Та познаваш ли го? Знаеш ли кой е?

— Не — отговори той. — Никога не съм го виждал.

Скоро след това си тръгна. Самият аз също се измъкнах и минах от другата страна на кръстовището, за да го следя как крачи към Осмо авеню. След като се бе отдалечил на достатъчно разстояние, тръгнах след него. Той влезе в собствената си къща и след няколко минути лампите в прозорците на 4-ия етаж светнаха.

Върнах се в „Парис Грийн“. Гари беше заключил, но като ме видя, отвори.

— Ти много мило постъпи — казах му аз. — Водка с тоник, значи.

— При това двойно.

— И при това на кредит.

— Е, не можеш да ти взема шест долара за някаква си сода, я. Така беше много по-просто. Има още малко кафе. Да ти сипя ли, преди да тръгнем?

Съгласих се. Самият Гари си наля бира. Опитах се да му дам пари, но той отказа категорично.

— Предпочитам да си давам полицейските услуги безплатно. Както казала актрисата на епископа, ако ми плащаха, нямаше да ми доставя такова удоволствие. Е, какво постанови съдът? Той ли го е направил?

— Сигурен съм, че е той — казах аз. — Но и преди бях сигурен, а улики все така ми липсват.

— Подочух малко от разговора. Страхотно беше, как само се направи на пиянде, което само кисне по баровете! Даже за момент се изплаших, че наистина съм ти сипал водка.

— Е, някога въобще не излизах от кръчмите, та не ми беше много трудно да си спомня как да се държа.

И няма да е много трудно пак да стана същият човек. Само трябва да си долея алкохол в кафето.

— Малко му оставаше да се разприказва. Не знам дали щеше да стане точно тая вечер, но му се искаше да каже нещо. Не знам, може би сгреших, като му показах рисунката.

— Това рисунка ли беше на оня лист? Той го прибра.

— Така ли? Виждам, че е оставил картичката ми. — Аз я дигнах. — Нищо, името и телефонът ми са на гърба на листа. Той го позна обаче. Веднага си пролича, а и не беше адски убедителен, когато отричаше. Познава го.

— Чудя се аз дали го познавам.

— Трябва да имам още едно копие — казах аз. Извадих рисунките от джоба си и ги прелистих, докато намеря нужната. Подадох я на Гари и той я поднесе към светлината. После каза:

— Изглежда голям мръсник. Прилича на Джийн Хекман.

— И други така казват.

— Така ли? Преди не го бях забелязал. — Аз го погледнах. — Когато е идвал тук. Нали ти бях казал, че Търман и жена му идваха тук с още една двойка. Това е мъжът.

— Сигурен ли си?

— Сигурен съм, че поне веднъж са вечеряли тук с Търманови. Може да са идвали и друг път. Ако ти е казал, че не го познава, те е излъгал.

— Ти казваше, че е идвал с някакъв мъж след смъртта на жена си. За същия ли става дума?

— Не. Онзи беше рус, горе-долу на неговата възраст. Този — той почука по картинката — е по-близо до твоята.

— И е бил тук заедно с Търман и жена му.

— Абсолютно съм сигурен.

— И някаква друга жена. Можеш ли да си спомниш тя как изглеждаше?

— Не се сещам. И за него нямаше да се сетя, ако не бях видял картинката. Като я видях, си спомних. Ако я имаш и нея нарисувана...

Нямах я. Мислех да направя заедно с Галиндес портрет на момичето с афиша, но почти не си спомнях лицето му, а и съвсем не бях сигурен, че това е жената от филма.

Показах му картинките на двете момчета, но той не ги беше виждал.

— По дяволите — изруга той, — виж как добре се справях в началото, а сега се оказва, че познавам само веднъж на три пъти. Искаш ли още кафе? Да сложа още една кана?

Това ми предостави удобна възможност да си тръгна и му казах, че трябва да се прибирам.

— И още веднъж ти благодаря. Имам да те черпя. Ако мога да направя нещо за тебе, когато и да е...

— Не изглупявай! — каза той. Изглеждаше смутен и се опита да имитира простак. — Вършим си работата бе, шефе. Кат' оставиш некой да утрепе жена си, кой знай к'ви още бели ще ги свърши!

Заклевам се, че бях решил да се прибирам. Но явно краката ми имаха други планове. Вместо на север, те ме понесоха на юг, от 50-а на запад към Десето авеню.

В „При Гроган“ беше тъмно, но стоманената ролетка беше спусната само наполовина, а вътре светеше една лампа. Отидох при входа и погледнах през стъклото. Мик ме забеляза още преди да почукам. Пусна ме да вляза и заключи пак.

— Хубав човек — каза той. — Знаех си, че ще дойдеш.

— Откъде? Аз самият не знаех това.

— Затова пък аз знаех. Казах на Бърк да направи кана силно кафе. Бях абсолютно сигурен, че ще дойдеш да го изпиеш. Преди един

час го изпратих заедно с другите да си върви и седнах да те чакам. Та кафе ли ще пиеш? Или кола? Или пък сода?

— Кафе. Ще ида да го взема.

— Никъде няма да ходиш. Сядай там! — На тънките му устни се появи лека усмивка. — Ох, боже — каза той. — Радвам се, че дойде.

[1] Студентска организация в елитните университети. — Б.пр. ↑

13.

Седяхме на една странична маса. Аз пиех силно кафе без захар, а той — обичайното си дванайсетгодишно ирландско уиски. Бутилката беше с коркова тапа, нещо рядко в наши дни. Ако се махнеше етикетът, щеше да стане чудесна гарафа. Мик си пиеше уискито от чаша без столче, може би истинска Уотърфордска стъклария. Беше една класа над обикновените кръчмарски чаши и, подобно на уискито, се ползваше само за вътрешна употреба.

— Онази вечер минах отгук — казах аз.

— Бърк ми каза.

— Гледах един стар филм и те чаках. „Малкият Цезар“, Едуард Дж. Робинсън... „Света Богородице, това ли е краят на Рико?“

— Дълго щеше да чакаш — каза той. — Имах работа тогава. — Той взе чашата си и я поднесе към светлината. — Кажи ми, приятелю, винаги ли ти трябва пари?

— Не мога дълго без тях. Трябва да харча, значи трябва и да печеля.

— Но през цялото време ли си съдираш задника заради тях?

Аз се замислих.

— Не — казах аз най-накрая. — Не съвсем. Не печеля кой знае колко, но не ми и трябва много. Наемът ми е нисък, кола нямам, не съм застрахован и освен себе си не издържам никого. Не бих могъл да я карам много дълго без работа, но винаги пада по нещичко, преди да съм свършил парите.

— На мен винаги ми трябва пари — каза той. — Уж бачкам, уж печеля, но парите ми свършват, преди да се усетя. Просто не знам къде отиват.

— Всеки от това се оплаква.

— Кълна ти се, че се стопяват като сняг на слънце. Ти, разбира се, познаваш Анди Бъкли.

— Най-добрият стрелец, когото съм виждал.

— Да, има страхотно точна ръка. И е добро момче.

— Той ми е симпатичен.

— Няма как да не ти е. Знаеш ли, че до ден-днешен живее с майка си? Господ да благослови ирландците, що за странна раса сме!

— Той отпи. — Но Анди не си изкарва хляба само като хвърля стрелички по дъската.

— Досетих се за това.

— Понякога ми върши разни работи. Голям шофьор е Анди. Всичко може да кара. Кола, камион, каквото ти хрумне. Сигурно и самолет може да кара, стига да му дадеш ключовете. — На лицето му се появи бърза усмивка. — Пък и да не му ги дадеш. Ако нямаш ключове и ти трябва някой да кара без тях, това ще е Анди.

— Разбирам.

— Та бях му казал да вземе един камион. В него имаше мъжки костюми. „Ботъни 500“, там добре ги правят. Шофьорът си знаеше работата. Трябваше да се остави да го вържат, после да се помотае малко, преди да се освободи, и да каже, че са го нападнали двама негри. Можеш да бъдеш сигурен, че бая добре припечелваше от тая работа.

— И какво се случи?

— Ох, били сменили шофьора — каза той с отвращение. — Нашият човек се събудил махмурлия и се обадил да каже, че е болен и съвсем забравил, че трябвало да го отвлекат същия ден. Анди отишъл да свърши работата и попаднал на друг шофьор, та трябвало да го прасне по главата, за да успее. И, естествено, оня се развързал бързо и, естествено, се обадил на полицията, те засекли камиона и тръгнали след него. Анди, слава богу, забелязал, че го следят и не отишъл в склада, защото щели да загазят и други хора. Паркирал на улицата и се опитал да се измъкне, като се надявал, че те ще го изчакат да се върне в камиона, но те пък се досетили и веднага го гепили, после се появил и шибаният шофьор и го разпознал официално.

— Анди къде е сега?

— Вкъщи си е и спи, предполагам. Мина преди час-два и каза, че има грип.

— Като Илейн.

— И тя ли? Гадна работа. Пратих го да си иде. Лягаш и пиеш греяно уиски, му викам, и утре си нов човек.

— Под гаранция ли е пуснат?

— Моят поръчител го измъкна след един час, но сега вече е съвсем свободен. Познаваш ли го оня адвокат, Марк Розенстайн се казва? Едно много сладкодумно еврейче, винаги се обръщам към него. Само не ме питай колко ми излезе всичко.

— Няма.

— Нищо, аз пък ще ти кажа. Петдесет бона, не знам къде са отишли, аз само му ги оставих. Част от тях явно са за шофьора, да си промени показанията и да каже, че оня изобщо не е бил Анди, бил е съвсем друг тип, висок, слаб, тъмен и с руски акцент едва ли не. О, Розенстайн е много добър. В съда едва ли ще го бива, гласчето му едва се чува, но в крайна сметка е по-добре изобщо да не се стига до съд. — Той си наля пак. — Чудя са колко ли си е гушнало еврейчето. Ти как мислиш? Половината?

— Сигурно.

— Абе, както и да е. Все пак си ги е заслужил. Човек не може да си оставя другарите да гният по затвора. — Той въздъхна. — Но когато имаш такива харчове, трябва и да печелиш яко.

— А не са ли върнали на Анди костюмите? — Аз му разказах историята, дето Джо Дъркин ми беше разправил, за Морис, който си поискал обратно конфискувания кокаин.

Мик отметна глава и се разсмя.

— Върхът е — каза той. — Ще го разкажа на Розенстайн. „Ако беше печен адвокат — ще му кажа, — щеше да уредиш да си ни върнат костюмите.“ — Той поклати глава. — Тия продавачи на наркотици са големи копелета. Мат, ти опитвал ли си някога тия лайна? Наркотиците де?

— Никога.

— На мен веднъж ми се случи.

— И не ти ли хареса?

Той ме погледна.

— Как ли пък не. Боже господи, беше страхотно! Бях с едно маце, дето не искаше да миряса, докато не опитах от него. А после, ако щеш вярвай, аз не й дадох мира. Никога през живота си не съм се чувствал толкова добре. Чувствах, че съм най-страхотният пич на земята, че ще трябва да възглавя света, за да му реша най-сетне проблемите. Само че преди това ми се щеше да шмъркна още малко кокаин. И, не щеш ли, оказва се, че е станало следобед, че кокаинът е

свършил, аз и момичето сме напълно изтощени, след като не сме спрели да се чукаме цяла нощ, а тя ми се гали и казва, че ще трябва да ида за още. „Обличай се — рекох ѝ аз — и си купи още кокаин, щом ти се иска, но тука не го носи, а и ти не се връщай повече.“ Тя не разбра защо така се получи, но ѝ стигна акълът да не ме разпитва и се измете. Обаче прибра парите. Те винаги така правят.

Сетих се за Дъркин и за стоте долара, които му бях дал. „Не би трябвало да ги взимам“ — беше казал той. Но не ми ги върна.

— Оттогава не съм докосвал кокаин — каза Мик — и знаеш ли защо? Защото беше прекалено хубаво. Не искам повече да ми е толкова хубаво. — Той размаха бутилката. — Това тук ме кара да се чувствам толкова добре, колкото мога да поема. Повече би било неестествено. Даже по-лошо, би било ужасно неестествено. Мразя го това вещество. Мразя богатите копелета, които го държат в специални кутийки от нефрит и го взимат със златни лъжички и сребърни сламки. Мразя ония, които го пушат по ъглите. Боже, само като си помисля какво причинява той на града! Тая вечер едно ченге каза по телевизията — заключвайте вратите, когато се возите в такси, защото на червен светофар може някой да влезе вътре и да ви ограби. Можеш ли да си представиш?

— Все по-лошо става.

— Да, наистина — каза той. Отпи от уискито и известно време се наслаждаваше на вкуса му, преди да го глътне.

Познавах вкуса на дванадесетгодишното ирландско. Преди години пиехме такава с Били Кийган, който беше барман при Джими. Спомних си аромата му, но неизвестно защо вкусовата ми памет не предизвика у мен желание да пия, нито пък ме накара да се уплаша от спящата в мен жажда.

В такива нощи последното нещо, което исках, бе да пия. Бях се опитвал да обясня това на Джим Фейбър, който съвсем разбираемо се съмняваше дали е уместно да кисна по цели нощи в някой бар и да гледам как някой се налива. Успях само да му разясня, че по някакъв начин Балу пиеше и за двама ни, че уискито, което отиваше в гърлото му, утоляваше не само неговата, но и моята жажда, като при това аз оставах трезвен.

Той каза:

— Неделя вечер пак ходих в Куинс.

— Но не в Маспет?

— Не, не в Маспет. На едно съвсем различно място. Сградите на Джамайка. Знаеш ли ги?

— Имам смътна идея.

— Пътуваш по Гранд Сентръл Паркуей и слизаш на Ютопия. Трябваше ни една къща близо до Кройдън Роуд. Не мога да ти опиша махалата. Бе съвсем тъмно, когато пристигнахме. Бяхме трима, караше Анди. Той е страхотен шофьор, нали ти казах?

— Каза ми.

— Там ни очакваха; но не очакваха, че ще носим оръжие. Бяха испаньоли, някъде от Южна Америка. Един мъж, жена му и нейната майка. Търговци на наркотици, продавали кокаин на кило. Попитахме го къде са парите. Няма пари, отговори той. Имали били кокаин за продан, пари нямали. Аз обаче знаех, че в къщата има пари. Предишния ден бяха направили голям удар и част от печалбата все още беше там.

— Откъде знаеше?

— От момчето, което ми даде адреса и ми каза как да влезем. Та вкарах аз мъжа в спалнята и се опитах да го вразумя. С ръце, разбира се. Но мръсната му лоена топка си държеше на своето. И тогава влиза един от моите хора с бебе в ръце. „Казвай къде са парите — му вика — или ще прережа гърлото на копеленцето.“ А бебето се дере, та се къса. Никой нищо не му прави, нали, но явно е било гладно или е искало при мама. Нали ги знаеш бебетата.

— И после какво?

— Можеш ли да повярваш — продължи той, — бащата изведнъж заявява да вървим на майната си. „Няма да го направите“ — ми вика и ме гледа право в очите. „Вярно — викам му, — аз бебето не убивам.“ И казах на моя човек да го занесе на майка му да му смени пелените или там да му даде да яде, абе да го накара да млъкне. — Той се изправи в стола си. — А след това взех бащата, сложих го са седне, излязох и се върнах с престилката на баща ми. Едно от момчетата — Том, нали го знаеш Том, дето повечето следобеди е на бара.

— Знам го.

— Та Том му опря един пистолет до главата, а аз хванах големия сатър, дето също беше на баща ми. Отидох да го проверя на таблата на леглото, фраснах я едно хубаво и наоколо се разлетяха трески. После

хванах ръката му над китката, поставих я на облегалката на един стол и вдигнах сатъра с другата ръка. „А сега, копеле такова, казвай къде са мангизите, иначе ти отиде ръчицата.“ — Той доволно се усмихна на спомена. — Парите се оказаха в пералнята, в тръбата на центрофугата. Можехме да обърнем къщата с краката нагоре и пак да не ги намерим. Веднага приключихме и Анди без проблеми ни закара вкъщи. Аз ако карах, щях да се загубя, но той знае всеки завой.

Станах и отидох зад бара да си наля кафе. Когато се върнах, Мик беше забил поглед някъде настрани. Седнах и зачаках кафето ми да изстине. За известно време никой от нас не проговори.

После той каза:

— Оставихме ги живи, цялото семейство. Не знам, май не постъпихме много хитро.

— Едва ли ще се обадят в полицията.

— Така е, а пък и хич не са големи връзкари в нашите среди, няма да смеят да ни върнат удара. Освен това им оставихме кокаина. Имаше десет кила кокаин — като малки футболни топки. „Оставям ви коката — рекох му аз — и освен това ви оставям живи. Но само да се опитате да ми върнете — тогава аз ще се върна тук. И ще нося това — и посочих престилката, и това — и посочих сатъра. — И ще ти отсека краката, ръцете и всичко, за което се сетя.“ Нищо подобно не бих направил, разбира се. Просто ще го убия и толкоз. Но човек не може да уплаши един търговец на наркотици с това, че ще го убие. Те всички си знаят, че рано или късно, все някой ще го направи. Обаче само да им кажеш, че ще ги оставиш без някоя и друга част на тялото — запомнят го за цял живот.

Той си напълни чашата и сръбна.

— Не исках да го убивам — каза той, — защото щеше да ми се наложи да убия и жената, и майката. Бебето щях да оставя, едно бебе не може да те познае на очна ставка, но представи си как ще живее по-нататък. И без друго с такъв баща животът му не е розов... Щото виж само как реагира на блъфа ми: „Не вярвам да го направите“. На копелето не му е пукало дали ще го заколим. Айде, давай, убий бебето, винаги мога да си направя друго. Но когато стана въпрос за ръката му, тогава да видиш как се кротна...

След малко той добави:

— Понякога се налага да ги избие човек. Затича се някой към вратата, ти го изпуснеш и трябва да очистиш останалите. Или пък си знаеш, че не прощават и трябва или да ги убиеш, или до края на живота си да си пазиш гърба. В такива случаи разсипваш наркотиците навсякъде из къщата. Стриваш ги, посипваш трупове с тях, натъпкваш ги по чергите, изобщо правиш така, че да изглежда, сякаш са се сбили с други от занаята. Ченгетата не си дават особен труд да разследват подобни убийства.

— Всеки път ли оставяш наркотиците?

— Да — отговори той. — И знам, че се лишавам от цяло състояние, но не ми пука за това. Носят луди пари. Няма нужда ти да ги продаваш, просто ги стоварваш на едро на някой прекупвач. Желаящи — дал господ.

— Не се и съмнявам.

— Но аз не желая да участвам в играта, не желая да имам вземане-даване с тая паплач, дето ги продава или шмърка. От кокаина, дето им оставих оная нощ, можех да получа къде повече, отколкото измъкнах от шибаната центрофуга. Там имаше само 80 000. — Той вдигна чашата, после пак я постави на масата. — Трябваше да са повече. Знам, че някъде из къщата има и друго скривалище, но трябваше наистина да му отсека ръката, за да ми го покаже. А след това вече щеше да ми се наложи да го убия и него, и другите. И после да звънна в полицията и да им съобщя, че на еди-коя си улица в еди-коя си къща пици някакво бебе.

— По-добре да вземеш осемдесетте бона.

— И аз така реших — каза той, — но четири от тях веднага отидоха за момчето, дето ни каза къде да идем и как да се вмъкнем. На това му викат такса за откривателя. Пет процента. Никак няма да се учудя, ако си е помислил, че сме гепили повече и го лъжем. Четири хиляди за него, по една солидна сума за Том, Анди и четвъртия човек, ти не го познаваш. И за мен остана малко по-малко от това, което платих, за да отърва Анди от пандиза. — Той поклати глава. — Парите никога не ми стигат. Не знам защо.

Разказах му това-онова за Ричард Търман и за покойната му жена, а също и за човека, когото бяхме видели в Маспет. Извадих

рисунката и той я разгледа.

— Същият е — каза той. — И казваш, че човекът, дето я е рисувал, изобщо не го е виждал? Звучи невероятно.

Аз оставих рисунката настрана и той ме попита:

— Вярваш ли в ада?

— Май не.

— Е, блазе ти тогава. Аз пък вярвам. Вярвам, че там има запазено място за мен, някой стол край огъня.

— Сериозно ли, Мик?

— Не че съм убеден, че има огън и наоколо тичат дяволчета с вили в ръка. Просто вярвам, че всеки човек го чака нещо. И ако си водил лош живот, ще си прекараш доста кофти, след като умреш. А аз далеч не съм светец.

— Така си е.

— Убивам хора. Вярно, правя го от нужда, но при живота, който вода, няма как да не се убива. — Той ме изгледа твърдо. — И освен това нямам нищо против да убивам. Дори понякога ми харесва. Можеш ли да си представиш?

— Мога.

— Но да убиеш жена си заради застраховката или някое дете заради собствен кеф... — Той се намръщи. — Или да изнасилиш жена. Това последното биха го направили доста повече мъже, отколкото си мислиш. Предполага се, че трябва да си извратен, за да го направиш, но аз понякога си мисля, че половината човечество би изнасилвало. Половината мъже, във всеки случай.

— Да — съгласих се аз. — В Академията ни учеха, че изнасилването било престъпление от ярост към жените и че изобщо нямало нищо сексуално в него. С годините престанах да мисля така. В половината от днешните случаи то явно е престъпление поради удобна възможност, един вид да изчукаш някоя, без преди това да я водиш на вечеря. Да речем, правиш обир или нещо такова, там има жена, ти й хвърляш око, та защо не?

Той кимна.

— Един път — каза той, — като снощи, само че от другата страна на реката, в Джърси, бяхме решили да утрепем едни наркочилъри, живееха в една хубава къща в покрайнините. Бяхме наясно, че ще трябва да изпотрепем всичко живо дори още преди да ги

бяхме видели. — Той отпи от уискито и въздъхна. — Да-а, право в ада ще отида един ден. Е, самите те също бяха убийци, но това не е извинение, нали?

— Може и да е — отговорих аз. — Не знам.

— Не е. — Той остави чашата си и обви с лапа бутилката, но не я вдигна от масата. — Тъкмо бях свършил с мъжа, едно от момчетата тършуваше дали няма още пари и изведнъж от съседната стая идват виковете. Влизам аз и виждам един от нашите върху жената, полата ѝ запретната, дрехите разкъсани, тя се бори с него и крещи.

„Махай се оттам“ — му казвам аз, а той ме поглежда, сякаш съм луд, нали така и така сме щели да я убием, а тя била готина, защо преди това да не се позабавляваме?

— И какво направи ти?

— Почнах да го ритам — отговори той. — И така го сригах, че му счупих три ребра. После, преди да продължа, я застрелях между очите, за да не се мъчи повече. Вдигнах го, треснах го в стената, а когато той се понадигна, го ударих по мутрата. Идеше ми да го убия, но имаше хора, които знаеха, че работи за мен, та все едно да им пратя покана. Изнесох го оттам, дадох му неговия дял, платих на един доктор да го превърже и да си затваря устата и накрая го разкарах. Той беше от Филадельфия, казах му да се връща там, защото кариерата му в Ню Йорк е свършила. Убеден съм, че и до ден-дневен не е наясно какво толкова лошо е направил. Тя и без това ще умре, защо да не се позабавляваме с нея? Защо тогава да не ѝ изпечем дроба и да го изядем, бива ли да се хаби?

— Звучи мило.

— В името на Исуса — продължи той, — всички ще умрем, нали? Защо тогава не почнем да си причиняваме всяка гадост, за която се сетим? Това ли се иска? Натам ли е тръгнал светът?

— Не знам накъде е тръгнал светът.

— Аз също не знам. Освен това не ми е ясно как успяваш да живееш само с това пикливо кафе, честна дума, не ми е ясно. Ако го нямаше това...

Той напълни чашата си.

По-късно се разприказвахме за негрите. Той избягваше да си има работа с тях и аз го попитах защо.

— Че има готини сред тях — рече той, — не отричам. Как му беше името на оня, дето го видяхме на бокса?

— Чанс.

— Виж, той ми хареса — каза той, — но трябва да признаеш, че е съвсем друг тип в сравнение с останалите си братя. Образован, изискан и е професионалист.

— Знаеш ли как се запознах с него?

— Сигурно в офиса му. Или ти май каза, че на състезания?

— Да, на мач, но поводът беше делови. Чанс тогава не се занимаваше с предмети на изкуството. Беше сводник. Едно от момичетата му беше заклано с мачете от някакъв побъркан тип и той ме нае да го откроя.

— Значи е сводник.

— Вече не, сега търгува с изкуство.

— И ти е приятел.

— И ми е приятел.

— Да ти имам приятелите.

— Така вика и един познат полицай.

— Така ли?

— Да, и има предвид тебе.

— Стига бе. — Той се разсмя. — Е, какво да се прави. Има право човекът.

В такива ноци най-лесно вървят старите истории, а и паузите между тях са някак уютни. Той ми разказа за отдавна починалите си родители и за брат си Денис, убит във Виетнам. Имаше още двама братя, единият беше адвокат и брокер на недвижимо имущество в Уайт Плейнс, другият търгуваше с коли в Медфорд, щата Орегон.

— Поне така беше, когато му се обадох последния пък — каза Мик. — Той, Франсис де, искаше да става свещеник, но не издържа и година в семинарията. „Разбрах, че прекалено много си падам по момичетата и пиенето.“ По дяволите, има толкова много попове, които правят и двете неща! Опита една работа, после друга, а преди две години отиде в Орегон да продава коли. „Тука е върхът, Мики, що не дойдеш да ме видиш!“ Но аз не отидох, а той може би вече е заминал някъде другаде. Струва ми се, че още му се иска на горкия да стане

свещеник, нищо че отдавна е изгубил вярата. Можеш ли да проумееш това?

— Мисля, че да.

— Ти католик ли си? Май не.

— Не съм. В семейството ни имаше и католици, и протестанти, но никой не беше особено ревностен. Израснах, без да ходя на църква, а и не знаех в коя точно да ходя. Дори имам дядо, който е половин евреин.

— Сериозно? Можел си да станеш адвокат като Розенстайн.

Той ми доразказа историята, която бе започнал четвъртък вечер, за човека, дето имал фабрика за клещи за телчета. Бил натрупал дългове от комар и помолил Мик да подпали фабриката, та да ѝ вземе застраховката. Подпалвачът, който Мик осигурил, се объркал и подпалил отсрещното здание. Когато Мик му обяснил грешката, подпалвачът заявил, че няма никакъв проблем, щял пак да иде другата нощ и да свърши работата както трябва. И освен това нямало да иска пари за новото подпалване.

Аз на свой ред разказах една история, за която не се бях сещал от години.

— Тъкмо бях завършил Академията, и ме прикрепиха към една от старите хиени, Винс Махафи се казваше. Трябва да беше изкарал трийсетина години в полицията, но си беше останал просто униформено ченге и не търсеше чиста работа. Научи ме на много неща, включително и на такива, каквито не трябваше да ме учи, като например разликата между чистия и мръсния подкуп и по какъв начин да получавам колкото може повече от първия. Пиеше като смок, ядеше като прасе и пушеше италиански пурети. Наричаше ги „баровски смрадливки“. Аз си мислех, че само Кръстниците ги пушат. Цяло театро беше тоя Винс...

... Една нощ отидохме да приберем един, съседите се бяха оплакали, че в апартамента му се вдига много шум. Това става в Бруклин, на Парк Слоун. Сега кварталът има приличен вид, но навремето там живееха работници.

Апартаментът се намираще на петия етаж, асансьор нямаше и Махафи току спираше да си поеме дъх. Заставаме най-накрая пред вратата, а отвътре нищо не се чува. „Мама му стара — казва Винс, —

айде на бас, че я е утрепал. Сега ще ревне и ще си заскубе косата и на нас не ни остава нищо друго, освен да го приберем.“

Но след като звъннахме, на вратата застанаха и двамата, мъжът и жената. Той беше едър мъжага на около 35, строителен работник, а тя имаше позапуснат вид, макар че в гимназията трябва да е била хубавичка. Те се учудиха, като разбраха за оплакването. О, вдигали са голям шум ли? Ами може би телевизорът е бил малко надут. Сега го бяха изключили и в къщата беше тихо като в гроб. Махафи понатисна леко педала, каза, че според оплакването шумът бил от бой и караница, те се спогледаха и рекоха, че да, поскарали се за нещо, вдигнали кавга, може и да са си крещели и да са удряли малко по-силничко по кухненската маса, но ще внимават това да не се повтаря, защото, разбира се, не биха искали повече да безпокоят съседите си...

... Мъжът беше пил, но не бих казал, че се беше натряскал, и двамата бяха спокойни и любезни и аз вече се канех да им пожелаая приятна вечер и да се заема с нещо друго. Но Винс беше минал през стотици такива случаи и този му намирисваше на нещо гнило. Може би и аз щях да усетя, че нещо не е наред, ако не бях толкова зелен. Защото те криеха нещо. Иначе щяха да ни кажат, че никаква кавга не е имало, и да ни пратят по дяволите...

... Та Винс започна да се мотае, да си бърбри с тях, аз се чудя какво му става, дали не чака домакинът да извади бутилка и да ни почерпи по едно. И тогава и двамата чуваме един звук като от котка, но не точно. „А, няма нищо“ — казват те, обаче Махафи ги блъсва настрани и отваря една врата, зад която намираме едно седемгодишно, но дребно за възрастта си момиченце, и веднага ни става ясно защо семейната кавга не е оставила никакви следи по жената. Всичките бяха върху момиченцето...

... Баща ѝ я беше пребил като куче. Навсякъде имаше синини, едното ѝ око се беше затворило, а по ръката ѝ имаше следи от изгаряния с цигара. „Тя падна — твърдеше майката, — той не я е докосвал, тя сама падна.“

... Закарахме ги в управлението и ги затворихме. После заведохме детето в болница, но преди това Махафи я вкара в един празен офис и взе от някого фотоапарат. Съблече го почти голо и го снима десетина пъти.

— Понеже съм кофти фотограф — каза той, — ще направя повечко снимки за по-сигурно.

... Наложих се да пуснем родителите. Лекарите в болницата потвърдиха това, което вече знаехме, че детето е било пребито и измъчвано, но мъжът се кълнеше, че не го е направил, жена му го подкрепяше, а от детето не можехме да очакваме показания. А и тогава насилието срещу деца не се преследваше толкова строго. Сега положението е малко по-добро. Поне така си мисля де. Но тогава ние нямахме друг избор, освен да пуснем родителите.

— Сигурно ти се е щяло да убиеш тоя гадняр — каза Мик.

— Щеше ми се да го пъкна в затвора. Не можех да повярвам, че ще се измъкне, след като е направил такова нещо. Махафи ми каза, че това се случва непрекъснато. Дори не се стигало и до съд, освен ако детето не умре, но и тогава не било сигурно. Тогава защо направи ония снимки, попитах аз. Той ме потупа по рамото и каза, че всяка една от тях била колкото хиляда думи. Не разбрах какво иска да каже...

... В средата на другата седмица бяхме седнали в колата.

— Хубав ден — каза той. — Защо да не се поразходим до Манхатън.

Нямах понятие къде ме кара. Спряхме на Трето авеню към 80-а улица. Там имаше строителна площадка, бяха съборили някакви къщета и на тяхно място строяха блок. „Разбрах къде пие“ — каза Махафи. Влязохме в кварталната кръчма, „При Карни“ или „При Кати“, нещо такова, отдавна вече не съществува. Беше пълно с мъже в работни обувки и каски, някои бяха в почивка, други си бяха свършили смяната и сега разтоварваха с чаша бира. Нали и двамата сме с униформи, та разговорът секна, както влязохме. Бащата седеше на бара със свои приятелчета. Интересно, не мога да си спомня името му...

— Че как ще го помниш след толкоз години?

— Има как, ще видиш. Както и да е, Махафи се насочва право към тях, застава до оня и вика на хората наоколо: „Според вас този човек добър ли е? Почтен човек ли е?“. И те всички казват да, разбира се, добър човек е. Какво друго да кажат? И Махафи си разтваря синята риза и измъква оттам един кафяв пакет, дето са снимките на момиченцето. Беше ги дал да ги увеличат и се бяха получили чудесно. „Ето какво е направил със собственото си дете — казва Махафи и ги пуска да ги видят. — Хубавичко ги разгледайте, ето какво прави това

копеле с беззащитното си дете.“ И след като те ги огледаха едно хубаво, той им казва, че макар да сме полицаи, не можем да тикнем този гад в пандиза, изобщо нищо не можем да му направим. Но, казва той, вие не сте полицаи. А като си излезем оттук, няма да можем да ви спрем да направите това, което намерите за добре. „Знам, че сте едни чудесни американски работници — им вика той, — и знам, че ще постъпите правилно.“

— И те какво направиха?

— Не останахме да видим. На връщане към Бруклин Махафи ми каза — „Мат, ето ти един добър урок. Никога не прави нещо, което някой друг може да направи вместо теб.“ Защото той си знаеше какво ще последва — както разбрахме после, почти го бяха убили оня мръсник. Лънди, така се казваше, Лънди. Само че Джим или Джон?... Все едно, изкарал в болница цяла седмица. Не подал жалба, не искал да каже кой го е пребил. Заклел се, че сам е паднал по собствена глупост. Не можеше да се върне обратно на работа, защото хората там нямаше да го приемат. Но сигурно пак си е намерил да бачка нещо в строителството, защото няколко години по-късно научих, че паднал в дупката. Така казват, когато работиш на скелето на висока сграда и паднеш долу, значи си паднал в дупката.

— Блъснал ли го е някой?

— Не знам. Може да е бил пиян и да е загубил равновесие или пък да е бил абсолютно трезвен и пак да е станало такова нещо. Или пък да е дал на някой повод да го блъсне. Не знам. Не знам какво се е случило с детето, нито пък с жената. Сигурно нищо хубаво, но това само ги приравнява към останалия свят.

— А Махафи? Сигурно вече не е жив.

Аз кимнах.

— Умря на поста си. Все се опитваха да го пенсионират, той все се измъкваше и един ден — тогава вече не бях с него, току-що бях станал инспектор след една страхотна акция, в която извадих невероятен късмет — та един ден се качвал по някакви стълби и сърцето му не издържало. Умрял по пътя към болницата „Кингс Каунти“. На погребението му всички твърдяха, че той точно така би желал да умре; но тук грешаха. Аз знаех какво искаше той. Искаше да живее вечно.

Малко преди изгрев той ме попита:

— Мат, как мислиш, аз алкохолик ли съм?

— Боже господи — казах аз, — на мен знаеш ли колко години ми трябваха, за да реша, че съм алкохолик? От какъв зор ще инвентаризирам чуждите пороци?

Станах и отидох до тоалетната. Когато се върнах, той каза:

— Бог ми е свидетел, че обичам да пия. Светът щеше да бъде страшно шибан, ако нямаше пиене.

— Той пак си е шибан.

— Да, но на моменти тази течност те кара да забравиш това. Или поне поразмазва картината. — Той вдигна чашата и се загледа в нея. — Казват, че не може с просто око да се гледа слънчево затъмнение. Трябва да го правиш през опушено стъкло, та да не си развалиш очите. Не е ли така и с живота? Не ти ли трябва тази течност, с цвят на огън и пушек, през която да го гледаш?

— Добре казано.

— Изгъзици и поетични мисли, това е то ирландецът. Ще ти кажа нещо. Знаеш ли кое му е най-хубавото на пиенето?

— Че има нощи като тази.

— Да, но то не е само заради алкохола. Ето сега — единият от нас пие, другият не пие, но има и още нещо, което не мога да го изразя с думи. — Той се наведе напред и опря лакти в масата. — Не, хубавото на пиенето е, че има едни моменти, които се случват много рядко. Ама не знам дали на всеки се случват. Случва ми се в някои нощи, когато седя сам с бутилката и чашата. Хем съм пиян, хем не съм, ти ги знаеш тия работи, гледам нанякъде в далечината и хем си мисля, хем не си мисля, нали разбираш какво искам да кажа?

— Да.

— И идва един момент, в който всичко се прояснява и се разтваря пред мен. Мислите ми обгръщат цялото мироздание и ми остава само ей тонинко да схвана смисъла. И тогава хоп — той щракна с пръсти, — всичко изчезва. Разбираш ли ме?

— Да.

— Когато пиеше, случвало ли ти се е...

— Да — отговорих аз, — от време на време. Но знаеш ли какво? Случвало ми се е и след като спрях да пия.

— Стига бе!

— Сериозно. Не много често и не през първите две години, но сега най-редовно ми се случва да си седя в хотела, да си чета и после да погледна през прозореца и да се замисля за това, което току-що съм прочел, или за нещо друго, или пък за съвсем нищо.

— Аха.

— И тогава да изпитам съвсем същото, което описа. Това е един вид познание, нали?

— Да.

— Но на какво? Не мога да го обясня. По-рано си мислех, че е от алкохола, но откакто взе да ми се случва на трезво, разбрах, че той няма нищо общо с това.

— Ти бая ме накара да се замисля. И за момент не съм допускарал, че може да се случи на трезво.

— Е, на, може. И точно по същия начин. Но ще ти кажа още нещо, Мик. Когато ти се случва на трезво и го нямаш това опушено стъкълце...

— Аха.

— ... и аха да го хванеш — и то изчезне — аз го погледнах право в очите, — то сърцето ти се къса.

— Така става — съгласи се той, — пиян или трезвен, сърцето ти все се къса.

Навън беше съмнало, когато той си погледна часовника и се изправи. Влезе в офиса си и се върна с месарската престилка. Беше от бяла памучна материя, наръфана тук-таме от дългогодишното пране, и го покриваше от шията до глезените. От ръждивите петна кръв изглеждаше като абстрактна живопис. Някои от тях бяха съвсем избледнели. Други имаха вид на съвсем пресни.

— Хайде — каза ми той. — Време е.

През цялата нощ и дума не бяхме отварили за това, но знаех къде ще идем и нямах нищо против. Отидохме до гарата, където държеше колата си, и поехме по 14-а улица към Девето авеню. Там завихме наляво и малко преди следващата пряка той паркира колата в една забранена отсечка пред някакво погребално бюро. Собственикът,

Туми, познаваше и него, и колата му. Нямахте опасност да я вдигнат или глобят.

„Св. Бърнард“ е на две крачки от погребалното бюро. Последвах Мик нагоре по стълбите, после по лявата пътека между редиците. В работни дни от седем часа в главното помещение служат меса, но ние я бяхме пропуснали. От осем отслужват кратка литургия в едно от по-малките помещения отляво на олтара, посещават я предимно монахини и хора, отбили се преди работа. Бащата на Мик бе правил това всеки ден от живота си, там винаги присъстваха по няколко месари, но не знам дали всички ѝ викат „мèsата на месарите“.

Мик ходеше спорадично, понякога всеки ден в течение на една-две седмици, друг път не се явяваше с месец. Бях идвал с него няколко пъти, откак се бяхме запознали. Не знаех защо ходи, нито пък ми беше ясно защо понякога се мъкнех по него и аз.

И този път мина като всякога. Следях службата по молитвеника, внимавах кога се изправят и коленичат другите и изричах съответните думи. Когато младият свещеник започна да раздава просфора, Мик и аз останахме по местата си. Всички останали, доколкото видях, отидоха до олтара да се причестят.

Навън Мик каза:

— Я виж!

Валеше сняг. Едри меки парцали се спускаха бавно надолу. Сигурно е заваляло веднага, след като бяхме влезли в старата църква. По стъпалата и на тротоара вече побеляваше.

— Хайде — каза той, — ще те закарам вкъщи.

14.

Събудих се към два, след пет часа неспокоен сън, изпълнен със сънища и период на полусъзнание. Може би кафето беше виновно, като се има предвид, че не бях хапвал нищо след спаначения пай при Тифани.

Звъннах долу и казах на рецепцията отново да включат телефона ми. Той звънна, докато се къпех. Отново се обадох долу да питам кой е звънял, но ми казаха, че не е оставено съобщение.

— Сутринта ви търсиха няколко пъти, но не казаха откъде.

Обръснах се, облякох се и излязох да закуся. Снегът беше спрял, но все още беше свеж и бял там, където не бяха минавали хора и коли. Купих си вестник и го занесох в стаята си. Четях и поглеждах към снега върху покривите и первазите. Беше около 5–6 сантиметра, достатъчно да заглуши поне малко градския шум. Беше приятна гледка, докато чаках телефонът да звънне.

Първа се обади Илейн, попитах я дали е звъняла и преди. Не била. Питах я как се чувства.

— Не много добре — каза тя. — Малко ме тресе и имам диария, организъмът ми явно се опитва да се отърве от всичко ненужно. Като гледам, това включва всичко освен костите и кръвоносните съдове.

— Не е ли по-добре да извикаш лекар?

— Че защо? Да ми каже, че съм хванала грип, защото имало епидемия? Че аз си го знам. „Стойте на топло, пийте повече течности.“ Точно така. Освен това зачела съм една книга от Борхес, тоя, аржентинския писател, дето е сляп. Всъщност той вече не е сляп, защото не е жив де.

— Но е бил, когато я е писал.

— Позна. Та той пише доста сюрреалистично и космично и аз не мога да усетя къде свършва въздействието на книгата и къде почва моята треска, не знам дали ме разбираш. Понякога си мисля, че това не е най-доброто състояние за четене на такава книга, а друг път решавам, че то е единственото възможно за целта.

Осведомих я какво се е случило, откак не се бяхме чували. Разказах ѝ за срещата си с Търман в „Парис Грийн“ и как сме си прекарвали цяла нощ с Мик Балу.

— Да-а-а — каза тя, — момчетата са си момчета.

Върнах се към вестника. Два репортажа ме заинтригуваха. В единия се съобщаваше, че съдът бил оправдал някакъв мафиотски шеф, обвинен в организиране на атентат срещу профсъюзен лидер. Оправдателната присъда не беше за чудене, като се има предвид, че простреляната няколко пъти в краката жертва намерила за най-добре да свидетелства в полза на защитата. Имаше снимка на обвиняемия — елегантно облечен и обкръжен от доброжелатели и почитатели на излизане от съда. За последните четири години го бяха съдили три пъти и трите пъти беше успявал да се изплъзне. Според репортера той бил нещо като национален герой.

Другата история беше за някакъв работник, който тъкмо излизал от метрото с четиригодишната си дъщеря, когато един очевидно невменяем скитник ги нападнал и ги наплюл. За да се защити, бащата започнал да блъска главата на лудичкия в земята и преди да се усети, скитникът бил вече мъртъв. Говорителят на прокуратурата обявил, че срещу бащата ще бъде предявено обвинение в непредумишлено убийство. Имаше го на снимка, изглеждаше като подгонено същество. Никак не беше елегантен и не ставаше за национален герой.

Оставих вестника и в тоя момент телефонът извънтя. Вдигнах слушалката и чух един глас да казва:

— Гепих ли те, а?

Трябваха ми няколко секунди. После казах:

— Ти Джей?

— Гепих те, Мат. Всички на Дюс се дзверат кой е тоя кретен, дето се шляе наоколо, раздава нек'ви картички и разпитва къде е Ти Джей. Бех на кино бе, пич, гледах една тъпотия с кунгфу. Падаш ли си по кунгфу?

— Не.

— Върхът, направо убиец! Ще ми се да го изучим, ама айде друг път.

Дадох му адреса си и го питах дали може да дойде.

— Абе не знам — рече той. — Хотела 'къв е? Да не е много шик?

— Никак даже. Долу няма да имаш никакви проблеми. Ако нещо се запънат, кажи им да ми се обадят.

— Става.

Аз затворих и телефонът веднага звънна. Беше Маги Хилстром, жената от „Тестамент Хаус“. Била показала рисунките на колегите и децата. Нито мъжът, нито по-малкото от момчетата им били известни, макар че някои от децата твърдели за двамата или само за единия от тях, че им напомнят някого.

— Но не знам доколко може да се разчита на това — добави тя. — Сега главното; успяхме да разберем кое е по-голямото момче. Не е живяло тук, но било преспивало няколко пъти.

— Успяхте ли да научите името му?

— Щастливеца — отговори тя. — Така му викали. Звучи иронично, нали, и то каква жалка ирония. Не знам дали му е бил отдавнашен прякор, или са му го лепнали тук, на улицата. Всички твърдят, че е от Юг или Югозапад. Един от колегите ми си спомни, че е от Тексас, но едно от момчетата, което го познавало, е абсолютно сигурно, че е от Северна Каролина. Разбира се, че не е изключено на различни хора да е казвал различни неща.

Тя ми съобщи, че се бил продавал на по-възрастни мъже и винаги, когато имал достатъчно пари, си купувал наркотици. Никой не си спомня да го е виждал през последната година.

— Всички изчезват — каза ми тя. — Съвсем в реда на нещата е да ги няма ден-два, но после изведнъж се усещаш, че липсват вече седмица или месец. Понякога се връщат, понякога не. И не е никак ясно дали са отишли на по-добро място. — Тя въздъхна. — Едно от момчетата ми каза, че най-вероятно Щастливеца се е прибрал вкъщи. От известна гледна точка май наистина е така...

Следващото обаждане беше от рецепцията — да ми съобщят, че Ти Джей е пристигнал. Казах им да го пратят горе и излязох да го чакам пред асансьора. Заведох го в стаята си и той веднага почна да я кръстосва нагоре-надолу с танцова стъпка.

— Я, скив к'во е готино — каза той. — Оттука се вижда чак до Търговския център, нали? И си имаш баня. Сигурно е бая щуро.

Доколкото го помнех от миналия път, пак беше облечен по същия начин. Джинсовото яке, което ми се беше видяло прекалено топло за лятото, сега изглеждаше твърде тънко за зимния студ. Маратонките му май бяха нови, а освен това си беше сложил синя боцманска шапка.

Подадох му рисунките. Той погледна най-горната и веднага ми хвърли подозрително око:

— Ти к'во, искаш да ме рисуваш ли? Що се хилиш?

— Ти без съмнение си изключителен модел — отговорих аз, — но аз не умея да рисувам.

— Това не е ли твоя работа? — Той ги разгледа всичките, втренчи се в подписа: — Реймънд не знам си кой си. И к'во сега, Рей? К'во искаш?

— Познаваш ли някой от тях?

Той каза, че не, и аз му предложих резюме:

— По-големият се казва Щастливеца. Мисля, че е умрял.

— Бе ти май мислиш, че и двамата са умрели, уцелих ли?

— Боя се, че да.

— К'во искаш да знаеш за тях?

— Ами как се казват. Откъде са.

— Нали му знаеш името на тоя. Нали викаш, че се казвал Щастливеца?

— Казва се Щастливеца, колкото и ти се казваш Ти Джей.

Той ме погледна.

— Като кажеш Ти Джей, всеки ще чатне за кого се отнася. — Той пак погледна рисунката. — Значи туй му е прякор?

— Да.

— Е, ако така му викат на улицата, значи само така и ще го знаят. Това откъде го разбра, от „Тестамент Хаус“ ли?

Аз кимнах.

— Казаха, че не е живял там, но бил преспивал по някой път.

— Да-а-а, може да са добри хорица, ама не всеки може да им живее по шибаните правила, чат ли си?

— Ти бил ли си някога там, Ти Джей?

— Каква шибана идея! Не ми трябва да ходя там. Аз, пич, си имам къде да живея.

— Къде?

— Няма значение къде. Аз нали мога да стигна до там, к'во повече искаш. — Той прелисти рисунките и небрежно добави: — Тоя човек съм го скивал.

— Къде?

— Де да знам. На Дюс, ама не ме питай кога и къде. — Той седна на леглото, свали си шапката, повъртя я в ръце и попита: — К'во искаш от мене, приятел?

Извадих една двайсетачка от портфейла си и му я подадох. Той не я взе, очите му повториха въпроса. Какво искам от него?

— Ти познаваш Дюс и автогарата и децата на улицата. Можеш да се навреш в места, за които не съм и чувал, и да говориш с хора, които не биха говорили с мен.

— Бая бачкане за двайсе кинта. — Той се ухили. — Преди като те видях, ми бутна петарка за нищо.

— Ти и сега нищо не си направил — възразих му аз.

— Може да заеме доста време тая работа. Това да се вра насамнатам, да претакам с разни идиоти... — Аз понечих да си прибера парите, но ръката му тутакси се спусна да ги грабне. — Що сега така правиш? Не съм казал, че няма да стане. Само си вдигах цената бе, човек! — Той се огледа. — Ама като гледам, май не си много фрашкан с мангизи, а?

Аз се разсмях.

— Не — казах му, — не съм.

Обади се Чанс. Бил поразпитал няколко души от тия, дето се въртят около боксьорите, и някои от тях се сетили за мъжа с момчето до ринга в четвъртък. Никой не си спомнял да ги е виждал преди в Маспет или някъде другаде. Аз казах, че не е задължително мъжът да е бил с момчето на други места, а той рече, че хората ги били запомнили заедно.

— Та май никой не ги е познал — каза той. — Утре вечер ще ходиш ли пак там?

— Не знам.

— Можеш да го гледаш по телевизията. Току-виж го видиш пак на първия ред.

Не говорихме дълго, защото не исках да заемам линията. Затворих телефона и зачаках. Следващият, който звънна, беше Дани Бой Бел.

— Смятам да вечерям в „Пугън“. Защо не дойдеш? Знаеш, че никак не обичам да вечерям сам.

— Разбрал ли си нещо?

— Нищо особено — каза той, — но нали тъй и тъй трябва да вечеряш? В осем часа.

Затворих и си погледнах часовника. Беше пет. Включих телевизора и се загледах в току-що започналите новини, но го изключих веднага, след като разбрах, че изобщо не внимавам. Взех телефона и набрах номера на Търман. Обади се автоматът, аз нищо не казах, но и не затворих. Стоях така около трийсет секунди и чак тогава оставих слушалката.

Взех „Нюгейтския календар“ и едновременно с това звънна телефонът. Грабнах го, казах „ало“ и чух гласа на Джим Фейбър.

— А, здрасти — казах аз.

— Май не ми се радваш много-много.

— Просто цял следобед чакам да ми се обадят.

— Е, тогава няма да те задържам — каза той. — Нищо важно не е. Ще ходиш ли довечера в „Св. Павел“?

— Не. Имам среща с един човек в осем часа на 72-ра улица и не знам докога ще продължи. Освен това ходих снощи.

— Странно. Аз те търсих, но не те видях.

— Бях в центъра, на улица „Пери“.

— Така ли? Аз точно там отидох в неделя вечерта. Там е идеално, можеш да си приказваш каквото си поискаш, на никой не му пука. Изсипах ужасни работи по адрес на Бев и се почувствах сто пъти по-добре. Хелън беше ли снощи? Каза ли ти за обира?

— Какъв обир?

— На улица „Пери“. Слушай, нали чакаш да ти се обадят, да не те задържам?

— Не се притеснявай — казах аз. — Значи на „Пери“ е имало обир? И какво толкова са взели? Там вече и кафе няма даже.

— Е, не е било гениално замислено. Случило се е по време на петъчното събрание преди една-две седмици. Говорел един, казва се Брус, не знам дали го познаваш, но това не е важно. Та приказвал той

двайсет минути, а след като свършил, някакъв смахнат тип се изправил и заявил, че бил идвал тук преди година и по погрешка бил сложил в кошницата 40 долара. Имал бил пистолет в джоба и щял да почне да стреля, ако не си получил парите обратно.

— Боже мили.

— Чакай, интересното сега започва. Брус му казал: „Съжалявам, но така ще се наруши редът, не можем да прекъсваме събранието заради подобно нещо. Ще трябва да изчакате почивката в девет и петнайсет“. Оня се опитал да каже нещо, но Брус ударил с чукчето по катедрата и му казал да сяда, после извикал следващия оратор и събранието продължило.

— А оня побърканият си седи?

— Ами явно е разбрал, че няма друг избор. Правилата са си правила, нали? После един от тях, Хари се казва, седнал до него и го питал не иска ли да му донесе нещо, кафе или цигари, и оня кретен казал, че ще се радва да пийне едно кафе. „Ей сега отивам да взема“ — прошепнал Хари, измъкнал се навън и свил зад ъгъла към полицейския участък. Там наблизко май има...

— Шести участък е през няколко улици.

— Значи там отишъл и се върнал с неколцина пазители на реда, които вързали оня лудия и го отвели. „Чакайте малко — казал им той, — къде са ми 40-те долара? Къде ми е кафето?“ Това може да се случи само на „Пери“.

— Или пък навсякъде, като си помисли човек.

— Не съм толкоз сигурен. Сещам се за събранията, дето стават в баровските източни квартали, там биха почнали да събират пари за оня лайнар и да му търсят апартамент. Е, няма да те задържам, знам, че чакаш разговор. Но трябваше да ти подам тая клюка.

— Благодаря за което — казах аз.

Туй да седиш и да чакаш, може да те побърка. Но на мен не ми се излизаше. Знаех, че той ще ми се обади, и не исках да го изпусна.

Телефонът звънна в шест и половина. Грабнах го, казах ало, но отговор не последва. Отново казах ало и зачаках. Чувах, че връзката не е прекъснала. Казах ало за трети път и той затвори.

Взех книгата, после я оставих пак, а след това погледнах в тефтера си и набрах номера на Лайман Уоринър.

— Не съм забравил, че ви казах да не очаквате от мене доклади — казах му аз. — Исках просто да знаете, че има известен напредък. На този етап вече ми е доста по-ясно какво се е случило.

— Той го е направил, нали?

— За това няма съмнение — отговорих аз — нито у мен, нито пък у него.

— У него ли?

— Нещо го яде, вина или страх, а може би и двете. Обади ми се преди една минута. Не каза нито дума. Страх го е да говори, но го е страх и да мълчи и затова ми се обади. Убеден съм, че пак ще звънне.

— Вие сякаш очаквате да ви се изповяда.

— Мисля, че той го иска. В същото време съм сигурен, че се страхува. Не знам защо ви се обадох, Лайман. Може би трябваше да изчакам, докато всичко приключи.

— Не, радвам се, че ми се обадохте.

— Имам чувството, че тръгнат ли веднъж нещата, ще се задвижат много бързо — казах аз. — Убийството на сестра ви е само част от нещо доста по-дебело.

— Така ли?

— Така стоят нещата на тоя етап. Ще ви звънна, когато науча нещо по-конкретно. Но междувременно исках да ви държа в течение.

В седем телефонът звънна отново. Вдигнах го, казах ало и веднага чух как затваря. Набрах неговия номер моментално. Звъня четири пъти, после се чу автоматът. Аз затворих.

В седем и половина той пак се обади. Казах ало, а когато отговор не последва, продължих:

— Знаем кой сте. Можете да говорите спокойно.

Мълчание.

— Сега трябва да излизам — казах аз. — Ще се върна в десет.

Чувах как диша в слушалката.

— Значи в десет — казах аз и затворих.

Изчаках още десетина минути да не би да се обади пак и да реши да ми разкаже всичко, но телефонът мълчеше. Облякох си палтото и отидох на вечеря с Дани Бой.

15.

— Еф Би Си Ес — каза Дани Бой. — Не е лоша идея — при положение че жителите на Ню Йорк ще предпочетат да гледат спортна програма, в която освен австралийски футбол и политици с въдици за костур ще има и повечко чисто американски спортове. Но компанията започва вяло и допуска една най-обикновена грешка. Няма достатъчно капитали. Преди година решават този проблем, като продават доста голям дял от акциите на двама братя, фамилията им не мога да произнеса, но ми казаха, че била иранска. Това е всичко, което се знае за тях, освен че живеят в Лос Анджелис и представителят им е адвокат от Ню Йорк. За компанията това си е най-нормален бизнес. Няма да имат печалба, но няма и да са на загуба, а новите инвеститори са склонни да дават парите си поне още няколко години. А може би и цял живот.

— Разбирам.

— Нали? Най-интересното е, че новите инвеститори са склонни да играят съвсем пасивна роля. Би било естествено да сменят ръководството на компанията, но това не става — старите служители са си по местата, а нови не идват. Само дето на сцената се появява едно ново лице. Не работи там, заплата не получава, но е като сянка на компанията.

— И кой е той?

— Това — каза той — е твърде интересен въпрос. Името му е Бъргън Стетнър, звучи като германско или поне тевтонско, но не мисля, че е истинското му име. Живее с жена си в апартамент на погорния етаж в един хотел на Тръмп на „Сентръл Парк Саут“. Офисът му е в Грейбар Билдинг на „Лексингтън“. Занимава се с валута и търгува със скъпоценни метали. Това да ти подсказва нещо?

— Подсказва ми, че препира пари.

— И че Еф Би Си Ес е един вид пералня. Как, защо, за кого и до каква степен, са въпроси, на които не мога да ти дам отговор. — Той си сипа малко водка. — Така че не съм сигурен, че ще имаш полза от тези

сведения, Матю. Нищо не можех да открия около Ричард Търман. Ако е наел някаква улична паплач да го вържат и да убият жена му, значи или си е подбрал най-дискретните възможни хора, или пък за награда ги е изпратил в Нова Зеландия, защото може ли човек да се довери на паплачта? А никъде нищо не се е разчуло.

— И така пасиансът се подрежда.

— Така ли мислиш? — Той гаврътна чашата си. — Надявам се сведенията за кабелната телевизия да са ти били все пак от полза. По телефона не исках да говоря. По принцип не обичам, а и в твоя хотел всичко минава през телефониста. Това не ти ли пречи?

— Мога да набирам и директно — казах аз. — А те само приемат съобщенията.

— Не се и съмнявам, но аз предпочитам, когато мога, да не оставям съобщение. Бих ти предложил да се поровя още малко около Стетнър, но няма да е лесно. Той е доста потаен. Това какво е?

— Мисля, че това е той — казах аз и разгънах рисунката.

Дани Бой я погледна, после погледна и мен.

— Значи вече си знаел за него.

— Не.

— Просто по случайност държиш портретчето му в джоба си. То е подписано отгоре на всичкото! Кой, за бога, е Реймънд Галиндес?

— Бъдещият Норман Рокуел. Това Стетнър ли е?

— Не знам, Матю. Никога не съм го виждал.

— Е, аз съм по-добре от тебе. Виждал съм го доста отблизо. Само дето не знаех кой е той. — Сгънах рисунката и я прибрах. — Засега си трай, ама ако нещата тръгнат на добре, тоя тип за дълго ще иде на топло.

— Заради пералнята ли?

— Не — казах аз. — С пералнята само си изкарва хляба. Ще иде заради хобито си.

На връщане минах покрай „Св. Павел“. Беше 9 и 30 и аз реших да остана за последния половин час от събранието. Взех си едно кафе и седнах на задната редица. Забелязах Уил Хаберман няколко стола пред мен и си представих как го осведомявам за развитието на събитията: „Във версията на «Мръсната дузина», която ми даде, Уил,

успяхме да установим, че ролята на Гумения мъж се изпълнява от Бъргън Стетнър. В ролята на невинния младеж — млад дебютант в киното. Сценичният му псевдоним е Щастливеца. Все още не сме сигурни за Кожената жена, но е възможно името ѝ да е Челси“.

Това беше името, което Търман бе споменал снощи. „Кой, Челси ли? Най-обикновена курва, уверявам ви.“ Вярвах му, но все повече се разубеждавах, че момичето с афиша, което тичаше около ринга, беше кожената жена с маската.

Никак не внимавах какво говорят Анонимните. В главата ми се въртяха съвсем други неща. Бях отишъл в мазето на черквата не за да слушам, а да поседя няколко минути на сигурно място.

Измъкнах се рано и се прибрах в стаята си две минути преди десет. Стана десет, после десет и нещо, в десет и пет телефонът иззвъня и аз тутакси го грабнах.

— Скъдър — каза аз.

— Знаете ли кой съм?

— Да.

— Не произнасяйте името ми. Просто кажете откъде се познаваме.

— „Парис Грийн“ — отговорих аз. — А и от други места.

— Да, правилно. Не знам колко сте изпили оная вечер и какво точно сте запомнили.

— Паметта ми е доста добра.

— Моята също. И, да ви кажа, някой път ми се ще да не беше така. Вие сте детектив, нали?

— Да.

— Мога ли да бъда напълно сигурен в това? Защото в указателя ви няма.

— Не съм регистриран.

— Нали работите за някаква агенция? Забравил съм ѝ името, пишеше го на картичката.

— За тях работя на хонорар. През повечето време работя за себе си.

— Значи мога да би наема направо?

— Да — казах аз, — можете.

За момент той обмисляше положението.

— Работата е там, че май съм загазил.

— Не сте далеч от истината.
— Какво знаете за мен, Скъдър?
— Това, което знаят всички.
— Онази вечер името ми не ви беше известно.
— Това беше онази вечер.
— А сега сме тази, така ли? Вижте какво, мисля, че трябва да поговорим.
— Съгласен съм.
— Обаче къде? Това е въпросът. Във всеки случай не в „Парис Грийн“.
— Какво ще кажете у вас?
— Не, не. Не мисля, че е уместно. Да идем някъде в заведение, но не където ме познават. Местата, за които се сещам, не стават, защото там ходя непрекъснато.
— Аз знам едно място — казах аз.

* * *

Той каза:

— Знаете ли, мястото е идеално, аз никога не бих се сетил за такова нещо. Това ли е типичната ирландска пивница? Тук нали е ирландски квартал?

— Може и така да се каже.

— Само на няколко улици от къщата ми, а аз да не знам, че има такова нещо. Но пък даже да минавам оттук всеки ден, пак няма да я забележа, няма да ѝ обърна внимание, нали разбирате? Различни светове. Тука идват почтени хора, честни работници, както се казва, солта на земята. И таванът е от ламарина, подът е от плочки, на стената виси дъска за мятане на стрелички. Чудесно е.

Бяхме при Гроган, разбира се, и аз се замислих дали някой би казал за собственика, че е солта на земята или пък че е почтен и честен. Все пак мястото ни устройваше. Беше тихо и почти празно и надали щеше да се появи някой познат на Търман.

Питах го какво иска да пие. Той каза, че би изпил една бира, и аз отидох до бара за бутилка „Харп“ и чаша кола.

— Размина се с едрият човек — каза ми Бърк. — Беше тук преди половин час, рече, че сте седели цяла нощ.

Когато се върнах на масата, Търман забеляза, че съм си взел кола.

— Но вие не пиехте това снощи — каза той.

— Вие пък пиехте бренди с мента.

— Не ми припомняйте тая отрова. Всъщност не съм голям пияч. Едно мартини преди вечеря, после най-много две-три бири. Снощи исках да се натряскам. Всъщност не съм много сигурен какво точно съм ви казал. Нито пък какво точно знаете вие самият.

— Знам повече, отколкото снощи.

— И снощи знаехте повече, отколкото ми казахте.

— Защо направо не ми кажете какво ви тревожи?

Той се замисли, после леко кимна. Потупа се по джобовете да намери рисунката, която му бях дал. Разгърна я, погледна я и премести погледа си върху мен. Попита ме дали знам кой е този човек.

— Защо не ми кажете вие?

— Името му е Бъргън Стетнър.

Потръгна, помислих си аз.

— Страхувам се, че ще ме убие.

— Защо? Преди убивал ли е някого?

— Господи — каза той. — Не знам откъде да започна...

Той започна така:

— Не съм виждал човек като Бъргън. Той се появи, след като продадохме ония няколко дяла. Веднага се сближихме. Реших, че е фантастичен. Много силен, много сигурен в себе си, самото му присъствие прави смешни всички общоприети правила. Още щом се запознахме, той ме заведе в апартамента си. Пихме шампанско на терасата, а пред нас, сякаш беше собствената ни градина, се простираше целият Сентръл Парк.

Следващия път, когато му отидох на гости, се запознах с жена му, Олга. Страшно красива жена, излъчва такава сексуална енергия, че свят да ти се завие. Той отиде до тоалетната, тя седна до мен, сложи ръка в скута ми и започна да ме гали през панталона. „Искам да ти го ближа — каза. — Искам да ме чукаш в задника. Искам да ти седна на лицето.“ Не можех да повярвам, че това се случва. Бях сигурен, че той

всеки момент ще се върне и ще ни хване, но когато той влезе, тя вече седеше на другия край на стаята и говореше за една от картините.

На другия ден той непрекъснато ми разправяше колко ме била харесала Олга, как искала да се виждаме по-често. Няколко дни покъсно отидохме на вечеря с тях, жена ми и аз. Хич не се чувствах удобно — заради тази история между мен и Олга. На тръгване Бъргън целуна ръката на жена ми, беше много европейски жест, но някак ироничен. Олга ми подаде ръката си да я целуна, а тя миришеше на, ох, миришеше на оная й работа. Сигурно се беше пипала. Аз я погледнах и видях на лицето й едно особено изражение, то ми въздейства по същия начин, както и миризмата й.

Той, разбира се, е знаел какво става, заедно са го измислили, сега вече ми е ясно това. Когато отидох у тях следващия път, той каза, че иска да ми покаже нещо, което надали ще видя по телевизията, но щяло да ми бъде интересно. Пусна една касета с любителски порнофилм. Двама мъже и една жена. На половината филм влезе Олга и седна до мен. Не знаех, че е била в апартамента, мислех, че сме сами с Бъргън.

Когато касетата свърши, Бъргън пусна друга. В нея участваха две жени, едната беше негърка. Тя играеше робиня. Не разбрах веднага, че другата жена беше Олга. Не можех да сваля очи от екрана.

Когато свърши, аз се огледах. Бъргън го нямаше. Олга и аз светкавично се съблякохме и се хвърлихме на дивана. По едно време забелязах, че Бъргън е в стаята и ни наблюдава. След това станахме и тримата заедно отидохме в спалнята.

Освен със секс Стетнър го подхранвал и със сериозна доза философия. Правилата били за тези, на които им липсвало въображение да ги нарушават. Сврѣхчовеците живеели по собствени правила или изобщо нямали такива. Той често цитираше Ницше, а Олга разкрояваше стария германец с блясъка на модерното мислене. Всъщност жертви не съществуват, защото съдбата им е просто израз на желанието им да бъдат потъпквани. Те създават собствената си съдба точно както ти изковаваш своята.

Един ден Стетнър му звънна в офиса.

— Зарежи работата — казал му той. — Слез долу и чакай на ъгъла. Ще те взема след петнайсет минути.

Стетнър карал дълго, казал само, че му е приготвил подарък. Спрял в непознат квартал и повел Търман надолу към някакво мазе. Там той видял гола жена, прикрепена към метална рамка, устата ѝ била запушена.

— Тя е твоя — казал му Стетнър. — Прави с нея каквото си пожелаеш.

Търман правил секс с жената. Щяло да бъде неприлично да му откаже, все едно да не приеме ястие или питие, или някакъв подобен жест на гостоприемство. Освен това пълната безпомощност на жената го възбуждала. Когато свършил, Стетнър го попитал не иска ли да направи още нещо на жената. Той отговорил, че не иска.

Излезли от къщата и се качили в колата на Стетнър. Той му казал да го изчака за момент, бил забравил нещо важно. Скоро след това се върнал и потеглили. Запитал Търман дали му се е случвало да бъде първият мъж на някое момиче. Търман казал, че му се е случвало.

— Но не на жена ти?

Не, признал Търман. Аманда не била девствена, когато се запознали.

— Е, току-що ти направих подарък — казал Стетнър. — Вече си бил първият мъж на някоя си, а току-що стана последният на тая... Никой повече няма да има момичето, с което беше преди малко — освен червеите. Знаеш ли какво направих, като се върнах там? Убих я — за теб! Извадих парцала от устата ѝ, казах „Чао, миличка“ и ѝ прерязах гърлото.

Търман не знаел какво да каже.

— Чудиш се дали да ми вярваш. Сигурно си мислиш, че съм се върнал да пикая или пък да я развържа. Искаш ли да се върнем, за да се убедиш с очите си?

— Не.

— Чудесно. Защото знаеш, че винаги казвам истината. Объркан си, не знаеш какво да мислиш. Успокой се. Ти нищо не си направил, аз го направих. А тя така и така все някога щеше да умре. Никой не е вечен. — Той се протегнал и хванал Търман за ръката. — Сега сме по-близки от всякога, ти и аз. Сега сме братя по кръв и по семе.

Беше си наливал бирата дълго време. Сега му трябваше още повече, за да я изпие. Непрекъснато вдигаше чашата, поднасяше я към устните си, после я оставяше на масата и продължаваше да говори.

— Не знам дали я е убил — каза той. — Може да е била някоя специално наета за целта курва и да се е върнал, за да ѝ плати и да я пусне. А може и да ѝ е прерязал гърлото точно както го каза. Няма как да се разбере това.

Оттогава той заживял два живота. За хората бил млад преуспяващ продуцент. Имал страхотен апартамент, богата жена и бляскаво бъдеще. В същото време водел таен живот с Бъргън и Олга Стетнър.

— Научих се да превключвам. Както забравяш за службата, когато се прибереш вкъщи, така и аз запазвах половината от живота си — за когато съм с тях. Виждахме се един-два пъти седмично. Невинаги вършехме подобни работи. Понякога просто си седяхме и си приказвахме. Но наоколо винаги витаеше нещо, някакви токове между тримата. А после аз пак превключвах и се прибирах у дома като почтен съпруг.

След като минали няколко месеца, Стетнър се обърнал към него за помощ.

— Каза, че го шантажират. Били направили видеофилм. Не знам какво е имало на него, но сигурно е било нещо лошо, защото операторът си бил извадил копие и искал за него 50 000 долара.

— Арнолд Левек — казах аз.

Очите му се разшириха.

— Откъде знаете? Какво знаете всъщност?

— Знам какво се е случило с Левек. Вие ли им помогнахте да го убият?

Този път той отпи от бирата. Избърса устата си с ръка и каза:

— Кълна се, че нямах ни най-малка представа какво ще се случи. Каза ми, че ще даде парите, но не можел лично да се срещне с Левек, оня се страхувал от него. Не е трудно да се досети човек защо. Той каза, че щял да плати веднъж — и край, онзи не бил чак такъв глупак да повтори същия номер...

... На ъгъла на Десето авеню и 49-а улица има тайландски ресторант. Та се срещнах с Левек. Той беше дебел и смешен,

клатушката се като пате с пружина. Все ми разправяше колко му било неприятно да прави това, но парите наистина му трябвали. Колкото повече го повтаряше, толкова по-жалък изглеждаше. Дадох му куфарчето с парите и го накарах да погледне вътре. Като го видя, той като че ли се изплаши още повече. Бях се представил за адвокат, така го бяхме измислили, носех костюм от „Брукс“ на много фино райе и се стараех да пускам по някой и друг юридически термин. Като че ли това имаше някакво значение...

... Направихме размяната, казах му да задържи куфарчето, но преди това трябва да се убедя, че е донесъл нужната касета.

— Колата ми е наблизко — казах аз, — до офиса ми сме за нула време. Ще видя пет минути от касетата и тогава можете да си ходите...

... Можеше да грабне парите и да избяга. Какво можех да му направя? Но предполагам, че ми е вярвал. Тръгнахме към Единадесето авеню. На половината път, на ъгъла на една уличка, ни чакаше Бъргън. Планът беше да удари Левек по главата, след което да се изнижем с парите и касетата.

— Но не стана точно така.

— Не стана... — отговори той. — Преди Левек изобщо да реагира, Бъргън вече го блъскаше с юмрук. Поне така изглеждаше, но след това видях, че държи нож. Наръга го на сред улицата, после го сграбчи и го повлече зад ъгъла, а на мен ми каза да прибера куфарчето. Аз го взех и тръгнах по улицата. Беше подпрял Левек на тухлената стена и го ръгаше с ножа. Левек беше изцъклил очи. Може би беше вече мъртъв, не знам. Не издаде нито звук.

След това взели ключовете на Левек и претърсили апартамента му. Изнесли оттам две чанти с любителски касети. Стетнър мислел, че Левек може да има още копия от филма, с който го шантажирал, но се оказало, че няма.

— Повечето бяха филми, записани от телевизора — каза Търман. — Предимно черно-бели, класика. Имаше малко порно и няколко стари телевизионни шоута.

Стетнър лично ги поверил и накрая ги изхвърлил всичките. Търман така и не видял филма, който струвал живота на Левек.

— Аз го видях — казах аз. — На него те двамата убиват едно момче.

— Сетих се, че ще е нещо такова, инак защо да плащат толкова много пари? Но как сте успели да го видите?

— Левек е имал копие, което вие сте пропуснали. Било е на касета с фабричен запис.

— Там имаше много такива — спомни си той. — Не се занимавахме с тях, оставихме ги в стаята. Хитро от негова страна. — Той вдигна чашата и я остави веднага. — Не че е имал кой знае каква полза от това.

Момчетата били неразделна част от живота на Стетнър, нещо, от което Търман не се интересува.

— Не обичам хомосексуалистите — каза той решително. — Никак не ми харесват, открай време. Братът на Аманда е хомосексуалист. Той не ме обича и аз не го обичам, и така е от самото начало. Стетнър каза, че и той мислел като мен, че според него педерастите са слаби хора и че СПИН-ът щял да избави планетата от тях. „Но да си с момче не е същото — казваше той. — С него е като с жена, това е всичко. А и е толкова лесно да си намериш момче, има ги навсякъде и даже ти се молят да ги вземеш. И никой не го е грижа. Можеш да правиш каквото си пожелаеш с тях, никой няма да си мръдне пръста.“

— Как ги е намирал?

— Не знам. Казах ви вече, че стоях надалече от тази част от живота му. Понякога го срещах с момчета. Случваше се да тръгне с някое, както тогава, когато сте го видели на мача. Държи се с него като със син, а после изведнъж момчето изчезва. А аз не питах какво е станало.

— Но сте се сещали.

— Дори не ми се мислеше за това. Изобщо не ме засягаше, защо да се замислям.

— Но, Ричард, не може да не си знаел.

За първи път го нарекох на малко име и на ти. Може би това помогна думите ми да пробият бронята му. Нещо във всеки случай помогна, защото той потръпна, сякаш усети игла в сърцето си.

— Мисля, че ги е убивал — каза той.

Аз мълчах.

— Мисля, че е убил доста хора.

— А ти?

— Аз никого не съм убивал — каза той бързо.

— Бил си съучастник в убийството на Левек. Според закона си толкова виновен, колкото и онзи, който е забивал ножа.

— Дори и не подозирах, че ще го убие!

Беше го подозирал, точно както беше подозирал какво се случва на момчетата. Но оставих това.

— Знаел си, че се готви да извърши нападение и обир. Това значи, че си участвал в престъпен замисъл, следователно носиш пълна отговорност, щом престъплението е завършило с убийство. Щеше да отговаряш за убийство дори ако Левек беше умрял от инфаркт. Според закона — виновен си.

Той няколко пъти пое дълбоко въздух. След което вяло изрече:

— Добре де, знам. Същото важи и за момичето, което той се върна да убие, ако наистина я е убил. Очевидно съм виновен в изнасилване. Вярно, тя не се съпротивляваше, но и май не си беше дала съгласието... Не мога да се защитя, не мога да оправдая действията си. Няма да ви убеждавам, че той ме е хипнотизирал, макар че така си беше, това е истината, те направо ме подчиниха и ме караха да върша всичко, което поискат.

— Как постигаха това, Ричард?

— Ами... те...

— Как убиха жена ти? С твоя помощ ли?

— О, боже! — изпъшка той и зарови лице в ръцете си.

... Може би са го замислили, откак се запознахме. Може би е било част от техен дългосрочен оперативен план...

— Трябва да вземеш душ — казвала Олга, — време е да се прибиращ при скъпата си женичка!

Малката женичка, милата женичка, сладката женичка — винаги казвано с ма-алко ирония, на ръба на подигравката. Ти прекара цял час в света на смелите, решителните, безразсъдните, дръзките — казвала му тя, — сега вече можеш да се върнеш в черно-белия тъп свят, в който живееш със своята кукличка.

— Жалко, че всички пари са нейни — казал Стетнър още в началото. — Ти пилееш цялата си ценна енергия, а жена ти пак има повече пари от тебе.

Отначало го било страх да не би Стетнър сексуално да посегне на Аманда; след като позволил на Търман да бъде с Олга, можел сега да иска същото от него. На Търман тази мисъл не му допадала. Искал да държи двата си живота разделени и се успокоил, когато видял, че Стетнърови не проявяват никакъв интерес към Аманда. Първата среща, на която били и четиримата, изобщо не се получила; и при следващите две вечери разговорът далеч не бил непринуден.

Стетнър пръв го посъветвал да увеличи застраховката.

— Ще имаш дете, трябва да го осигуриш. А и майката... Ако се случи нещо с нея, ще ти трябва бавачка, после — възпитателка, изобщо големи разходи за години напред.

А по-късно, когато застраховката била удвоена:

— Знаеш ли, Ричард, ти сега си човек с богата жена. Ако тя умре, ти ще станеш богат човек! Не мислиш ли, че има известна разлика?

Идеята постепенно се оформяла.

— Не знам как да го обясня — каза той. — Не беше като наистина... Правехме си майтап, измисляхме всевъзможни абсурдни начини как да стане.

— Жалко, че микровълновите печки са толкова малки — казваше Стетнър. — Инак бихме могли да напълним Аманда с ориз и стафида, да ѝ пъкнем лимонче в устата и да я изпечем.

Сега ми е гадно, като се сецам, но тогава ми беше смешно, защото беше най-невинна шега, нямаше нищо реално в нея. И тъй като не спирахме да се шегуваме, тя започна да добива реални черти.

— Ще го направим следващия четвъртък! — казваше Стетнър и веднага започвахме да съчиняваме някакъв нелеп черен сценарий. И толкоз... Когато идваше четвъртък, Олга казваше:

— Ох, как забравихме, нали днес трябваше да заколим малката Аманда!

Беше шега, която край нямаше...

Когато си бях с Аманда, когато тях ги нямаше, бях най-обикновен човек със сполучлив брак. Звучи невероятно, нали? Но беше истина. Сигурно подсъзнателно съм си мислел, че един ден Бъргън и Олга просто ще изчезнат. Не знам как съм очаквал да стане това — дали да ги пипнат заради нещата, които вършат, дали просто да им омръзна — или да заминат нанякъде? Не знам. Може би съм искал

да умрат, всички тъмни и долни неща от живота ми да изчезнат — и ние с Аманда да си заживеем щастливо. И дълго...

... Един път обаче — лежах до нея, тя беше заспала — почнах да си представям как я убивам. Най-различни начини...

Мразех тези мисли, но не можех да спра да си представям: как я задушavam с възглавницата, как я пробождам — всякакви убийствени мисли минаваха през главата ми. Наложих се да отида в другата стая и да пийна нещо. Не че щях да направя нещо, просто се бях ужасил от собствените си представи...

... В началото на ноември им споменах, че съседите ни заминават за Флорида — за цели шест месеца, щастливци.

— Чудесно — каза Бъргън, — именно у тях ще убием Аманда. Разкошно място за обир, кой не би го обрал, щом съседите са във Флорида. А е и удобно, защо да я разкарваме заради едното убийство, бедничката. Плюс това е сто пъти по-добре, отколкото да го направим у вас, нали няма да ти е приятно там по цял ден да влизат и излизат полицаи. Правят голяма бъркотия, а понякога открадват по нещо.

Все си мислех, че се шегува...

— А, утре сте на гости? Като се върнете, ще ви чакаме в апартамента на ония евреи отдолу. Вие ще влезете точно по средата на обира. Надявам се да си спомня как се влиза с взлом. Сигурен съм, че е като плуването, веднъж научиш ли го, няма забравяне.

... Вечерта, когато отидохме на онова гости, още не знаех дали шегата продължава. Трудно е да се обясни, хем знаех, хем не. Двете страни от живота ми бяха тъй разделени, че не вярвах някога да се сблъскат, дори да се докоснат. Все едно че нещо те дебне, но не вярваш да те стигне...

... Когато си тръгнахме, реших да вървим пеша, защото исках да стигнем по-късно. Боях се, че този път може да е наистина и че те ще са там. А жена ми заговори за брат си, колко се тревожела за здравето му, е, аз се ядосах. Скарахме се и аз си рекох, добре, кучко, приказвай си, след един час ще си вече история. И тази мисъл ме възбуди...

... Качвахме се по стълбите, видях отдалече, че вратата на Готшалк е затворена, и тъкмо да се успокоя, забелязах, че касата е разбита, около ключалката има следи от взлом. Разбрах, че са там. Но си помислих, че ако си траем, ще можем да се промъкнем нагоре и да

се заключим в апартамента си. Разбира се, можехме също така да побегнем обратно навън, но тогава не се сетих за това...

... Когато вече стигнахме площадката, вратата се отвори и те се изправиха пред нас. Олга беше с костюм от кожа, който си слага понякога, Бъргън си носеше дългия кожен шлифер ли, как да го нарека. Все едно бяха изскочили от някоя стара политическа карикатура. Аманда не ги позна. Просто ги гледаше и се чудеше какви са и преди още да си отвори устата, Бъргън каза: „Сега ще умреш, кучко!“ — и я фрасна по лицето. Беше с тънки кожени шофьорски ръкавици. След това я удари с все сила с юмрук в челюстта...

... Бъргън я грабна и я завлече вътре, беше ѝ запушил устата. Олга изви ръцете ѝ зад гърба, сложи ѝ белезници. Заедно ѝ залепиха устата, а Олга я риташе по кокалчетата, а като падна, я зарита по лицето.

Съблякоха я, завлякоха я в спалнята и я хвърлиха на леглото. Бъргън я изнасили, после я обърна по корем и я изнасили отново. Олга я удари с един лост по лицето и тогава сигурно е изгубила съзнание. Мисля, че почти през цялото време беше в несвяст.

— Дано да е било така...

... Казаха ми да правя секс с нея. И тук почна най-лошото. Мислех си, че зверски ще ми се повдига, че ще повърна, но можете ли да си представите, аз се бях възбудил. Беше ми съвсем твърд. Не исках да правя секс, не ми се щеше, но пишката ми го искаше. Боже, става ми лошо, като се сетя. Не можех да свърша. Бях върху нея, но не можех да свърша, а толкова ми се искаше да се изпразня, за да се свърши всичко, но не можех.

И както лежах отгоре ѝ, Бъргън уви чорапогащника около врата ѝ и ме накара да хвана краищата му с две ръце. Каза ми, че така трябва, и аз го направих. Олга беше на колене и ми духаше, гумените ръце на Бъргън стискаха моите ръце, а аз държах краищата на чорапогащника, не можех да ги пусна, защото той ме стискаше здраво. А после той вдигна ръце, от което моите ръце се вдигнаха, а нейните очи ме гледаха ли гледаха, ох, как да ви кажа, а Олга си вършеше работата, нали ме разбирате, а Бъргън здраво ме стискаше, и аз усетих мириса на кръв, кожа и секс.

И получих оргазъм.

И Аманда умря.

16.

— После станало това, което горе-долу си представяхме — разказвах аз на Дъркин. — Вързали го, понатупали го малко, разхвърляли апартамента, та да изглежда като обир. После спокойно се прибрали, а той ви се обадил около час по-късно. Вече си знаел урока. Изучавал го е дни наред, докато си казвал, че всичко е шега.

— А сега иска да бачкаш за него.

— Вече ме нае — казах аз. — Снощи, преди да се разделим.

— И какво иска от теб?

— Страх го е от Стетнър и жена му. Страх го е, че ще го убият.

— Че защо ще го убиват?

— За да се застраховат. Съвестта му го гризе — опасен е.

— Искрено се надявам да е така. Какво шибано копеле!

— Е, после се е замислил за шибаната си съвест. Постоянно се терзаел, че Аманда наистина го била обичала, че била единственият човек, който някога го е обичал или някога ще го обича.

— Значи е била единственият човек без капка акъл в главата.

— И освен това иска му се да вярва, че е умряла, без да разбере за неговото съучастие. Че е била в безсъзнание, когато я е чукал. Че е била или в безсъзнание, или вече мъртва, когато Стетнър го накарал да я удуши.

— Ако иска да разбере това, му трябва медиум, а не детектив.

Беше четвъртък сутринта. Бях отишъл в „Мидтаун Норт“ веднага след закуска, изчаках Джо да се появи и сега седяхме до бюрото му. Той пушеше цигара. Отказвал е цигарите поне десетина пъти, откак го познавам. И все не се получава.

— Той си мисли, че те усещат, че го гризе съвестта — казах аз. — И че Стетнър няма вече нужда от него.

— За какво изобщо му е бил той на Стетнър, а, Мат? Той май се опитва да стовари всичко върху Стетнър, а на мен ми се чини, че именно той го е използвал, а не обратното. Той все пак е прибрал

милион и половина от цялата работа, а Стетнър какво е гепил? Заврял си го е набързо в един полумъртъв задник.

— До този момент — казах аз — Стетнър е получил 400 000 долара.

— Това не го знаех.

— Тъкмо бях стигнал до него. След като всичко свършило, след като я погребали и пресата се поуспокоила, Стетнър си поговорил сериозно с Търман. Казал му, че съвместният им бизнес се оказал изключително успешен, но за да бъде наистина съвместен, печалбата трябвало да се раздели честно.

— С други думи, дай половината мангизи.

— Точно така. Стетнър снизходително се отказал от парите от наследството, но не и от застраховката. Веднага след като застрахователната компания платила, той поискал половината. Общата сума била милион, което включвало и двойната осигуровка в случай на внезапна смърт, за каквата се счита убийството...

— Е, това никога не съм го разбирал.

— И аз също. Макар че от гледна точка на жертвата смъртта си е съвсем внезапна. Както и да е. Общата сума възлизала на милион, при това без данъци, и Стетнър поискал половината. Застрахователната компания платила миналия месец, доста бързо, като се има предвид случаят.

— Тука идва един от техните — каза Джо. — Искаше да разбере дали Търман е сред заподозрените. Официално погледнато, не е, и аз така му и казах. Бях убеден, че е виновен, нали ти разправях...

— Помня.

— ... но единственият мотив, с който разполагахме, бяха парите, а ние не можахме да установим, че са му липсвали пари, нито пък на някой, с когото е бил обвързан. Нямахше мотив за убийство. — Той се намръщи. — И като те слушам, той май не е имал ни мотив, ни повод.

— Поне ако се съди по това, което приказва. Застрахователната компания обаче платила, Стетнър си поискал своето и се договорили Търман на части да му дава по 100 000, които уж да послужат за покупка на валута. Всъщност парите отиват право в джоба на Стетнър, а Търман трябва да изготви разписки за несъществуващи сделки, така че в края на краищата да излезе, че парите са отишли за изплащане на

данъци. Това най ми харесва, Джо. Разделяш си парите с партньора по убийство и ги отчиташ като данъци!

— Не е лошо. Всичкото ли вече е изплатил?

— Досега — четири плащания на седмица. Последното плащане е довечера. Ще се срещнат със Стетнър в Маспет, там Търман прави телевизионни предавания на бокс. Ще му предаде едно куфарче със сто бона вътре — и край. Пито — платено.

— Само дето Търман се е подплашил, че оня ще го очисти. Щото, като си прибере парите, Търман вече няма да му трябва, а пък и самият Търман така се е сговнил, че чак съвестта му се обажда, та защо да не приключи с всички сметки наведнъж.

— Точно тъй.

— И сега Търман иска да го опазиш, а? — каза Дъркин. — А обясни ли ти как точно смята да стане това?

— Още не. Днес следобед ще се видим да дообсъдим нещата.

— И след това ще идеш в онуй, как му беше шибаното име?

— В Маспет. Сигурно.

Той загаси цигарата си.

— Защо точно ти?

— Защото ме познава.

— Познава ли те? Откъде?

— Запознахме се в един бар.

— А, да бе. В оная лайняна дупка, дето я държи твоят приятел Балу. Между другото, хич не ми е ясно защо се влачиш с такъв тип.

— Той ми е приятел.

— Някой ден ще вземе яко да се осере и тогава не ти пожелавам да си край гъза му. Много е добър, изплъзва се като змиорка, но някой път Федералните ченгета ще вземат да му спретнат едно дело „РИКО“^[1] и той ще се озове в Атланта в собствена килийка с безплатна храна.

— Боже мили, това ли ще е краят на РИКО?

— Какво каза?

— Нищо — отговорих аз, — няма значение. Видяхме се снощи при Гроган, защото ни трябваше спокойно място да си поприказваме. А той ми се обади, защото предишната вечер случайно се бяхме видели в един друг бар в махалата.

— Видели сте се случайно, защото разследваш неговия случай, нали? Той разбра ли това?

— Не. Той реши, че разследвам Стетнър.

— Че защо ще разследваш Стетнър?

Не бях му казвал нищо за касетата с убийството на Щастливеца, нито пък за смъртта на Арнолд Левек. Тия работи не му влизаха в пасианса. Джо се занимаваше с убийството на Аманда Търман. По същия случай ми плащаха и на мен и точно той е започнал да се прояснява.

— Беше номер да го вкарам в капана — казах аз. — Бях напипал връзката му със Стетнър и излезе, че съм на прав път. Обаче ако той стовари всичко върху Бъргън и Олга, може би ще успее да се измъкне.

— Мислиш ли, че сам ще дойде да даде показания, Мат?

— Надявам се. Именно по този въпрос ще го обработвам днес следобед.

— Държа да си радиофициран, ще ти сложим микрофон.

— Няма проблеми.

— „Няма проблеми.“ Как само ми се ще снощи да си беше турил един микрофон... Понякога човек вади късмет — на оня му се приказва, излива си душата и се чувства много по-гот. А на сутринта става и се чуди какво му е станало снощи и до края на живота си държи устата затворена. Защо, по дяволите, не мина първо през нас за един микрофон?

— Хайде сега — казах аз. — Той ми се обади в десет съвсем неочаквано и искаше да се видим веднага. А ти изобщо бил ли си тук снощи?

— И други можеха да ти сложат тая джаджа.

— Да-да, и да ми отнеме два часа и десет телефонни разговора, докато се получи разрешение. Пък аз изобщо не очаквах, че той ще ми се излее.

— Е, да, прав си...

— Мисля, че ще успея да го убедя да даде показания — казах аз. — Според мен той самият го иска.

— Това би било чудесно — каза той. — Но дори и да не стане, все е нещо. Той ти говори, ти си с микрофончето... В четири ли ви е срещата? Язык, че не е по-рано.

— Имал бил делови срещи преди това.

— Да-а, бизнесът си е бизнес. Да си тук точно в три. — Той се изправи. — Дотогава и аз съм на делови срещи.

Разходих се до Илейн, по пътя се отбих за цветя и израелски портокали. Тя подреди цветята във ваза, а портокалите в голяма синя купа и каза, че се чувствала доста по-добре.

— Малко ми е рехаво, но определено започвам да се закърпвам. А ти? При тебе как е? Нормално?

— Защо питаш?

— Изглеждаш изстискан. И тази нощ ли не си спал?

— Спах, но не много добре. Случаят се избистря. След няколко часа би трябвало да приключи.

— О, как така изведнъж? Днес нали е сряда? Да не съм била в делириум и да съм пропуснала някои дни?

— На Търман му трябваше изповедник и аз се оказах подръка. Чувстваше се бая притеснен, отчасти от мен, но повечето от Стетнър.

— Кой е този Стетнър?

— Гуменият мъж — казах аз. Предадох ѝ сбито снощния разговор. — Просто попаднах на нужното място в нужния момент. Голям късмет извадих.

— За разлика от Аманда Търман.

— И маса други хора, както май ще се окаже. Но Аманда е единствената, заради която наистина ще загазят. От показанията на Търман и веществените доказателства, до които още могат да се докопат, може да се изгради солидно обвинение.

— Тогава защо ти е тъпо, скъпи? Защо не подскачаш наоколо като боен петел?

— Сигурно съм много уморен.

— И друго?

Свих рамене.

— Не знам. Снощи прекарах няколко часа с Ричард Търман. Не че съм го обикнал, копелето му с копеле, но и не се опивах от падението му. Преди седмица ми приличаше на студен и пресметлив криминален гений, а сега се оказва, че е просто един глупак, воден за носа от двама перверзни мошеници.

— Да не би да ти е жал за него?

— Не, не ми е жал за него. Той също си е един перверзен мошеник, само дето се е сблъскал с по-добър такъв в лицето на Стетнър. И далеч не вярвам на всяка негова дума от снощи. Не че ме е лъгал в очите, просто се постара да се представи по-свестен, отколкото е. Хващам бас, че и преди Аманда е убивал.

— Защо мислиш така?

— Защото Стетнър не е глупав. Много добре му е известно, че ченгетата на разпитите ще направят Търман на маймуна — прекалено съмнителни са обстоятелствата около смъртта на жена му. Дори и да не го заподозрат директно, пак ще има безкрайни разпити, за да не се изпуснат никакви евентуални нишки към възможния убиец. Така че Стетнър явно е решил да го тренира да убива, да му стане навик. Търман е присъствал, когато Левек е бил убит, бил е съзнателен съучастник. И няма да се учудя, ако се е случвало той и съпрузите Стетнър да са се забавлявали с някое девойче, което накрая за почуда умираше... Така поне бих постъпил на мястото на Стетнър.

— Цяло щастие е, че не си Стетнър.

— И съвсем не съм сигурен, че съвестта му го гризе. Че е уплашен, съмнение няма. След като Стетнър си прибере последните сто бона, вече няма да му е нужен. Освен ако не реши да поиска и парите от наследството, което е напълно възможно. Може би Търман точно от това се страхува. Да не си отидат всичките му парици!

— Ако даде предварителни показания, те така и така ще си отидат.

— Той няма намерение да дава доброволни показания.

— Нали каза, че ще го накараш?

— Ще се опитам да го накарам. Ще се опитам да го манипулирам по същия начин, както и Стетнър.

— Да дойда ли с тебе да му духам?

— Мисля, че няма да се наложи.

— Пак добре.

— Разбираш ли — казах аз, — имам чувството, че той се опитва да ме манипулира мене! Може би иска аз да убия Стетнър — невероятно звучи, но не е изключено. Може би иска да му помогна да постигне нещо като реми — примерно да остави предостатъчно показания срещу Стетнър, в случай че Стетнър го убие. Ако ремито е

добре изчислено и Стетнър осъзнава това — Търман спокойно може да се прибере вкъщи.

— Но нали признанията, които ти остави...

— Отиваш право при Джо Дъркин... Мамка му!

— Сега пък какво?

— В момента е едва 11 и 30, а аз ще го видя чак в четири. Не трябваше снощи да спирам да го притискам. Сега е пълен с време за размисъл... Вярно, че снощи и двамата бяхме изтощени. Предложих да се видим сутринта, но той почна да върти и да суче, че бил имал делови срещи. Мислех си да му кажа, че може да си позволи да ги отложи, защото така и така с кариерата му е свършено, но от мен да мине. Нали ти казах, вчера следобед той ми звъня няколко пъти, без да каже нищо.

— Каза ми.

— Ако бяхме си поговорили с него още малко тогава, всичко щеше да е вече приключило. Но пък тогава нямаше да съм говорил с Дани Бой и нямаше да знам нищо за Стетнър. — Аз въздъхнах. — Да се надяваме, че всичко ще е наред.

— Разбира се, че ще е наред. Полегни си за час-два. Леглото ли предпочиташ, или дивана? Ей сега ще ти метна един чаршаф.

— Не ми се ляга.

— Нищо няма да ти стане. Ще те събудя съвсем навреме да идеш при Джо — да ти бодне микрофона, та да му предаваш.

— Няма да е зле, защото вече в известен смисъл ни приемам, ни предавам.

— Затова и трябва да си легнеш...

Хванах една сбирка. После, на път към хотела, се отбих на крак в една пицария. Посипах пицата с люта чушка, за да съм сигурен, че употребявам и четирите вкусови съставки.

Дали защото събранието ме поотпусна, дали защото бях хапнал здравословно — когато се прибрах, почувствах се достатъчно уморен, че да си легна. Нагласих си будилника за 2:30, поръчах и на рецепцията да ме събудят в същия час — за по-сигурно. Свалих си обувките и си полегнах облечен.

Докато си затворя очите, вече ме нямаше.

Следващото нещо, което осъзнах, беше телефонен звън. Приседнах, погледнах часовника, но беше само два. Вдигнах слушалката с намерението да напсувам рецепцията, но в същия миг чух Ти Джей:

— Абе, пич, ти що си не седиш вкъщи бе? Как да ти обадя к'вото съм научил, като не си седиш на гъза?

— Какво си научил?

— Името на малкия. На по-малкия де. Видях едно лапе, дето го познавало. Вика, че се вика Боби.

— А фамилията му?

— Готин, фамилията по Дюс не се прескачат. Всички се разхождат с улични имена, чат ли си? Печения, Кратуната, Чвора, к'ви ли ги няма. Боби бил отскоро из улиците и затуй си нямал име. Бил се появил около Коледа.

Не бе останал за дълго. Исках да кажа на Ти Джей, че това вече няма значение, че човекът, който е откъснал Боби, ще влезе на едно място, дето дълго време няма да му е до момченца.

— Не знам откъде се е довял — разправяше Ти Джей. — Просто един ден слязъл от тролея и опа... Ама се е довял отнякъде, дето си падат по малки момченца, щото си го търсел от самото начало. Ама преди да се усети, го набарал един сводник и почнал да му продава задника на дребно.

— Кой сводник?

— Искаш ли да се разтърся? Може и да гепя нещо, ама да знаеш, че таксиметърът ми отдавна е нацъкнал двацетарка.

Имаше ли смисъл? Най-удобното обвинение срещу Стетнър беше за убийството на Аманда Търман — имаше и факти, и свидетел, може би щяха да се намерят и веществени доказателства. А що се отнася до Боби — като се почне с това, че самият той липсваше... Защо да преследвам някакъв си сводник?

— Виж там какво можеш да разбереш — чух се да казвам. — И не се безпокой за таксиметъра. Аз съм насреща.

В три часа бях в „Мидтаун Норт“. Свалих си сакото и ризата и един полицаи на име Уестърбърг ми сложи микрофон.

— Ти и преди си се разхождал така — каза ми Дъркин. — С оная, дете вестниците я нарекоха „Ангел на Смъртта“.

— Да, вярно.

— Така че знаеш как бачка. Няма да имаш никакви проблеми на срещата. Ако Търман рече да легне с теб, просто не си сваляй ризата.

— Няма да рече. Той не обича хомосексуалистите.

— Е, значи поне педераст не е. Искаш ли жилетка? Може да ти потрябва.

— Е как върху микрофона?

— На предаването няма да пречи, от специален материал е. Може да попречи единствено на някой куршум да се забие в крехкото ти тяло.

— Куршуми няма да има, Джо. Досега пистолети не са използвали. А ако ме ръгнат с нож, от жилетката няма да има никаква файда.

— Абе не се знае.

— А пък ако решат да омотаят чорапогащник около врата ми — тогава хептен.

— Добре де — каза той, — но все пак искам да имаш някаква защита. Не мога да те пращам така.

— Ти никъде не ме пращаш. Да не си ми началник нещо? Аз съм частен детектив, който си е сложил микрофон заради общественото благо. Вярно е, че си сътрудничим, но ти не носиш грам отговорност за мен.

— Така и ще му кажа на инспектора, който ще разследва убийството ти.

— Бе няма да ме убият бе!

— Я си представи, че Търман, като е станал сутринта, е решил, че се е разприказвал твърде много и не му остава нищо друго, освен да те премахне.

Аз поклатих глава.

— Аз съм му единственият коз. Именно аз ще го пазя. Именно аз ще дебна Стетнър да не го убие. По дяволите, Джо, та той ме нае! Няма сега да тръгне да ме трепе, я.

— Той те е наел?

— Снощи. Даже и хонорара ми даде.

— И колко ще рече това?

— Сто долара. Сто новички хрупкавки доларчета.

— Е, и това е нещо.

— Аз ги дадох.

— На кого бе, на него ли? И как смяташ, че ще ти повярва той след всичкото това?

— Не съм му ги дал на него. Просто се отървах от тях.

— Че защо? Парите са си пари. Те не знаят откъде са дошли.

— Сигурно.

— Парите нямат собственик — освен житейски принцип! И как точно се отърва от тях?

— Като се прибирах вкъщи — казах аз. — Разделихме се на пресечката между Девето авеню и 52-ра улица. Пуснах мангизите в чашата на първия просяк, който се изпречи. В наши дни просяците ти протягат пластмасови чашки.

— Това е, за да не се налага хората да се допират до тях. Значи си дал стотарка на някакъв идиот от улицата? И за какво според тебе ще отидат тия пари? И изобщо кой ще му развали цяла стотачка?

— Е — рекох аз, — това вече не е мой проблем.

[1] Разследване на организираната престъпност. — Б.пр. ↑

17.

Стигнах до блока на Ричард Търман и заставах на входа на отсрещната сграда. Беше 4 без 10, започнах да наблюдавам колите, за да убия времето до четири. Не се разбираше дали свети в апартамента му. Прозорците му гледаха на запад и отразяваха слънчевата светлина право в мен.

Стана четири, аз се помотах още една-две минути, после пресякох и влязох във входа до вратата на ресторанта на Радичио. Натиснах звънеца на Търман и зачаках. Не последва нищо. Натиснах го пак — отново нищо. Отидох да го потърся в ресторанта. Нямаше го. Върнах се на поста си отсреща, а след десетина минути се запътих към един уличен телефон на ъгъла. Звъннах у тях и когато се включи автоматът, казах:

— Ричард, там ли си? Ако си там, вдигни слушалката.

Той не я вдигна.

Проверих дали няма никакви съобщения в хотела. Нямаше. Обадох се на справки, взех телефона на Еф Би Си Ес и успях да се свържа с една от секретарките, която ме уведоми, че Търман го нямало в офиса. Нито знаела къде е, нито кога ще се върне.

Отидох в къщата на Търман и звъннах на агенцията за пътувания. Вратата се отвори, аз се качих на първия етаж и зачаках. Никой не се появи. Продължих нагоре. Готшалкови си бяха сменили вратата — касата беше по-масивна и имаше нови ключалки. Качих се на петия етаж и залепих ухо на вратата на Търман. Нито звук. Натиснах звънеца, той отекна из апартамента. За всеки случай почуках. Никой не отвори.

Опитах се да си отворя сам, но вратата не помръдна. Имаше три ключалки, не беше ясно дали всичките са заключени. Две от тях бяха секретни, на всичките имаше метални пластини. На цепнатината между вратата и касата беше закована желязна плоча, за да не може да се проникне с взлом.

Слязох на втория етаж при агенцията и при брокера и запитах дали днес са виждали Ричард Търман и дали по случайност не им е оставял съобщение. Нямахме такова нещо. Зададох същия въпрос в „Радичио“ и получих същия отговор. Отново заседнах в отсрещния вход. В пет часа пак звъннах в „Нортуестърн“. Никой не се бе обаждал, ни Търман, ни дявол. Затворих и пуснах още една монета да се обади да Дъркин.

— Няма го никакъв — казах аз.

— Мама му стара. С колко закъснява, около час, нали?

— И не ми е звънял в хотела.

— Сигурно сега лети към Бразилия, педерастът му с педераст!

— Едва ли — казах аз. — Може да има задръстване, може да се е замотал с някой клиент или спонсор.

— Или пък чука мисис Стетнър за последно сбогом.

— Един час нищо не е. Не забравяй, че той ме е наел — аз му бачкам, така че спокойно може да ми върже тенекия или да закъснее, без да се притеснява, че ще получа удар. Знам къде ще бъде тази вечер. Трябваше да ходим в Маспет, където той ще предава боксовия мач по телевизията. Ще му дам още час и нещо, ако не се появи, ще го търся на ринга.

— Не си сваляй микрофона.

— Няма. Ще започне да предава, когато го включат, още няма смисъл.

Той се замисли.

— Добре, става.

— Само че...

— Какво?

— Чудех се дали можеш да пратиш някой в апартамента му.

— Сега?

— Че защо не? Поне един час няма да го има. Ако дойде, ще го пресрещна на входа и ще го завлека да пийнем по нещо.

— Какво очакваш да намерят там?

— Не знам.

След кратка пауза той реши:

— Не. Кой ще ми даде разрешително за обиск? Особено като кажа на съдията, че си имал среща с някой си, а той не се явил навреме

и затова трябва да му разбием вратата... Освен това, докато гепя разрешителното, ти вече ще си в Маспет.

— Ами ако забравиш да го вземеш?

— Няма да стане. Туй ще е най-шибаната работа на света. Щото я си представи, че набараме страхотни улики, примерно подписаните му признания, че я е утрепал, плюс огромна снимка на самото деяние — пак нищо няма да можем да направим. Съдът не би приел уликите, защото ще са добити по незаконен начин. — Той въздъхна. — Е, ако ти решиш да се вмъкнеш там и аз нищо не знам за това...

— Няма да успеея. Ключалките му са много специални. Цяла седмица да се бъзикам с тях, пак няма да ги отворя.

— Ами майната му тогава. Така и така показанията му ще са достатъчни, за да увиснат ония гадове, що ти трябва да търсиш допълнителни улики?

Един въпрос отдавна ме тормозеше и аз най-сетне го зададох:

— Я си представи, че е вътре.

— И е мъртъв, а? Е, по-мъртъв няма да стане, така че спокойно можеш да изтраеш до утре. Тогава вече ще мога да взема разрешително за обиск — ще имам достатъчно основание за това. Виж какво, Мат, ако е мъртъв, днес ще ти каже толкова, колкото и утре. — Аз нищо не казах и той продължи. — Я ми кажи нещо, Мат. Като стоеше пред вратата му, имаше ли чувството, че от другата страна лежи труп?

— А стига бе — казах аз, — аз да не съм ти медиум!

— Е, все имаш полицейски нюх и ти! Та според тебе той беше ли вътре?

— Не — казах аз. — Не, според мен вътре нямаше никой.

Стана шест, него още го нямаше, а на мен започна да ми омръзва да се крия по входовете. Звъннах пак в хотела, завъртях „Гроган“ и „Парис Грийн“. Както се и очакваше, нямаше го нито на едното, нито на другото място.

Такситата отказваха да ме откарат в Маспет. Отидох на станцията на метрото при 50-а и 8-мо и се загледах в картата. Можех да хвана линия „М“, но пътят оттам беше твърде объркан и сигурно щях да се загубя. Вместо това хванах „Е“ и слязох след две спирки в

Куинс на Куинс Плаза. Попаднах на едно такси, чийто шофьор познаваше Маспет като петте си пръста и отлично знаеше къде е „Ню Маспет Арина“. Спряхме на входа, до камионите на Еф Би Си Ес, които бяха паркирани на обичайното си място.

Поободрих се, като ги видях. Платих на таксито, разходих се покрай камионите да потърся Търман, но не го видях. Купих си билет, минах през въртящата се врата и седнах горе-долу там, където бяхме седели с Мик предишния път. Течаха първите квалификационни състезания, на ринга разсеяно се удряха двама боксьори средна категория. Разгледах местата в централната секция там, където бе седял Бъргън Стетнър. Нямахме го нито него, нито момчето.

Съдиите се оттеглиха да се съвещават. Използвах паузата и отидох на ринга при оператора. Запитах го къде е Ричард Търман.

— Че отде да знам? — отговори ми той. — Той изобщо трябва ли да бъде тук? Вижте да не е във фургона.

Нямахме го и там. Един от хората, който гледаше предаването по монитора, ми каза, че бил чул, че продуцентът щял да се яви по-късно, а според някакъв друг Търман изобщо нямало да идва. Не изглеждаха особено угрижени за него.

Показах си билета, минах пак през въртящата се врата и си седнах на мястото. Биеха се двама местни, доста нещастни латиноамериканци лека категория. Единият беше от Уудсайд, ръката му беше тежичка. Раздадох се доста удари, но никой не беше особено силен. Играта свърши на шестия рунд, съдиите се оттеглиха да обсъждат. Победи момчето от Бруклин, което си беше правилно, и не знам защо публиката не одобри съдийското решение.

Преди десетрундовия мач имаше два осемрундови. Първият свърши, кажи-речи, преди още да е почнал, боксьорите бяха тежка категория, доста позакръглени и неособено ловки. Една минута след началото единият пропусна момента да удари отдясно противника си, завъртя се на 360 градуса и тутакси получи светкавичен удар. Просна се като заклан бик и се наложи да го поливат с вода, за да го свестят. Тълпата направо си умря от кеф.

Боксьорите от главното състезание чакаха на ринга да ги представят, аз хвърлих един поглед на пътеката. И видях Бъргън Стетнър.

Този път не беше нито с гестаповския шлифер, нито с блейзъра от миналата седмица. Беше със светлокафяво велурено сако, тъмнокафява риза и пъстро шалче.

Момчето го нямаше.

Видях го да разговаря с някакъв мъж близо до входа. Боксьорите бяха представени, чу се звънецът. Аз продължавах да гледам Стетнър. След една-две минути той потупа другия по рамото и излезе.

Аз го последвах, но той се изпари. Тръгнах да потърся Ричард Търман из телевизионните фургони. Не беше дошъл и надали щеше да дойде. Застанах на сянка и видях Бъргън Стетнър да завива покрай оградата и да се приближава към фургоните. Влезе в един от тях, поговори малко с някакъв човек, след което си тръгна.

Изчаках малко, после влязох във фургона. Подадох си главата през задната врата и казах:

— Къде по дяволите е Стетнър? Никъде го няма.

— Ей сега мина — отговори ми мъжът, без да се обръща. — Изпусна го за малко, няма и пет минути, откак беше тука.

— Мама му стара — казах аз. — А да е казал случайно къде може да е Търман?

Сега вече мъжът се обърна.

— А, това сте вие, дето го търсихте преди малко. Не, самият Стетнър също се чудеше. На Търман, като гледам, ще му се стъжни.

Показах си билета и отново минах през въртящата се врата. Течеше четвъртият рунд. Не знаех кои се бият — бях пропуснал момента на представянето — и реших да не си сядам на мястото. Отидох до лавката, купих си кола в картонена чаша и застанах най-отзад. Потърсих Стетнър с поглед, но не можах да го открия. Извърнах се към входа и видях една жена. За момент си помислих, че е Челси, момичето с афиша. Погледнах пак и изведнъж разбрах, че това е Олга Стетнър.

Дългата ѝ коса беше прибрана в нещо като кок. Май му викат шиньон. Прическата подчертаваше изпъкналите ѝ скули и ѝ придаваше суров вид, макар че тя и без това си изглеждаше доста строга. Беше с късо кожено яке и велурени ботуши до коленете. Забелязах, че оглежда стаята. Не знаех кого търси, съпруга си или Търман. Мен, във всеки случай, не търсеше — очите ѝ минаха през мен, без да реагират.

Чудно какво ли щях да си помисля за нея, ако не знаех коя е. Определено беше привлекателна, но излъчваше нещо странно. А може би така ми се струваше, защото знаех вече прекалено много за нея. Дяволски много. Толкова много, че хем не можех да я гледам, хем не можех да откъсна очи от нея.

В края на мача Стетнър дойде при нея. Оглеждаха големия салон така, сякаш го притежаваха. Победителят беше обявен и изтощените боксьори заедно със свитата си слязоха от ринга и се спуснаха по стълбите отляво на входа. След като изчезнаха, от същите подземни стълби се появиха двама прациящи от сила боксьори, които тръгнаха по централната пътека към ринга. Бяха средна категория и имаха зад гърба си немалко сражения. Познавах ги от „Гардън“. Бяха негри, и двамата бяха спечелили повечето мачове, а по-ниският, той беше и потъмен, можеше да нокаутира и с двете си ръце. Другият не беше толкова силен, но затова пък беше по-бърз и имаше по-дълги ръце. Борбата обещавахе да бъде интересна.

Както и миналата седмица, на ринга се качиха няколко светила на бокса, качиха се и тези, които щяха да се състезават следващия четвъртък в главното състезание. Представен бе и заместник-кметът на Куинс. Освиркаха го, което предизвика бурен смях. После на изпразнения ринг се качиха боксьорите и в същия миг аз се обърнах и видях как Стетнърови тръгват по стълбите към мазето.

Долу попаднах в един коридор, стените на който бяха от неизмазан цимент. Най-близката врата беше отворена, в стаята седеше победителят от последното състезание. Държеше половинлитрова бутилка „Смирноф“ и наливаше на приятелите си. Самият той пиеше на малки глътки от бутилката.

Направих още няколко крачки, после долепих ухо до една врата и натиснах дръжката. Беше заключено. Следващата врата беше отворена, но вътре беше тъмно и нямаше никой. Стените на стаята бяха като тези на коридора, подът — със същите черно-бели плочи. Тъкмо влязох, когато чух мъжки глас да казва:

— Ей!

Обърнах се. Беше Стетнър, на две крачки зад него стоеше жена му. Бяха на двайсетина метра от мен и бавно се приближаваха. На

устните му грееше слаба усмивка.

— Мога ли да ви помогна? — попита ме той. — Търсите ли нещо?

— Аха — казах аз. — Тоалетната. Къде е, за бога?

— Горе.

— Я, оня педераст що ме прати тука?

— Не мога да ви кажа — отвърна той. — Тук е само за вътрешни лица. Качете се горе, тоалетната е до бюфета.

— А, да — казах аз. — Сещам се.

Минах покрай него и се заизкачвах нагоре. Чувствах как не сваля поглед от мен.

Седнах си на мястото и се опитах да гледам. Вървеше добре, тълпата страшно се радваше, но след два рунда усетих, че вече не внимавам. Станах и си тръгнах.

Навън бе захладняло, духаше вятър. Разходих се до следващата пряка и се поспрях да се огледам. Кварталът ми беше непознат, наоколо нямаше никой. Трябваше ми такси и телефон, но идея си няхмах къде мога да ги намеря.

Накрая се принудих да махна на едно нерегистрирано такси на Гранд авеню. Нямаше нито апарат, нито табелка и хич не беше редно да взима клиенти, но попадне ли човек извън Манхатън, особено голям избор няма. Поиска ми цели 20 долара. Споразумяхме се за 15, дадох му адреса на Търман, след което реших, че идеята отново да заседна в някой вход не е много хитра, и му казах да кара към хотела.

Колата беше страхотна таратайка, пролуки на пода пропускаха газовете от ауспуха. Отворих задните прозорци, доколкото това беше възможно. По радиото разправяха нещо за полката, водещият весело говореше на нещо като полски език. Качихме се на Метрополитън авеню и минахме по моста Уилямсбърг към Лоуър Ийст Сайд. Маршрутът ми се стори доста обиколен, но си замълчах. Апарат така и така нямаше, а цената вече беше уговорена, така че да си кара, както си знае.

Единственото съобщение беше от Джо Дъркин. Беше си оставил домашния телефон. Качих се горе и първо се опитах да звънна на Търман, но безуспешно. Набрах номера на Джо, попаднах на жена му, която отиде да го извика. Той взе слушалката и аз му казах:

— В Маспет го нямаше, но затова пък се появи Стетнър с жена си. Те също го търсеха, така че не бях единственият с вързана тенекия. От телевизионния екип не знаеха къде може да бъде. Сигурно е отлетял нанякъде...

— Опитал се е. Но са му подрязали крилете.

— Какво?!

— Под тях има един ресторант, забравих му името. На италиански значи репичка.

— Радичио не е репичка, а цикория.

— Все едно де. В шест и половина оттам излязъл един от сервитьорите да изхвърли боклука. И между две кофи открил труп. Познай чий.

— О, не.

— Не, ама да. Няма съмнение, той е. Понеже е излетял от прозореца на петия етаж, вече не е същият хубавеляк, но все пак се намери едно парче от лицето му, колкото да установим кой е. Ама ти сигурен ли си, че означава цикория? Щото Антонели ми рече, че било репичка... Пък той все пак ще да ги знае тия неща, не мислиш ли?

18.

Вестниците направо си умряха от кеф, Ричард Търман се беше разплескал на пихтия само на няколко ярда от мястото, където преди три месеца неизвестни лица бяха брутално изнасилили и убили жена му. Един мераклия за „Пулицър“ разсъждаваше надълго и нашироко, че последното нещо, което Търман е видял, по всяка вероятност е бил апартаментът на Готшалк — беше прелетял точно покрай него. Кое то са пълни глупости, защото човек обикновено спуска щорите, преди да замине нанякъде за половин година. Но не писах на редактора.

Нямаше човек, който да се съмнява, че е самоубийство, макар че по въпроса за мотива мненията се разделяха. Според някои той бил дълбоко нещастен заради загубата на жена си и нероденото си дете; други вярваха, че той е бил убиецът, а чувството за вина го е довършило. Редакторът на „Нюз“ писа, че този случай демонстрира провала на алчността от осемдесетте:

Само това се чуваше — Трябва Да Имаме Всичко!...

Е, преди три месеца Ричард Търман Имаше Всичко — пари в банката, прекрасна къща, красива жена, престижна работа и процъфтяваща кабелна телевизия. И даже наследник на път. За нула време част от това Всичко се превърна в прах, а парите и работата се оказаха крайно недостатъчни да запълнят празнотата в сърцето на Търман. Може да си мислите, че именно той е злодеят, замислил гнусния сценарий, по който се е развивало действието през ноември на 52-ра Западна улица. А може би го смятате за една от жертвите. И в двата случая той си остава просто човек, който наистина е Имал Всичко — а когато го е загубил, не му е останало нищо, заради което да живее.

— Нюхът ти никак не е отслабнал — каза ми Джо Дъркин. — Хем си се боял, че с него нещо се е случило и си искал да влезеш вътре, хем си усещал, че в апартамента няма никой. Е, то така си е и било. Смъртта е настъпила между седем и девет сутринта, това се вписва в картината, защото в десет в кухнята на ресторанта вече е имало хора, които са щели да чуят звука от падането. Странно защо не са го открили през обедната почивка, може би защото трупът е паднал в дъното на двора. А тия, които излизат да хвърлят в кофите смрадливите остатъци от патладжани и репички, едва ли имат желание в тоя студ да разглеждат пейзажа, тъй че не са го забелязали...

Беше петък сутринта. Намирахме се в апартамента на Търман. Докато аз гонех оня, що духа, в Маспет, момчетата от лабораторията бяха успели да свършат добра работа. Разхождах се из апартамента от стая в стая, но така и не ми стана ясно какво точно търся. Сигурно нищо.

— Хубавичко местенце — каза Джо, — малко префърцунено, но може да се живее. Я каква дебела тапицерия — удобството преди всичко... Нали така се казва за някои жени? „Главното й достойнство е удобството, а не скоростта.“ Само че какво общо има скоростта?

— Май това са го казвали по-скоро за коне. Едно време.

— Така ли? Е, тогава става. Ако ти е по-удобно да яздиш тлъст кон... Ще трябва да питам някой от конната полиция. Знаеш ли, детската ми мечта беше да стана полицаи. Щото веднъж видях едни полицаи, язدهа коне, та затова. Ама като влязох в Академията, вече ми беше минало. Макар че сигурно то пак си е готино...

— Стига да обича човек конете.

— Е, много ясно. Човек ако по принцип не ги обича...

— Търман не се е самоубил — прекъснах го аз.

— Отде знаеш? Излял си е душата, прибрал се е, после е загреял каква щуротия е направил. Схваща, че няма никакъв изход, което си е чистата истина, защото ти тутакси ще го изпортиш на ченгетата. Може би съвестта му наистина проговаря. А може просто да е загреял, че го чакат доста години в панделата, и между другото се сеца какво се случва с хубавките момченца като него там. Хоп през джама — и край на проблемите.

— Не беше такъв човек. Освен това го беше страх не от закона, а от Стетнър.

— По прозореца няма други отпечатъци освен неговите, Мат, така че...

— Стетнър е бил с ръкавици, когато е убил Аманда, какво му пречи да ги сложи пак, за да хвърли Търман през прозореца? А пък Търман е живеел тук, отпечатъците му са из цялата къща. Освен това Стетнър може да го е накарал да отвори прозореца. „Толкова е задушно, Ричард, защо не поотвориш малко?“

— Оставил е бележка.

— Напечатана на машина, както разбирам.

— Много истински самоубийци го правят. Стилът е характерен: „Да ми прости Господ, не мога повече да живея“. Не казва нито че е утрепал жена си, нито че не я е утрепал.

— Това е, защото Стетнър не е наясно какво знаем ние.

— Или пък защото Търман не е искал да рискува. Я си представи, че падне от петия етаж и вземе да оживее? Като легне в болница с двайсет потрошени кокала, последното нещо, което ще иска, е да го обвинят в убийство, и то въз основа на пикливата му бележка. — Той угаси цигарата си в декоративния пепелник. — Но съм съгласен с тебе де. По всяка вероятност някой му е помогнал да излети през прозореца. Затова доведох момчетата от лабораторията, затова търсим случайни свидетели. Ех, колко гот ще бъде да намерим някой, който е видял именно Стетнър да влиза или да излиза... Но отсега ти казвам, че тая няма да я бъде. А и да са го видели — голям праз! Само заради това не можем да му предявим обвинение. Щото той ще каже: „Е, хубаво, бях тук, е — и? Търман беше жив и здрав, като си тръгнах. Вярно, изглеждаше отчаян и угрижен, но и през ум не ми мина, че смята да се самоубива“. Да си скъсаш гъза, нищо не можеш да докажеш.

Замълчах си.

— Освен това — продължи той, — има ли значение? Нали знаем, че Търман е убил жена си, нали видяхме, че не се е измъкнал безнаказано? Е, може би са му помогнали, може би именно Стетнър...

— Стетнър, ами; кой друг?

— От къде на къде точно Стетнър? Разполагаме единствено с думите на Търман, казани на четири очи, при това дори не са записани.

А на всичко отгоре няколко часа по-късно той излита през джама. А не ти ли е идвало на ум, че те мотае?

— Единствено, че ме е мотаел. През цялото време се опитваше да изкара Стетнър, че е пряк потомък на Джак Изкормвача, а себе си — че е същинско агънце. Е, и?

— Ами може Стетнър да няма нищо общо с цялата работа. Може да е имал други съучастници, може да е искал да подлее вода на Стетнър в бизнеса. Виж сега, не че искам да кажа, че точно така се е случило. Знам, че звучи неправдоподобно. Но пък цялата тая история си е от край до край неправдоподобна. Просто искам да ти напомня, че Търман е убил жена си, но сега е мъртъв, и как само ми се иска всичките ми случаи да завършваха така щастливо! Ако пък го е направил Стетнър и успее да се измъкне — е, виждал съм и по-лошо. Щом като е такъв гад, какъвто Търман го описва, тогава защо досега не се е подхлъзвал? Не е бил арестуван, не е бил задържан. Дори не е глобяван за превишаване на скоростта.

— Ти да не би да си го проверявал?

— Естествено, че го проверих. Мама му стара, ти какво очакваше? С най-дебело удоволствие бих го прибрал, ако е престъпник. Само че той май не е. Поне в досието му не пише.

— Да бе, той направо е Алберт Швайцер.

— Не — възрази той. — Аз съм съгласен с теб, че сигурно е голямо лайно. Само че това не е престъпление.

Обадих се на Лайман Уоринър в Кеймбридж. Вече знаеше новината. Един журналист вече се бе усетил и му бе звъннал да го пита какво мисли по въпроса.

— Аз, разбира се, отказах да коментирам — рече ми той. — Още не знаех дали е истина. Самоубил ли се е?

— Така изглежда.

— Разбирам. Значи не е много ясно.

— Има вероятност да го е убил някой от съучастниците му. Полицията работи в тази насока, но надали ще стигне донякъде. Улики, които да противоречат на версията за самоубийство, няма.

— Но вие мислите, че е убийство.

— Да, само че малко хора се интересуват от моите мисли. Снощи прекарах няколко часа с Търман и научих това, за което ме наехте. Той си призна, че е убил сестра ви.

— Направо си е признал?

— Да. Опита се да стовари вината върху съучастника си, но призна, че е имал участие в убийството. — Реших да го поуспокоя. — Според него тя е била в безсъзнание практически през цялото време, Лайман. Още в началото са я ударили по главата и тя така и не е разбрала какво става.

— Ще ми се да вярвам, че е истина.

— Имах среща с Търман вчера следобед — продължих аз. — Надявах се да успея да го придумам да отиде в полицията. В случай на неуспех се бях подготвил да запиша разговора. Но не успях да го направя...

— Защото той се самоуби. Е, искам да знаете, че се радвам, задето ви наех.

— Наистина ли?

— Може би тъкмо вашето разследване е било причина той така да постъпи.

Аз се замислих.

— Много е възможно — казах накрая.

— В такъв случай се радвам, че всичко свърши така. Много по-бързо и елегантно от съдебните процеси, от които при това нерядко разни типове се измъкват безнаказано. Даже да се знае, че са виновни.

— Да, случват се и такива работи.

— А и да ги осъдят, присъдите винаги са малки и ако се държат послушно в затвора, след 4–5 години излизат на свобода, макар и под гаранция. Да, Матю, аз съм напълно удовлетворен. Дължа ли ви нещо?

— По-скоро аз ви дължа.

— Не ставайте глупав. Да не сте посмели да ми ги връщате! Няма да ги приема.

По този повод му казах, че спокойно може да провери как стои въпросът с наследството и застраховката на сестра му.

— По закон от застраховката не получавате нищо. Ако Търман я е убил, той не може нито да я наследи, нито да получи застраховката. Не съм запознат със завещанието на сестра ви, но предполагам, че всичко отива директно при вас, в случай че Търман отпадне от играта.

— Да, така е.

— Официално обвинение срещу него няма — продължих аз, — няма и да има, защото е мъртъв. Но вие можете да възбудите гражданско дело. То е малко по-различно от наказателното. Така например аз бих могъл да свидетелствам за разговора си с него през нощта, преди да се самоубие. Разговорът ще мине като доказателство, въпреки че не е записан. Най-добре попитайте адвоката си. При гражданските дела вината не се доказва чак до такава степен, както при наказателните. Достатъчно е да има разумно обосновани съмнения за нея. Стандартът просто е по-различен. Все пак поговорете с адвоката си.

Той помълча, а после каза:

— Едва ли ще го направя. Ако не ги взема аз, парите все някъде ще отидат. Съмнявам се, че е променил завещанието си след смъртта на Аманда. Сигурно е оставил всичко на нея, а в случай че тя умре преди него, на роднините си. — Той се закашля, после се овладя. — Не ми се ще да се бия със сестрите, братовчедките и лелите му. Нека приберат парите. Това няма никакво значение.

— Може би наистина няма.

— Аз имам страшно много пари и страшно малко време, за да ги похарча. Времето ми е по-скъпо от тях и хич не ми се иска да го пропиляя по съдилища и адвокатски кантори. Предполагам, че ме разбирате.

— Напълно ви разбирам.

— Сигурно отстрани изглежда, че правя голям жест, но...

— Не — успокоих го аз. — Не изглежда така.

Следобеда отидох на събранието във Францисканската черква зад ъгъла на Пен Стейшън. Тълпата представляваше странна смесица от достопочтени обитатели на предградията и пропаднали алкохолици, които тъкмо бяха почнали да се учат да не пият. И двете групи се чувстваха неловко.

По време на дискусиата аз вдигнах ръка и казах:

— Днес цял ден ми се пие. Намирам се в ситуация, в която нищо не мога да направя, а се чувствам длъжен да направя нещо. Каквото

можах, свърших, недоволни няма, но понеже съм алкохолик, искам всичко да е идеално, а то никога не е...

В хотела ме чакаха две съобщения — беше звънял Ти Джей. Не беше оставил номер. Отбих се при Армстронг и изядох купа черен боб, после отидох на събранието в „Св. Павел“ от осем и половина. Този път обсъждахме Втората Стъпка, която учи, че има сила, много по-мощна от нас, която може да ни върне към нормалния живот. Когато дойде моят ред, аз казах:

— Казвам се Мат и съм алкохолик. За моята Сила мога да ви кажа само това, че върши чудесата си по крайно неведом начин.

Седях до Джим Хейбър, той ми прошепна, че ако детективският бизнес западнел, съм щял да преуспея в сътворяването на късметчета за курабийки.

Една жена на име Джейн каза:

— Нормалният човек, като се събуди сутрин и открие, че гумата му е спукана, веднага звъни на Американската автомобилна асоциация. А алкохоликът се обажда на Лигата за предотвратяване на самоубийствата.

Джим многозначително ме смушка в ребрата.

— Това не се отнася за мен — казах му аз. — Аз и кола нямам даже.

* * *

Когато се върнах, ме чакаше още едно съобщение от Ти Джей, но все така не знаех как да се свържа с него. Изкъпах се, легнах си и тъкмо започнах да се унасям, когато телефонът звънна.

— Брей, че трудно те намира човек — каза той.

— Тебе трудно те намира. Всички тия съобщения от теб ли са?

— Ами да, щото нали последния път рече, че трябвало да оставям съобщения?

— Е, да, ама на мен пак не ми стана ясно къде да те търся.

— В смисъл че не съм ти оставил телефон или нещо от сорта ли?

— Точно тъй.

— Ами аз нямам телефон бе!

— Така си и мислех.

— Е, хубаво де — каза той. — Недей да цивриш. Ще измислим нещо. Виж сега к'во, аз онуй нещо го намерих, нали, дето трябваше да го намеря.

— Сводника ли?

— Аха, и клюки понасъбрах — цяла торба с лайна.

— Казвай.

— Ама по телефона ли бе? Е, хубаво, щом искаш...

— Не, не, по-добре недей.

— Щото не е много хитро да говориме по телефона, а?

— Да, прав си. — Аз се изправих. — На ъгъла на 58-ма и Девето има кафене, „Флейм“ се казва, значи пада се на югозападния ъгъл...

— Спокойно бе, пич, ще го намеря.

— Не се съмнявам — рекох аз. — Значи след половин час.

Той ме чакаше отпред. Влязохме и седнахме в едно сепаре. Ти Джей демонстративно помириша въздуха и заяви, че из него се носело нещо вкусно. Аз се разсмях, подадох му менюто и му казах да си избере. Той си поръча сандвич с кашкавал и бекон, порция пържени картофи и двоен шоколадов шейк. Аз си взех кафе с препечен хляб.

— Намерих едно гадже — започна той. — Живее в Алфавет Сити. Бачкала за един сводник, Джук се казва. Туй май му е сводническото име. Ама да знаеш само колко я беше шубе! Хем още миналото лято го била зарязала, просто духнала от къщата, дето я държал, и пак си гледа през рамото да не би Джук да я гепи. Веднъж ѝ бил рекъл, че ако му направи някакъв мърсар, ще ѝ отреже носа. Тя все се пипа по носа да види дали е още там...

— Ако е избягала миналото лято, значи не е могла да познава Боби.

— Вярно — каза той. — Обаче онуй лапе, дето ми светна, че тоя бил сводник на Боби, разду, че за него бачкала и... — Той се усети и продължи. — Обещах ѝ да не ти казвам как се казва, щото я е шубе, нали си чат. Не че ще ѝ направиш нещо кофти, ама все пак...

— Няма нужда да ми казваш името ѝ. Та значи той е бил сводник и на двамата, само че по различно време, така че ти си решил да откриеш нейния сводник и по този начин да се добереш и до неговия, така ли?

— Джусто.

— И се оказва, че това е някакъв тип на име Джук.

— Аха. Фамилията не я знаела. Трябва да е Бокс! — Той се засмя. — Къде му е хралупата, също не знае. Тя живеела на Уошингтън Хайтс, ама вика, че пичът имал няколко апартамента, та да държи в тях лапетата. — Той взе един картоф и го натопи в кетчупа. — Джук не мирясвал, все търсел нови и нови деца.

— Толкова ли е доходно?

— Тя вика, че търсел нови, щото старите не издаявали много дълго време. — Той наклони главата си и се опита да си придаде равнодушен вид, но не успя. — Рекъл ѝ, че срещите стават по два начина, с връщане или еднопосочно. Чат ли си?

— Я по-добре ми обясни.

— Абе, като е с връщане, значи се връщаш. А като е еднопосочно, значи не се връщаш. Чукачът може да не те връща. Демек може да си прави с тебе к'вото му скимне. — Той погледна в чинията си. — Даже може и да те пречука, на Джук туй му е през оная работа. Веднъж ѝ рекъл: „Ако не слушаш, ще те пратя на еднопосочно пътуване“. А най-говняното било, че човек никога не знаел дали са го купили еднопосочно, или не. Например викал им: „А, тоя е готин, ще ти купи някой и друг парцал, няма да ти направи нищо лошо“. А пък щом излезне мацката, той викал: „Тая кучка няма да я видите повече. Пратих я с еднопосочен билет“. И те си поплаквали, щото нали са приятелки, но, майтапа настрана, повече наистина не я виждали.

След като приключихме с яденето, аз му дадох три двайсетачки и казах, че се надявам това да покрива разходите.

Той рече:

— Няма проблеми, мой човек. Щото нали те знам, че хич не си мангизлия.

Навън му казах:

— По-добре да спреш дотук, Ти Джей. Недей да се ровиш повече около тоя Джук.

— Що бе, мога да попреслушам тоя-оня.

— Не, недей.

— Безплатно бе, приятел.

— Не е заради това. Просто не искам Джук да усети, че някой се интересува от него. Току-виж тръгнал да те търси тебе.

Той се ококори.

— А, тая работа не ми харесва. Мацето вика, че бил голям мръсник. И освен туй бил едър. Ама на нея всички й изглеждат едри де.

— Тя на колко е години?

— На дванайсет — каза той. — Ама е дребна за възрастта си.

19.

Почти цялата събота прекарах в хотела, излязох само за сандвич и кафе и по обяд ходих на събрание. Събранието беше точно срещу магазина на Фил Филдинг. В осем без десет се видях с Илейн пред „Карнеги Хол“ на 57-ма. Тя имаше билети за цикъл камерна музика и тъй като се чувстваше много по-добре, беше решила да иде на концерта тази вечер. Свиреше струнен квартет. Виолончелистката беше негърка с бръсната глава. Другите трима бяха китайци, издокарани като преуспяващи бизнесмени.

В антракта решихме след концерта да се отбием в „Парис Грийн“ и да минем през Гроган по пътя, но с течение на времето енергията ни се поизпари. Отидохме у тях, поръчахме си китайска храна. Аз преспях там, а на сутринта отидохме на закуска.

В неделя ходих на вечеря с Джим Фейбър и хванах събранието от осем и половина в „Рузвелт“.

Понеделник сутринта се разходих до „Мидтаун Норт“. Бях предупредил Дъркин да ме чака. Както обикновено бях с бележника си. Освен това носех касетата с „Мръсната дузина“, която бях прибрал от Илейн предния ден.

Той ми рече:

— Сядай. Искаш ли кафе?

— Току-що пих.

— Де да бях и аз като тебе. Какъв е проблемът?

— Бъргън Стетнър.

— Да-а-а, не бих казал, че съм много учуден. Като куче си бе, мама му стара, хванеш ли някой кокал, няма изпускане. Това какво е?

Подадох му касетата.

— Суперфилм — каза той. — Е, та какво?

— Тази версия е малко по-друга. Разказва се за това, как Бъргън и Олга Стетнър извършват убийство.

— Какви ги плещиш?

— На лентата е записано друго нещо. В началото около петнайсетина минути върви филмът с Дий Марвин, а после изведнъж започва друг филм. Бъргън, Олга и едно тяхно другарче, което накрая хвърля топа.

Той взе касетата и я премери на ръка.

— Значи казваш, че тука има любителски филм?

— Така казвам, да.

— И то със Стетнърови? Но как, по дяволите...

— Това е дълга история.

— Аз имам време.

— Освен това е много заплетена.

— Е, пак добре, че ме сварваш в началото на деня — казва той.

— Главата ми е все още празна.

Трябва да съм говорил около час. Започнах от самото начало, от това, как Уил Хаберман си беше изкарал акъла и ме беше помолил да видя касетата, и разказах всичко до края. Пропуснах само някои незначителни подробности. Дъркин си беше отгърнал тефтера на нова страница и си записваше. От време на време ме прекъсваше, за да направи някои уточнения, но през повечето време мълчеше.

Когато свърших, той каза:

— Скив как всичко се навързва! Ако твоят приятел не беше взел касетата и не беше дошъл право при тебе да ти я покаже, ти нямаше да можеш да свържеш Търман със Стетнър.

— И надали щях да преслушам Търман — съгласих се аз, — защото той нямаше да се реши да си излее душата пред мен. Вечерта в „Парис Грийн“ действах напосоки — още нищо не знаех за него. Сетих се, че може да знае Стетнър от Еф Би Си Ес, а пък и нали ги бях видял двамата на „Ню Маспет Арина“. Показах му рисунката, за да го постресна, и работите изведнъж се задвижиха.

— И в края на краищата той изхвърча през прозореца.

— Цялата история е гъчкана от съвпадения — казах аз. — Бил съм на път да се забъркам в нея още преди Хаберман да ми даде касетата. Левек бил търсил частно ченге и един мой приятел му споменал името ми. Ако ми се беше обадил, сигурно сега щеше да е жив.

— Или пък ти щеше да гниеш заедно с него. — Той прехвърляше касетата от едната си ръка в другата, сякаш искаше някой да му я вземе. — Ще взема да ѝ хвърля един поглед. Долу има видео, трябва първо да го изпрося от ония кретени, дето по цял ден гледат „Далас“. — Той се изправи. — Идваш ли с мен? Да ми казваш, ако изпусна някоя пикантерийка.

В салона беше празно, той закачи една бележка на вратата да не ни безпокоят. Превъртахме началото на „Мръсната дузина“ и на екрана се появи другият филм. Дъркин започна уж да коментира костюмите и фигурата на Олга, но млъкна веднага, щом започна действието. Това беше един от ефектите на този филм. Никакъв коментар не можеше да покрие това, което ставаше.

Докато лентата се пренавиваше, той каза:

— Боже господи.

— Нали.

— Я пак ми разкажи за това момче, Боби ли каза, че се казва?

— Казва се Щастливеца — отговорих аз. — Боби е по-малкото момче, от другата рисунка.

— Онова, дето си го видял на мача, нали така? А Щастливеца виждал ли си го?

— Не.

— Ох, разбира се, че не. Как ще си го виждал, след като той вече е бил мъртъв, когато си гледал касетата. Бил е мъртъв даже преди да убият Левек. Вярно, че е заплетено, ама ти ме беше предупредил. — Той извади цигара и я потупа върху ръката си. — Ще занеса тая гадост на едни хора. На шефовете, естествено, ама ще я дам и в прокуратурата на Манхатън. Но може нищо да не се получи, да знаеш.

— Знам.

— Значи това остава при мен. Ти в хотела ли ще бъдеш?

— Може и да изляза за малко.

— Е, хубаво. Но днес не чакай кой знае какви новини. Най-вероятно да ти звънна утре или другиден. На всичкото отгоре на главата ми висят куп други разследвания... Но въпреки това с това чудо ще се заема тутакси. — Той извади касетата от видеото. — Този случай е доста по-особен. Виждал ли си подобно нещо преди?

— Не.

— Как само ги мразя тия гадости, дето съм принуден да гледам! Като бях дете и се радвах на пичовете от конната полиция, идея си нямах, че има такива неща.

— Аз също.

— И през ум не ми минаваше даже — каза той. — Ама изобщо.

Чух го чак сряда вечерта. До десет бях в „Св. Павел“, когато се прибрах в хотела, ме чакаха две съобщения. Първото — от девет без петнайсет, да съм му звъннел в участъка. Беше се обадил пак след 45 минути, за да остави някакъв непознат телефон.

Набрах номера и помолих да извикат Джо Дъркин. Човекът отсреща притвори слушалката с ръка, но аз все пак го чух да вика:

— Има ли тука Джо Дъркин?

След кратка пауза Джо се обади.

— Много до късно бачкаш — казах му аз.

— Не съм на бачкане. Виж какво, сега свободен ли си? Искам да си поговорим.

— Няма проблеми.

— Що не минеш насам? Само дето не знам къде се намирам... Мама му стара! Я чакай малко. — Той се върна и каза: — Вика се „Пийте Ол-Американ“ и е на...

— Знам къде е. Леле-мале.

— Какво?

— А, не, нищо — рекох аз. — Мога ли да съм с обикновено сако и вратовръзка, или ще ми трябва смокинг?

— Абе я си гледай работата.

— Слушам.

— Е, не е много изискано, вярно, ама какво от това?

— Съвсем нищо.

— Да знаеш, че настроението ми също не е хич изискано. И при това положение къде според тебе трябва да се набутам? В „Карлайл“? Или в „Рейнбоу Руум“?

— Идвам веднага — казах аз.

Барът се намира на западната страна на Десето авеню, през една уличка от Гроган. Там е от години, но надали го има в регистрите на

историческите забележителности. Открай време представлява една кофа с кръв.

Миришеше на застояла бира и пикоч. Застанах на вратата, барманът ме погледна равнодушно. На бара седяха пет-шестина крайно подозрителни типа, които дори не благоволиха да се обърнат. Минах покрай тях и тръгнах към дъното на салона. Там, на една маса, с гръб към стената, седеше Джо Дъркин. Пред него имаше препълнен пепелник, чаша с лед и бутилка „Хайръм Уокър“. По принцип не слагат бутилки на масата, но явно изключението беше направено заради полицейската значка.

— Значи все пак я намери тая дупка — каза той. — Вземи си чаша.

— Не, благодаря.

— Ох, вярно, че не пиеш. Хубаво правиш. — Той вдигна чашата си, отпи и направи гримаса. — Ако ти се пие кола или нещо от сорта, ще трябва сам да си я вземеш. Обслужването тука не е от най-добрите.

— По-натам ще си взема.

— Тогава сядай. — Той смачка цигарата си. — Боже господи, Мат. Боже господи!

— Какво се е случило?

— Мама му стара — каза той. Протегна се, взе видеокасетата и я хвърли на масата. Тя се хързулна и падна в скута ми. — Внимавай да не падне долу. Съдрах си гъза, за да си я получа обратно. Не искаха да ми я връщат, гадовете.

— Какво стана?

— Ама аз здравата се развиках — продължи той. — Казах им, че като не щат да се занимават с тоя случай, да си ми я връщат веднага. Това им бръкна в задника, но все пак предпочетоха да ми я дадат, отколкото да ми слушат крясъците. — Той гаврътна питието си и тресна чашата на масата. — Забравй за Стетнър. Разследване няма да има.

— Как така няма да има?

— Ей така на. Говорих с разни ченгета, говорих и с хората на прокурора. И всички в един глас викат, че сведенията били твърде разпокъсани и не се свеждали до нищо конкретно.

— Значи този запис, на който двама души убиват едно дете, не е достатъчно конкретен, така ли?

— Така излиза — каза той. — Мат, аз мисля същото, каквото и ти, откак го гледах, все не мога да си го избия от главата и точно поради тая причина съм седнал в тоя лайнарник да се наливам с туй говняно уиски. Само че в края на краищата от филма нищо не може да се установи. Той има качулка, която покрива почти цялата му мутра, а тя е с маска, мамка ѝ мръсна. Кои са тези хора? Ти твърдиш, че това са Бъргън и Олга, аз съм съгласен с теб, но я се опитай да ги сложиш на подсъдимата скамейка и да накараш съдебните заседатели да изгледат това, за да ги идентифицират! „Моля разпоредителят да свали блузата на подсъдимата, за да може журито да установи дали циците ѝ са като ония във филма.“ Между другото циците ѝ са единственото нещо, което се вижда добре.

— Устата ѝ също се вижда.

— Особено като се има предвид, че в нея непрекъснато има нещо. Виж какво, вероятността журито да гледа касетата е нищожна. Всеки адвокат ще успее да се пребори срещу това с основанието, че сведенията, получени от касетата, са възбуждащи. И още как! Мене така хубавичко ме възбудиха, че сега ми се иска да сритам тия мръсници в пандиза и да запоя вратата!

— Значи журито няма да може да го гледа.

— По всяка вероятност. Но най-шибаното идва чак сега. И знаеш ли кое е то? Че до съд изобщо няма да се стигне, поради простата причина че обвинение не може да бъде предявено. И вярно, с какво разполага прокурорът? Като начало, кой е убитият?

— Едно момче.

— За което нищичко не знаем. Може наистина да му викат Щастливеца, може наистина да е от Тексас или Южна Каролина, или пък от някой друг щат, дето в гимназиите непрекъснато ритат футбол. Къде е трупът? Никой не знае. Къде е станало предполагаемото убийство? Никой не знае. Наистина ли са го убили? Пак никой не знае.

— Ти нали видя, Джо...

— По телевизията и по кината съм виждал и по-големи чудесии. Викат им специални ефекти. Нали ги знаеш ония, известните главорези Джейсън и Фреди, е, те непрекъснато трепят хора по филмите. Мен ако питаш, Бъргън и Олга нищо не струват пред тях.

— Тук специални ефекти няма. Това е любителски филм.

— Това ми е известно. Но ми е известно също така, че само касетата не стига да докажеш, че е извършено убийство. А пък без сведения за това кой, къде и дали е бил убит, и дума не може да става за дело.

— А Левек?

— Какво Левек?

— Ами той официално е признат за убит.

— Е, и? Някъде да пише, че е бил свързан със Стетнърови? Единственият източник за това са непотвърдените думи на Ричард Търман, който за голям късмет също е мъртъв, и при това ти е съобщил тези сведения на четири очи. Разговорът ви не е документиран, значи няма никаква стойност в съда. А освен всичко друго думите му по никакъв начин не свързват Стетнър с филма. Той ти е казал само, че Левек е шантажирал Стетнър с някакъв филм и че Стетнър си го е прибрал и — толкова. За себе си може да си сигурен, че става дума за същия филм и че именно Левек е снимал как кръвта на момчето се стича към канала, но това не е никакво доказателство. В съда за подобни твърдения ще ти скокнат поне десет адвокати.

— Ами другото момче? По-малкото, Боби?

— Господи боже — въздъхна той. — Е добре, и с какво разполагаш? Видял си го до Стетнър на боксов мач, направил си му рисунка, изнамерил си някакво хлапе, дето твърди, че го познава, но нито може да ти каже фамилията му, нито адреса. Друго хлапе пък ти е казало, че Боби бачка за някакъв сводник, който имал навика да праща децата на еднопосочни пътувания...

— Казва се Джук — прекъснах го аз. — Няма да е трудно да го открием.

— Не се казва така, това му е прякор — каза той. — Добре че има компютри, животът е сто пъти по-лесен с тях. Проверих го в нашата банка, става дума за някой си Уолтър Никълсън, наречен още Джук или Джук Бокс. Дебютира с разбиване на автомати, които се задействат от монети. Оттам и прякорът му. Арестуван е за опит за изнасилване, разврат с малолетни и неморално натрапване. Изобщо сводник и половина. Тясна специализация в младша възраст. Суперкласа — за класов съд.

— Не можеш ли да го арестуващ? Той би могъл да свърже Боби със Стетнър.

— Първо, ще трябва нещо да му развърже устата. Освен туй ще трябва да накараш достопочтеното жури да повярва на лайно като него. И, трето, няма да стане. Копелето е мъртво.

— Стетнър!...

— Не е Стетнър. Той...

— Точно както е премахнал Търман като нежелан свидетел. И пак преди да се докопаме до него! По дяволите, ако само бях дошъл веднага, ако не бях чакал до понеделник...

— Мат, Джук е мъртъв от една седмица. Освен това Стетнър няма нищо общо със смъртта му и надали изобщо подозира за нея. Намерил се е друг достоен член на обществото ни, който е застрелял Джук в един клуб на Ленъкс авеню. Сбили са се за едно десетгодишно маце. Трябва да е била жестока мадама, а, как мислиш?

Не казах нищо.

— Виж какво — продължи той, — да не мислиш, че всичко това ми е много приятно? От снощи се разправам с ония. И май, за съжаление, имат право. Не са прави, но имат право. Обадих ти се чак вечерта, щото при мисълта, че ще трябва да ти разкажа всичко това, ми призляваше. А не защото не съм искал да те виждам. — Той си сипа уиски. Ароматът му ме лъхна, но не ми се допи. Въпреки че не беше най-лошата миризма в бара.

Аз казах:

— Прав си, Джо. Цялата работа почна да се разсъхва със смъртта на Търман.

— Ако той беше жив, сигурно щяхме да ги хванем. Но при сегашното положение дело просто не може да има.

— А ако започнеш пълно разследване...

— Боже господи — възкликна той, — ама ти не разбираш ли, че нямам достатъчно основания за това? Жалби няма, причини да искам разрешително за обиск няма, нищо няма. Най-малкото, защото той не е престъпник. Не е бил задържан нито веднъж. Според тебе Стетнър има връзки с мафията. Някъде да пише? Някъде да е регистрирано? Чист е като сняг. Живее на Сентръл Парк Саут, доста успешно обменя валута...

— Демек препира пари.

— А докажи го де! Плаща си данъците, прави дарения, познава се с някои видни политици...

— А-а, това ли било...

— Ти к'во бе, да не би да си помисли, че някой отгоре ми е звъннал и ми е наредил да го оставя на мира? В дебела грешка си, приятелю. Но Стетнър така или иначе не е кой да е, не можеш да го гониш като някой скитник и да го разпитваш току-тъй. Ще се разчуе. Виж, Мат, трябва ти нещо сигурно, с което спокойно да идеш в съда. Да ти светна ли една работа? Двете вълшебни думички. А? Да ти ги кажа ли? Уорън Мадисън.

— Олеле.

— Точно „олеле“. Уорън Мадисън, страшилището на Бронкс. Дилър на дрога, в свободното си време убил четирима от същия бранш и вероятно е пречукал още пет типа. И когато го гепват в къщата на майка му, тоя педераст застрелва на място шестима от нашите, преди да успеят да му турят белезници! Представяш ли си, цели шест полицаи!

— Да, спомням си.

— И адвокатът му, онова копеле Грульоу, както му е тъпият обичай, тръгва да обвинява полицаите. Наприказва един куп глупости как го били използвали за доносник, давали му конфискуван кокаин и отгоре на всичкото накрая го убили, за да му запушат устата. Представяш ли си? Убити са шест ченгета, по Мадисън, копелето му с копеле, един куршум няма изстрелян и това, видите ли, означавало полицейски заговор!

— Да, ама журито се хвана.

— Тия мерзавци, тяхната кожа, те и Хитлер биха оправдали, че и на такси биха го качили даже, та да не се мори до вкъщи! И шибаното му копеле се измъкна, а всички го знаят, че е виновен. А представяш ли си какво би могло да стане, ако с тия разклатени улики тръгнеш към уважавания от всички Стетнър? Схващаш ли? Или пак да обяснявам?

Аз схващам, но това не попречи да продължим на същата тема. По едно време уискито почна да си казва думата. Очите му загубиха острия си фокус, заваляше думите. Не след дълго започна да се повтаря и накрая съвсем загуби нишката.

— Айде да се махаме от тая дупка — предложих му аз. — Ти гладен ли си? Да идем някъде да хапнем по нещо или за по кафе...

— Това пък сега защо?

— Ей така, просто огладнях.

— Дрън-дрън. Я не ми се дръж бащински, педераст такъв!

— Не се държа бащински.

— Да-да, изобщо. На това ли ви учат по скапаните ви срещи, да не оставяте човек спокойно да си пийне?

— Глупости.

— Това, че си една лигня, дето не носи пиене, още не означава, че господ те е упълномощил да ръчкаш хората да стават трезвеници!

— Точно така.

— Я сядай. Къде тръгна? Сядай, да ти се не види!

— Мисля да си тръгвам — казах аз.

— Извинявай, Мат. Аз май попрекалих малко... Не исках нищо лошо да кажа.

— Няма проблеми.

Той отново се извини, аз отново му казах, че няма нищо, после уискито отново му замъгли мозъка и той заяви, че не харесвал тона ми.

— Извини ме за малко — казах му аз. — Стой тук, аз ей сега се връщам.

Излязох оттам и си тръгнах.

Той беше абсолютно пиян, а не беше изпил и половин бутилка. Служебният му револвер висеше на бедрото му, колата му беше паркирана до една пожарна помпа. Опасна комбинация. Какво пък, господ не ме беше упълномощил да ръчкам хората да стават трезвеници. Нито пък да следя дали спокойно ще се приберат.

20.

Бях сложил касетата на нощната масичка до будилника и тя беше първото нещо, което съзрях на сутринта. Оставих я там и излязох да се поразтъпча. Беше четвъртък, но реших да не ходя в Маспет и се прибрах да гледам главното състезание по телевизията. Някак си не беше същото.

Мина още един ден, аз се сетих, че трябва да прибера касетата в сейфа си, но тъй като беше събота, банката не работеше. Видяхме се с Илейн. Следобеда се разхождахме из галериите в Сохо, хапнахме в един италиански ресторант във Вилидж и отидохме да послушаме клавирно трио в „Суийт Бейзил“. През повечето време мълчахме — така, както могат да мълчат само изключително близки хора. В таксито към къщи не казахме нито дума, само си държахме ръцете.

Единственото нещо, което й споменах, беше разговорът ми с Джо. На другия ден по стар обичай отидох да вечерям с Джо Фейбър, но с него изобщо не обсъждах този въпрос. Вярно, че ми идваше на езика на два-три пъти, но реших да не отварям дума. Просто не бях на кеф.

Сега ми се струва странно, но през онези няколко дни дори не се и сещах много-много за тази история. Не че имах друга тема за размисъл, нищо подобно. А пък и спорт нямаше — Суперкупата беше минала, а до пролетните състезания оставаше цялата зимна пустиня.

Доколкото съм чел, човешкият ум работи на няколко равнища и има различни отделения, тъй щото информацията далеч не се обработва само на съзнателно ниво. Още във времената, когато работех в полицията, а и после, вече като частно ченге, рядко ми се случваше да седна на стола със съзнателната цел да разследвам случая. Детайлите някак сами се натрупваха и решението изплуваше от само себе си, никога поради съзнателното ми налягане. Явно мястото, където се обработва базата данни, е скрито някъде дълбоко в мозъка ми и именно там се нарежда мозайката.

Така че явно подсъзнателно съм бил скатал Стетнъровия случай нейде из дълбините на главата си, докато реша какво да правя с него.

Не се наложи да чакам много дълго. А дали се получи добре, е, това е вече друг въпрос.

Вторник сутринта звъннах в централата и поисках телефона на Бъргън Стетнър на Сентръл Парк Саут. Телефонистката отказа да ми го даде, но ми предложи служебния му номер на Лексингтън авеню. Аз ѝ благодарих и затворих. Обадих се пак и попаднах на телефонист. Представих се като полицаи и казах, че ми трябва един нерегистриран номер. Той ми го съобщи, аз благодарих и веднага набрах номера.

Обади се жена. Аз поисках да говоря с мистър Стетнър. Тя каза, че го няма и аз попитах дали разговарям с мисис Стетнър. Тя се поколеба секунда-две, но отговорът беше „да“.

Аз казах:

— Мисис Стетнър, разполагам с нещо, което принадлежи на вас и на съпруга ви и за което, предполагам, ще дадете доста значителна сума.

— С кого разговарям?

— Името ми е Скъдър — казах аз, — Матю Скъдър.

— Звучи ми непознато.

— Виждали сме се — отговорих аз, — но вие едва ли ме помните. Аз съм приятел на Ричард Търман.

Този път паузата беше значително по-голяма, тя явно обмисляше дали да признае, че познава Търман. Накрая се реши:

— Да, каква трагедия. Такъв шок.

— Аха.

— Значи вие сте му приятел?

— Точно тъй. Освен това бях близък приятел на Арнолд Левек.

Отново пауза.

— Боя се, че не го познавам.

— Също трагична история.

— Моля?

— И той е мъртъв.

— Съжалявам, но не го познавам. Може би ще ми кажете какво точно искате...

— По телефона? Сигурна ли сте, че е уместно?

— Съпруга ми го няма в момента — каза тя. — Ако искате, оставете си номера, той ще ви звънне, като се прибере.

— У мен е една от касетите на Левек — уточних аз. — Все още ли настоявате да говорим по телефона?

— Не.

— Искам да се видим. Насаме, без съпруга ви.

— Разбирам.

— Някъде на публично място, но да няма много хора наоколо.

— Чакайте малко — каза тя. Малкото стана на много. — Знаете ли къде живея? Сигурно, след като знаете и телефона ми. А как го намерихте? Той не е регистриран в указателя.

— Може пък и да е регистриран.

— Не е регистриран... А, взели сте го от Ричард. Но тогава...

— Какво?

— Нищо. Значи знаете адреса. В сградата има едно барче, през деня винаги е спокойно. Ще ви чакам там след час.

— Чудесно.

— Чакайте малко. Как да ви позная?

— Аз ще ви позная — рекох аз. — Само си сложете маската. И елате без блуза.

Барът се казваше „Стената на Адриан“. Адриан е римски император, а стената, наречена на негово име, представлява каменна бариера, построена в Северна Англия, за да брани римските селища от варварите. Мястото нямаше нищо общо с името си. Декорът беше скъп и оскъден, покрай стените имаше пейки, облицовани в червена кожа, масите бяха от черна слюда. Светлината бе тиха и приглушена, музиката едва се чуваше.

Бях там пет минути по-рано, седнах и поръчах сода „Перие“. Тя се появи след десет минути, застана под арката и се огледа. Аз се изправих, за да я улесня, и тя се насочи право към мен.

— Надявам се, че идвам навреме. Олга Стетнър.

— Матю Скъдър.

Тя ми подаде ръка, аз я хванах. Беше хладна и гладка на пипане, стискаше здраво. Нещо като желязна ръка в кадифена ръкавица... Но

беше без ръкавици. Дългите ѝ нокти бяха алени, също като устните ѝ.

Във филма беше боядисала в същия цвят и зърната на гърдите си.

Седнахме, сервитьорът дотича веднага. Тя му говореше на малко име, поръча си чаша бяло вино. Аз му казах да ми донесе още едно „Перие“. Изчакахме мълчаливо да донесе питиетата, а после тя каза:

— Лицето ви ми е познато.

— Казах ви, че сме се виждали.

— Къде? — Тя се намръщи, после каза: — Разбира се. В Маспет. Вие душехте в мазето.

— Само търсех тоалетната.

— Така поне казахте. — Тя вдигна чашата си и отпи съвсем малко, колкото да си намокри връхчето на езика. Беше с тъмна копринена блуза и пъстър копринен шал, закрепен с брошка. Камъкът май беше лазурит. Очите ѝ бяха сини като него — доколкото ги различавах в полумрака.

— Кажете ми какво искате — каза тя.

— Първо да ви кажа с какво разполагам.

— Добре.

Като начало я осведомих, че съм бивше ченге, което май не я учуди много. Явно видът ми е такъв. Разказах ѝ, че съм се запознал с Левек по време на една от чистките на Таймс Скуеър, където той продавал порнографски материали.

— После се случи така, че напуснах полицията. Миналата година ми се обади Левек, бил научил, че бачкам частно. Не го бях виждал от година. Същият си беше. Само дето беше още по-дебел.

— Не го познавам.

— Както кажете. Та видяхме се с него, а той като че беше нещо на тръни. Разказа ми, че бил снимал нещо си в мазето на някой си любителски филм, нали, но трябвало да бъде барнат, та затуй го наели точно него. Мен ако питате, не бих могъл да се надървя и да действам пред такъв гнусняк като Арни, ама вие никак не сте се притеснили.

— Не разбирам за какво говорите.

Не носех микрофон, но дори и да се бях омотал в жици като за рокконцерт, пак щеше да има същия ефект. От нея не можеше да се изкопчи и една дума. Очите ѝ красноречиво говореха, че ѝ е пределно ясно за какво приказвам, но приказките ѝ бяха абсолютно премерени.

— Та, както казах — продължих аз, — Арни го беше хванало шубето. Имаше копие на касетата и уреждаше да го продаде за тлъста сумичка, не разбрах точно каква. Ама го беше страх да не би купувачът да му свие мръсен номер, та затуй се обърна към мене. Искаше да го пазя.

— И опазихте ли го?

— Е, точно тука Арни се направи на голям дявол. Щото хем искаше да го пазя, хем не искаше да делим. Най-много да ми даде някой кирлив бон за старанието. Та се опита да ми бяга по тъчлинията де. Само дете не успя да избяга от клиента си, щото го намериха намушкан в един безистен.

— Горкият.

— Е, случват се и такива работи. През половината време едните трепят другите, а през останалата половина другите трепят едните. Веднага щом научих за това, се завлякох в апартамента му да поогледам. Не че си мислех, че ще намеря кой знае какво, нали ченгетата вече бяха минавали. Пък и не само те, нали му бяха свили ключовете...

Тя ме погледна.

— Работата е там, че аз знаех за копието, Арни ми беше казал. Събрах всички касети в апартамента, бяха около четиресет, все с класически филми, Арни си умираше по тях. Та пуснах си видеото въкъщи и почнах да ги преглеждам. И не щеш ли, на една от тях се показва нещо, съвсем различно от това, което пише на етикета! Както си я въртях на бързи обороти, изведнъж гледам, че филмът свършва и на екрана се появява момче, заклещено в метална рамка, като от испанската инквизиция, а до него — една красавица в кожени панталони, ръкавици, обувки на висок ток, и толкоз. Виждам, че и днес сте с кожен панталон, но май не е същият, оня нали беше изрязан на оная ви работа.

— Разказвайте ми филма.

Аз ѝ разказах толкова, колкото да се увери, че съм го гледал.

— Сюжетът не е кой знае какво — продължих аз, — но краят е страхотен, като си спомня само как течеше оная ми ти кръв по пода. Каква символика! Не можете да отречете, че Арни го беше барнал съвсем виртуозно. А подът май беше на черно-бели квадрати, а, като мозайката в Маспет. Какво съвпадение!

Тя присви устни и изсвири беззвучно. Беше изпила едва половината от чашата си, но посегна не към нея, а към мойто „Перие“. Отпи малко и го остави обратно на мястото му. Жестът прозвуча изключително интимно.

— Споменахте Ричард Търман — каза тя.

— Да, оттам тръгна всичко — казах аз. — Разбирате ли, аз нито не можех да направя с касетата на Арни. Проклетникът така и не ми каза кои са онези хора. В ръцете си имах касета, притежателите на която биха дали мило и драго да си я върнат, можех славно да се нагуша срещу безценната услуга да им я дам, но как да ги откроя? Не можех да тръгна по улиците да търся пич в гумен костюм, на който му виси патката, я!

Посегнах към чашата си и я обърнах така, че да пия от мястото, където се бяха докоснали устните й. Същинска целувка чрез пълномощно.

— И тогава се засякох с Търман. Жена му — удушена, хората се чудят той ли го е направил, а бе изобщо... Срецнах го в една кръчма, той нали бачкаше в телевизията, та се заговорихме за Арни, нали беше работил навремето в някаква телевизионна компания. И по едно време изскача вашето име...

— Моето име?

— Да, вашето и на съпруга ви. Интересни имена, човек няма как да ги забрави, дори и след като се е наливал цяла вечер. Търман се натряска повече от мене, но се опитваше да хитрее, само пускаше разни намеци и инсинуации. Щеше ми се пак да си побъбрим, ама, не щеш ли, той се спомина. Бил се самоубил.

— Колко печално.

— И трагично, както отбелязахте по телефона. Денят, в който се случи това, аз бях в Маспет. Трябваше да се видим с него на мача и той да ми посочи съпруга ви. Само че не дойде, сигурно е бил вече мъртъв, но както и да е. Познах ви веднага. После слязох долу и познах и пода. Стаята, в която бяхте снимали, не я намерих, трябва да е била заключена. А може и да сте сменили вече декора. — Свих рамене. — Няма значение. Няма значение какво е искал Търман от вас и дали сте му помогнали да излети през прозореца. Значение има единствено фактът, че аз съм в състояние да направя услуга на един човек, който, вярвам, е в състояние да ме възнагради за това.

— Какво искате?

— Какво искам ли? Много просто. Искам същото, каквото и Арни. Всеки това иска в края на краищата. — Ръката ѝ лежеше на сантиметри от моята. Аз я докоснах с пръст. — Но хич не ми се ще да получа това, което в края на краищата е получил той. Това е всичко.

Тя дълго време не свали поглед от ръцете ми. После покри с ръката си моята и закова очи в мен. Сега вече се убедих, че очите ѝ са лазурносини. Погледът ѝ сякаш ме хипнотизираше.

— Матю — произнесе тя, сякаш пробваше как звучи името ми. — Не, ще те наричам Скъдър.

— Както желаете.

Тя стана. За момент помислих, че си тръгва, но вместо това тя дойде от моята страна на масата и ми махна с ръка да се преместя поналяво. Седна до мен и отново постави ръка върху моята.

— Сега сме един до друг — каза тя. — На една страна сме...

Беше силно напарфюмирана. Ароматът, съвсем естествено, беше сладникаво-тежък. Не си и представях да се напръска с нещо, което мирише на борова горичка.

— Така разговорът няма да се получи — каза тя. — Предполагам, че ме разбираш, Скъдър. — Нямах акцент, но имаше нещо европейско в интонацията ѝ. — Аз не мога и една дума да ти кажа. Може да си с микрофон и само това да чакаш.

— Нямам микрофон.

— Аз откъде да знам? — Тя се обърна към мен и постави ръка върху вратовръзката ми, точно под възела. Плъзна ръката си надолу и я пхна под сакото. После внимателно опипа ризата ми.

— Нали ти казах — рекох аз.

— Да, каза ми — прошепна тя. Устните ѝ бяха съвсем близо до ухото ми и дъхът ѝ ме лъхна по бузата. Ръката ѝ падна в скута ми и започна да се плъзга по вътрешната страна на бедрото ми. — Касетата у теб ли е?

— В сейфа ми в банката е.

— Жалко. Можехме да се качим горе да си я пуснем. Какво чувстваше, докато я гледаше?

— Не зная.

— Това не е отговор. Разбира се, че знаеш. Възбуди се, нали?

— Може би.

— „Може би“. Ти и сега си възбуден, Скъдър. Съвсем твърд си. Мога да те накарам да се изпразниш само като те пипам. Искаш ли?

Нищо не казах.

— Аз също съм възбудена — продължи тя. — Съвсем влажна съм. И не нося никакво бельо. Знаеш ли колко е приятно да си със стегнати кожени панталони и нищо повече, и да се мокриш в кожата? Не искаш ли да се качим горе? Искам да те чукам, докато оглупееш. Помниш ли какво правих с онова момче?

— Уби го.

— Мислиш, че му е било много зле ли? — Тя се приближи и захапа леко ухото ми. — Цели три дни аз и Бъргън го чукахме до побъркване. Чукаме, близане, наркотици... Той изпита неземни удоволствия.

— Краят май не му хареса много.

— Е, да, болеше го. Е, и? — Ръката ѝ ме галеше в ритъма, в който произнасяше думите. — Не доживя да стане на сто. Че на кой му се живее до дълбока старост?

— Сигурно е умрял щастливо.

— Той така и се казваше, Щастливеца.

— Знам.

— Знаеш, значи. Доста работи знаеш, Скъдър. И не си мисли, че ти пука за момчето. Ако ти пукаше, тогава защо си надървен?

Хубав въпрос.

— Не съм казвал, че ми пука.

— Тогава за какво изобщо ти пука?

— Да си получа парите за касетата. И да живея достатъчно дълго, за да ги похарча.

— И още?

— Засега това е.

— Искаш ме, нали?

— Ако бях в ада, щях да искам вода с лед.

— Само че нямаше да я получиш. А мене можеш да ме имаш, ако поискаш. Още сега можем да се качим горе.

— Не искам да се качвам.

Тя се облегна.

— Голям инат си. Тежък случай.

— Чак пък толкоз.

— Ричард Търман досега да е под масата и да ме смуче през панталона.

— И виж докъде се докара.

— Не му беше чак толкова лошо.

— Знам, знам — казах аз. — На кой му се живее до дълбока старост? Виж какво, това, че ми е станал, още не означава, че можеш да ме хванеш за него и да тръгнеш да ме разхождаш. Естествено, че те искам. Пожелах те още когато за първи път гледах филма. — Върнах ръката ѝ в нейния скут. — Само че след като приключим с бизнеса. Тогава — да.

— Това сигурно ли е?

— Сигурно е.

— Знаеш ли за кого ми напомняш? За Бъргън.

— Не изглеждам добре в гумен костюм.

— Не бъди толкова сигурен.

— Освен това съм обрязан.

— Ще ти направят присаждане. Имам предвид, че си приличате по характер. И двамата сте силни. Ти си бил ченге, нали?

— Да.

— Убивал ли си някога?

— Защо?

— Убивал си. Не е нужно да ми го казваш, аз го усещам. Харесва ли ти?

— Не особено.

— Сигурен ли си? Това ли е всъщност истината?

— А какво е истина?

— А, вечният въпрос. Ще взема да си седна обратно на мястото. Щом като ще си говорим делово, по-добре да сме един срещу друг.

Казах ѝ, че не съм алчен. Поисках 50 000 долара, и то наведнъж. Толкова бяха дали на Левек, въпреки че после си ги бяха прибрали. Значи спокойно можеха да ми платят същата сума.

— А ако си като него — каза тя — и си направил копие? Той се кълнеше, че не е, но...

— Той беше глупак.

— Заради копието ли?

— Заради това, че ви е излъгал. Разбира се, че съм направил. Даже две. Едното е при адвокат. Другото е в сейфа на частен детектив. В случай че ме наръгат в някой безистен или пък падна през прозореца.

— Ако имаш и други копия, значи непрекъснато ще ни искаш пари.

Поклатих глава.

— Копията са моята застраховка. А вашата застраховка е собственият ми разум. Аз не ви изнудвам с тази касета, аз ви правя услуга. Ако се опитам пак да направя същия номер, вие ще ме убиеете, а аз съм достатъчно умен, за да не го допусна.

— А ако не ти платим? Ще идеш в полицията ли?

— Не.

— Защо?

— Защото само касетата не стига да идете на топло. Ще ида във вестниците, там ще си умрат от кеф. По ръцете ви има твърде много кръв, за да се решите да заведете дело за клевета. Страшно ще ви се стъжни. До съд може и да не се стигне, но шумът около вас ще бъде чутовен. На приятелите на мъжа ти в Калифорния това никак няма да им се понрави, а съседите ще ви гледат с лошо око. Петдесет бона са добра цена, за да избегнете подобна слава. Нормалният човек не би се двоумил.

— Това са много пари.

— Ами! Вярно, от вестниците ще получи най-много половината, но какво пък... Ако публикуват тази история и останат по будките, значи са си сбъркали занаята. Още днес мога да ида в някоя редакция и да си изляза оттам с тлъстичък хонорар, при това без да ме наричаш изнудвач. Даже ще се прославя като герой и нищо чудно да ми възложат и други задачи.

— Трябва да говоря с Бъргън. Все пак ще ни трябва време да съберем парите, въпреки че според теб не са много.

— Как пък не — казах аз, — мъжът ти завежда пералня за пари и нямало да може да събере някакви си мижави петдесет бона! Че у вас сигурно се въргалят пет пъти по толкова.

— Ти имаш интересни идеи за това какво работи мъжът ми.

— Абсолютно съм убеден, че утре вечер парите ще бъдат при вас — казах аз. — Защото ги искам точно тогава.

— Господи — рече тя, — същият си като Бъргън.

— Имаме различни вкусове.

— Така ли мислиш? Не бъди толкова сигурен какви са ти вкусовете, преди да си опитал от всичко. А и ти едва ли си го направил.

— Доста нещо съм пробвал.

— Бъргън ще поиска да се запознае с теб.

— Утре вечер, като направим сделката. Ще взема касетата, за да се уверите, че е същата. В Маспет има ли видео?

— Там ли искаш да стане?

— Мисля, че така ще е най-сигурно и за двете страни.

— Вярно, там освен в четвъртък вечер наоколо всъщност е същинска пустош. А и тогава е сравнително спокойно. Утре сряда ли е? Може. Но трябва да говоря с Бъргън.

— Разбира се.

— По кое време предпочиташ?

— Късните часове — отговорих аз. — Но, ако искаш, ще ти звънна да се доуточним.

— Добре. — Тя си погледна часовника. — Обади се към четири.

— Ще се обадя.

— Чудесно. — Тя отвори чантата си и извади от там пари да плати сметката. — Ще ти кажа нещо, Скъдър. Одеве наистина ми се искаше да се качим горе. Бях прогизнала от влага. Не си мисли, че съм се преструвала.

— Не си мисля.

— А и ти ме искаше. Но добре стана, че не направихме нищо. Знаеш ли защо?

— Не.

— Защото все още се искаме. Чувстваш ли привличането между нас?

— Да.

— То няма да мине скоро. Утре вечер ще е все така силно. Може би ще съм с ония панталони, а, какво ще кажеш?

— Защо не.

— И ще съм с дълги ръкавици и високи токове. — Тя ме погледна. — И без блуза.

— И с червило на зърната.

— Алено червило.

— Но да пасва на устните и маникюра ти.

— Може да си поиграем — каза тя, — след като направим размяната. Защо пък да не се позабавляваме малко? Тримата?

— Май няма да стане.

— Страх те е да не ти вземем парите обратно ли? Нали си дал две копия на адвокат и детектив?

— Нямам предвид това.

— А кое?

— Че ще сме трима. Няма ли да бъде малко тесничко?

— Изобщо няма да ти бъде тясно — каза тя. — Даже ще ти е много широко.

21.

Позвъних ѝ в четири. Трябва да е била до самия телефон, защото моментално вдигна слушалката.

— Скъдър е — казах аз.

— Много си точен — рече тя. — Това е добър признак.

— Признак за какво?

— За това, че си точен. Говорих с мъжа ми. Съгласен е с твоите условия. Утре вечер става. Той предлага към полунощ.

— По-добре един.

— Един сутринта? Изчакай малко.

След кратка пауза слушалката взе Стетнър.

— Скъдър? Бъргън Стетнър е на телефона. Съгласен съм за един часа.

— Чудесно.

— Горя от желание да се запознаем. Направили сте огромно впечатление на жена ми.

— Както и тя на мен.

— Не се съмнявам в това. Разбрах, че в известен смисъл вече сме се виждали. Вие сте онзи, боксовият запалялко, който търсеше тоалетната не там, където трябва. Трябва да си призная, че изобщо не помня как изглеждате.

— Като ме видите, ще ме познаете.

— Аз като че ли вече ви познавам. Възникна един проблем... Както ми обясни Олга, занесли сте по едно копие на адвокат и детектив, така ли?

— Точно така.

— Които ще бъдат гледани, в случай че вие умрете, след което ще последват известни действия...

— Съвършено вярно.

— Доста благоразумно от ваша страна. Бих желал да ви уверя, че е напълно излишно, но вие едва ли ще се задоволите с това.

— Хич даже.

— Проверката е висша форма на доверие, нали така. Само че, вижте, Скъдър. Да речем, че успешно приключим със сделката, всеки си тръгне по пътя, а след пет години, примерно, вие вземете, че попаднете под някой автобус. Разбирате ли ми мисълта?

— Да.

— Защото някак не е много редно да...

— Да, ясно. Преди години чух за една подобна ситуация, дайте да си спомня как беше там... — Известно време размишлявах. — Така, да видим това дали ще ви хареса. Ще поръчам и на двамата да унищожат материалите, в случай че след евентуалната ми смърт е изтекла повече от година, считано от днешна дата. Освен ако не съм умрял при особени обстоятелства.

— Което ще рече?

— Ще рече, че ако съществува силно подозрение, че смъртта ми е била насилствена, а също и ако убиецът е неизвестен. С други думи, ако ме блъсне автобус или ме застреля някое гадже от ревност, вие няма да имате проблеми. Но ако не се знае кой е убиецът, вие го загазвате директно.

— А ако умрете до една година?

— Кофти положение.

— Даже и да ви е блъснал автобус?

— Даже и инфаркт да получа.

— Господи — каза той. — Това хич не ми харесва.

— Нищо по-добро не мога да направя за вас.

— По дяволите. Как сте със здравето?

— Не се оплаквам.

— Надявам се, че не прекалявате с коката.

— Изобщо даже. От мехурчетата ми става лошо на стомаха.

— Много сте забавен. Също така се надявам да не си падате по парашутизъм и делтапланеризъм. А сам ли карате хеликоптера си? Боже мили, като че ли съм застрахователен агент. Както и да е. Искрено ви желая да се пазите, Скъдър.

— Добре, ще гледам да не седя на течение.

— Чудесно. Знаете ли, Олга е права. Вие наистина ми допадате, и то много. Какво ще правите тази вечер?

— Тази вечер ли?

— Да, тази вечер. Защо не дойдете с нас на вечеря? Ще пийнем шампанско, ще се поразсеем. Утре имаме работа за вършене, така е, на това не пречи днес да се позабавляваме.

— Няма да стане.

— Защо?

— Имам ангажименти.

— Отложете ги. Толкова ли са важни?

— Трябва да ходя на събрание на Анонимните Алкохолици.

Той се изсмя силно.

— А, не, това е просто великолепно. Да, сега се сещам, че и ние сме заети. Олга е на бал на Младежката католическа организация, а пък аз трябва да ходя на... на...

— На Съвета на бойскаутите — подсказах аз.

— Точно така, на годишното награждаване на Скаутската асоциация. Ще ми връчват медал за педофилия — най-престижната награда. Вие сте голям терк, Скъдър. Доста пари ще ми струвате, но поне ще се посмея.

След като приключих със Стетнър, обадих се на една агенция за коли под наем. Не отидох веднага там, първо се разходих до една книжарница, откъдето си купих карта на Куинс. На излизане от книжарницата се сетих, че галерията, където бях дал да сложат рамка на рисунките на Галиндес, е съвсем наблизо. Бяха ги направили много добре. Опитах се да ги разгледам като произведения на изкуството, но не се получи. Това, което виждах, бяха две мъртви момчета и техният убиец.

Те ми ги пакетираха, аз платих с кредитната си карта и тръгнах към хотела. Пъхнах ги в шкафа и известно време изучавах картата на Куинс. Излязох за сандвич и кафе, прочетох вестника и отново се върнах към картата. Към седем бях в агенцията, където отново платих с кредитната си карта. Дадох ми сива „Тойота Корола“ на 6200 мили. Резервоарът беше пълен, пепелниците — празни, но пък не се бяха преуморили с прахосмукачката.

Картата беше у мен, но не я бях разгънал. Тръгнах към Куинс през тунела „Мидтаун“ и по магистралата „Лонг Айленд Експресуей“, откъдето се измъкнах на Бруклинската детелина. Не беше много

оживено, хората вече бяха пред телевизорите си. Аз се повъртях из улиците, после поех към „Ню Маспет Арина“ и успях да намеря място за паркиране.

Седях там около час, приличах на ченге, което мързеливо дебне някого. По едно време усетих, че трябва да пусна една вода, но бях забравил да си взема буркан за целта, както правех навремето. Наоколо беше пустош, през последния половин час не бях видял жива душа и дотолкова се одързостих, че отидох две преки по-надолу и се изпиках срещу една тухлена стена. Заобиколих по другата улица и спрях срещу „Ню Маспет Арина“. Улицата беше мечта за автомобилиста, местата за паркиране направо се прескачаха.

Малко след девет излязох от „Тойота“-та и отидох до сградата. Огледах я добре, без да бързам, а в колата направих няколко скици. За малко трябваше да включа горното осветление.

Към десет си тръгнах. Момчето в гаража ми каза, че трябва да ми таксува цял ден.

— Защо не я задържите за през нощта? Утре следобед ще я върнете, няма да ви струва нищо отгоре.

Казах му, че повече не ми е нужна. Гаражът се намиреше на Единадесето авеню, между 57-ма и 58-ма. Тръгнах на изток, после свих на юг. Надникнах при Армстронг, но нямаше никой познат. За майтап реших да проверя дали Дъркин не е още в „Пийте Ол-Американ“. Нямаше го. Бях говорил с него преди няколко дни, каза, че се надява, че не ми е надрънкарал големи глупости. Аз го уверих, че се е държал като истински джентълмен.

— Значи ми е било за пръв път — каза той. — Рядко правя такива изпълнения, но нали знаеш, на човек понякога му се ще да си изпусне парата.

Казах му, че това чувство ми е добре познато.

Мик не беше в „Гроган“.

— Сигурно ще мине по-късно — съобщи ми Бърк. — Преди да затворим.

Седнах на бара с една кола, после минах на сода. По една време дойде Анди Бъкли и Бърк му наточи наливна „Гинес“. Анди седна до мен и заговори за баскетбол. Някога се интересувах от тази игра, но

през последните години я бях занемарил. Но не ми пролича, защото той нямаше нищо против да приказва сам през цялото време.

Успя да ме навие да хвърляме стрелички, но без залагане — той можеше да ме надвие и с лява ръка. Изиграхме още две игри, после аз се върнах на бара за кола и гледах телевизия, докато Анди се упражняваше сам върху себе си.

По някое време реших да ида на полунощното събрание. Когато престанах да пия, всеки ден в Моравската черква на „Лексингтън“ и 30-а имаше полунощни събрания. После трябваше да се преместят в „Аланон Хаус“. Това е един от клубовете на асоциацията, който по-рано постоянно се местеше на различни адреси из театралния район, а сега се помещава на 46-а Западна улица. По едно време клубът тъкмо се местеше на нов адрес, няколко души организираха ново полунощно събрание в центъра на улица „Хюстън“, близо да „Варик“, там, където свършва Сохо и започва Вилидж. Групичката заформи и други събрания, включително и едно в два часа през нощта специално за тези, които страдат от безсъние.

Така че имах голям избор от полунощни събрания и си мислех дали да не кажа на Бърк да съобщи на Мик, че съм го търсил и че пак ще дойда към един и половина. Но нещо все ме спираше и аз така си и останах на бара с колата.

Мик цъфна малко преди един. Аз тъкмо бях в тоалетната. Когато излязох оттам, го видях на бара с бутилка ирландско и уотърфордската си чаша.

— Браво, мой човек — каза ми той. — Бърк ми рече, че си тук, и аз му заръчах да сложи кафе. Надявам се, че няма да си тръгваш скоро.

— Днес ще трябва да се прибера по-рано — отговорих аз.

— Абе може би ще успея да те навия.

Седнахме на обичайната ни маса, той напълни чашата си и я вдигна срещу светлината.

— Боже, какъв красив цвят — каза той и отпи.

— Има един шейк със същия цвят — казах му аз, — в случай че престанеш да пиеш де.

— Не думай.

— Само дето трябва да изчакаш да спадне пяната. Млечен шейк със сода.

— Вярно, с пяна ефектът няма да е същият. — Той отпи и въздъхна. — Да-а, млечен шейк, значи.

Поговорихме си за разни глупости-, след което аз се наведох към него и го попитах:

— Мик, трябват ли ти пари?

— Да не би да са ми пробити обувките?

— Не.

— Пари винаги ми трябват. Нали ти казах оная вечер.

— Каза ми.

— Защо питаш?

— Защото знам как можеш да се сдобиеш с малко — казах аз.

— А-а — рече той. После помълча малко и само се усмихваше лекичко от време на време. — И каква е сумата?

— Минимум петдесет хиляди. Може би и повече.

— Чии са парите?

Хубав въпрос. Според Джо Дъркън парите нямали собственик. Както каза той, това е основен принцип.

— Една двойка на име Стетнър — казах аз.

— С наркотици ли се занимават?

— Горедолу. Той обменя валута, пере мангизите на двама братя иранци от Лос Анджелис.

— Иранци, викаш — каза той с видимо удоволствие. — Добре, разкажи сега по-подробно.

Подробното ми отне към двайсетина минути. Извадих бележника си и му показах скиците, които бях направил в Маспет. Нямахше какво толкоз да се разказва, но той ми зададе два-три въпроса, за да си изясни всичко. Мълча няколко минути, след което напълни чашата си и гаврътна уискито на един дъх, сякаш пиеше студена вода през горещ летен ден.

— Утре вечер — каза той. — Ще са нужни четирима човека. Аз, още двама и Анди за шофьор. Ще взема Еди или Джон. И Том. Том го познаваш, Еди и Джон не си ги виждал.

Том работеше на бара през деня, беше от Белфаст, блед мъж със стиснати устни. Винаги съм се чудил как си прекарва вечерите.

— Маспет, значи — каза той. — Ами да, в Маспет може ли да има нещо свястно? Боже господи, като си помисля само, че докато сме седели там да гледаме как неграта се трепат, под краката ни е бачкала пералня за мангизи... Ти затуй ли ме замъкна там?

— Не. Че бях там по работа — бях, но тя беше свързана с друго.

— Ама си беше наострил ушите, а?

— Да, може да се каже.

— И, като си събрал две и две... Е, ситуацията ми допада. Ама ти доста ме изненада, да ти кажа право.

— Защо?

— Защото ми изтресе такова предложение, защо. Не ще да е само защото сме приятели, а?

— Нали сведенията се заплащат? — попитах аз.

— А-а. — В очите му проблесна любопитство. — Вярно. Заплащат се. Пет процента.

Той се извини и отиде да звънне по телефона. Аз останах, загледан в чашата и бутилката. Можех да пийна кафе, но нещо не ми вървеше. Алкохол също не ми се пиеше.

Когато той се върна, аз му казах:

— Пет процента не ме устройват.

— Така ли? — Погледът му стана твърд. — Боже господи, днес си пълен с изненади. А си мислех, че те познавам. И защо да не те устройват? Ти колко би искал?

— Пет процента са много гот като за информация. Само че аз не искам да ми се плаща за това.

— Не искаш да ти се плаща за това? Че за какво по дяволите искаш да ти платя?

Той се облегна и ме погледна. Наля си уиски, но не го докосна, само вдишваше и издишваше и не спираше да ме гледа.

— Мама му стара — каза той накрая, — е, ти направо ме уби.

22.

Сутринта най-после отидох да прибера касетата в сейфа си. Купих едно нормално копие на „Мръсната дузина“, което да занеса на срещата в Маспет, но по едно време започнах да обмислям евентуалните гафове, които можеха да се получат. Върнах се в банката и взех касетата от сейфа. На нейно място оставих тази, която току-що бях купил, за да не ги объркам.

Ако ме утрепят в Маспет, Джо Дъркин ще има да се звери, докато гледа това копие.

През целия ден току се сецах, че няма да е лошо да ида на сбирка. Не бях ходил от неделя вечерта. Мислех да прескоча на обяд, но се отказах, после се зачудих да не ида ли от пет и половина, и най-накрая реших да хвана поне първата половина от събранието в „Св. Павел“, но все си намирах друга работа.

В десет и половина бях в „Гроган“.

Мик беше там. Влязохме в офиса му отзад. В стаята има старо дървено бюро, сейф, два старомодни дървени стола и кресло. Освен това има и едно старо кожено канапе, на което той от време на време подремва. Веднъж ми каза, че бил имал три апартамента из града, всичките — на фиктивни имена. Освен това притежава ферма на север от града.

— Ти си първият — рече ми той. — Том и Анди ще дойдат към единадесет. Мат, добре ли обмисли всичко?

— Да.

— И не се отказваш, така ли?

— Че защо да се отказвам?

— Няма да ти се разсърдя, ако го направиш, приятелю. Знаеш, че може и да се пролее кръв, нали ти разправях снощи.

— Да, помня.

— Трябва да си с пистолет. А ако си с пистолет, то...

— То трябва да си готов да го използваш. Това ми е известно.

— Боже, боже. Сигурен ли си, че ще можеш да го направиш?

— Ами точно това ще разберем.

Той отвори сейфа и извади няколко револвера. Препоръча ми един деветмилиметров германски. Тежеше сто кила, човек сигурно можеше да спре някой влак с него. Поиграх си малко със затвора и пълнителя. Беше приятно да го държиш в ръка. Добре го бяха изпипали — изглеждаше доста внушително. Но накрая се спрях на един „Смит и Уесън“ трийсет и осми калибър. В сравнение с онова чудо видът му бе почти невинен, а и силата му беше много по-малка, но затова пък ми бе удобно да го пъкна зад колана на кръста. Всъщност, откровено казано, избрах го, защото беше като служебния ми револвер отпреди години.

Мик взе германския.

Том и Анди пристигнаха преди единайсет и дойдоха да си изберат оръжие. Вратата на офиса, естествено, беше затворена. Крачехме из стаята и си приказвахме за това колко е хубаво времето и колко лесно ще мине всичко. После Анди излезе да докара колата, ние се измъкнахме от бара и се качихме в нея.

Колата беше „Форд“, „Краун Викториа“, на пет години. Отпърво реших, че е била открадната специално за случая, но после разбрах, че Балу я е купил преди известно време. Анди Бъкли я държал в гараж някъде в Бронкс и я изкарвал за подобни разходки. Талонът ѝ беше редовен, само дето името и адресът на него бяха измислени.

Анди подкара по 57-ма, а на моста на 59-а сви към Куинс. Маршрутът му беше по-пряк от този, който бях използвал аз. Веднага щом минахме моста, разговорът съвсем секна. Навярно в съблекалнята преди състезание се мълчи по същия начин. Всъщност не — на състезанията победителят никога не застрелва победения.

Трябва да сме пътували не повече от половин час. Не беше оживено, а Анди знаеше пътя наизуст. Пристигнахме някъде към полунощ. Бяхме карали сравнително бавно, а към края Анди беше намалил до двайсет мили в час, за да можем да огледаме обстановката.

Завивахме от една пряка в друга и от време на време хвърляхме по някой и друг поглед на „Ню Маспет Арина“. По улиците все така нямаше жива душа, късният час ги правеше да изглеждат още по-пусти. След двадесетминутно обикаляне Мик заповяда на Анди да спре.

— Както си караш така напред-назад, ще вземе да ни се трупне някое шибано ченге да ни пита не сме ли се загубили.

— От моста насам не видях къорав полицай — възрази Анди.

Мик седеше отпред, аз бях отзад с Том, който от самото тръгване не бе продумал нито дума.

— Имаме още много време — каза Анди. — Сега какво да правя?

— Паркирай някъде около мястото — каза му Мик, — ама не много близо. Ще седим и ще чакаме. Ако дойдат да ни изгонят, ще се приберем и ще се отцепим едно хубаво.

Паркирахме от другата страна на улицата, на няколко метра от сградата. Анди изгаси мотора и фаровете. Аз се опитвах да си припомня кой е най-близкият участък, откъдето могат да дойдат и да ни погнат. Беше или 108-ми, или 104-ти, но все не се сещах къде минава границата между двата и от коя страна се падаме ние. Не знам колко дълго съм седял така, замислен и намръщен. Опитвах се да си представя картата на Куинс и възможните полицейски отделения върху нея — едно доста безсмислено занятие, което върших с цялото си старание, сякаш от него зависеше съдбата на човечеството.

И както си седях така, погълнат от мислите си, видях Мик да се обръща и да ми сочи часовника си. Беше един. Време беше да влизам.

Уговорката беше да съм сам. По-рано това ми изглеждаше лесноосъществимо, но сега се оказа друго. Нямах си и понятие как ще ме посрещнат. Ако Бъргън Стетнър реши, че ще е по-разумно да ме пречука, вместо да ми плаща, може да го направи още на вратата даже преди да го видя като хората. Човек и с топ да гръмне, пак няма да го чуят в тоя квартал; пък и кой ли го е еня.

А на всичкото отгоре нямах представа дали изобщо са вътре. Аз бях пристигнал навреме, те като домакини би трябвало вече да са там. Няма смисъл да закъсняват на собствения си купон. Само че на улицата нямаше кола, а в сградата не се виждаха никакви признаци на живот.

Може би там някъде има гараж, бях мернал нещо като гаражна врата в края на сградата. На негово място сигурно бих предпочел да си

прибирам колата в гараж — като се има предвид начинът му на живот, тя сигурна ще да е нещо страхотно.

И така, както по-рано с полицейските участъци, аз трескаво размишлявах по тия въпроси. Или бяха там, или не бяха. Щяха да ме посрещнат или с куршум, или с ръкопляскане. Все пак по-скоро бяха вътре, защото усещах, че някой ме наблюдава. Касетата беше в джоба на палтото ми, те едва ли биха ме застреляли, преди да се уверят, че я нося. Пистолетът — на място, под сакото, заврян в колана на панталоните. Щеше да бъде по-удобно, ако го бях преместил в джоба на палтото си, но пък от друга страна, после може да ми потрябва, а едва ли ще седя вътре по палто...

Да, наистина ме бяха наблюдавали. Вратата се отвори, преди още да съм почукал. Но вместо дулото на пистолет пред мен застана Бъргън Стетнър със същото велурено сако, каквото и предишния път. Панталоните му бяха други — с маскировъчен цвят, приличаха на военни, беше пъхнал краищата им във високите си обувки. Доста интересно се беше облякъл, дрехите уж не си пасваха много-много, но на него му седяха идеално.

— Скъдър — каза ми той, — идвате точно навреме. — Подаде ми ръка, стисна моята много силно, но веднага я пусна. — Да, сега се сещам за вас. Споменът ми не беше много ясен, но сега се сещам. Според Олга ние с вас си приличаме. Нямам предвид външността... макар че кой знае? Може пък и по това да си приличаме? — Той сви рамене. — Е, сам не мога да преценя. Хайде да слизаме. Дамата ни очаква.

В държанието му имаше нещо изкусително, сякаш ни наблюдаваше някаква невидима публика. Дали не записваше на видео? Знаем ли...

Обърнах се да затворя вратата. В ключалката пъхнах топче станиол от дъвка, за да не може да се спусне. Надали щеше да помогне много, пък и не беше важно — Балу можеше да я разбие или да простреля патрона.

— Не се притеснявайте — каза ми Стетнър, — тя се затваря автоматично.

Аз се обърнах. Той стоеше на стълбите. Махна ми грациозно и някак подигравателно:

— След вас, Скъдър.

Тръгнах надолу. Той ме последва, хвана ме за ръката и ме поведе по коридора покрай стаята, в които бях надниквал, и отвори една врата в самото дъно. Стаята рязко се отличаваше от другите. Положително не бяха снимали тук оня филм. Беше огромна, може би десет на петнайсет, на пода имаше дебел сив килим, а стените бяха покрити с белезникаво платно, което смекчаваше вида на бетона.

В дъното видях огромно водно легло^[1], постлано с нещо като зебровата кожа. Над него висеше абстрактна картина, изобразяваща прави ъгли и линии, все в основни цветове.

До вратата имаше разкошен диван и два богато тапицирани фотьойла. Срещу тях беше монтиран видеокасетофон и монитор с много голям екран. Диванът и единият от фотьойлите бяха сиви, но доста по-тъмни от килима. Другият фотьойл беше бял, на него лежеше тъмночервено куфарче.

До стената стоеше стереоуредбата, вдясно от нея — сейф, два метра висок и почти толкова широк. Над уредбата висеше друга картина, малък маслен пейзаж с едно яркозелено дърво. Срещу нея — два портрета от ранноамериканския период, и двата — в еднакво резбовани и позлатени рамки; под тях се намираше барът.

Олга се обърна към мен с чаша в ръка и ме попита какво ще пия.

— Нищо, благодаря.

— Така не може — каза тя. — Бъргън, кажи на Скъдър, че трябва да пие нещо.

— Той не иска — каза Стетнър.

Олга се нацупи. Беше с костюма си от филма — дълги ръкавици и високи токове, разцепени кожени панталони и начервени зърна. Тя се приближи, в чашата ѝ плуваше прозрачна течност с много лед. Без да съм я питал, ми съобщи, че това било аквавит — шведски джин. Да не ми ли налее все пак?

Казах ѝ да не ми налива.

— Стаята си я бива — заявих аз.

Стетнър засия.

— Изненадан сте, нали? В тази отвратителна сграда, в най-пустото място на този ужасен район, и изведнъж толкова цивилизовано убежище. Само едно нещо му липсва.

— Какво е то?

— Бих искал да го разширя с още един етаж надолу. — Почудата ми го накара да се усмихне. — Ще изкопая още едно помещение под сградата и ще си направя помещения с четириметров, не, с петметров таван. Входът, разбира се, ще бъде таен. Хората ще си се разхождат из сградата и през ум няма да им минава, че под краката им има нещо луксозно. Божичко, представяте ли си?

Олга скептично изви очи нагоре и той се разсмя.

— Тя ме мисли за луд. Може би е права. Аз обаче живея точно както си искам. Винаги съм го правил и винаги ще го правя. Свалете си палтото. Ще се сварите в тая жега.

Аз го свалих и извадих касетата от джоба. Стетнър метна палтото върху дивана. Не каза нищо за касетата, аз също си мълчах относно куфарчето. Държахме се съвсем цивилизовано, в съзвучие с обстановката.

— Непрекъснато поглеждате онази картина — каза той. — Художникът да не би да ви е познат?

Ставаше дума за картината с дървото.

— Прилича на Коро — казах аз.

Той учудено вдигна вежди.

— Имате точно око.

— Истинска ли е?

— Според музея — да. А и според крадеца, който я задигна оттам. Но като се имат предвид обстоятелствата, при които съм се сдобил с нея, няма как да извикам експерт, който да прецени. — Той се усмихна. — А като се имат предвид сегашните обстоятелства, няма да е лошо да проверя автентичността на касетата. Имате ли нещо против?

— Разбира се, че не — отговорих аз.

Подадох му я, той прочете заглавието на глас и се разсмя.

— Значи Левек все пак е имал чувство за хумор. Великолепно прикритие. Ако желаете да се уверите в автентичността на вашата част от сделката, отворете куфарчето.

Щракнах ключалките и повдигнах капака. Вътре имаше пачки с двайсетдоларови банкноти, превързани с ластик.

— Надявам се, че нямате нищо против двайсетачките — каза ми той. — Понеже не се бяхме договорили за това.

— Няма проблеми.

— Петдесет пачки са, с по петдесет банкноти. Няма ли да ги преброите?

— Имам ви доверие.

— В такъв случай, за да отговоря на учтивостта ви, би трябвало да ви се доверя, че именно това е въпросната касета... И все пак ще я пусна.

— Защо не? Аз нали отворих куфарчето?

— Да, това би била прекалено силна форма на доверие — да вземете куфарчето, без да сте го отворили. Олга, ти си права. Този човек ми харесва. — Той ме потупа по рамото. — Знаете ли какво, Скъдър, мисля, че ние с вас ще станем приятели. Имам чувството, че самата съдба го иска.

Спомних си какво беше казал на Ричард Търман.

„Сега ти и аз сме по-близки от всякога. Сега сме братя по кръв и по семе.“

Той пусна касетата без звук и започна да превърта напред. За момент ми мина през главата, че всичко съм объркал и съм взел другата касета и сега ще си гледаме ли, гледаме „Мръсната дузина“. Което нямаше да е от особено голямо значение, стига Мик Балу да си вдигне най-последно задника и да почне да чупи вратата, но това май нямаше да ме огрее в близко бъдеще.

— А-а — каза Стетнър доволно.

И аз тутакси се успокоих, защото на екрана се появи техният филм. Стетнър стоеше с ръце на кръста и внимателно гледаше. Понеже екранът беше по-голям от този на Илейн, гледката бе доста повнушителна. Противно на желанието си, и аз се втренчих в него. Олга се приближи до мъжа си и също загледа като хипнотизирана.

— Колко си красива — каза ѝ Стетнър. После се обърна към мен. — Ето я, стои жива тук, до мен, но чак като я видя на екрана, оценявам колко е наистина хубава. Не е ли странно?

Така и не чух какво казвам, защото думите ми потънаха в шум от изстрели някъде из сградата. Чува се два един след друг, после се изсипаха няколко наведнъж.

— Боже господи — възкликна Стетнър и се обърна към вратата.

Започнах да действам веднага, щом чух изстрелите. Отстъпих назад, отметнах с лявата ръка края на сакото си, а с дясната посегнах към пистолета. Стиснах го, поставих показалеца на спусъка, а палеца

на ударника. Опрях се на стената, така че да мога да наблюдавам едновременно и тях, и вратата.

— Никой да не мърда — казах аз.

На екрана Олга тъкмо възсядаше момчето. С края на окото си успях да видя как безмълвно и ожесточено започва да го язди. Бъргън и Олга не гледаха натам. Стояха срещу мен и не сваляха очи от пистолета. Стояхме така, безмълвни като двойката на екрана.

Чу се изстрел. После отново тишина, след което откъм стълбите долетя шум от стъпки.

Стъпките продължиха по коридора, чуваше се как се отварят и затварят врати. Стетнър тъкмо се канеше да каже нещо, когато Балю ме извика.

— Тук съм — изкрещях аз, — в дъното на коридора.

Той влетя в стаята. Огромният револвер изглеждаше като играчка в едрата му ръка. Беше с престилката на баща си. Лицето му бе изкривено от гняв.

— Том е ранен.

— Тежко ли?

— Не, но го събориха. Попаднахме в капан. Зад вратата ни чакаха двама педераста с пистолети. Пак добре че стреляха калпаво, но все пак успяха да свалят Том, преди да ги очистя. — Дишаше тежко, поемаше въздух на големи глътки. — Единия го застрелях на място, на другия боклук му пуснах два куршума в червата и му отнесох лайняната глава с трети. Свиня мръсна, ще стреля по хората от засада!

Ето защо Стетнър се бе държал така изкуствено на вратата. Публика наистина е имало.

— Къде са мангизите? Взимаме ги и да караме Том на доктор.

— Парите ви са там. — Стетнър мрачно посочи отвореното куфарче. — Можехте просто да си ги вземете и да си идете. Защо беше нужно всичко това?

— А защо беше нужно да има охрана? — попитах аз.

— Чисто и просто предпазна мярка. И както се оказва, съвсем на място. Макар че нямаше кой знае каква полза от това. — Той сви рамене. — Взимайте си парите и се омитайте оттук.

— Петдесет бона са — казах аз на Балю, — но в сейфа има още.

Той погледна сейфа, после погледна и Стетнър.

— Отвори го.

— Вътре няма нищо.

— Отваряй шибания сейф веднага!

— Има само касети като тази, само че не са толкова изпипани. Филма си го бива, не мислите ли?

Балу за първи път се обърна към екрана. Трябваша му само две секунди, за да прецени какво става там, след което той насочи пистолета и натисна спусъка. Откатът беше силен, но ръката му не трепна. Екранът избухна със страшен трясък.

— Отваряй сейфа — повтори той.

— Не държа пари там. Част от тях са в банката, останалите са в сейфа в офиса ми.

— Отваряй или ще стрелям.

— Мисля, че няма да мога — каза Стетнър студено. — Изведнъж забравих комбинацията.

Балу го сграбчи за ризата, хвърли го срещу стената и го фрасна през лицето с опакото на ръката си. Стетнър не трепна. От едната му ноздра прокапа тънка струйка кръв, но той с нищо не показа, че я е усетил.

— Това е глупаво от ваша страна — каза той. — Аз няма да отворя сейфа. Ако го направя, ще ни убиете.

— Ще те убия, ако не го направиш — каза му Балу.

— Това е пълна идиотия. Живи ще ви бъдем по-полезни финансово. А ако ни убиете, няма да можете да отворите сейфа.

— Те така и така ще ни убият — каза Олга.

— Не мисля — рече Стетнър и се обърна към Балу. — Така, както размахвате този пистолет, си мислите, че ще ме убедите да направя каквото пожелаете. А междувременно на вашия човек Том кръвта му изтича. И докато ме убеждавате да отворя този нещастен сейф, той ще умре. Защо си хабите времето, защо просто не си вземете петдесетте хиляди и не закарате приятеля си на лекар? Той май има неотложна нужда от това.

Балу ме погледна и попита какво според мен има в сейфа.

— Ще да е нещо ценно, инак досега да го е отворил.

Той бавно кимна, после постави пистолета до куфарчето. Аз продължавах да стоя срещу тях с трийсет и осем калибровия си „Смит и Уесън“. От джоба на престилката си Балу извади един сатър в кожен калъф. Острието беше от стомана, дългите години употреба го бяха

потъмнили. Имаше доста страшен вид, но при все това Стетнър го изгледа с неприкрито презрение.

— Отваряй сейфа — каза му Мик.

— Няма да го отворя.

— Ще ѝ отсека готините цици — каза Мик. — И ще я направя на кайма.

— От това джобът ти няма да се напълни.

Сетих се за търговеца на наркотици и за блъфа на Мик. Не знаех дали и сега блъфира, а и не ми се щеше да научавам.

Той я хвана за ръката и я дръпна към себе си.

— Чакай малко — казах му аз.

Той ме погледна. Очите му пламтяха от гняв.

— Картините — казах аз.

— Какво картините?

Аз посочих картините на Коро.

— Това струва повече пари, отколкото има в сейфа.

— Не ми се занимава с тия мацаници.

— И на мене също — казах аз и стрелях към картината. Куршумът удари бетонената стена на милиметри от рамката. От бетона се отчупи едно парченце и това видимо впечатли Стетнър.

— Ще я направя на решето — продължих аз, — а също и другите.

Насочих револвера към портретите и стрелях напосоки. Куршумът уцели женския портрет и мина на сантиметри от нарисуваното чело.

— Боже господи — възкликна Стетнър. — Вие сте варвари!

— Че това е само платно с малко боя отгоре — възразих му аз.

— Боже господи. Ще отворя сейфа.

Той бързо и сигурно набра комбинацията. Чуваше се само как щракат цифрите. Държах револвера и вдишвах миризмата на барута. Беше тежък, а освен това ръката ме болеше от отката. Страшно ми се искаше да я отпусна — нямаше смисъл да го държа насочен. Стетнър се занимаваше със сейфа, а Ольга стоеше замръзнала от страх и не смееше да помръдне.

Стетнър набра последната цифра, натисна дръжката и отвори вратите. Вътре беше пълно с пачки. Аз стоях отстрани, те двамата бяха

пред сейфа и отчасти закриваха гледката ми. Ръката на Стетнър се стрелна в отворения сейф и тогава аз извиках:

— Внимавай, Мик, там има пистолет!

Във филмите такива сцени ги показват забавено и, колкото и да е странно, аз точно така съм я запомнил: ръката на Стетнър се протяга към един малък пистолет. Ръката на Мик, здраво стиснала сатъра, се издига над главата му, след което мигновено се спуска надолу, за да нанесе ужасяващия удар. Острието сигурно и точно се връзва в плътта. Китката сякаш отскача от острието, освободена от ръката.

Стетнър се завъртя към нас. Лицето му беше бяло, в очите му се четеше ужас. Държеше ръката си пред тялото, сякаш искаше да се прикрие с нея. От нея бясно изхвърчаше ослепително ярка артериална кръв. Той се наклони напред, устата му се движеше беззвучно, а кръвта се лееше право върху нас, докато накрая Балу издаде един ужасяващ гърлен звук и замахна със сатъра за втори път, като го заби между врата и рамото на Стетнър. От удара Стетнър се срути на колене, ние бързо се отдръпнахме назад. Той се просна на пода и застина. Кръвта продължаваше да се лее на сивия килим.

Олга стоеше, без да помръдва. Сигурно беше стояла така от самото начало. Устата ѝ беше отпусната, ръцете — вдигнати до гърдите, съвсем близо до зърната. Цветът на ноктите и зърната беше един и същ.

Обърнах глава към Балу. Той се извъръщаше към нея, престилката му — залята от алена кръв, ръката му — все така здраво хванала сатъра.

Насочих пистолета си. Без да се колебая, натиснах спусъка и той подскочи в ръката ми.

[1] Матрак, който се пълни с вода вместо с традиционните материали; смята се за по-шик. — Б.пр. ↑

23.

Изстрелът беше прекалено бърз, за да удари точно в целта. Улучи я в лявото рамо. Аз опрях лакът на ребрата си и стрелях още два пъти. Куршумите попаднаха точно в цепката между двете ѝ начервени гърди. Умря, преди още да падне на пода.

— Мат.

Аз стоях и я гледах, когато дочух Мик да произнася името ми. В стаята се носеше противната миризма на барут, кръв и трупове. Миризмата на смъртта. Чувствах се ужасно изтощен, гърлото ми се беше свило, сякаш в него имаше нещо, което се мъчеше да излезе.

— Хайде, момче. Да се измъкваме оттук.

Аз се отърсих от вцепенението си и се захванах да действам светкавично. Докато той изпразваше съдържимото на сейфа в два чувала, аз избърсах всички възможни отпечатъци. Извадих касетата от видеото и я прибрах в джоба на палтото си, а него преметнах през ръка. Пъхнах своя пистолет обратно под колана си, а тоя на Мик в джоба си. Грабнах куфарчето и последвах Мик по коридора и стълбите.

Том лежеше подпрян на стената до самата врата. В лицето му нямаше капчица кръв, но той по природа си беше блед. Мик остави парите, вдигна го и го занесе до колата. Анди отвори задната врата и заедно с Мик го настани на седалката.

Мик се върна за парите, а Анди отвори багажника. Аз оставих вътре всичко, което носех, през това време дойде Мик, пъхна чувалите и здраво затвори капака. Върнах се обратно в стаята. Онези двамата бяха все така безвъзвратно мъртви. Аз се огледах да не съм пропуснал нещо. Горے на стълбите лежаха горилите на Стетнър, също мъртви. Избърсах мястото, където бе лежал Том, от евентуални отпечатъци, и издълбах станиола от ключалката. После избърсах ключалката и вратата.

От колата ми даваха знак. Огледах се. Наоколо бе все така пусто. Изтичах през улицата. Предната врата на форда беше отворена,

мястото беше свободно. Мик седеше отзад до Том и му говореше тихо, като притискаше някакъв сгънат парцал към раненото му рамо. Раната като че ли беше спряла да кърви, но пък аз не знаех колко кръв вече е изтекла.

Влязох и треснах вратата. Моторът беше запален, Анди плавно потегли.

Мик каза:

— Анди, нали знаеш къде да караш?

— Знам, Мик.

— Бог ми е свидетел, че мамата ще ни разгонят, ако рекат да ни спрат за превишаване на скоростта, но все пак, Анди, понатисни педала, моля те!

Фермата на Мик е в окръг Ълстър. Най-близкият град е Елънвил. Поддържа я една двойка от Уестмийт, мистър и мисис О'Мара. Фермата е на тяхно име. Пристигнахме там между три и три и половина, Анди беше карал с включен детектор за радар, но при това нито миг не бе превишил скоростта.

Вкарахме Том и го сложихме на едно походно легло в хола. Мик отиде с Анди да събудят някакъв познат доктор. Докторът имаше кисела физиономия и ръце, целите покрити с кафяви петна. Остана при Том около час, след което излезе и дълго си ми ръцете в кухнята.

— Ще се оправи — рече той. — Яко е копелето. „Не ми е за пръв път, докторе — ми вика. — Абе, момче — викам му аз, — ти кога ще се научиш да се пазиш бе?“ Не ми се усмихна, ама май по принцип рядко се смее... Ще се оправи де, и някой ден пак ще го застрелят. Трябва да се обърнеш към Всевишния, ако сте си близки, та да му благодариш за пеницилина. Навремето, колчем се възпали някоя рана — направо си отиваш за седмица-две. Сега вече не е тъй. Чудно защо изобщо умираме при това положение...

Докато чакахме докторът да свърши, седнахме на кухненската маса. Мик отвори бутилка уиски, повечето от което се изпари още преди Анди да откара доктора вкъщи. Анди изпи една бира, после си взе още една. Аз намерих нейде из дълбините на хладилника шише лимонада и го гаврътнах. Седяхме, без да си приказваме.

Анди се върна, спря до колата и свирна с клаксона. Мик седна до него, аз се качих отзад. Том остана във фермата, докторът беше наредил да лежи през следващите няколко дена. Щеше пак да го навести през уикенда или даже по-рано, в случай че Том го втресе. Мисис О'Мара щеше да се грижи за него. Сигурно не ѝ беше за пръв път.

Анди се качи на магистралата и тръгна по обратния маршрут. Минахме покрай Со Мил и Хенри Хъдзън и спряхме пред „Гроган“. Беше шест и половина, никога през живота си не се бях чувствал толкова бодър. Внесохме чувалите с парите и Мик ги заключи в сейфа. Оръжието дадохме на Анди, за да го хвърли на връщане в реката.

— След ден-два ще се разплатя с тебе — каза му Мик. — Веднага, щом сметна мангизите и дяловете. Но ще е доста прилична сума де.

— Не се притеснявай — каза Анди.

— Сега си върви — рече Мик. — Много поздравя на майка ти, тя е чудесна жена. А пък ти, Анди, си чудесен шофьор. Просто най-добрият.

Седяхме на същата маса, вратата беше заключена, осветяваше ни само зората. Мик беше взел бутилка и чаша, но не прекаляваше. Аз бях сложил лимон в колата си, за да убие захарта. Направих я по мой вкус, но повече не я докоснах. Гадост...

Седяхме така, без да кажем нито дума, около час. Към седем и половина той се изправи, аз станах заедно с него. Нямаше нужда да питам къде ще ходим. Нито пък имаше нужда той да се връща за престилката си. Така и не беше я свалил.

Отидохме да вземем кадилака, после мълчаливо потеглихме по Девето авеню към 14-а улица. Паркирахме пред Туми, качихме се по стълбите и влязохме в „Свети Бърнард“. Седнахме на задния ред. Месата започна след няколко минути.

Този път проповедникът беше млад, с гладко розово лице, брадата му май още не беше започнала да расте. Имаше силен западноирландски акцент, личеше си, че е тук отскоро. Въпреки това малката аудитория, съставена от монахини и месари, не изглеждаше да го смуцава.

Нямам никакъв спомен от литургията. Хем бях там, хем не бях. Изправях се заедно с другите, коленичех заедно с тях, сядах заедно с тях. Произнасях нужните неща. И въпреки това миризмата на барут и кръв не ме напускаше, не ме напускаше и картината на ожесточената дъга на спускащия се сатър, бликналата кръв и подскачащият в ръката ми револвер.

И тогава се случи нещо интересно.

Хората се наредиха на опашка да получат причастие. Мик и аз останахме по местата си. Опашката се движеше, всеки казваше „Амин“ и получаваше просфора и тогава изведнъж нещо ме вдигна на крака и ме затегли към края на опашката. Усещах дланите да ме сърбят леко, кръвта ми пулсираше в гърлото.

Опашката се придвижи.

— Тялото Христово — повтаряше проповедникът.

— Амин — повтаряха хората един след друг.

Дойде и моят ред и в този момент аз усетих Балу да застава зад гърба ми.

— Тялото Христово — ми каза проповедникът.

— Амин — отговорих аз. И приех просфората.

24.

Навън грееше ярко слънце, въздухът беше свеж и студен. Мик ме настигна на средата на стълбите и ме сграбчи за ръката.

— Е, сега вече със сигурност ще се пържим в ада — каза той. — По ръцете ни — кръв, а ние се причестяваме... От това по-сигурен начин да идеш в ада, здраве му кажи. От трийсет години не съм се изповядвал, престилката ми още е мокра от кръвта на оня мръсник и да тръгна към олтара като най-смиреното божие чадло! — Той въздъхна в почуда. — Ами ти! Ти и католик не си даже. Всъщност ти кръщаван ли си изобщо?

— Не.

— Майко мила, и аз да тръгна подир един шибан еретик като същинско агънце! Какво ти стана бе, човек?

— Нямам представа.

— Оная вечер нали ти казах, че си пълен с изненади? Е, бога ми, чак толкова чудо не бях подозирал! Хайде да тръгваме.

— Къде?

— Пие ми се — отговори той — и искам да ми правиш компания.

Отидохме в един месарски бар на ъгъла на 13-а и „Вашингтон“. И преди го бяхме посещавали. Подът беше покрит със стърготини, помещението беше силно задимено от пурата на бармана. Седнахме и поръчахме уиски за Мик и чаша силно кафе за мен.

Той ме попита:

— Та защо?

Аз се замислих и поклатих глава.

— Не знам. Не беше умишлено, просто нещо ме изправи на крака и ме поведе към олтара.

— Не за това те питам.

— А за кое?

— Защо дойде с нас тази вечер? Какво те накара да дойдеш в Маспет, и то с оръжие в ръка?

— А-а — казах аз.

— Е?

Започнах да духам кафето си да изстине.

— Хубав въпрос — казах му аз.

— Само не ми излизай с номера, че е било заради мангизите. Можеше да си гушнеш петдесет бончета само като му дадеш касетата. Още не съм смятал дяловете, но със сигурност ще са по-малки от петдесет бона. И защо ти трябваше да се подлагаш на двоен риск, и то за по-малко пари?

— Всъщност парите наистина не бяха от решаващо значение.

— Парите изобщо не са били от никакво значение — каза той. — Тебе за пари никога не те е било грижа. Ама никога. — Той отпи от чашата си. — Да ти кажа право, мене също. Вярно, че непрекъснато ми трябват, но иначе пет пари не давам за тях.

— Знам това.

— Ти просто не си искал да им продаваш касетата. Познах ли?

— Позна — отговорих аз. — Исках да умрат.

Той кимна.

— Знаеш ли за кого се сетих оная вечер? За онова, дъртото ченге, за което ми разправяше, оня стария ирландец, към когото са те прикачили, когато си постъпил в полицията.

— Махафи.

— Точно тъй, Махафи.

— Май разбирам защо си се сетил.

— Сетих се за онова, дето ти е казал. „Никога не прави нещо, което някой друг може да свърши вместо тебе.“ Нали тъй беше?

— Да.

— И тогава си рекох, че в това няма нищо лошо — и защо да не оставиш коленето на мъжете с престилките? Но после ти изтърси, че не искаш да ти се заплаща само за информацията, и аз за момент се постреснах, че не си човекът, за който те мислех.

— Да, усетих това. И тази мисъл май те подразни.

— Наистина ме подразни, защото не те познавах като алчен човек, следователно — изобщо не съм те познавал. Е — за това ми стана кофти. Но в следващия момент ти оправи работата, като рече, че искаш пълен дял, щото смяташ да участваш наравно с всички.

— Да, така беше.

— А защо?

— Щеше да стане по-лесно. Те очакваха именно мен, щяха да ме пуснат без никакви проблеми.

— Не, не това е причината.

— Вярно, че не е това. Сигурно съм решил, че Махафи не е съвсем прав, или пък че съветът му не пасва на точно тази ситуация, де да знам... Абе просто ми беше кофти да оставям мръсната работа само на вас. След като ги бях осъдил на смърт, поне беше редно да присъствам на екзекуцията.

Той отпи и направи гримаса.

— Трябва да ти кажа — рече той, — че в моя бар уискито е по-добро.

— Ами не го пий, като не ти харесва.

Той отпи отново, за да провери пак.

— Всъщност не бих казал, че е чак лошо. Знаеш ли, не си падам много по бирата и виното, но съм пил достатъчно и от двете и трябва да ти кажа, че съм пил бира с вкус на пикня и вино с вкус на оцет. Ял съм гнило месо, развалени яйца, изобщо всевъзможни лайна. Обаче лошо уиски през живота си шибан още не съм пил!

— Аз също — съгласих се аз.

— Как се чувстваш, Мат?

— Как се чувствам ли? Отде да знам. Аз съм алкохолик и не мога да знам как се чувствам.

— Аха.

— Чувствам се трезв. Само това мога да ти кажа.

— Има си хас — каза той и ме погледна през чашата. — Мен ако питаш, те си заслужаваха да ги пречукаме.

— Мислиш ли?

— Ако изобщо някой заслужава, това бяха те.

— Май всички ние заслужаваме да ни претрепят — казах аз. — Сигурно затова и умираме. Но не е лесно да се прецени кой го заслужава и кой не. Ето ние убихме четирима човека, двама от които изобщо не познаваме. Дали те са заслужавали да бъдат убити?

— Те бяха въоръжени. Никой не ги е карал да носят пистолети, аз във всеки случай не съм.

— Но дали са го заслужавали? Защото, ако всички започнем да получаваме според заслугите си, тогава...

— Ох, да не дава господ — каза той. — Мат, искам да те питам нещо... Защо застреля жената?

— Все някой трябваше да го направи.

— Можеше да не си точно ти.

— Така е. — Аз се замислих за момент. — Не съм сигурен. Мога да ти кажа само едно нещо.

— Давай, приятелю.

— Ами не знам — казах аз, — но сигурно съм искал и по моята престилка да има кръв.

В неделя отидох да вечерям с Джим Фейбър. Разказах му цялата история от игла до конец и така и не успяхме да отидем на събрание. Хората на сбирката вече казваха молитвата, когато ние още вечеряхме в китайския ресторант.

— Ама че история — рече той. — Може да се каже, че е завършила щастливо де — нито си се напил, нито си отишъл в затвора. Или си го направил?

— Не съм.

— Сигурно е адски интересно да си едновременно и съдия, и съдебен заседател и да решаващ кой ще остане жив и кой заслужава смърт. Също като Господ.

— Да, горе-долу е така.

— Да не ти е навик?

Аз поклатих глава.

— Не мисля. Едва ли някога ще го направя пак. Но пък от друга страна, по-рано изобщо нямах представа, че съм в състояние да извърша такова нещо. Е, вярно че в полицията съм правил някои не съвсем обичайни неща, пък и после също... Фабрикувал съм улики, изкривявал съм истината.

— Само че това е малко по-различно.

— Това е много по-различно. Разбираш ли, откакто гледах този филм през лятото, все не можех да си го избия от главата. А после засякох онова мръсно копеле, и то по чиста случайност, и го познах по жеста, с който галеше едно момче по главата. Сигурно собственият му баща е правил така някога.

— Това пък защо го каза?

— Защото все нещо ще да го е превърнало в чудовище. Може би баща му е блудствал с него, може да го е изнасилил като дете, и какво ли още не. Човек лесно би могъл да разбере Стетнър. И даже да му съчувства.

— Забелязах нещо такова — каза ми той, — когато ми разправяше за него. Останах с впечатлението, че въпреки всичко не го мразиш.

— Че защо да го мразя? Той беше една доста чаровна личност. Имаше изтънчени маниери, беше остроумен и притежаваше прекрасно чувство за хумор. Ако тръгнем да разделяме света на лоши и добри, той несъмнено ще е към лошите. Само дето това не може да стане. Порано ми се отдаваше. Сега вече не толкова.

Наведох се напред.

— Разбираш ли, те нямаше да спрат да го правят. Бяха убийци по душа, правеха го от любов към спорта. Доставяше им удоволствие да убиват. Не мога да ги разбера, но пък има толкова много хора, които не разбират какво толкова ми харесва в бокса. Това явно също е трудно да се отсъди, защо хората харесват или не някои работи... Само че тук има едно „но“. Те извършваха тия гнусотии съвсем безнаказано и въпреки че аз се намесих в играта и имах късмета да разбера какво, как и с кого го правят, пак нищичко не можех да променя. Не можеше да има нито съд, нито обвинение, дори и елементарно разследване не можеше да има. Едно от най-печените ни ченгета дотолкова се потресе от този факт, че се напи до умопомрачение. Виж, аз не можех да постъпя така.

— Поздравявам те за което — каза ми той. — И после си си рекъл, е, как сега да оставя нещата така, мама му стара, не мога да си позволя такова нещо. Ако не съм аз да се намеся, Господ да е затънал в лайна до ушите.

— Господ? — рекох аз.

— Добре де, наречи го там, както си щеш. Висшата Сила, Съзидателната Мощ на Вселената, Голямото Може Би. Рабле така го е наричал, Голямото Може Би. Та значи си си рекъл, че Голямото Може Би не ще успее да се справи с тая задача и че е време ти да поемеш нещата в свои ръце.

— Не — казах аз, — не беше така.

— А как беше?

— Исках да оставя нещата както са си, и да не се занимавам повече с това, по един или друг начин всичко щеше да си дойде на мястото. Защото винаги така става. Това е моето убеждение и тогава, когато вярвам в Голямото Може Би, и тогава, когато вярвам в Голямото Може Би Не. И освен това едно нещо знам със сигурност. Независимо дали има Бог, или не, това не съм аз.

— Тогава защо ги уби?

— Защото просто страшно ми се искаше да ги видя мъртви — отговорих аз. — И страшно много ми се искаше тъкмо аз да съм той, който ще го направи. Но няма да го правя повече, не.

— И си взел парите?

— Да.

— Трийсет и пет бона, тъй ли беше?

— Да, по трийсет и пет бона на човек. Мик сигурно е прибрал около четвърт милион. Разбира се, там имаше и много валута. Колко ли ще се нагуши, като я продаде... Лъвският пай, значи, е за него.

— Аха.

— А ти какво ще направиш с твоя дял?

— Не знам. Засега седи в сейфа при касетата, от която се започна цялата история. Сигурно ще дам една десета на „Тестамент Хаус“.

— Можеш целия да им го дадеш.

— Мога — съгласих се аз, — но няма да го направя. Останалото ще запазя за себе си. И защо не, по дяволите? Изработил съм си го.

— И още как.

— Освен това ще ми трябват пари, ако се оженя за Илейн.

— Ама ти ще се жениш ли за нея?

— Откъде да знам бе, мама му стара?

— Да де. А защо отиде на литургия?

— Ние с Балу и преди сме ходили. В наши дни на това май му викат „съюз на мъжете“. Това е просто една от страните на нашето приятелство.

— А защо се причести?

— Не знам.

— Е, все някаква представа трябва да имаш.

— Не — казах аз, — наистина не знам. Толкова много неща правя, без да знам защо. Ако искаш да знаеш, на моменти се чудя защо

не пия, а навремето, когато непрекъснато бях пиян, пък се чудех защо пия.

— Аха. И сега накъде?

— Ще остана на същата вълна — отговорих аз. — Няма да сменям програмата.

Издание:

Автор: Лорънс Блок

Заглавие: Танц в кланицата

Преводач: Марина Алексиева

Година на превод: 1993

Език, от който е преведено: английски

Издание: първо

Издател: Факел

Град на издателя: София

Година на издаване: 1993

Тип: роман

Националност: американска (не е указано)

Печатница: ДФ „Балкан прес“

Отговорен редактор: Миряна Башева

Технически редактор: Любица Златарева

Художник: Борис Десподов

Коректор: Дарина Григорова

ISBN: 954411010-0

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/13130>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.